

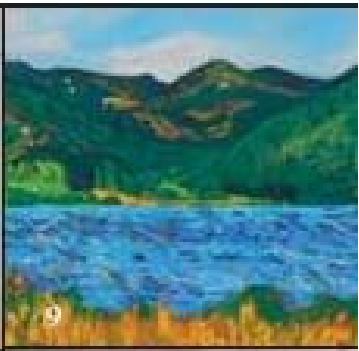

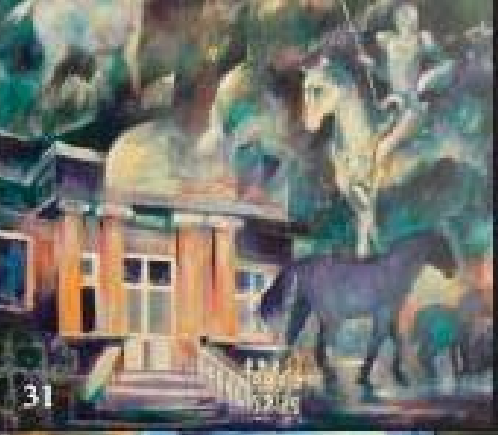

Interferența artelor

Critice.Arta plastică

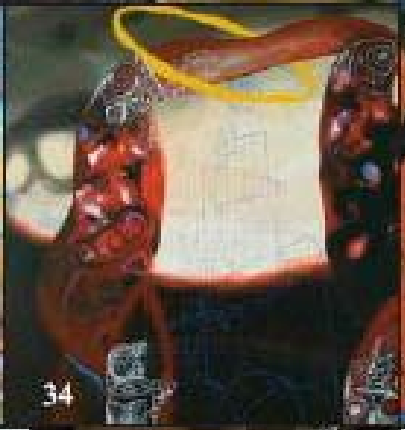

31

32

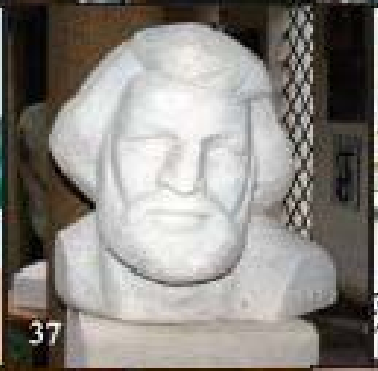

33

34

35

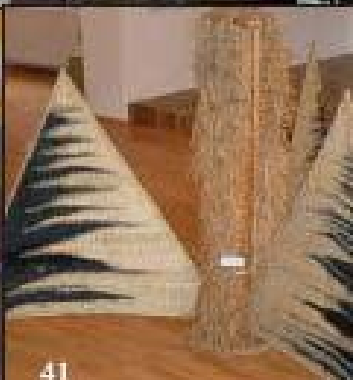

36

37

38

39

40

41

INTERFERENȚA ARTELOR CRITICE. ARTA PLASTICĂ

(...)
La panoplia de artiști vâlceni, alături de Școala de pictori de la Țeica, alături de Gherontie, C. Mihăilescu, C. Iliescu, Emil Ştefănescu, Sorin Hermeneanu, Romulus Popescu, C. Gaghel, C. Cerăceanu, C. Zorlescu, şi cei care sunt încă activi, s-a mai adăugat un nume: Medi Wechsler Dinu, pictor. (Septembrie, 2010, pag.120)

Tehnoredactare: Bogdan Cichirdan
Consilier editorial: Constantin Poenaru
Coperta: Petre Cichirdan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CICHIRDAN, PETRE
Interferența artelor. Critice. Arta plastică / Petre Cichirdan.
- Râmnicu Vâlcea : Intol Press, 2011
ISBN 978-606-92372-7-4

75

Apărut la Tipografia ALMAROM Râmnicu Vâlcea, octombrie 2011, în 200 de exemplare-Ediția 1
Copyright © 2011 Editura Intol Press din cadrul SC Intol SRL
str. Calea lui Traian 169, bl.5, sc.E, ap.3, tel(fax) 0250 736615,
tel: 0350 401 254, 0746.029.824 Reg.Comerțului J38/ 442/ 1993.
E-mail: cichirdan@yahoo.com

Petre CICHIRDAN

INTERFERENȚA ARTELOR
CRITICE. ARTA PLASTICĂ

Editura INTOL-PRESS
Râmnicu Vâlcea, 2011

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

Am tipărit această carte, selectând eseurile-cronici din categoria „Arta plastică”-pictură, sculptură, grafică, apărute între 2003 şi 2010 în presa vâlceană sub semnătura subsemnatului...

Lucrarea de față este structurată pe patru capitole, purtând titluri generice: Știința şi Arta (Cap. I), Artişti (Cap. II), Expoziții şi manifestări (Cap. III), Realitatea (cap. IV)....

Conține, de asemenea, o secțiune de Indice şi o grupare cu autorii lucrărilor reproduse pe coperți, care au ataşate, fiecare, un număr; ...de exemplu: lucrarea notată cu 1, pe copertă, aparține lui Paul Popescu, şi despre acesta facem vorbire în interiorul cărții - vezi paginile din Indice, Paul Popescu.

Am datat fiecare eseu, fiindcă conținutul este valabil pentru data la care a avut loc manifestarea şi nu priveşte valoarea autorilor, dorindu-se eshaustiv! Suntem consumatori de artă şi trebuie să înțelegem (primim) ce se expune (ne oferă) spațiul public. Ideile noastre nu sunt generalizatoare şi nu aparțin domeniului istoric-ştiințific!

Majoritatea eseurilor, exceptând cazul lui Brancuşi şi C. Lucaci, au fost expuse în spațiul public, în perioada respectivă...

În Cap.I am grupat eseuri-cronoici care privesc fenomenul plastic în impact cu tehnologia - ştiința, în general, privind, atât tehnica de lucru, cât şi spațiul eteric, cel al poeziei şi gândirii filozofice; de aici, permanența „Interferență a artelor” (în concepția noastră, artele sunt tot una cu meseriile practicate la „vârf”!).

În Cap. II - Artişti - am grupat eseurile care țin strict de personalitatea fiecărui expozant, între aceştia şi cei din Cap I neexistând diferență de percepție...

Cap. III - Manifestări, expoziții...

Cap. IV - Realitate - câteva evidente realități ale timpului trecut şi prezent, privind Arta Plastică şi cotidianul, relații psiho-sociale, cutume, din acest timp!...

Petre Cichirdan

I

ŞTIINȚA ŞI ARTA

SCULPTORUL CONSTANTIN LUCACI

Un tânăr student de la un Institut de Arte Plastice îmi spunea (fiind în vizită la cel din Cluj) că ei, studenții, suferă din lipsă de maeştrii. Nu pot lucra cu un artist renumit, în atelierul acestuia, ca ucenici.

Tot el îmi spunea că Facultatea nu-i oferă nici o latură practică, nici o tehnică de abordare în viitor, în concordanță cu timpul.

În perioada Renaşterii, un sculptor începător învăța meseria (care era aproape o inginerie în construcții sau arhitectură), după care începea munca de creație adecvată economiei timpului.

Acum el începe să creeze în economia de piață, înainte de a învăța meserie, autodefinindu-se din start, artist (şi boem)!

Învățarea tehnicilor moderne, practice, a producerii formei şi volumului, desenului şi picturii, sunt vitale viitoarei meserii de sculptor sau pictor.

Timpul solicită mai apoi, spiritul, cultura aferentă.

Tehnologia, bine stăpânită, dă potență artistului sau, altfel spus, creează potențialitatea actului creator. Meseria de constructor era la "degetul mic" pentru Michelangello, Leonardo Da Vinci. Artistul nu trebuie să se blocheze în reflecții de neputință atunci când caută soluția pentru formula sa creativă. La

Facultatea unde studentul învăța meseria de sculptor, atelierul de modelaj (ipsos şi argilă) semăna cu o morgă. Acesta a fost un preambul; un motto prelung...

Astăzi vom vorbi despre unul dintre cei mai mari artişti contemporani ai secolului XX şi început de secol XXI, sculptorul român Constantin Lucaci.

Arta inventată de el, dar obişnuită, ca alură, în spațiul sideral, se întrece cu tehnologia, cu măestria, neştiind ce să admiri mai întâi: execuția, respirația artistică, enigma geometrică, estetica de ambient sau problematica filozofică. Realismul şi naturaleța formelor sale l-au făcut pe Nichita Stănescu să confunde iarba cu oțelul, numindu-i o lucrare din oțel inoxidabil, "Fire de iarbă", iar pe Romulus Balaban să devină fizician, atribuind lucrărilor maestrului o a patra dimensiune, Timpul...

Pe scurt, sculptura lui Constantin Lucaci are strălucire, volum, spațialitate şi simbol. Odată, un citic de artă cu nume de râu (Constantin Prut) a făcut o aluzie la tinichele "care răsună în Pangrati"- anii 70, după care şi-a blestemat singur gura şi scrisul precum a făcut-o Saul în devenirea sa înspre Pavel (în 1974, C. Prut îşi reconsideră poziția față de marele artist).

El, sculptorul, este cea mai vie demonstrație a timpului prezent, între ce poate face ştiința tehnologică în artă, şi arta, în ştiința tehnologică.

Copil fiind (născut în 1923 în Banat), război existând, Lucaci învață lustruitul bielelor(!) de locomotivă, gravura metalului, apoi, nepot de mari ingineri în uzinele din Bocşa şi din Reşița descoperă tainele desenului la planşeta tehnică.

Pleacă la Bucureşti (1945), unde studiază în Academia Liberă "Guguianu" cu Camil Ressu, pe care îl divinizează.

Urmează apoi şabloane ale timpului, înalte şcoli de artă, dar cea mai solidă fiind şcoala acumulărilor în domeniul tehnicii şi culturii, viața! Aşa a fost posibil ca Lucaci să aibă o serie de mari realizări. Pe lângă sculptura în granit a bustului lui Brâncuşi, executând şi lucrări de tehnică pură ("girafa", un aparat de mărit

machete, la scară; sisteme de iluminație etc sunt inovații ale timpului) a câştigat bani şi renume. A fost, în mijloc de secol, printre cei mai bogați oameni ai țării, material şi spiritual, chiar şi fără a avea o activitate politică (renegat oficial, exclus din Partidul Comunist în 1959), dar iubit de mari comunişti precum Vida Geza; a fost preşedinte al Fondului Plastic din România.
L-au adulat (!) oamenii Puterii, deşi se spăla cu săpun "Fa" încă de-atunci şi bea numai băuturi rezervate regilor (în anii 70). Lucaci, vorbea în 1971, curent, două limbi străine, şi îmi spunea, dându-mi-se ca exemplu: "nu ştiu dacă nu sunt prea bătrân să învăț şi engleza"; avea o cultură muzicală ultrasimțită, era proiectant de came spațiale (chiar aşa!); Lucaci a inventat o artă care nu putea fi copiată şi deținea formula spațiului sideral.

Aprilie, 2003

CINETISMUL SCULPTORULUI LUCACI

Prozaic pare, dar esențial pentru tematica de față - Ştiința şi Arta, să descriem tehnologia sumară a unei lucrări de sculptură, aparținând maestrului din Pangrati (o vom face aproape cibernetic). Iată, schița lucrării – desenul la scară normală – armătura metalică – modelajul în ipsos – ridicarea tiparelor din carton – tăierea tablelor din inox după tipare – modelarea tablelor prin bătaie de ciocan din material nemetalic (din lemn)– îmbinarea lor prin sudare – polizarea sudurilor – şlefuirea cu seu de ovină în atâtea treceri până ce se obține strălucirea ca o lumină de dimineață.

Obligatoriu, lucrarea are un soclu tot aşa elaboart (lustruirea), executat din granit. Lucrările lui C. Lucaci par turnate în oțel, supuse fiind mai apoi unui proces de nichelare. Dar nu este aşa. Ele sunt volume închise, din tablă de oțel inoxidabil (material adus de obicei din Suedia), supuse mai apoi unui proces de

stălucire prin şlefuire, care, credem noi, reprezintă un secret de fabricaţie (dacă nu un act de inovaţie).

De ce „cinetismul" sculptorului Lucaci? Deoarece o parte din lucrările artistului, nouă contemporan, reclamă gândirea la modul absolut, ţinteşte înspre filosofia mişcării.

In atelier, în 1970, Lucaci lucra cu ochelari, avea şubler, riglă de calcul, planşetă de desen tehnic, dar şi în vibraţia unor consonanţe precum muzica lui Stravinski, Stockhausen sau Penderecki sau forme speciale de poezie (N.Stănescu).

Formele din oţel inoxidabil sunt provenite din grafia de pe hârtiile întinse jos, pe care el, cu mişcări largi, definind curbele viitoarelor lucrări, adevărate vântoase siderale, le desena la o scară a mărimilor naturale (târându-se pe enormele hârtii). Cu sculele descrise mai sus îşi construia mecanismele care puneau în mişcare formele spaţiale.

*

Cum definim în general cinetismul? Practic, el este de trei feluri: static, mişcare în sine, şi potenţial. Exemple de cinetism static sunt Laocoon şi fiii, în antichitate; Pieta Rondaninni, de Michelangelo, în Renaştere; Sărutul lui Rodin, ceva mai aproape de noi.

Cinetismul, mişcare în sine, defineşte o sculptură care se mişcă cu ajutorul unui mecanism (vezi fântânile cinetice construite de Lucaci), în timp ce cinetismul potenţial ar însemna o lucrare precum Prometeu al lui Brâncuşi, sferele în general, adică sculpturi care imprimă în gând posibila mişcare, forţa ascunsă.

Forma lucrărilor lui Lucaci sunt de tipul cinetismului static, iar pe parcurs, după caz, la comandă electrică, ele intră în categoria celor cu mişcare în sine (cazul celebrelor fântâni). În lucrări precum „Icar" sau „Săgeata" (din oţel) în cădere (eu i-am zis Pasărea de Foc, după lucrarea omonimă a lui Stravinski) putem vorbi de cinetism potenţial.

Se poate concepe arta modernă fără solide cunoştinţe de inginerie? Iată că interlocutorul meu, studentul de la Facultatea

de Artă din Cluj (la vernisajul meu din 2002-de la Muzeul Național de Artă), avea dreptate când se plângea că nu are o pregătire în concordanţă cu timpul său.

Primitivismul tehnicilor de lucru, în secolul XXI, este antiproductiv, are alură boemică, el, negăsindu-şi locul decât în gândirea psihopatică a lucrării, în spiritul de frondă (atunci când aceasta este căutată). Altfel, vai de cei care-l practică. ...Care îl epigonizează...

Fântânile cinetice ale sculptorului Lucaci sunt unice la nivel mondial, deoarece ele îmbină forma plină – de volum, cu mişcarea reală, dar şi cu cea sugestivă (prin însaşi forma sa).

Apa, sub presiunea sa hidraulică antigravitațională, completează forma către înălțimi nebăntuite.

Am avut fericirea să particip la execuția machetei Fântânii cinetice de la Constanța creată integral de Constantin Lucaci şi care poate fi considerată o bijuterie în domeniu, o capodoperă.

De dimensiuni 1,5 x 1,5 m la bazinul din granit al machetei, ea a funcționat, la demonstrație, cu vin, invitații, sorbind cu plăcere licoarea iubirii pământului, şi, cu ochii, sorbind forma estetică.

Uzinele navale din Constanța au construit gigantica „explozie" de apă şi oțel inoxidabil... Dar, fără Lucaci, această lucrare ar fi fost un rateu tehnologic. Marele sculptor a dat soluția agrenajului în 90 grade la axul din centrul fântânii; altfel, la presiunea uriaşă a apei, acest agrenaj ar fi fost aruncat în aer.

Constantin Lucaci a obținut maximul ce se putea obține de la arta sa. A recunoscut-o întreaga lume. El este un fenomen şi acesta trebuie studiat în şcolile de specialitate.

Mai, 2003

CONSTANTIN LUCACI, PRIMUL SCULPTOR ROMÂN CU MUZEU ÎN ITALIA

Nu demult i-am făcut maestrului Lucaci o vizită la atelierul său din Pangrati, Bucureşti, şi am rămas surprinşi de vitalitatea, energia arătată după depăşirea vârstei octogenare. Lucaci „vibrează", lucrând: modelează, deformează, sudează, lustruieşte, crează forme noi pe care mai toţi cei cu spirit de observaţie artistic, dezvoltat, le asociază, prin similitudine sugestivă, unor mişcări galactice; le alătură universului poetic cu limbaj unic, artistic.

Am vorbit despre perioada anilor '70, despre critica şi arta de atunci, despre confraţii săi dispăruţi, despre întâlnirile cu celebri scriitori (prietenii dumnealui), prezenţi în atelier cu ocazia sărbătoririi zilei numelui – Ziua Sfinţilor Constantin şi Elena, despre muzica lui Iancu Dumitrescu şi a Anei Maria Avram, anul trecut, în mai multe concerte prezenţi pe scena Festivalului „SIBERFEST 2007" din Sibiul capitală culturală europeană.

Am regăsit omul, acelaşi, pe care îl ştiam în 1970, sudând tiparul modelat din tabla de inox, lustruind în tehnica sa unică (cu seu de berbec), desenând alte şi alte viziuni - proiecte(!). Dar până când? "Până o să vrea Stăpânul Universului, Stăpânul lui Wagner, al lui Mozart şi a lui Brucner, şi câţi or mai fi..." - ne răspunde maestrul.

Am revăzut sculpturile sale din curtea Televiziunii Publice...Sunt aici multe lucrări de însemnată forţă artistică, exemplu de ornamentarea spaţiului înconjurător-spiritual ecologic; lucrări menite a aduce oamenilor aminte că arta sculpturală trebuie să rămână alături de arta arhitecturii şi că, împreună, trebuie să-i înveţe cum să iubească Natura - natura omului „faber".

Şi-a amintit şi de conflictul din 1971, al meu, avut cu asistentul de sculptură - cehul Svoboda din cadrul Institutului "Nicolae Grigorescu", când eram ucenic la "Lucaci" şi

funcționam ca student audient, asistentul, cerându-mi să-l ajut la lustruirea unei lucrări în inox - în particular; l-am refuzat fiindcă nu aveam aprobarea maestrului! Vă dați seama ce şansă mi-am creat pentru admiterea din anul următor, la care, întradevăr am „picat", primind o medie sub cea de la examenul din anul precedent, când venisem dintr-un liceu sportiv. Recunoaştem, amândoi, că a fost bine pentru destinul meu!

Am discutat, iarăşi, despre muzica „marilor germani", observând că Lucaci rămăsese cu o aceaşi cultură muzicală neclintită, una care îi răspundea precum un ecou la ceea ce desena pe hârtie şi avea să se întâmple între scânteile cumplite rezultate în impactul dintre discurile abrazive şi oțel... Ştiam demult că sculptorul Lucaci nu ascultă muzică pentru ca să creeze, ci pentru a-şi regăsi sufletul în muzică. Cu astfel de lucruri, confrații din Pangrati nu erau obişnuiți..."Asta e Petrică; dacă nu te simțeam atunci meloman, nu cred că lucrai cu mine în atelier." Dorind să-i arăt că acest lucru nu a rămas fără consecințe i-am amintit, la rândul meu, ceea ce îmi spunea prin 1990 - "Şi tu, şi Ana Maria ați avut, singurii, acces aici, dar ați urmat o altă cale în viață. Cred însă că spiritual ați împrumutat ceva din sculptura mea"... Mie mi-a prevăzut inovația şi spațialitatea în ştiința tehnologică, Anei Mariei Avram, intuindu-i actuala creație muzicală, electronică şi computerizată, de sorginte... galactică.

Lucrările lui Lucaci, peste 20, într-un muzeu din Italia!

Dar vestea care ne-a dat-o şi care, am observat, l-a emoționat mult a fost că statul italian, prin „Santuario di San Francesco di Paola", o construcție modernă, un sanctuar pe malul Mării Tireniene închinat Sfântului Francesco din Paola, construit înspre „glezna Italiei", i-a înființat o galerie permanentă de sculptură, un muzeu - "Constantin Lucaci". Acesta cuprinde două săli mari

cu lucrări semnate de maestrul român şi un "Soare", din sticlă de Murano, semnat tot de Lucaci, care tronează în centrul Altarului. O lucrare minunată, care întrece sclipirea apelor mării care spală zidurile sanctuarului...

La vernisajul din 14 aprilie 2007, când Constantin Lucaci a tăiat panglica inaugurală de la acest muzeu, a fost prezentat şi Catalogul închinat lucrărilor maestrului român, contemporan, întocmit de unul dintre cei mai cunoscuți critici de artă, Pietro Amato!

Nu putem uita, ce prăpastie exista, în 1970, între Lucaci şi confrații plasticieni, criticii de atunci, Institutul Nicolae Grigorescu!

Trebuie să mai amintim că "Soarele lui Lucaci" a fost proiectat şi executat în variantă cinetică, în 1970, pentru 1971, când, în subsolul Comitetului Central al PCR, s-a organizat cea mai mare şi complexă expoziție de pictură monumentală, poate din lume, ce a cuprins zeci de machete cu Teatrul Național din Bucureşti la o scară care depăşea trei înălțimi de om (ne-am urcat, cu maestrul, cu ajutorul unei scări pe acoperişul machetei, unde trebuia să instalăm „Soarele" pe frontispiciul (moțul de deasupra) teatrului - considerat o nereuşită arhitectonică. Soarele a fost montat pe macheta pictată de Sabin Bălaşa!

Nicolae Ceauşescu solicitase artiştilor plastici să prezinte un teatru în variantă pictată precum Voronețul! În viața noastră nu am văzut aşa ceva, ca dimensiune şi variație tonală de culori şi forme. Ulterior s-a renunțat la această soluție şi s-a ales varianta actuală, cea cu placarea pereților laterali şi construirea etajului doi.

August, 2007

BRÂNCUŞI, MAI MULT FILOSOF DECÂT SCULPTOR

Stimulat de două prezențe în gândirea românească, două aprige poziții asupra aceluiaşi subiect, Ionel Jianu înainte de război şi Petre Pandrea, contemporan cu noi, subiectul fiind personalitatea de mare relief a lui Constantin Brâncuşi, marele „mim" de la Hobița gorjeană, mim, precum propriile sale lucrări din marea familie a sferelor prometeice (uluitoare fiind cea care se cheamă chiar Prometeu - ou care mimează tăcerea, chintesența, având în proeminență numai o bănuită zonă de organ olfactiv), zicem, am purces şi noi la Târgu Jiu să ne edificăm mai bine asupra unui gând care ne persista în memorie de mai multă vreme. Nu ştiam ce-l caracteriza mai bine pe acest exemplar de rezonanță al secolului XX, sculptor;...refuzul şcolii lui Rodin, influența îndoielnică asupra sa venită de la sculptori contemporani precum Archipenko sau Zadkine, care, spuneau unii, au fost pentru Brâncuşi pietre de hotar. În '90 le-am luat urma, la Paris, dar am descoperit lumeşti lucruri puerile- formule moderniste specifice începutului de secol XX, în sensul că mai mult deformau decât imitau (moderniştii, în sculptură), nu depăşeau mişcarea - simularea ei în plastică; ...psihologia „noului"- obligatoriu, legătura cu forma de inspirație humanoidă, nu depăşeau spiritul izvorât sau ataşat personalității lor...

Atunci am strigat Evrika, recunoscând, că Brâncuşi a descoperit materia, perenitatea ei, limitată, şi aceasta, de cicluri voit declarate cât mai lungi. Am stabilit, şi după vederea tripticului de la Târgu Jiu, că Brâncuşi este mai mult filosof decât sculptor.

Sistemul de gândire, vorba izvorâtă din filosofie sunt chiar lucrările sale, neinvenții geometrice, dovezi de trainică materialitate, dar mai ales, spiritualitate.

„Opera de artă, exprimă tocmai ceea ce nu este supus morții" este un citat atribuit lui Brâncuşi de către criticul italian Mario Micheli într-un articol publicat din 1966. Da, toți spun asta, iar

asta înseamnă filosofie, şi toţi fac, astfel, aluzie la perenitatea artei în general.

Lucrările lui Brâncuşi sunt construite pentru a recunoaşte viteza mărită a ciclurilor de viaţă specifice materiei vii şi sunt construite pentru a demonstra greutatea, materialitatea independentă a Universului, masivitate - materialitate la propriu şi la figurat.

În afară de filosofica concepţie (îmbogăţită de forma ultrasimplă) a grăuntelui a cărui potenţial stă la baza exploziei nucleare, a prometeicei idei, că din sfera minusculă va răsări Prometeu cel mare, vrem să subliniem că domeniul vast al gândirii brâncuşiene bazate pe intuiţie se regăseşte în această grozăvie, a fisiunii nucleare, care distruge aproape soarele şi puterea lui dătătoare de viaţă (sfera prometeică), în această grozăvie a tăcerii şi greutăţii megalitice, sugestionate de cele două lucrări: Masa Tăcerii şi Poara Sărutului.

În general, lucrarea de greutate a lui Brâncuşi exclude omul şi mişcarea specifică trupului său, dând, astfel, cea mai grea lovitură predecesorilor săi. El se fereşte ca minuscula pulsaţie a cordului să-i diminueze ideea faraonică, a spiritului. Dar, precum cei care acum mii de ani se pregăteau, murind să fie prezenţi la apariţia, după, vezi bine, ştiute cicluri, a lumilor noi, aşa şi „filosoful" român de la Paris a creat un vis al umanităţii-nemurirea-aproape de locul său de naştere, transformând Gorjul în nume universal - peste valoarea semanticului european; a creat, demonstrând aceste dureroase adevăruri despre perenitate: numai forma şi materia grea, simbolul, rezistă marilor cicluri planetare care au destinaţia să sfideze timpul, autointitulându-se în limbaj de eboşă a primitivului, ca limite ale materiei cu timpul, tinzând la infinit (trecutul îndepărtat nu ne poate convinge decât prin intermediul simbolurilor). Am spus „tinzând" şi nu egal, căci nimic nu este veşnic (filosofie afirmată încă de la începuturile lumii biblice, când Dumnezeu i-a alungat pe cei doi locuitori din Rai spre a nu gusta din rodul pomului veşnic).

Atitudinea aceasta a „martorilor” reci, construiți pentru a rămâne peste timp ca dovezi grăitoare noilor lumi despre propria noastră prăpădire, o mai regăsim doar în incredibilele construcții din josul Britaniei multimilenare, porțile megalitice, hieratice, de la Stonehenge.

Iată, deci, sculptura lui Brâncuşi, posibil de executat fără daltă şi ciocan, fără a avea în cuprinsul ei figurativul uman, este însemn care vorbeşte în mod unitar despre adevăr, timp şi moarte.

Arta nu este decât secvențial dominată de aceste însemne, până la Brâncuşi, cuprinzând aproape obligatoriu însemnul omului. Arta are în sine filosofie, şi filosofia cuprinde în propria matcă estetica-imagine, deci şi element de artă. Vrem să spunem că la Brâncuşi predomină filosofia construită nu prin cuvânt, ci prin formula geometrică şi grosier materială. ...Şi totuşi, ce caută Coloana între aceste lăcaşuri ale strivirii meditative? Menirea ei este să optimizeze timpul prezent, timpul celor care mor, dar trec momentan prin acest inevitabil prag al porții de eternitate, dându-le senzația (precum fata din orizontul deşertului) că se poate atinge nemurirea, înşiruind metafizica viață (la indieni şapte sunt viețile ca să te ridici la Buda). Coloana este o punte între aceste două sisteme de existență: unul al perenității materiei, şi celălalt al credinței, poate, în viața de apoi. Există şi gândiri care dau frâu liber imaginației, veşniciei spiritului şi, ca un narcotic necesar, dau ca viabilă calea către această speranță. Sensul segmentării gametului de pe stâlpul porții prin care trece timpul de la preistorie către istoria mileniului următor este o „glumă” generoasă, care ne transmite faptul cunoscut de noi toți: nici o greutate, nici o boală nu sunt atât de puternice, încât să împiedice nesimțirea lor, atunci când se produce iubirea între producători...iubirea cea mare; iubirea, care dă naştere la viață!

August, 2003

FILOZOFIA FORMEI

Vrând să pătrundem cu gândul în interiorul artelor sculpturii şi arhitecturii, în modul estetic dar şi în categoria de idei, conştienţi fiind că forma, tridimensionalul este o prezenţă tot mai activă şi în celelalte arte cum ar fi pictura, cu ale sale colaje în volum prinse pe fondul de culoare sau holograma în arta filmului, nu mai vorbesc de ambientul interior şi de estetica industrială, vrând, cum spuneam, să descoperim care este cauza sau ar fi a adoraţiei pentru forma materială, estetică, geometria simbolică, ideatică, am constatat că aceasta poate să ţină loc de cuvinte şi este cea mai veche modalitate de transmitere de idei, de exprimare chiar în filosofie. Forma, în ansamblul ei, conţine fizica şi chimia lumii materiale, conţine primul alfabet de exprimare, inclusiv cel reprezentat în plan, limbajul celor care nu aud şi nu grăiesc...

Forma tridimensională stă la baza celei mai vechi arte spirituale, artă a formelor primare de exprimare a gândului, a formelor totem sau netotem, precum şi a celor de dominaţie a omului faţă de natura înconjurătoare, cele numite de-a lungul timpului: sculptură şi arhitectură.

Din ce în ce mai mult, avem de a face cu un dialog al formelor, unilateral, dinspre creator către receptor, dialog al unui teatru al simbolurilor, sarcina relevării substanţei din conţinut, revenindu-i celui din urmă.

Arhitectura, ca artă, crează echilibrul social, cetăţenesc în existenţele democratice, ne înclină spre dragoste pentru istoria aşezărilor omeneşti urbane şi rurale, toate construite în economia liberă a valorilor imobiliare. Ca filosofie, arhitectura este o aventură a spiritului uman, în afara spaţiului său interior, fiind, prima materializare a manifestarii omului înspre latura sa tehnologică, prima în realizarea unui spaţiu ecologic. Datorită echilibrului de care aminteam înainte, ne simţim atât de bine în peregrinările noastre, vizavi de arhitectură, în zona dintre clădirea

Primăriei şi statuia lui Mircea cel Bătrân...ca să dau numai un exemplu cunoscut de toată lumea, trăitoare în Rm. Vâlcea.

Despre forma concretă, însă, dorim să vorbim, forma "filozofală", cea realizată în, şi cu, tehnologia secolului XX, nereferindu-ne de loc la coelhica Piatră Filozofală...

Un gând anume trebuie să rezervăm, un gând pentru tehnologiile preistorice, pentru frumusețea de inspirație divină, gândul ce se desprinde din prezența fizică a piramidelor, prezența formelor gigant homoide, gândul ce ne duce la ideea de perenitate.

Spuneam şi cu altă ocazie că „Poarta sărutului" creată la Tg. Jiu de Constantin Brâncuşi este un model de filosofie al formei, de filosofie al simbolului, căci nimic nu exprimă mai bine ideea de veşnicie, în sens material, intuită în megaliticul volum. De ce a ales marele gânditor, o poartă (?), căci ea reprezintă simbolul unei intrări şi ieşiri, trecerea de la viață spre neviață, este martorul, dovada unei „tehnologii" a ciclurilor existente spre infinit, între naştere şi moarte. Alături de veşnicia materiei şi ciclica înfăptuire a ei, nu stă decât iubirea şi segmentarea acesteia într-un ambițios joc al spiritului tinzând spre eternitate.

Rămânând în zona spațiului implicării filozofiei în formă, să constatăm o altă materializare a relației amintite mai sus, creație a naturii, dar dăltuită în piatră de marele Brâncuşi şi anume existența în opera sa, al „oului prometeic", al reprezentării potențialului, închis în perfecțiunea formei geometrice, formă care, de când s-a descoperit atomul şi secționarea sa, este simbolul forței energetice în maxima ei formulă, cea de Forță Nucleară...Şi, filosofic vorbind, nu există forță mai puternică în univers, ca forța sămânței în devenirea ei macromoleculară.

Oul, reprezentat de sculptorul elementelor primare este de natură pozitivă, căci s-a constituit din marmură sau bronz şi nu altfel, el fiind astfel un sens-semn pământesc şi nu o imagine galactică, în afara simțului omenesc, în profanul zbor al spiritului printre astre.

În creşterea şi dezvoltarea sa, o sferă, se desfăşoară, în aceste sensuri, după o infinitate de direcţii, fapt care, însă, în zece mii de ani s-a demonstrat că în sens gravitaţional a fost o direcţie de dimensiune minimă pentru om şi a sa construcţie...Vezi Turnul Babel, vezi bomba nucleară, care, pe orizontală, se desfăşoară mai destructiv şi mai rapid.

De aceea credem, că viaţa noastră este mai mult şi semnificativ legată de pământ, de spaţiul terestru neglijat prea repede de cercetare şi supus inacceptabil de consistent exprimărilor neecologice...

Sfera încadrată pe verticală, cu capac (cea denumită-sculptură cibernetică), conţine o idee din rândul celor expuse mai sus, de limitare a dezvoltării pe verticală, o idee despre frumuseţea detaliului geometric, terestru, ideea ţinerii giganticei forţe în locul motor, la intenţia omului, în spiritul său ecologic. Forma sa conţine şi o determinare obiectivă, căci, practic, întreaga suprafaţă, cea sferică perfect, nu se poate obţine fără puncte de legătură cu mediul înconjurător şi prin mijloace tehnologice cunoscute... aşa cum nici punctul nu poate exista singur! Condiţiile constructive impuse: execuţie din material peren-duraluminiu - şi condiţia de aşchiere a materialului, au fost necesare pentru a rămâne în domeniul sculpturii-tehnologie, căci despre această artă am vorbit până acum, când am ales ca disertaţie implicarea filozofiei în Formă.

Februarie, 2004

SCULPTURA SECOLULUI XX DOMINATĂ DE ROMÂNI!

Cu patru ani înainte ca Brâncuşi să părăsească această lume (1957), Constantin Lucaci primea Medalia Muncii pentru sculptură într-o Românie aflată în plin prolecultism. Poate tocmai datorită acestui tip de cultură, semantic vorbind, sculptorul Lucaci şi-a însuşit forţa morală, abnegaţia pentru munca titanică, pentru materia lui „imposibil" de cioplit, granitul, material din care îi va construi un bust lui Brâncuşi, vrând să-şi demonstreze lui şi altora, că, pentru el, duritatea materialului nu este o limită.

Atunci, de atunci poate, el, sculptorul în devenire, s-a gândit la o nouă materie. Unii oameni cu har din media europeană, să-l numim astfel pe Giorgio Segato, autorul unui excelent eseu despre sculpturile maestrului din Pangrati, pe care le definea ca fiind „sculture come metafore di Luce e di Energia", numeşte această nouă materie „lumină şi energie". Nu ştiu dacă distinsul estet italian s-a gândit că lumina este întradevăr formată din particule pline de energie, dar, sigur, oţelul inoxidabil redat oglindirii naturale printr-un gri nedefinit în dicţionarele atribuite culorii (oţel modelat şi şlefuit de Lucaci) pare că nu mai are greutate şi că este însăşi lumină, materie în zbor şi energie. Energie, şi prin formula cineticii potenţiale inclusă în formă...

Ne spune maestrul: „tehnica, atunci când este folosită în artă, trebuie să fie atât de perfectă, încât, în final, ea să nu se vadă, să nu se simtă"... Multă gândire şi simţire artistică sunt condensate în acest concept despre artă, dar şi despre tehnologie. Este de fapt un concept despre o lume în care ecologic se refuză tehnologia tranformatoare de energie, dar în goana după bunăstare, totuşi, se apelează la ea... Tehnologia sculptorului Lucaci este una a şlefuirii suprafeţelor, una a modelării volumelor, una a artei în care un rol esenţial îl are cea specifică tehnologiei construcţiilor de maşini... Aceasta este atât de avansată, astăzi, încât poate să se identifice cu procesul de creaţie artistică, să justifice sintagma

sculptorului din Pangrati, care ascunde „procedeul” în favoarea totală a simțirii artistice...

Giulio Carlo Argan îl prezintă Europei, în 1983, pe Lucaci, la televiziunea italiană, ocazie cu care acelaşi Giorgio Segato remarcă locul pe care îl ocupă sculptorul român în Europa milenară... „Unul dintre cei mai mari sculptori europeni, continuator pe de o parte, într-o manieră absolut autonomă şi originală, al lui Constantin Brâncuşi, părintele sculpturii contemporane...”.

Lucaci a împlinit 80 de ani. A „sigilat”, din interior, secolul XX. Este demnul urmaş al „părintelui” sculpturii filozofice a secolului XX, este altceva decât „cinetica fitomorfică a lui Calder”, este altceva decât „cinetica mecanică al ansamblurilor în construcții întâmplătoare, lucide, ale lui Tinguely”, este altceva decât „formele mişcate de ape ale lui Niki de Saint Phalle”. Când spunem „altceva”, spunem, că Lucaci lucrează în forma expresivă a mişcării, a potențialului ei, păstrând arta sculpturii în forma ei ancestrală; formă unitară, volum, spațialitate, armonie, în plus, la el, se simte structura care mimează macrocosmosul şi sfidează biologicul. Putem concluziona, ținând cont de cele arătate mai sus, că doi români au dominat sculptura secolului XX.

Pare ireal ceea ce am putut vedea acum câtva timp la Bucureşti, în atelierul sculptorului nostru octogenar şi în plină forță de creație. O pădure de forme strălucitoare, năucitoare, care dau senzația unei striviri a celui care le-a creat (mic de statură, şi lucrând într-un colț, alături). În fața unei asemenea avalanşe, ştiind cât de greu este să produci acest gen de lucrări stăm şi ne întrebăm, cum a putut un om atât de „mărunt la stat”, atât de sensibil şi drag să le lucreze, să producă atâta expresivitate în forță?...şi printr-o tehnologie atât de brutală?

Lucaci este de o vitalitate incredibilă, cu mult peste ceea ce ar trebui să însemne vârsta. Ne vorbeşte despre lucrările sale monumentale aflate în derulare, noi îl ascultăm cu ochii ațintiți pe lucrările de atelier, aflate în lucru (care sunt patru!...).

Am privilegiul unei conversaţii scurte, dar pe care maestrul a îmbogăţit-o, dăruindu-mi spre ascultare muzica cvartetului „Alban Berg", interpretând Marea Fugă a lui Beethoven... Apoi mi-l oferă pe Pierre Fournier, la violoncel, cu pian, într-o sonată de Beethoven... Are sculptorul Lucaci o discotecă de rămâi perplex şi înciudat că nu poţi avea-o, la rându-ţi. Iubeşte muzica enorm de mult, şi, ca orice meloman matur, care nu se „încurcă", rămâne la interpretări de aur şi la mai apropiaţii săi amici... Mozart, Bach, Beethoven, Mahler şi Wagner... În afară de această muzică şi arta lui, de arta universală, nu poţi să vorbeşti nimic cu el... Ne regăsim, împreună, de când ne ştim - în muzică.

Vorbim despre Iancu Dumitrescu, despre Ana Maria Avram (evident, prieteni muzicieni), despre formaţia Hyperion, despre Modest Cichirdan... Vorbim despre muzica psalmică, vorbim de dodecafonism, vorbim şi despre provocarea acusmatică... Lucaci este extrem de vioi, o reală inteligenţă vie. Nu poate fi contrazis; are părerile lui, cenzurează totul după concept propriu, după dimensiune proprie... Nu reacţionează la cuvintele bani şi avere, vile personale... „Sunt prea legat de acest atelier ca să mai pot gândi şi dori altceva...".

Da, ni-l amintim şi acum treizeci de ani, spunându-ne: „Nu pot să-mi complic existenţa cu nimic; nu pot trăi decât cu arta pe care mi-am ales-o şi sunt responsabil de ea..."

Am primit în dar de la maestrul Lucaci ultima sa monografie numită „Metafora luminii" scrisă de Giorgio Segato şi apărută în „Colecţia de Artă" a Regiei Autonome Monitorul Oficial, în trei limbi, album de artă tipărit în 2001, lucrare care înnobilează biblioteca oricărui iubitor de artă, şi nu numai...

Astăzi (aproape de ziua de naştere a lui Brâncuşi, 19 februarie) mă uit din nou pe acest album şi constat că nu pot să nu recunosc zborul cu totul altfel, aparte - mişcare galactică, generat de suprafeţele lui C. Lucaci, faţă de zborul pe verticală - ca un lasser, al „Păsării măiastre" , lucrarea în bronz lustruit a marelui gorjan, şi care astăzi străfulgeră încă lumea de-acolo, din America, din muzeul lui Peggy Guggenheim...(August, 2003)

ALBERT EINSTEIN, SCULPORUL ŞI EUGENIO MONTALE

Aşteptam să se petreacă un eveniment propice în urbea noastră de la poalele Capelei ca să-mi motivez un panseu despre o trilaterală ideatică între simțul văzului, al cercetării ştiinţifice şi arta cuvântului, trilaterală care, mai ales la sfârşit de secol XX le-a influențat multora existența, uneori, punându-şi hotărâtor amprenta pe destin.

Şi iată că o scânteie a licărit când în oraş au apărut afişele Filarmonicii vâlcene, anunțând un concert cu muzică de Franz Schubert (1797-1828). De la acesta, gândul mi-a zburat imediat către Arnold Schonberg (1874-1951), marele compozitor modern al muzicii germane din secolul XX care, răspunzând unei întrebări asupra stilului său revoluționar a făcut o declarație şocantă: "Sunt un nimic pe lângă revoluționarul Schubert".

Schubert este un clasic, dar istoria muzicii îl recomandă ca pe un mare inovator. După aproape un secol, Arnold Schonberg, inventatorul muzicii „atonale şi dodecafonismului serial", face declarația de mai sus.

Schonberg este contemporan cu Pablo Picasso (1881-1973) şi se implică în noul curent al Cubismului (în care ultimul excelează prin pictură).

În anul 1908, Schonberg compune Cvartetul de coarde nr. 2, în care primele două părți sunt tonale precum stânga tabloului lui Picasso, "Domnişoarele din Avignon", creată în maniera tradițională, iar ultimele două părți sunt atonale, precum dreapta tabloului executat în manieră cubistă. Spuneam odată, că muzica în parcursul ei istoric urmăreşte evoluția matematicii, care, şi ea, se dezvoltă în paralel cu fizica. Iată, după clasicismul muzical şi fizica newtoniană urmează atonalitatea în muzică, cubismul în pictură şi, atenție, fizica quantică a lui Albert Eisnstein (1879-1955). Interesant este să observăm similitudinea duratei vieții celor două mari personalități: Schonberg şi Einstein, 77, respectiv 76, de ani a trăit fiecare şi au fost contemporani. Dar aproape în

acelaşi timp, cu 12-14 ani mai mult, a trăit şi Pablo Picasso. Cu totul la întâmplare, dar nu şi din punct de vedere al sugestivităţii, am inclus în trioul meu de personalităţi şi pe poetul italian Eugenio Montale. Din punct de vedere al vârstelor şi perioadelor trăite, ar fi trebuit să fac paralela cu poetul francez G. Apollinaire care, contemporan fiind cu Picasso şi Schonberg, pune o piatră grea la temelia teoretizării cubismului (mai puţin în sfera preocupărilor lui A. Einstein).

Şi fiindcă am vorbit de „sferă" (să nu uităm nici cubul), şi, considerând că aceasta este perfecţiunea fizică a materiei (din punct de vedere geometric) să nu uităm nici sentimentul uman în specificul său tragic-lacrima, definind-o ca pe o inocentă sferă. În legătură cu perioada „albastră" a lui Picasso, iată ce spunea G. Apollinaire, definind-o: "O picătură printre lacrimi, o picătură care invocă mila, albastră ca fundul umed al abisului".

De ce, totuşi, Eugenio Montale apare ca subiect în această compunere liberă pe tema relaţiei dintre ştiinţă şi artă? Am descoperit pe vremea când eram un „îndârjit" italofil, în adolescenţa mea chinuită de spiritul Renaşterii, două versuri scrise de Montale care m-au marcat enorm. Un copil plânge fiindcă în joaca sa de-a lungul străzii cu caldarâm sclipitor, în reflexia razelor de lună, a pierdut mingea (sfera bucuriei în copilărie) printre casele (blocurile) adiacente străzii. Copilul are pe obraji lacrimi de tristeţe, care, pur şi simplu uluiesc în metrica poeziei lui Montale... "Ma nulla paga il pianto del bambino/a cui fuge il pallone tra le case". Traducerea înseamnă chiar ce spuneam mai sus: nimic nu poate plăti plânsul copilului/care pierde mingea printre case. Lacrimile copilului sunt cele mai adevărate şi probabil cele mai sferice.

De ce, în conţinutul titlului, „sculptorul"? Fiindcă nu puţini sculptori au redat în diferite ipostaze aceste geometrii, simbolizând esenţa şi perfecţiunea (am numit sferice, şi toate formele care tind către sferă-vezi lacrima) ...C. Brâncuşi, Alfred Duca etc. Dar ca să fiu şi mai clar asupra trialului din titlu aş reveni la Albert Einstein, despre care se poate scrie nopţi în şir şi

tot nu s-ar reuşi mimarea inocenţei sale de aleasă superioritate. Şcoala nu i-a plăcut, deci a fost un copil de vârstă prelungă; apoi a inventat mersul clar al universului sferic, introducând lumina în materialitatea timpului; a descoperit interdicţia privirii înspre Sodoma şi Gomora fără săpături arheologice; a primit premiul Nobel la 42 de ani; şi-a susţinut bacalaureatul după Facultate. Oare tehnologia mondială ar fi prins conturul real, cel din secolul XX, fără perfecţiunea gândirii lui?

În numele său şi al altora care i-au urmat, ştiinţa ne-a dăruit nouă calculatorul. L-am luat, şi am calculat până aproape de limită la infinit circunferinţe, sfere reale, este drept, mai reci decât cele prefigurate în ochii copilului lui Montale.

Noi, oamenii, creem mereu simboluri, deşi ne este interzis de la Dumnezeu, cărora încercăm cu ajutorul soarelui să le dăm căldură.

Martie, 2003

ARTA ŞI CALCULATORUL

I

„ Informatica Mirabilis"este cartea scrisă de Radu Bagdasar în 1982, Ed. Dacia Cluj Napoca, având ca subtitlu „Arta şi Literatura de Calculator", carte, care, în acel moment venea în sprijinul celor interesaţi de domeniul informaticii privită ca suport al ştiinţelor interdisciplinare. Informatica nu este o ştiinţă în sine, ea, ocupând spaţiul nematerial (logic) dintre două domenii care intră în reacţie. Prezentând această lucrare, pe care o considerăm de larg şi laic interes, dorim să subliniem importanţa sa în introducerea cititorului în dezbaterile care vor urma. În acest material vom face referire numai la autor şi numai

la prezentarea cărții, urmând apoi a dezvolta această tematică în raport cu realitățile naționale şi pe cât va fi posibil, internaționale. Vom face apel atât la „soft", cât şi la „hard", dar mai ales la „periferice", fiind, acestea din urmă, la ora actuală, „sarea şi piperul" unei aproape nebunii, cuprinzând întreg universul uman, în special cel tânăr; univers care are două tipuri de finalitate: unul, precum cel japonez, după care populația globului nu ar ajunge pentru meseria de programator în cazul în care toată omenirea ar fi informatizată, şi cel de-al doilea, starea de „oblomovism", pe care cei din stânga spectrului politic au prevăzut-o, spunând că omenirea se îndreaptă din ce în ce mai mult către nemuncă (ultima fază a comunismului), înlocuind forța fizică cu forța cerebrală. Acesta, dar altfel spus, este şi sensul dezvoltării mitice, descris în Vechiul Testament, unde, descoperim pe cele două ramificații a generațiilor din Adam, ale lui Abel şi Cain, o stare a revelației şi una a chinului şi a muncii (ramura lui Noe şi cea a lui Tubal).

Dar să începem cu începutul: sistem informațional înseamnă totalitatea informațiilor transmise în scris şi verbal într-o organizare în care nu este prezentă maşina automată, computerul. Sistemul informatic înseamnă inversul celui informațional. Există şi cel de-al treilea, când cele două coexistă în proporții inegale (egale, însemnând idealul): mai mult parte de informațional, şi care se cheamă „încurcă lumea". Îl vedeți în prezent, când bonul, recipisa, este mai scump(ă) decât produsul (marfa) – la Poştă spre exemplu, unde calculatorul a înlocuit mâna care scria bonul, rezultând o risipă de hartie şi informații fără rost; o batjocorire a acestei, pentru noi, „scumpe" hârtii.

Să revenim, dar, la tehnica noastră. În 1982, Radu Bagdasar spunea: „Când a apărut intenția realizării acestei cărți, avusesem deja nenumărate contacte cu fenomenul artei generate prin calculator, asistasem la expansiunea spectaculară a informaticii, care în forme directe sau insinuante, pătrundea în mai toate spațiile existenței noastre sociale sau particulare şi, poate şi dintr-o înclinație specială pentru acest domeniu

căpătasem credința că modul de creație al viitorului, indiferent de domeniul lui de exercițiu – știință sau artă – va include în mod obligatoriu veriga informaticii".

Tot de la acest autor aflăm că există două pericole: „fetişizarea maşinii în introducerea ei în procesul de creație şi ignorarea ei absolută datorită spiritelor academice vetuste".

Este cazul să considerăm maşina automată ca o cale de mijloc, normală, obiectiv afirmată odată cu incredibila dezvoltare tehnologică pe care vrem nu vrem, ecologic sau nu, din motive pecuniare o adoptăm în condiție sinecvanon. „Integrarea maşinii în formele elevate ale muncii omului este motivată tocmai de faptul că o face mai performantă, îi ridică nivelul general calitativ, făcând să corespundă ritmurilor impuse de progresul contemporan" .

Ideile afirmate în această carte s-au lovit şi se vor mai lovi încă, după cum vom demonstra mai târziu, de nenumerate obstacole care țin de nivelul de dezvoltare științifică matură a grupărilor de ființe care constituie părți ale societății umane.

Oricum ar fi, scrierea noastră provoacă cititorii să mediteze asupra unor subiecte care, în cercetarea individului de azi asupra spațiului interplanetar, nu vor putea fi ocolite. Viitorii viitorului, mesagerii imaginați ai altor civilizații superdezvoltate din punct de vedere al utilizării energiei, ne prezintă ființele vii ca având capul mare şi mâinile mici. Ne prezintă tendința omului de a elimina munca fizică şi de a înlocui-o cu cea intelectuală. Până unde şi până când, asta rămâne de văzut. Noi, totuşi, vă vom prezenta, după acest preambul scriitoricesc, cum mâna rămâne totuşi pe creion, şi energia descoperită, dar mai ales organizată cibernetic poate înlocui ciocanul, dalta etc. Noi, totuşi, rămânem mai mult oameni, mai mult înspre Abel, dar şi înspre Cain, aşa că nu vom elimina din descrierile noastre, sentimentalul, spiritul.

Martie, 2003

II

(ISTORIA CALCULATORULUI SAU MATEMATICA BANALĂ)

Reciteam zilele trecute o carte pentru copii: „Calculatorul electronic, unealta secolului XX", de Vasile Văcaru şi Sabin Vâlceanu, cu ocazia unei controverse avute cu un amic, amândoi, făcând confuzii (neesenţiale pentru adevăr) asupra unor nume şi ani din istoria calculatorului, a informaticii, a suporţilor săi materiali, al perifericelor.

Am considerat că este necesar înainte de a descrie despre cele câteva arte în care calculatorul şi-a făcut simţită apariţia (mai puţin arta cinematograficului, a desenului animat, arta mixajului, a holografiei) să lămurim câteva chestiuni de istorie banală asupra acestui prezent şi miraculos instrument, neinteligent, dar minunată unealtă de lucru, aşa cum l-au numit întotdeauna oamenii deştepţi.

Mai este ceva, zilele trecte, într-o incursiune rapidă prin Ucraina de sud şi Moldova de nord, în magazine, am observat vânzători care lucrau cu „sciotul", abacul. Atunci ne-am amintit că în 1946, un japonez, cu un abac îmbunătăţit numit „soroban", a câştigat un concurs în domeniul vitezei de calcul, învinsul fiind un calculator de birou made USA.

Pentru cei mai puţini cunoscători de aritmetică banală (şi nu booleană) amintim că abacul este, practic, numărătoarea cu bile din copilăria noastră. Amintim cititorilor acestor rânduri că vom insista în acest periplu prin lumea informaticii cu implicaţii în artă, în ceea ce ne pricepem mai bine (sau ne-am priceput, căci în acest domeniu nu există aproape niciodată timpul prezent), în tehnologia producţiei industriale condusă de calculator, şi, cum aceasta devine artă, atunci când omul doreşte să contruiască ceva asemănător peştilor sau păsărilor, folosind computerul. Dar să începem, cu începutul (datele, şi unele expresii, provin din chiar cartea amintită mai sus)!.

...Când omul a început să numere prima dată, a trebuit să asocieze acestui numărat, şi ţinerea de minte, şi, atunci a inventat beţişoarele, însemnele cu cretă, pietricelele, a reinventat degetele, mâinile, picioarele, toate degetele la un loc, până când nu a mai putut şi a trebuit să creeze primii suporţi ai informaţiei la purtător, sfoara cu noduri, vergeaua cu bile, punga cu pietricele, bâtul crestat (răbojul). Mai multe vergele cu bile fac un abac. Dar abac înseamnă şi o cutie cu despărţituri (imitaţia vergelelor sau invers) în care se înşiruie pietricelele sau bilele. Abacul este cunoscut nu se ştie de când. Herodot, la greci, secolul V, î.H., îl aminteşte. Abacele se menţin la romani, dar şi după secolul X, când pătrund cifrele arabe în Europa. În lume se semnalează variante ale abacului. La chinezi, în secolul XII, se întâlneşte „suanpanul", care, în loc de vergele orizontale, are vergele cu bile, verticale. În secolul XVI, în Japonia se întâlneşte „sorobanul". Pe abacele apărute după secolul XII se pot face cele patru operaţii. Prima carte despre abac se scrie în secolul X de către Gebert d'Aurillac. Leonardo Fibonaci din Pisa (1170-1250) scrie „Cartea Abacului". În secolul XVII, scoţianul Napier (1550-1617) publică o carte „Bastonaşele lui Neper" care tratează o nouă variantă a abacului cu beţişoare prismatice aşezate într-o cutie. Neper inventează logaritmii. În 1621 apare prima riglă de calcul, care îşi are originea în bastonaşele lui Neper. O dată cu apariţia taxelor şi impozitelor, ca activitate de bază a societăţii umane, adică în jurul lui 1642, Blaise Pascal inventează prima maşină de calcul care adună şi scade şi care seamănă cu kilometrajul de astăzi al automobilului. În 1671, germanul Leibniz perfecţionează maşina lui Pascal, realizând cele patru operaţii. De la această dată există o avalanşă francezo-germano-ruso de perfecţionări ale maşinii lui Leibniz. Prima manifestare a maşinii de comandat, calculat şi ţinut minte se întâmplă în 1806, când Joseph Marie Jacquard, în Franţa, la Lyon, modernizează războaiele de ţesut, folosind pentru comanda lor cartele perforate. Invenţia sa îl inspiră pe Charles Babbage, englez, care în 1822 realizează prima „maşină diferenţială", care, cu ajutorul

carterelor perforate, calculează, tipăreşte tabele matematice, lucrează până la a opta zecimală.

Iunie, 2003

III

(GRAFICA)

Grafica este arta care a adoptat cel mai devreme unealta secolului XX, calculatorul, şi pentru faptul că unul dintre cele mai importante periferice, imprimanta, a folosit tuşul şi cerneala încă de la începuturile sale. Plecând de la hârtia împăturită special de la clasica imprimantă „veche decând lumea" şi până la cele moderne, care folosesc orice hârtie, orice format, s-a ajuns să se obţină „orice" în planul celor două axe X şi Y.

Vechea hârtie de calculator, pe care ţăranii o foloseau uneori la piaţă pentru a ambala brânza, hârtie pe care tinerii orăşeni o scoteau dintr-un regim „strict secret" şi le-o dădeau spre utilizare, ne demonstrează că, uneori, programatorii făceau calendare, goblenuri, broderii spre a fi modele. A fost primul pas spre arta grafică.

Este momentul să spunem că pentru grafică, pentru desen în general, se foloseşte un periferic numit masă de trasaj sau plotter. El are de la unul la zeci de „capete" de desen, creioane, rothringuri, lasere, ace etc. Poţi să desenezi orice. Apar inginerii şi informaticienii, care se dezlănţuie în a obţine cele mai formidabile compoziţii.

Arta executată de computer este realizată integral de calculator, programatorul reuşind să-l instruiască pentru a decide singur asupra formei şi conţinutului. Aleatoricul are un rol important, dar nu atât încât să rezulte o operă precum cea executată de coada măgăruşului în demonstraţia dadaistă.

Aleatoricul încearcă să descrie un fenomen natural, să se compună după o regulă matematică.

Există şi artă computerizată care înseamnă crearea întregului sistem de către om, calculatorului rămânându-i sarcina redării, repetării acestui sistem, el fiind o simplă unealtă. Artistul, de această dată este şi programator sau poate apela la un programator. Este cazul desenului executat inițial de artist, computerul copiindu-l şi redându-l identic sau cu modificări şi combinații comandate.

Prin artă noi înțelegem măiestria unui meşteşug la care se adaugă personalitatea şi simțirea omului. Artă fără simțire nu există, aşa cum om fără suflet nu există. A apărut însă estetica industrială sau (şi) designul (care nu sunt arte). Astăzi estetica industrială şi designul nu pot exista fără calculator. Prezența calculatorului în cele două domenii crează însă uneori senzația de artă (lucrări perfecte care plac ochiului). Atenție, am stabilit că arta înseamnă simțire deopotrivă la producător, cât şi la consumator. Mai nou, în sistemele interactive (desen cu creion pe ecran, palparea mâinii şi transmiterea energiei proprii) s-a ajuns la ameliorarea „simțirii" maşinii fără suflet, dar cu multă memorie. În acest moment explozia tehnologică în domeniul perifericelor modifică noțiunea de viitor a implicării computerului în artă. Pentru a înțelege mai bine aceste lucruri vom rămâne mai mult în câmpul de început şi mediu de dezvoltare a graficii cu ajutorul calculatorului.

Deci, revenim. Programatorul are întocmit desenul, îl introduce în memorie (prin metodă matematică sau scanare), după care îl fragmentează, detaliază, măreşte sau micşorează total sau parțial, deformează după una sau mai multe reguli, haşurează, introduce umbre etc., după care îl desenează pe plotter. Surprizele care apar în rezultat pot echivala uneori cu simțirea umană. Munca titanică a programatorului care încearcă să realizeze un calculator care să creeze singur este echivalentă cu munca inventatorului de perpetuum mobile, adică nu are rezultat, dar revoluția tehnologică câştigă. Exclud din această activitate

„moftul”. Dacă niciodată mâna omului nu va desena un automobil în 3D (tridimensional) aşa cum o face un calculator cu plotterul său, niciodată acesta din urmă nu va putea fi asemeni omului şi mâinii sale în a reda linia şi punctul plecate din sufletul său.

În 1965 se poate vorbi de naşterea graficii pe calculator, adică odată cu organizarea expoziţiei de „grafică generată” a lui Georg Nees la Galeria Studio a Politehnicii din Stutgard. Urmează apoi alte expoziţii (A.M. Noll şi Frieder Nake).

Se spune că „dacă Paul Klee ar fi dispus în epoca lui de un calculator, ar fi ajuns la rezultate superioare celor pe care le-a atins - a la main - devenind un Da Vinci al perioadei abstracte”. Cred că se exagerează în afirmaţia de mai sus aşa cum s-a exagerat şi atunci când s-a afirmat că A. Schonberg ar fi cel mai mare compozitor al secolului XX.

Viitorul înseamnă o reducere a distanţei dintre ornamental, arhitectural, grafică şi ambiental. În acest caz epoca perifericelor în redarea imaginilor nu s-a terminat, iar grafica cibernetică mai are o lungă cale de străbătut. Alături de sculptură, grafica înseamnă un mare volum de muncă existent între idee şi rezultat. Omul va apela din ce în ce mai mult la reducerea acestui volum de muncă, la comprimarea timpului, la reducerea distanţei dintre început şi sfârşit, la dorinţa de a avea cât mai multe rezultate finale (un lucru îngrozitor, care a dus astăzi la situaţia timpului de proiectare şi omologare mai lung decât viaţa produsului n.n, 2010).

Iulie, 2003

IV

(SCULPTURA)

Să ne contimuăm drumul prin spațiul coabitării artei cu informatica, în speță calculatorul, drum, care în ce priveşte punctul de plecare, acesta, este constituit de lucrarea lui Radu Bagdasar "Informatica Mirabilis" ed. Dacia 1982 Cluj Napoca, dar şi lucrări proprii de comunicări ştiințifice elaborate în perioada 1982 - 1986, precum şi realizările practice obținute între 1977 -1980.

Reamintim cititorului principiul de analiză care a stat la baza tratării problematice privind arta cibernetică şi anume, că, două sunt metodele de lucru: una constă în elaborarea proiectului, apoi cu ajutorul calculatorului se realizează fizic acesta, deci calculatorul este o unealtă (elegantă), şi cealaltă metodă, calculatorul crează forma şi tot el, prin periferice speciale, o execută având la bază un program elaborat de artistul cibernetician. Prima metodă se mai cheamă artă asistată de calculator, a doua, artă elaborata de calculator.

Trebuie să facem apel şi la istorie, deci să amintim, citând din Informatica Mirabilis: "Deşi a avut de înfrânt greutățile inerente pioneratului, Charles Csuri de la Departamentul de artă al Universității de stat din Ohaio a obținut realizări percutante în domeniu. Pentru finalizarea sculpturilor sale şi-au unit eforturile încă câțiva cercetători ale căror specializări acopereau întreaga problematică tehnico-ştiințifică implicată. Leslie Miller, bunăoară, a rezolvat problemele matematice privind vârfurile şi concavitățile, Samuel Cardman şi Gerald Shifrin cele de analiză matematică şi programare a frezării automate,iar James Shaffer a asamblat programele parțiale şi subprogramele rezultate, alcătuind programul global al operei... Alți artişti, între care pictorul şi scluptorul spaniol J.L. Alesanco, folosesc calculatorul numai în faza de concepție a formelor, realizarea efectivă făcându-se manual". Nu cred că, aici, avem de a face cu o sculptură cibernetică, ci cu un artist informatician.

In 1986, la Sesiunea Națională de Informatica Aplicată de la Cluj Napoca am prezentat lucrarea "Sculptură Cibernetică". Lucrarea a fost realizată în 1979, în cadrul fabricii de avioane Craiova pe maşinile de frezat cu comandă numerică tip Starag, formele imaginate, le-am matematizat, apoi am creat un program având ca soft formulele de obținere a punctelor rezultate din intersecția corpului spațial XYZ cu plane verticale. Programul astfel creat şi care se cheamă „procesor" a fost asistat de un al doilea program, numit „postprocesor" prin care se culegeau punctele de intersecție xyz, translatându-le mai apoi pe direcții verticale în puncte spațiale, materializând traiectoria centrului sculei de frezat. Banda perforată obținută astfel, rezultat al postprocesorului, instalată în unitatea de comandă numerică a maşinii de frezat a făcut posibilă frezarea pieselor pe care le-am gândit şi mai apoi le-am privit ca pe sculpturi realizate cibernetic. Sculptură pe calculator. S-a întâmplat ca la acea dată să fim proiectanți, programatori şi executanți-în acelaşi timp!

Adevărul este că aceste fapte constituie o alternativă mult prea scumpă, cu rezultate uluitoare însă, din punct de vedere tehnic şi economic, pentru industria de fabricație în domeniul matrițelor, pentru obiectele de sculărie, cu rezultate redutabile pentru viitoarea, atunci, tehnologie asistate de roboți.

In viitor, sculptura cibernetică nu va avea decât o calitate, şi anume, eliminarea efortului uman din experimentarea celor mai îndrăznețe proiecte. În final, ca informație, trebuie să reținem că sculptura elaborată cu ajutorul calculatorului înseamnă, schematic: om (creator)- computer (unealta de lucru) - semifabricat de prelucrat (marmură, oțel, bronz, lemn...), altă ordine nu va exista niciodată ținând cont de definițiile actuale ale robotizării...

Septembrie, 2003

EXPOZIȚIA „PETRU CICHIRDAN”

Ne amintim cu multă penitență de expoziția de pictură pe sticlă realizată de Petru Cichirdan la Muzeul de Istorie al Vâlcii, cuprinzând tematici din „Vechiul şi Noul Testament”. Adăugând tablouri noi, pictate pe lemn, Petru Cichirdan, îmbogățindu-şi colecția, a desfăşurat-o şi în cadrul Muzeului Național de Artă din Cluj - Napoca, în organizarea Consiliului Culturii şi al muzeului din superbul oraş ardelean, eveniment pe care îl aducem în atenția iubitorilor de artă de pretutindeni. Expoziția, vernisată în luna mai, anul curent, în preajma sărbătorilor de Paşti, s-a bucurat încă din ziua deschiderii ei - de un bogat şi variat public format, pe lângă specialişti şi personalități din cultura clujeană, din tineri de la facultățile de artă, teologie şi calculatoare, precum şi de un număr important de amatori de artă clujeni.

Expoziția s-a deschis prin cuvântul plin de prestanță al criticului de artă, profesor universitar, Livia Drăgoi, director al Muzeului Național şi, totodată, asistent consilier în probleme de mozaicuri bizantine al IPS Bartolomeu Anania, care a făcut o succintă prezentare a personalității artistului plastic, amintind şi de premiile naționale câştigate de acesta în 1986, în municipiul de pe Someş, cu sculptura cibernetică. A urmat prezentarea inopinată, plină de sensibilitate a scriitorului Constantin Zărnescu şi un cuvânt de mulțumire adresat publicului şi gazdelor oficiale - formulat de Petru Cichirdan.

Expunerea acestuia a trezit imediat interesul ziariştilor de la „Ziarul Clujeanului” care au publicat în premieră, a doua zi, imagini de la vernisaj şi o prezentare a cadrului plastic.

Au cuvântat, cu obiectivitate, în cadrul vernisajului, criticul de artă prof. univ. Negoiță Lăptoiu de la Institutul de arte vizuale „Ion Andreescu”, precum şi criticul de artă prof. universitar dr. Alexandra Rus care şi-a exprimat dorința de a vedea, în viitor, „Carmina Burana”, precum şi lucrările de sculptură ale lui Petru Cichirdan. Au fost reținute, de către personalitățile prezentate

mai sus, lucrări de artă din expoziția de pictură. Nu în ultimul rând, au fost prezenți în sală şi au remarcat lucrările, scriitorul şi politologul dr. Valentin Naumescu, vicepreşedinte al Partidului Național Liberal Județean Cluj, şi preşedintele Fundației Protecției Sociale, col. (r) ing. ec. Nicolae Grosu.

Dar nu ultimii, cei mai importanți vizitatori prezenți la vernisaj, care au rămas într-o lungă discuție pe probleme legate de actul credinței şi al creației artistice, tinerii studenți de la facultăți din Cluj Napoca. Ei au şi oferit, ulterior, spre surpriza noastră, toate fotografiile făcute de ei, sub aspect de „paparazzi".

Oficial, Petru Cichirdan a fost invitat să expună „Carmina Burana" şi sculptura sa, de pe acum invitându-se să prezinte vernisajul, spre onoarea sa, doamna Alexandra Rus.

Prezențe de notorietate în sala expoziției au fost a lui Cristian Buricea - Milnarcic, mentor şi creator al mişcării Teatrului Imposibil şi al publicației „Manifest" şi, de asemenea, al compozitorului Venczel Peter - autor al primei opere - rock din România: „Matiaş pe eşafod" şi, de asemenea, Ştefan Manasia, secretar de redacție al revistei „Tribuna". Vom reveni cu amănunte. Totul este în desfăşurare.

Felix SIMA, 2003

EXPOZIȚIE DE PICTURĂ-SCULPTURĂ LA POLUL CULTURII CLUJ NAPOCA

În perioada 07 - 28 oct. 2003, la galeria de artă intitulată Polul Culturii Clujene din municipiul de pe Someş, a avut loc expoziția personală de pictură pe sticlă - sculptură, intitulată „Carmina Burana", avându-l ca autor pe vâlceanul Petre Cichirdan. Menționăm că textele reproduse sunt selectate... Textul este neprelucrat, el, aparținând vorbitorilor... Subliniem doar calitatea

acestora: Maria Enache, muzeograf, director executiv în grupul de firme care reprezintă patronajul Polului Culturii Clujene; Alexandra Rus, critic de artă, doctor în sculptură, profesor la Institutul de Arte Vizuale „Ion Andreescu"; Constantin Zărnescu, scriitor clujean (de origine vâlceană); Horia Muntenuş, scriitor clujan şi Alexandru Stănescu, profesor universitar doctor la Universitatea Babeş Bolyai.

Maria Enache: Stimaţi oaspeţi, dragi invitaţi, bine aţi venit la vernisajul expoziţiei de pictură pe sticlă şi sculptură intitulată „Carmina Burana", autor domnul Petre Cichirdan, din Râmnicu Vâlcea.. Muzician, pictor, sculptor, inginer, fondator al Societăţii Inventatorilor din România, membru al Societăţii Ziariştilor din România, posesor a două premii naţionale obţinute la Bucureşti şi Cluj Napoca pentru sculptură cibernetică (...).

Alexandra Rus: ... Domnul Cichirdan este de fapt, un exponent tipic al epocii noastre. Să mă explic. Îl cunosc din apropierea sa deosebită cu marele nostru Constantin Lucaci căruia am avut şansa să-i fac expoziţia şi să scriu o carte despre dânsul. Cu această ocazie am descoperit că sculptura românească continuă gândurile extraordinare ale lui Brâncuşi, care înseamnă esenţializarea artei şi înseamnă reîntărirea, revrăjirea am zice noi, a gestului artistic... Am făcut această introducere nu întâmplător, pentru că în acei ani, când dânsul mergea în atelierul sculptorului Lucaci, se întâmplau două lucruri: odată, această mare creaţie despre care v-am vorbit (n.r. - a lui C. Lucaci) şi în al doilea rând se deschidea arta românească către lume, prin intermediul lui Brâncuşi şi ca atare, prin intermediul esenţei... De aici reiese o idee absolut valoroasă, aceea că în formaţia unui artist, chiar dacă la origine el este inginer, are premiză talentul cu care mama natură îl înzestrează, dar la care se adaugă o augmentare, o întărire, care de fapt subliniază originalitatea celui care realizează imaginile;... aşa s-a întâmplat şi cu maestrul aici prezent, domnia sa fiind receptor al acestui univers de care

vorbeam, este un univers al esenței, al energiei... Este vorba despre o energie pe care o captează prin intermediul computerului, este unul din precursorii acestui gen şi suntem bucuroşi să-l avem în oraşul nostru, unde, şi noi, am avut la Institutul de Fizică Atomică un Jaboleanu care concomitent cu domnia sa făcea grafică pe calculator; domnia sa face sculptură pe calculator, lucruri deosebit de grele din punct de vedere al procesului spiritual şi de gândire, dar deosebit de grele ca realizare în plastică. Deci această energie şi esența este cea care primează în opera domniei sale... Despre aceeaşi energie şi esență ne vorbesc şi picturile sale. În ceea ce priveşte puterea energetică a credinței, puterea ei persuasivă ne-a convins şi în sălile Muzeului Național de Artă din Cluj când a expus „Vechiul şi Noul Testament", făcând şi acea teribilă diferență între Vechiul Testament care este „ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte" şi puterea energetică a „Iertării" din Noul Testament. Deci din nou, şi acolo, a scos în evidență esența... De ce „Carmina Burana", pentru că avem nevoie de energie, de energia vieții şi a vitalității... În acest univers arhisistematizat, arhicomputerizat, avem nevoie de căldura iubirii, de energia iubirii. Avem nevoie să depăşim spaima de moarte, avem nevoie de prietenie, de frumusețe... Toate lucrurile sunt prezentate în temele pe care domnia sa le-a realizat şi le-a expus aici, la Cluj Napoca... Este pentru mine odihnitor şi îmbucurător, să-mi dau seama că un savant iubeşte în termeni artistici. Ne iubeşte pe noi, iubeşte viața şi ne îndeamnă să nu uităm că în dosul eternelor numere şi ecuații, există ceva mai presus de noi, viața.

Constantin Zărnescu: Onorați prieteni, am preferat această a doua expoziție a lui Petre Cichirdan, la Cluj, după cea de la Muzeul Național de Artă... Un artist plastic profesionist care se exprimă în varii domenii cum sunt grafica, pictura şi iată sculptura... Un inginer inovator, aşa cum a inovat spre exemplu aceste sculpturi executate pe comandă numerică, acestea două, din 1976. În ce mă priveşte, eu sunt fascinat de aceste 24 cadre de pictură care

vizualizează muzica Carmina Burana. Este un lucru dificil şi de elită ceea ce a făcut, trebuie să vă fac o mică expunere pentru a vă arăta cum toate pornesc de la poezie (...). În cazul acestei picturi, toate pleacă dintr-o culegere de poezie din Evul Mediu... (urmează referiri la Carmina Burana de Carl Orff) (...). Sunt viziuni stranii care se studiază şi la literatura universală, alături de Cântecul Nibelungilor, sunt cântecele despre vin, despre iubire pătimaşă, dezordonată să zic, necenzurată, veţi vedea clar fecioara pândită de minotaur, inflexiuni din labirintul lui Picasso... Aceste lucruri sunt numai în libertatea artei, în misterul artei... Îndrăzneala lui Cichirdan stă în desen. Desenul uneşte pe pictor cu sculptorul. În desen eu văd pentru un pictor ceea ce pentru un scriitor înseamnă poezia. Un artist care nu stăpâneşte desenul nu ajunge niciodată la desăvârşire. La Cichirdan aceasta duce la o a stăpâni şi în plus, în a stăpâni calculatorul. Mai este interesant să vă spun că domnul Cichirdan va mai veni şi cu alte viziuni, cel mai important fiind starea de trecere a poeziei către muzică şi a muzicii către pictură... Pentru aceasta îl felicit că a venit de la Râmnicu Vâlcea aici în Cluj Napoca cu această expoziţie...

Horia Muntenuş:... Un poet foarte mare din Râmnicu Vâlcea, prietenul nostru care transmite salutul său acestei manifestări şi Clujului, m-a rugat, complementar cu vernisajul, să-i recit un fragment din poemul său „Amintiri din Casa Arsă...". Felix Sima... (citeşte prima parte a poemului).
În final, Alexandru Stănescu, de la Universitatea Babeş Bolyai dă citire unei poezii scrisă ad hoc în vederea celebrării evenimentului.

Octombrie, 2003 (din filmul realizat de Cristian Zărnescu, de la TVR Cluj Napoca)

MATERIALITATEA UNEI PICTURI ŞI SENSUL EI TEOLOGIC-ION CORNEA

Dorind să scriem despre expoziția de pictură a lui Ion Cornea, deschisă recent la galeria din centrul Municipiului, ne-am amintit de clasificarea artelor făcută de Cela Delavrancea care numea muzica ca fiind arta cea mai poetică, şi pictura, arta cea mai intelectuală... De această dată, dar nu numai acum (să amintim şi expoziția UAP-ului vîlcean - Salonul Județean de Artă, unde Ion Cornea expunea patru tablouri în aceeaşi tonalitate) expoziția ne prezintă o desfăşurare a unei materialități „verticale", ca percepție, dar mai ales ca alură a unei construcții structurale.

Structura aparține trupului uman, sesizabilă prin conturul ferm „tatuat" pe alocuri de hieroglife ale unei gândiri dens materiale din care este exclusă mişcarea (inexistent fiind elementul periferic al corpului). Fibrele nervoase, circumvoluțiile creierului, sunt răspândite în geometria robustă a trupului uman, trup, care apare privitorului ca o platoşă în fața acțiunii distrugătoare a timpului.

Ion Cornea este un arhitect, la propriu, dar, acum, este un arhitect al structurilor moleculare dense.

Caracteristica intelectuală, specifică artei vizuale, care este pictura, în cazul de față, rezultă din maniera de criptare a mesajului filozofic, inerent unei conştiințe artistice moderne. Dacă arta plastică antică şi cea care precede epoca elecronului şi a neutronului conține mesaje de ordin filozofic simplist, aş zice popular, având preponderent un caracter ambiental sau mesaje criptate lăsate spre descifrare generațiilor viitoare, conştiința artistică modernă impune mesajul filozofic, direct.

Consumatorul de artă, contemporan artisului expozant, simte primordialitatea ideii de materialitate a universului uman, esența vieții, constând în densitatea ei materială, conştiința, neavând decât rolul vizualizării, evidențierii perenității acestui material,

care o determină. La Cornea, conştiinţa însă, ia aspect de trup, care simbolizează crucea.

Pictorul realizează aceste sensuri prin tonalităţi uniforme, sobre, cu uşor filigram - ascuns, care reprezintă...scurgerea! scurgerea de ritm biologic. Se simte, că sub aceste pături cvasiuniforme, perforate sau punctate ordonat, dar şi accidental, invocând un anume structuralism, se ascund simboluri, atitudini de ordin subiectiv.

Geometria constantă a întregului ansamblu prefigurează trupul uman în formula unei sculpturi plate, clădită din perdele de culoare, găurită ordonat sau accidental pentru a nu fi dărâmată de vântul material care poate fi chiar timpul... Pictura lui Cornea are o dublă materialitate; prima, existentă pe pânză şi care este culoarea, natura ei vâscoasă; a doua, izvorăşte din chiar ideea obiectivizării, necesităţii conştientizării spiritului despre materialitatea vieţii omului, nezborul său, despre faptul implacabil al neperenităţii.

*

Am stat de vorbă deunăzi cu pictorul Ion Cornea, dorind să smulg câte ceva despre natura filozofică a operei sale. L-am întrebat despre sensurile ce decurg din denumirile tablourilor, despre maniera sa de lucru (stilul), despre legătura dintre arhitectură şi această structură picturală... Conţinutul care urmează îi aparţine întrutotul... Spaţiul nu poate cuprinde întreaga dizertaţie.

„... Noi nu ne vedem decât la înălţimea proprie. Niciodată nu o să vedem pe cineva mai sus decât noi, mai jos - da! Pe cei mai sus decât noi îi vedem deformat, saltimbaci, nebuni etc. În actul de creaţie există trei stări de bază; starea de originalitate, starea de construcţie, starea de aşteptare sau simbolică. Ultima mă interesează cel mai mult... Prima a dominat secolul XX şi a rezultat o mâzgăleală... A doua este o stare pozitivă şi a dus la compoziţii remarcabile. Starea a treia a fost neglijată. Starea de originalitate a dus la confuzia gravă a artei cu tehnica de a produce - au rezultat tot felul de tehnici...Personal, sunt adeptul

ideii, care trebuie să stea întotdeauna la baza operei. Ideea trebuie foarte bine conturată. Este filonul rațional. Există şi o parte irațională (a sufletului) care conține mai multe niveluri... O să mă refer la cel mai important (nivel n.n) pentru creație, cel analogic. Aici apare transfigurația, partea artistică. În domeniul analogic se lucrează cu nuanțe, cu simboluri, cu idei care circumscriu opera. Nivelul cel mai de sus, însă, îl constituie nivelul teologic (întărind, bineînțeles, amprenta limbajului specific picturii).

Ideea de bază este că nu putem să ne vedem decât pe noi înşine, în toate şi în tot. Nu putem să ne desprindem de condiția pusă în evidență de cadru, nu de cel general, ci de cel particular. Silueta umană în diverse variante care tind către cruce. De la recipient, un simplu receptacol de informații şi simboluri, la crucea care semnifică inima şi eliberarea prin inimă. Avem de-a face cu un pantheon şi atunci a trebuit să inventez nume. Termenul general de Zeu a fost articulat cu o ordine matematică 1234... 28, cu o ordine alfabetică az, bz, cz, apoi cuvântul Zeu şi mai apoi, în mod decisiv, al doilea cuvânt care are ca efect particularizarea... Iată câteva nivele de ordine care se suprapun inclusiv din punct de vedere semantic, tot aşa, cum se suprapun tehnici, dar nu ca să se vadă, căci sunt circunâmscrise dirijorului, ideii. Nu tehnica contează aici, ci sincronizarea acestor elemente de bază, trecând neapărat prin spirit. Spiritul este mai mult decât simbolul. Simbolul şi spiritul sunt mai mult decât informația... Acest lucru mă ajută pe mine să mă apropii de Dumnezeu. În general, artistul face legătura între zei şi muritori şi îți impune răspunderea de a-i duce pe oameni în preajma lor...

Practic, la prima întrebare, semnificația spre exemplu a tabloului intitulat „Pe Zeu cumulus" este ordinea lui „Pe", este ordinea matamatică din prospect, Zeu este Zeu, iar Cumulus reprezintă ideea ce cumulare în sensul de plin; de lucruri supreme...

Referitor la arhitectură, în regimul trecut nu puteam să-mi pun fantezia în mişcare, existând pericolul sclerozării profesionale.

Pictura mi-a oferit posibilitatea unei evadări... sigur că arhitectura mă influențează... Nu demult, arhitectura era supradenumită „Minerva Artelor”... În rest, mă consider un postmodern.

Octombrie, 2003

PAUL POPESCU ŞI MARIUS TURCITU LA GALERIILE DE ARTĂ

Vineri, 06 09 08, la Galeriile de Artă ale Municipiului Râmnicu Vâlcea a avut loc vernisajul expozițiilor personale semnate de Paul Popescu, sculptor, şi Marius Turcitu, pictor, un eveniment important care aduce noi tonuri de culoare asupra dezvoltării artei plastice regionale (Vâlcea şi Târgu Jiu).

Fără o mobilizare excesivă, din partea custodelui local (bravo lui!), dar cu una dinamică din partea prietenilor vâlceni ai artiştilor plastici din Târgu Jiu, sala de la Galeriile de Artă Municipală a fost viu animată, plină, artiştii plastici vâlceni, făcându-se gazde bune pentru prietenii lor de pe Jiu

Într-o sală organizată foarte bine, atmosfera artistică a fost creată de Valer Neag (împreună cu soția), sculptor, conducătorul breslei artiştilor plastici din Târgu Jiu, care i-a însoțit pe cei doi, un adevărat staroste al artei gorjene (împreună ne-am delectat asupra tradiției Gorjului, creată de Constantin Brâncuşi asupra oricărei alte regiuni, tradiție bine păstrată de cei trei, probabil şi de alții din oraşul de pe Jiu; am văzut acest lucru cu ocazia expozițiilor proprii <<ale mele, la Tg. Jiu>>, dar şi cu ocazia Taberei Internaționale “Brancuşi” organizată în celebrul parc, vizavi de malul râului Jiu); de Paul Popescu, cu incredibilele de subțiri, aproape volatile (iată, din nou referire la poezia volatilă a lui Felix Sima) sculpturi în marmură, dar şi de Marius Turcitu, cu a sa vitală şi personală tratare a vieții palpabile în care domină

taurul şi copitele sale, masivitatea fizică nemascată sau uşoarele trăsuri şi cai în plină mişcare…Şi toate acestea au existat într-un surprinzător figurativ sau formă simbolică, aspecte care au cucerit publicul doritor de frumos, de măestrie adevărată, de adevărată artă, înaltă expresie artistică. Alături de Valer Neag, cu vorba si întreținerea atmosferei artistice au mai fost prezenți: Olga Popescu, pictor vâlcean get beget, urmaş al unui Picasso clasic, şi ea o adeptă a excentrismului în artă, dar nu prin adoptarea modernismului, ci a figurativului francez, cel dinaintea "Domnişoarelor din Avignon"; Felix Sima, "il grande della poesia" Râmnicului şi poetul care îl "gustă literar", la locul său onorabil, pe cel care acum are, iată, statuie ca Lenin în centrul Râmnicului-George Ţărnea; este capabil, încă, de "gust literar" - bravo lui că mai poate simți precum marii barzi ai poeziei universale;...Leon Dură, prolificul scriitor vâlcean, trăitor modern al Vechiului şi Noului Testament, dar şi cu griji pentru acest mileniu al tehnologiilor ultra avansate; arhitecta Mihaela Popescu (Drăghicescu) fostă elevă, cu noi prietenă la Palatul Culturii - la clasa pictorului Emil Ştefănescu, o intimă discretă în lumea artelor…

Paul Popescu, fără afiş, fără prospect de sală, expune câteva lucrări absolut extraordinare, miraculoase realizări tehnologice în sculptura marmurei… Prin aceste lucrări el întăreşte o veritabilă definiție dată produsului artistic…"Greu de repetat, greu de copiat". Câtă energie inclusă în aceste lucrări, care de la brut la final se uşurează, în greutate, de câteva ori! Această diferență devine imediat conținutul absolut al unei potențialități maxime.

Aceste rânduri le scrie un inginer, real, tehnolog în construcția de maşini (specialist cu examene şi hârțoage, cu lucrări unicat în lumea tehnologică). Am realizat, prin frezare, odată, o aripă etalon, de avion, din duraluminiu, care avea grosimea variabilă de la 0,2 mm la 24 mm pe un contur variabil, şi nu vă spun prin ce inovații tehnologice a trebuit să trec şi ce

transpirații… Lucrările lui Paul Popescu, refuz şi acum să cred că sunt realizate în marmură, au secțiuni între aprox. 1 şi câțiva milimetri. O zecime de milimetru, dacă oscilează discul abraziv peretele subtire de rocă se sparge…Lucrările par imposibile, într-o tehnologie a marmurei. Ele sunt precum aripi mari de fluture plăpând…

Marius Turcitu, şi el din Târgu Jiu, pictor acoperind spații impresionante cu linie şi culoare, plin de potențial, maestru desenator, aduce în galeriile de artă strigătul plin de speranță al omului care vrea ca spațiul real, natura, să nu moară. Este strigătul ecologic al artei, cel al demiurgului cu chip de om şi animal…Cât de frumoasă este viața aşa cum o ştim noi, cei buni, care iubim animalele din jur. Cât de frumos este Noe şi respectul său pentru cuvintele lui Dumnezeu, care îi spune să ia cu el în Arcă animalele domestice şi pe cele sălbatice, perechi…Da, ce perechi fac, fiecare cu partea sa, taurul şi calul…Pe cât de sugestive sunt aceste animale, copitele lor, cele cu unghie despicată, pe atât de sugestive sunt picturile lui Marius Turcitu, pictor cu tehnică aparte, realist cu o poezie bine definită a formelor şi culorii, care reuşeşte să sugestioneze simbioza dintre om şi animal, dintre forță şi inteligență, dintre dinamic şi potențial… şi totul într-o manieră îndelung studiată în care legea perspectivei are mai multă sensibilitate, "filmată", din spate! Privind lucrările lui Marius Turcitu, îl văd şi simt pe Noe (omul ca un munte), magnificul, şi nu-l văd pe Moise, cel imaginat cu coarne…de Michelangello!

Pictura "volumetrică" a lui Marius Turcitu, sculptura extrem de materială şi prelucrată sensibil de Paul Popescu, reprezintă un mesaj absolut asupra stării de răscruce în care se află artele. Mesajul ecologic. Ecologia mediului, dar şi cea a spiritului…

Exponatele de la Artex, lipsa conglomeratului politic şi a pălăvrăgelii critice, gratuite, fac din această expoziție unul dintre cele mai reuşite evenimente plastice vâlcene din ultimul timp!

Septembrie, 2008

CHEMAREA VALORILOR, VALER NEAG!

Valer Neag face parte din gruparea artiştilor plastici, sculptori din Târgu Jiu, demni de numele patronului lor spiritual, de valoare mondială, Constantin Brâncuşi. Alături de mentorul lor, gigant, aceştia, reuşind să ridice oraşul la nivel de capitală mondială a sculpturii monumentale!

Zilele trecute, 06 sept 2008, la vernisajul a doi confrați de-ai săi, Paul Popescu, sculptor, şi Marius Turcitu, pictor, Valer Neag s-a întâlnit cu noi, ni i-a prezentat pe cei doi, văzându-le şi lucrările, dându-ne seama că ne aflăm în fața unui triou de excepție, capabil de renumele celor amintiți mai sus: bravilor artişti brâncuşieni!...Paul Popescu cu aripile sale de marmură, mult prea fine, încântând ochiul fin, tehnologic, şi Marius Turcitu, care revarsă din propriile cadre însuşi materia divină…

Nu întâmplător Valer Neag a fost prezent la vernisaj, însoțindu-şi prietenii…La rândul său şi el este un adept al tehnologicului, al tehnologiei artă, în care aceasta nu se vede! Se simte! Tehnologia sticlei...

Sufletul vibrează în fața unor materiale despre care, în general, se spune că sunt inerte, dar trecute prin simțurile artistului, intră în rezonanță…

El Închide în sticlă (nu decopertează) secvențe din sentimentalul propriu, din sentimentele altora, picurând parcă cu "rouă" în diminețile târzi ale unui univers predispus inexorabil înspre un mimetism preapocaliptic, dar pe care îl repune optimist pe soclul real al valorii, încărcăturii energetice potențiale, îi

reordonă însuşirile, pozitiv tehnologice. Însuşi Neag se încarcă cu aceste însuşiri, pozitiv energetice…Formele sale, uneori lacustre, din sticlă, albă sau colorată, modelată, uneori din lemn benefic, alteori formule spaţiale din materialele atât de preţioase, cele naturale, încântă privitorul, îl cheamă în intimitatea demersului artistic. Formele sale ne cheamă la dialog, deasupra lucrurilor mărunte, desfăşurat într-un cenaclu în aer liber, aşa cum şi magnificul său înaintaş şi-a chemat iubitorii de artă şi filosofie în răcorosul parc străjuit de apele Jiului.

Născut pe 17 sept.1954, Dostat, judetul Alba, România. 1974-1978 Institutul de Arte Plastice "N. Grigorescu", Bucureşti. Membru al Uniunii Artiştilor Plastici din România.

Expoziţii personale: 1979-Galeriile de Artă Deva, 1981- Galeriile ART'IND, Bucureşti; 1985 - Galeriile de Artă Târgu-Jiu, 1990-Galeriile de Artă Craiova, 1995-Galeriile de Artă Târgu-Jiu, 2000-Galeriile de Artă Târgu-Jiu, 2002-Muzeul de Artă Craiova, 2003-Galeria Forma, Deva; 2004-Muzeul Judeţean "Al. Ştefulescu" Gorj, 2005-Muzeul de artă Craiova

Premii:
1988-Premiul de excelenţă – Kanazawa, Japonia; 1993-Premiul I, Premiul Naţional pentru Design în Sticlă, Bucureşti; 1993-Premiul al II-lea pentru Arte Decorative – Cotroceni, Bucureşti; 2003-Premiul UAP pentru Artele Focului-Bucureşti, 2006-Premiul pentru sculptură-Tg-Jiu, 2008 -Premiul II pentru sculptură-Salonul Internaţional, Tg-Jiu.

CONSTANTIN ZORLESCU

1. ŞTIINŢA ŞI ARTA

O sarcină dificilă mi-am asumat, încercând să abordez acest subiect dată fiind multitudinea de informaţii ca nişte vectori, în snopuri, dinspre un om deosebit, prin mine, înspre lectorul de oriunde. Deci, pentru a fi cât mai succint, am hotărât să aleg doar punctele vitale ale unei existenţe, momentele esenţiale.

Am avut, consider, o bună inspiraţie, încercând să descriu sumar faptele unei vieţi de mare echilibru prin a culege din timpuri trecute gândurile exprimate de importante personalităţi despre, şi la adresa lui Constantin Aurel Zorlescu. Să lăsăm spre exprimare însăşi mişcarea ordonată a faptelor, oscilând între necesitatea de a trăi în demnitatea muncii, a ştiinţei, şi necesitatea neodihnei celei de a şaptea zi despre care, sculptorul, spunea, prin 1975, unui reporter: "duminica mă odihnesc, lucrând..., dând mii de lovituri cu ciocanul în piatră".

Demn de toată considerarea este şi faptul că, înainte de război, în orele serale, C. Zorlescu a luat lecţii de modelaj cu sculptorul Cornel Medrea şi a funcţionat ca ucenic într-un atelier de sculptură în os...

În anul1958 absolvă Facultatea de Ingineri în Exploatarea Industrială a Lemnului şi este numit inginer şef la IFET Băbeni.

"Sculptura, pentru mine, nu a fost o profesie, ci o puternică obsesie care m-a stăpânit toată viaţa sub impulsul conceptului de frumos".

Între 1967 şi 1968 a frecventat cursul de sculptură la Şcoala de Artă din Piteşti, curs seral.

Cursuri serale, deoarece în timpul zilei funcţiona în cadrul Institutului de Cercetări Ştiinţifice Forestiere şi unde, din 1968, a fost numit chiar şeful Staţiunii de Cercetare Piteşti.

Între 1971-1972 se specializează în cadrul Institutului Central de Informatică Bucureşti, iar în 1976 devine primul şef al Oficiului de Calcul Judeţean Vâlcea.

...

"Domnule Preşedinte...vă rog să binevoiţi a aproba să devin membru al Uniunii Artiştilor Plastici din România, Filiala Vâlcea..." – recunoaştem un citat dintr-o cerere rămasă fără răspuns, în iunie 2000!

...

Dar cine este Constantin Zorlescu (în afara ştiinţei sale de organizare a producţiei şi a muncii, de creaţie în domeniul sistemelor informatice)?

"...după mai multe succese în expoziţii de grup şi personale, am fost ales preşedintele Asociaţiei Artiştilor Plastici Amatori, printre care, în lipsa filialei UAP, se găseau şi profesionişti..."

A primit nenumărate premii în perioada 1974-1983 în cadrul manifestărilor din Festivalul Naţional " Cântărea României", s-a clasat pe locul I la concursul "Vâlcea artistică", 1974 şi 1983, a primit Diplome de Onoare în 2001 şi 2003 de la diverse Fundaţii Culturale.

A executat bustul lui Mircea cel Bătrân, în marmură, pentru liceul cu acelaşi nume din Rm. Vâlcea.

"...Un inginer din Rm. Vâlcea, Aurel Constantin Zorlescu, devine prin sculptură un umanist, un artist cu o gândire complexă, generoasă, metaforică. Lucrările sale sunt transpuneri în lemn sau piatră ale unor idei şi, chiar mai mult, ale unor ţesături de idei, compuse mai străveziu sau mai ascuns în alegorii..."- Alina Botez, Îndrumătorul Cultural, nr. 9, 1978.

În 1981, cu ocazia expoziţiei personale de sculptură de la Olăneşti, i-au fost achiziţionate cinci lucrări în marmură şi lemn pentru Vila de Protocol a preşedintelui României.

"Constantin Zorlescu este unul dintre acei rari artişti care ştiu că spaţiul, pentru a exista, pentru a respira, trebuie populat, trebuie în aceaşi măsură reinventat..."- Tudor Dumitru Savu, iunie, 1983, expoziţia de sculptură de la Casa Universitarilor din Cluj.

"Un sculptor în linia măreţei tradiţii brâncuşiene, însă, în acelaşi timp, această formulă este gândită şi independent de

Brâncuşi, pe urmele artei populare a lemnului..."- Constantin Zărnescu, revista Tribuna, 1983.

" ...a fi în umbra lui Brâncuşi sau în lumina brâncuşiană, ca spirit şi risipă de energie este un privilegiu..."- Ion Arcaş, iunie 1983.

Sculptorul Zorlescu este şi un apreciat pictor. " Tematic, picturile, ca şi majoritatea sculpturilor aşezate într-o inspirată continuitate, relevă frumusețea vieții, sunt un adevărat cîntec al ei, fiecare în parte, precum şi împreună."- Ion Şt. Lazăr, Tribuna, 1991.

Închei şirul citatelor cu un fragment dintr-un poem aparținând unui spirit deosebit al Râmnicului, un prieten de suflet al sculptorului, poetul Felix Sima, în a cărui versuri parcă regăsim ceva din materialitatea spirituală a lucrărilor lui Constantin Zorlescu.

"...
Cu fiecare creangă/ adaugi o zidire/ în fiecare frunză te-opreşti/ şi spui un vers/ să afli ce-i această/ sămânță de simțire/ să afli ce-i această rotire-n univers..."

2004

2. ARTA PORTRETULUI

(Prezentat şi în „Zorlescu", Ed. Almarom, 1958)

"Sculptura, pentru mine, n-a fost o profesie ci o puternică obsesie care m-a stăpânit toată viața sub impulsul conceptului de frumos...Duminica, după o săptămână de muncă mă odihnesc, lucrând în atelierul pe care mi l-am încropit, iar luni dimineața, deşi în ajun am lovit de mii de ori cu ciocanul în piatră, mă simt reconfortat, dornic să-mi duc la îndeplinire sarcinile profesionale. Cred că nu exagerez când afirm că arta şi profesiunea îşi găsesc un mediu de conviețuire perfect echilibrat".

Nu numai că această conviețuire echilibrată există, dar între cele două, între profesiune şi artă, în punctul comun spiritual ele se pot conjuga, îşi pot împrumuta partea de har şi pasiune, din această conviețuire, putând rezulta stări benefice atât pentru artă cât şi pentru profesiune. Insul care beneficiază de o asemenea comuniune se bucură de sublimul rafinament atât al trăirii practice „în bine" cât şi în cel de revelație artistică.

Aceste gânduri sunt valabile atât pentru artistul profesionist, la care ocupația de bază şi arta sunt totuna, cât şi pentru cel care practică arta ca pe o a doua îndeletnicire, în anumite timpuri, chiar alternîndu-le.

În varianta ultimă, individul are de câştigat, căci în ocupația de bază se va simți spiritul artistic, spiritul lucrului bine făcut, spiritul esteticului, rezultatul muncii sale fiind unul de calitate, altora superior.

După anii '60 ai secolului trecut când se referențiază din ce în ce mai pregnant despre difuzia designului în toate domeniile de activitate, deci şi în feed-beekul informației, se vorbeşte tot mai mult despre esteticul „neformei", cel al acțiunii practice şi care nu poate fi cuantifict informațional. Cu alte cuvinte despre esteticul unei relații operaționale om-maşină sau om-om.

O atare calitate, vizînd atributul bivalent, profesie şi artă, o descoperim la inginerul şi sculptorul Constantin Zorlescu, de aici înainte o să-l numim numai sculptor, căci despre propria-i artă, cea a cioplitului pietrei şi marmurei, vom face referire.

Plecând de la echilibrul de care vorbea artistul şi care se regăseşte în arta sa având ca izvor însăşi viața, motorul creației, ideile sunt exprimate cu aceeaşi intensitate, atât cele izvorâte din mediul social dominat de politică şi tehnologie, „Mihai Eminescu", „Homo ciberneticus", „Eminescu şi Tagore", cât şi din cel intim dominat de iubire şi spirit, „Geina", „Meditație".

Omul, puternic real, trebuie să le pună pe toate în echilibru, trebuie să nască, la rândul său, echilibru.

Acest echilibru devine şi mai evident în portretistica lui C. Zorlescu, sculpturi executate în marmură şi piatră, unele dintre

portrete, trădând o manieră a rafinamentului stilistic, sunt născute parcă pentru a mima o destinație către tărâmul simbolistic.
Există portrete, în această sculptură, semănând zborului create cu mult curaj şi detaşare în nestăpânitul sfârşit de secol XX sărac în formă şi culoare, comparativ cu bogăția tehnologică aparținând aceluiaşi timp, care pot să trezească invidia sculptorilor cu îndelungate stadii în academii şi curente la vogă însă lipsiți de știința dură, sensibilă în acelaşi timp, a mângîierii materialelor cu impact greu precum marmura şi piatra... Dar, şi elogiul artiştilor, poeților, atraşi de mirifica esență.

Facem referire la acele simbolice chipuri cioplite, şlefuite mai mult sau mai puțin, care trimit stilul execuției în tehnica impresionismului, dar, şi în cel al realismului sensibil transfigurat de dăltuiri în spaținl liniilor şi suprafețelor moderniste..."Flora", „Maternitate"(lemn), „Titanul".

Materialul este privit atent în spațiul tridimensional, voit se părăseşte detaliul în favoarea volumului bine temperat, se realizează un ansamblu aproape sferic, piatra devine, miraculos, o picătură de univers, o picătură materială ce frizează volatilul, o lacrimă pe obrazul brutei materii.
Mă refer desigur la portrete precum „Reverie", „Supăratul"...

Sunt mai multe lucrări cu definire în spațiul atemporal, spațiul unor idei şi forme valabile în prezent, dar şi în urmă cu câteva mii de ani..."Omul primitiv", „Zeul păcii", precum şi suita iconografică, simbolizând parcursul istoric al chipului uman, portretele în lemn reliefate în grinzile de susținere montate la propria casă; ...omul „Neandertal", „Indoeuropean", „Viitorului", sunt doar trei exemple!

Precum în timpul colosal al Renaşterii, dar şi în acel al Egiptului antic, când adevărata sculptură, în marmură, căuta să redea starea materială de cunoaştere, dar şi pe cea eterică prin atitudini ale trupului uman, întâlnim şi la unele portrete cioplite de Zorlescu asemenea stări imprimate în chipul uman. Iată aşadar lucrări precum ovoidul „Infinit" definit schematic în volum şi detaliat cu simbolurile văzului, pregătit parcă anume pentru a

urmării zi şi noapte mirifica mişcare din univers, dar şi portretul intitulat „Muzica”, la care simbolul, harfa, este ataşat chipului, la rândul său, chipul, fiind chiar expresia simbolului. În acest portret realizat în manieră impresionistă, expresia feţei este similară stării de reverie a muzicii.

O cotă importantă de esenţialitate în punctul comun dintre sensibilitate şi puritate, în context cu o energică potenţialitate, se atinge în lucrări precum „Cap de copil, „Core”, „Discreţie”, şi nu numai.

Fără tăgadă, privitorul pleacă cu gândul la sfericitatea plină de potenţial al Prometeului brâncuşian, lucrare care este posibil să-l fi impresionat pozitiv pe sculptorul vâlcean.

Uneori, aceste portrete, par a fi numai schiţate, par a fi învăluite într-o membrană elastică acoperind subtil o viitoare forţă cinetică.

Lucrările amintite mai sus, ca şi altele răspândite în timp şi în lume, aparţinând altori autori, dar mai ales cele ale marelui gorjan, sunt capabile de zbor, sunt capabile de a aduna lumina şi energia în interior.

Această esenţialitate şi expresivitate, rezultate din cumulul de planuri sferice, din sensibilitate şi căldură, cred, îşi au izvorul în dragostea de viaţă, în dragostea de dragoste, în măestria nativă, în inocenţa şi candoarea unei foste mâini de copil care reuşea, cândva, să reliefeze minunate miniaturi în fildeş, os, sau chihlimbar.

La o întâlnire pe care am avut-o cu sculptorul Constantin Zorlescu, un aprig apărător de adevăruri consacrate, l-aş numi chiar un neoclasic ţintând în modernitate, acesta a încercat să definească propria artă, a portretului, apelând la o definire făcută de marele Auguste Rodin, un impresionist al sculpturii franceze, un „renascentist” al epocii clasice...”în sculptură, nimic nu cere atâta perspicacitate ca portretul” şi adaugă artistul vâlcean, că, „între portretul fizic şi cel moral trebuie să existe o corespondenţă echilibrată”.

Pe lângă portretul simbolic, cel de vis, există şi o iconografie realistă, bazată pe tehnica clară a similitudinilor, având ca scop atât materializarea amintirilor propri, cât şi a celor venite din adâncurile istoriei. Aşa au apărut portretul „Mamei", turnat în bronz şi instalat la monumentul funerar, cel al lui „Eminescu", „Mircea cel Bătrân", în piatră. ..."Bronzul, prin asperităţile sale, crează portretului tonalităţi sumbre care se topesc în privirea blândă şi adâncă a mamei"...îmi spunea artistul, încercând să pună în concordanţă materialul de execuţie cu subiectul.

Revenind la marmură, cele două portrete, „Soţia artistului" şi „Fiica mea", sunt o dovadă clară de exprimare materială, odată, a spiritualităţii celor două modele de suflet şi viaţă, şi, a doua oară, a senzualităţii suave, catifelate, sugerate de materia trupească. Acelaşi farmec şi feminitate se desprind din sculpturile intitulate „Solo voce", „Meditaţie"(lemn) şi „Extaz". În aceste lucrări, planurile converg către realizarea de volume volatile care aproape se topesc sub stratul de marmură şlefuită până la redarea fragilizării materialului. Se întrevede, în „Extaz", după cum mărturiseşte sculptorul, „interminabilul sărut".

Aproape violent, cu mult nerv se exprimă artistul, dorind să reliefeze oroarea vieţii, disprețul omului pentru această viaţă împotriva căreia utilizează bomba nucleară, ura pentru semenul său, atunci când dăltuieşte „Protestul Hiroşimei", această fizionomie mutilată şi disperată care se autoflagelează privind...către cer.

Pe lângă revolta faţă de utilizarea forţei atomice împotriva existenţei umane, există în creaţia lui Zorlescu şi cealaltă faţetă, cea a omului stăpân al planetei, stăpân pe forţa nucleară, alături de lucrarea „Noua Forţă"(lemn), creând portretul „Hommo ciberneticus" pe faţa căruia a dăltuit însemnele simple, binare, miraculoase invenţii, care au precursat apariţia ciberneticii.

Ca o pendulare între vechi şi nou, între clasic şi modern, între pragmatic şi romantic, dar cu o sigură tentă de tragică alură existenţialistă, ni se înfăţişează figura emblematică a lui Nicolae Bălcescu, în portretul cu acelaşi nume, tridimensionat în piatră, o

imagine memorabilă, care înclină balanța sugestiei dinspre latura fizionomică către cea psihologică.

„Supliciul, sărăcia şi suferința", sunt cuvinte care aparţin sculptorului şi definesc figura poetică a lui George Ţărnea, spirit vâlcean al baladei şi iubirii cu o complicată matematică a firii. Aceste trăsături au dus la creerea aplatizată, simbolică, a chipului său „Spiritul poetului Ţărnea", în marmură neprihănită, albă, şlefuită, în contrast cu cel al lui Alexandru Lahovary, în piatră, demonstrând siguranța şi puterea. La fel de sigure şi solide au fost lucrurile pe care celebrul „stăpân" al Râmnicului de altădată le-a lăsat moştenire spre lauda urmaşilor de astăzi.

O aparte subliniere trebuie făcută privind iconografia portretului, asupra celor două replici închinate titanului muzicii născut la Bonn, „Titanul", şi „Beethoven", prima, mai apropiată de impresionism, mai ampretată de spiritul demiurgic, a doua, mai clasică, mai aproape de noblețea gestului social, mai detaşată de problematica vieții, aşa cum însuşi compozitorul ni se dezvăluie în simfoniile cu număr de ordine par...Amândouă lucrările, prima executată în piatră, a doua sculptată în marmură, exprimă fermitatea, voința de „granit", victoria vieții asupra destinului, exprimă forța capabilă de o imensă energie, forță pe care o regăsim cu totul special în acordurile ferme ale simfoniilor...cu număr de ordine impar, Eroica, Destinului şi Oda bucuriei.

Pe lîngă reliefarea portretului în spațiul tridimensional, Constantin Zorlescu obişnuieşte, pentru o mai rapidă înscriere în material peren, să-şi schițeze ideile în „reliefuri plane", materializându-le pe plăci de marmură în formula efigiilor, aşa cum sunt cele închinate lui Mihai Viteazul, lui Eminescu şi Tagore sau cea plină de spirit şi evlavie reprezentându-O pe Maica Domnului cu Pruncul.

Lucrări precum „Omul cibernetic" şi „Siameze nucleare" ne duc cu gândul la activitatea „mixtă" pe care sculptorul a avut-o în viață, activitatea ştiințifică în cocncubinaj cu cea artistică. Dacă „Omul cibernetic" este un rezultat al practicii în planul ştiințific,

„Siamezele nucleare” reprezintă o lucrare ce rezultă din actul oniric al întâlnirii artistului inginer cu teoria relativității lui Albert Einstein, cu savantul însuşi. Era imposibil ca o personalitate precum a lui Zorlescu să lase a-i scăpa performanța dialogului spiritual cu celebrul fizician german. Astfel portretul cu două fețe, diametral opuse, spate în spate, executat în lemn de nuc, reprezintă pe de o parte „fizionomia unei tinere femei având buzele întredeschise, simbolizând semnul egal din formula energiei lui Einstein”, pe cap, purtând o coroană, „simbolul pozitiv al energiei nucleare” şi care în ansamblul feței sugerează sensul de progres al omenirii, portret pe care Zorlescu l-a numit „Pace” şi de cealaltă parte, în sens opus, sculptura, reprezentând „cea mai rămas din fizionomia tinerei siameze, desfigurată, mutilată şi transformată într-un simbol al groazei ce prevesteşte căderea omului în barbarism”. Citatele aparțin creatorului.

Un alt portret înscris pe linia poetică, este cel intitulat „Meditație”, plin de lirism, dăltuit în suprafețe sensibile, luxuriant finisat, care reduc greutatea, duritatea şi răceala materialului. Din nou sculptorul îşi prezintă cu mult har poetic lucrarea ”...ea are capul înclinat puțin în față, cu ochii țintiți parcă pe zodiacul vieții, cu buzele întredeschise sugerând intensitatea trăirii, lirismul şi ritmicitatea dintre lumini şi umbre.”

Un poet al formelor aproape matematice, definite în materiale tradiționale cu bătaie lungă în spațiul temporal dar şi în cel atemporal prin spiritul ideilor, Constantin Zorlescu, nu odată, atacă subiectul maternității prin prisma artei portretului, în cazul de față oprindu-ne la sculptura numită chiar „Maternitate”. Aceasta, sunt încă multe lucrări cu acest nume, executată în piatră, se constitue din două chipuri ovoide dispuse pe verticală, supraetajate, cu trainică legătură între ele, din care se desprinde sublimul gest matern, vechi de când ființează omenirea, cel prin care o mamă îşi strânge la piept propria viață şi speranță, copilul. Lucrarea se înscrie în galeria de portrete, căci ea este dominată de neclintirea privirii celor două fețe, mamă şi prunc, un ansamblu inspirând demnitate, hotărâre, rezistență în timp.

De cele mai multe ori, în portretistica realistă a lui Zorlescu, apropierea psihică cu modelul domină în faţa celei fizice, dar sunt cazuri, şi invers, precum „Cezarina”.

Sculptorul nu se doreşte un făuritor de fotografii şi icoane, îşi doreşte trăirea lucrării în corelaţie cu trăirea modelului, cu trăirea interioară. Am putea să nominalizăm aici portrete precum „Bizu”, „Şcolăriţa”, chiar „Cap de copil”.

În final, să-l lăsăm pe artist să-şi prezinte una din cele mai recente lucrări realizate în marmură, stil impresionist impregnat de simbolism, executată în 2004, figurativ stilizat cu maximă expresivitate, „Nimfă culcată”. „...reprezintă portretul unei fete, care, în timp ce se odihneşte, visează parcă cu ochii deschişi, inspirând parfumul unui buchet de flori strecurat sub sân de vre-un Făt Frumos.”

3. MANIFESTĂRI EXPOZIŢIONALE ŞI PREMII

Înainte de 1942 Constantin Zorlescu a executat lucrări miniaturale în os iar mai apoi, în cadrul şcolii militare de la Lugoj, a produs pentru şefi şi colegi diferite lucrări artizanale în fildeş şi os. Expune miniaturi sculptate în os, în 1942, la expoziţia colectivă organizată în cadrul spitalului de răniţi din str. Bucur nr. 10, Bucureşti.

În 1964 participă la Expoziţia colectivă organizată la Muzeul de Arta din Rm. Vâlcea cu lucrări executate în os. Aristide Pompilian, fost profesor de arte frumoase, din Bucureşti, notează despre această expoziţie: “Mi-au plăcut graţia, gingăşia şi suplеţea micilor figurine sculptate în os, veritabile bijuterii liliputane executate cu multă pricepere, migală şi fantezie.”

În 1968 execută monumentul funerar al mamei sale, în cimitirul Săruleşti, comuna Lăpuşata-Vâlcea, care constă dintr-un portret executat în bronz, un obelisc (o făclie de 5m înălţime) şi o cruce din marmură.

În 1968 expune în cadrul Şcolii de Artă din Piteşti lucrarea, în gips, intitulată „Pasărea de foc”.

1970 este anul în care participă cu 6 lucrări (lemn şi marmură) la o expoziție, de grup, organizată în Rm. Vâlcea.

În 1971 se desfăşoară Bienala de artă plastică din Rm. Vâlcea la care participă cu lucrări de sculptură. Juriul central îi selecționează două lucrări, “Sărutul” (piatră) şi “Aripa verticalei”(marmură), pentru expoziția republicană. Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă îi acordă premiul III pentru cea de a doua lucrare.

1974 primeşte “Diplomă” de participare la concursul de creație "Vâlcea artistică". Sculptează opt cariatide în lemn montate la acoperişul casei personale, cu tematica: "Evoluția fizionomică a omului".

1977, 1978 i se acordă “Diplome” şi un “Premiul I” pentru sculptură la concursurile de artă plastică desfăşurate în cadrul " Cântării României ".

1979 - “Diplomă” şi “Premiul I” pentru sculptură la concursul "Arta plastică vâlceană".

1980 - expoziție personală de sculptură (30 lucrări) la Muzeul de Artă din Rm. Vâlcea.

1982 - expoziție personală (25 lucrări) la vila 1 Mai din Olăneşti. Trustul Carpați, prin UAP Bucureşti, i-a achiziționat cinci sculpturi în marmură care au rămas în dotarea vilei (“Victorie”, “Meditație”, “Fata cu harpă”, “Şoim”, “Cocoşul de hurez”).

1982 participă cu şase sculpturi la expoziția organizată de UAP, filiala Piteşti.

1983 - expoziție personală, de sculptură la Casa Universitarilor din Cluj Napoca.

1983 - expoziție personală la Galeria de Artă Plastică din Rm. Vâlcea. I se achiziționează lucrarea în marmură, “Fată în avânt”, de către medicul dr. Gh. Cojocaru.

1985 - participă la expoziția de pictură şi sculptură de la Galeria Fondului Plastic din Rm. Vâlcea împreună cu P.Vereşi şi C. Nicolin. I se achiziționează lucrările intitulate “Fiica Oltului”(marmură) şi “Tors”(lemn).

1991 - execută portretul lui Alexandru Lahovari pe care îl expune cu ocazia centenarului liceului cu acelaşi nume din Rm. Vâlcea.

Cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, deschide o expoziție de sculptură la Casa de Cultură din Horezu unde expune un proiect de monument (sc. 1/10) intitulat “ Cocoşul de Hurez” (marmură).

1992 - execută şi prezintă la Rm. Vâlcea macheta (sc. 1/10) pentru monumentul "600 de ani de atestare documentară a Râmnicului".

1993 - a executat bustul voievodului Mircea cel Bătrân (piatră), îl expune public. Este achiziționat de liceul cu acelaşi nume şi expus în incinta lui.

- prezintă la Alba Iulia o machetă în marmură (sc. 1/10) pentru monumentul "Unirii".

1994 - execută şi expune macheta pentru "Monumentul Ostaşului Român" la Rm. Vâlcea, concurs organizat de către “Asociația Veteranilor de război”.

2003 - Fundația “Vâlcea 1” acordă sculptorului Constantin Zorlescu “Diploma de Excelență” pentru “performanță în domeniul Artelor Plastice”. Se face referire la expoziția permanentă, de sculptură, din holul hotelului Alutus din Rm. Vâlcea.

2005 - Forumul Cultural al Râmnicului îi acordă Medalia de aur pentru întreaga activitate.

4. CE MAI FACE CONSTANTIN ZORLESCU?

Într-o anume zi din această toamnă, mai precis încă de acum câteva săptămîni de la sfârşitul aceastei veri, am trăit o zi de mare senzaţie în atelierul sculptorului şi pictorului Constantin Zorlescu, unde nu ştiam la ce să privim mai întâi; la picturile sale, ultimile, portretul lui M. Sporiş, al meu sau al nepotului, cel din urmă - o reală bijuterie artistică, unul dintre cele mai bune portrete văzute de mine în lumea postmodernismului „de Râmnic" sau la tripticul în piatră de Albeşti: Dante - Michelangello- Brâncuşi, o lucrare monolit exprimată diferit pe cele trei laturi, realizând figurile celor trei demiurgi ai artei universale…

O să încep cu sculptura, ultima lucrare de anvergură, tripticul mai sus amintit, deoarece ea reprezină un potenţial greu de conceput ca fiind realizat de un om cu mâna tremurândă, dar cu o minte care, iată, trece, lăsând urme prin două secole. O lucrare concepută şi realizată de un om inteligent, care include măiestria şi simţirea artistică, care dovedeşte forţa faptei creative, cea pe care cu atâta greutate o mai descoperim noi, generaţia care urmează… Zorlescu mai poate concepe încă în zona pozitivului, într-un timp în care, da, este posibilă conceperea negativului!

Într-un bloc de piatră de Albeşti, Zorlescu a sculptat un triptic care îi reprezintă, uniţi, pe marii corifei ai lumii artistice, Dante, Michelangello şi Brâncuşi! Un gest de curaj şi rafinament, un gest care îl propulsează pe Zorlescu în lumea îndrăznemţilor marilor simţiri.

Zorlescu are noroc, lui nu-i este frică de figurativ, lui nu-i este frică de academism, de realitatea pe care o consideră martor dintotdeauna…

Este frumos şi odihnitor bunăoară, în această lume de prefăcătorie şi indecizie, să vezi cum un om, depăşind venerabila vârstă de 80 ani, are timp şi energie de dăruit marilor subiecte ale timpului, marilor tematici artistice…Frumoasă şi utilă această lucrare de ultimă oră, a sculptorului din Dobrogeanu Gherea,

aceea de a imortaliza trei figuri magnifice din lumea artelor libere…Nici Dante, nici Michelangello şi nici Brâncuşi nu au practicat artele profesioniste, ci doar pe cele care solicită un deosebit şi magnific, pasional, profesionalism!

Dante, toată viaţa lui, a dorit să fie un impotrtant cetăţean, consilier şi edil de vază, chiar primar; Michelangello, un arhitect, un constructor inginer, şi pictor de neântrecut; Brâncuşi, în atitudinea lui postavangardistă, un mare gânditor şi filozof…

Linia folosită de Zorlescu şi dalta sa, este cea a imitabilului exact, tangentă la perfecţiunea idealistă, sunt expresii realiste scoase din iconografia fizionomiei timpului celor trei, „lipirea" lor, în acelaşi bloc de piatră, reprezentând mai mult decât un eseu în imagine, este o îndrăzneaţă redare a marilor reuniuni omeneşti pe care timpul nu poate să le despartă!

*

Surpriza acestor noi timpuri, măsurate în luni, săptămâni şi zile o constituie pentru noi, prietenii artistului Zorlescu, pictura sa, pe care o realizează în tehnici cunoscute, altele aproape noi, necunoscute, impresionând pastelurile executate şi pe care pictorul le dăruie oricui îi calcă pragul, naturile moarte cu flori şi obiecte de masă, portretele sale, cele închinate lui Mihai şi lui Bizu, dar şi ultimul care (pune capac) la toate, tabloul în ulei închinat propiului nepot, unul care relevă importante inovaţii…

În cadrul său, generos, se depăşeşte starea de similitudine cu modelul, deşi portretul „seamănă" foarte mult, se detaşează schematic expresia, linia care iese în relief, raportul supraunitar dintre componenta fizionomică şi cadru…Suportul de lucru, figura care iese, aproape, din cadru. Vedem aici copilul rafaelic şi viitorul bărbat, fizionomia universală a tânărului plin de speranţă…aşa cum şi-l doreşte octogenarul, plin de speranţă!

Bravo maestre pentru acest cadou ce ţine de modernitatea absolută, într-un grav figurativ, care se ridică peste zona de postmodernism, o modernitate care lasă cu răsuflarea tăiată pe orice consumator cinstit al acestei arte…Nu te uita că nu trăim la Bucureşti, în cloaca criticilor murdăriţi de sărăcie şi

neprofesionalism, la Paris sau în orice alt colţ de revelaţie pentru snobime; uită-te, cum un Cohelio poate exista, „turnând" parfum pe un mediu sărac dintr-o Spanie sau Tunisie sau dintr-o necunoscută lume arabă…Putem gândi liber şi noi, aici, într-un Râmnic al iluziilor capelane neinterzise…

Octombrie, 2006

ROMULUS POPESCU, PICTOR!

O lucrare de artă, deci şi de pictură, trebuie să conţină potenţial; - potenţialul este dat de manoperă şi cantitatea de material, de sugestia înmagazinată; sigur, valoarea mai cuprinde şi alte elemente, cum ar fi cea de întrebuinţare...("astăzi" unica valabilă!)

Lucrările lui Romulus Popescu, au potenţional!...Când ne referim la istoria picturii acestui judeţ, perioada 60-70, nu putem să-l „ocolim" pe Romulus Popescu, care ne apare în pictură ca o reacţie controlată, în modernitate, faţă de înaintaşii săi Constantin Iliescu şi Emil Ştefănescu!

Personal, cunosc şi preocupările pentru „Arte facte" în domeniul sculpturii a doctorului Romulus Popescu, care deţinea o colecţie ineresantă de rocă "gata modelată" de mirifica natură...

Un pictor „suculent", cu conotaţii în craioveanul Ţuculescu, cu tuşe tranşante, cu anumite griuri „bătând" către verde şi albastru, dar şi roşu închis, un pictor căruia lucrarea aflată în curs i-a fost extrem de apropiată (simţim pasiunea prelucrării ei)...Probabil că Romulus Popescu a trăit satisfacţia imediată a depunerii uleiului pe suportul tabloului (în general – prefabricat presat)... Un pictor care în anii 60 a privit cu extaz pictura impresionistă franceză, cu vopsea depusă-în absenţa clarobsurului clasic, creând mai degrabă suprafeţe de culoare,

întrepătrunderi în ale căror delimitări lipseşte linia de separare...Sunt lucrări în care îl întrezărim pe Cezanne...Tonalitatea picturii lui Romulus Popescu este mai degrabă sumbră, culorile sunt însă vii, totuşi, simţim (fiindcă ştim) medicul în faţa şevaletului; medicul care simte că natura nu este perfectă şi nici întotdeauna iubită de om (ci mai degrabă aceasta îl iubeşte-aşa cu tot ce are el mai rău)... Pictura lui Romulus Popescu vădeşte o anume şcoală, nu ştim dacă a urmat-o sau a intuit că o are, ea, depăşind sublimul „amatoristic" şi intrând în tradiționalismul profesionistului...

Astăzi, o lecție o avem clară...Orice face omul, profesional, trebuie să iasă bine; este o condiție a vieții; dar tot atât de bine trebuie să-şi organizeze pasiunile...Iată, Romulus Popescu a creat o instituție, a avut pacienții săi, şi, tot el, ne-a lăsat o moştenire despre frumos, pictura, dar şi profesiunea care se exprimă în salon şi laborator; ...Romulus Popescu, pe care şi azi îl văd, urcând gânditor spre casă pe aceste alei neasemuite ale Capelei şi castanilor...

Sept. 2010

MAESTRUL GRAVOR: TUDOR EMANUEL POPESCU

Nu degeaba pictorul (corect numit aşa, trăind din pictură) Tudor Popescu desenează, renovează icoane şi biserici. Al doilea prenume al său inspiră dragostea lui Dumnezeu pentru el. Când s-a născut, cineva i-a pus un nume fără a şti că el va meşteri prin linie şi culoare mozaicuri, ziduri verticale, cupole de dreaptă credință şi nu numai.

Tudor Popescu este un excelent gravor (tehnică neaccesibilă oricui), lucrând în acvaforte şi acvatină. Am fost colegi de scoală generală, liceu, un an ucenici în Pangrati Bucureşti (eu la

Constantin Lucaci, Tudor, la Spiru Chintilă), urmînd cursul normal al vieţii, el, absolvind în 1975 Institutul de Arte Plastice " Nicolae Grigorescu" din Bucureşti, secţia Pictură Monumentală (eu, Institutul Politehnic Bucureşti în 1977).

Curicullum vitae personal este plin de expoziţii în ţară şi în străinătate. Realizări profesionale aşişderea. Îmi este imposibil să enumăr toate lucrările sale de artă, din care (atenţie!), şi-a câştigat existenţa. Bani din artă, artă pentru bani şi pentru a trăi, pentru a picta, pentru a iubi, pentru a creşte copiii săi frumoşi.

Expoziţia sa de gravură din 2001 de la galeria UAP Vâlcea ne-a relevat un artist cu tehnică desăvârşită, un artist de o modestie ieşită din comun. Au fost lucrări care rămân întipărite pe retină, precum cele din familia peştilor, "cel vesel", "cel mare", "cel lipovean"...

"Filigranul" depăşeşte tehnica normalului şi în solzii peştilor se reflectă căsuţele, satele lipovene, lacurile, trestiile, o adevărată imagistică a Deltei Dunării. Oricând puteţi adimira lucrările ale sale pictate sau renovate, aproape de noi: Biserica Adormirea Maicii Domnului, Bujoreni (1994 – 1997), Biserica Sf. Nicolae, Olteni, Vâlcea (1995 – 1996), Biserica Cetăţuia, Rm Vâlcea (1996 – 1998), Biserica Cuvioasa Paraschiva, Rm. Vâlcea (1992 – 1996), Schitul Ostrov (1998), Biserica Sf. Gheorghe, Ocnele Mari (1985).

La Tulcea şi Medgidia, oraşele în care a fost repartizat după terminarea Facultăţii, puteţi adimira mozaicuri monumentale: 34 mp, 46 mp, fresce: 39 mp, 80 mp, 21 mp .

În Germania, la Wassenburg, o frescă de 12 mp etc.

Tudor Emanuel Popescu s-a născut în 1951 la Rm. Vâlcea şi, până a se desăvârşi în tehnica monumentală la Bucureşti, este elev la Liceul V. Roaită (acum Mircea cel Bătrân), este coleg şi prieten cu toată generaţia absolventă în 1970. A studiat şi el, desenul, în particular, cu Emil Ştefănescu. A fost coleg cu noi toţi care scriem şi citim despre el. Între Tudor coleg de şcoală şi Tudor cel de acum nu sunt mari diferenţe. Diferenţa constă în serviciul şi opera sa. Nu seamănă cu noi, noi nu semănăm cu el.

Este de o simplitate şi verticalitate deosebită. Artistul ne spune (şi noi constatăm) că nu mai poate lipsi contururile sale de linie, nu poate şterge graniţa dintre culori, nu poate fi ultra modern, forţat. El lucrează cu arta necesară credinţei, şi că aceasta, pictura sa, trebuie cuiva. Alt crez nu are. Poate greşim, dar lucrările sale ne confirmă. Când am adus în casă câteva lucrări semnate de Tudor, copiii, cu vârste depăşind cu câţiva ani vârstele majoratului, au pus stăpânire pe aceste lucrări, semn, că îi interesau. Este un lucru extraordinar, ca o lucrare de grafică facută la vârsta de cincizeci de ani, să fie preferinţa unui tineret nespecializat pentru o atare direcţie lucrativă. "Să existe o comunicare!"... astăzi, pictura, înainte de-a ajunge la consumatori, trebuind să treacă pe la critici (care, vezi bine, împart, obligatoriu, reuşita cu artiştii...).

Tudor Popescu s-a afirmat cinstit, fără plocoane şi critici plătiţi, momiţi cu zeamă de prune, brânză şi mămăligă.

De când îl ştiu, urcă dealul Capela către mama şi tatăl său, ultimul, doctorul Romulus Popescu, nemaifiind în viaţă, dar lăsâdu-i spre grijă o dragoste enormă pentru lemn, pentru piatră, pentru arşiţă şi pentru ploaie; lăsându-i o casă frumoasă, un palat de curăţenie spirituală, fără fobia gardurilor şi giurgiuvelelor de prost gust, artificiale, şi atât de mult răspândite astăzi pe dealurile noastre cu însemne voievodale...

2003

GABRIEL MEDVEDOV ROTOMEZA EXPUNE ÎN HOLUL TEATRULUI „ANTON PANN"

De când cunoaştem acest oraş (şi îl cunoaştem de ceva vreme) - ca mai toate oraşele mici - emancipate sau semiemancipate - fără a cunoaşte bine această artă a prefacerii, el are în centrul atenţiei cetăţenilor săi anume persoane, numite

singulare, persoane pe care le ştii şi le cunoşti din trecerea de pe străzi, din trecerea de pe trotoare, deci nu le cunoşti, dar nici nu-ți este greu să afli cum le cheamă...

Sunt persoane, după chip, după haine, chiar după nume, care prin felul lor anume, prin unicitatea lor, rămân certe în singularitatea lor...

O astfel de persoană, pentru noi, este şi Gabriel Medvedov Rotomeza, pe care îl ştim de mult, oglindit în vitrine, dar şi din faptul că, fiind o persoană singulară, un amic îmi spusese cândva..."vezi, uite-l pe fratele mai mic al lui Daniel Medvedov", pe care tot aşa, mai de demult, înainte de a ne fi coleg de clasă, cineva ne spusese "vedeți, uite-l pe fratele mai mic al lui Greta Medvedov. Mai există şi Cornel...

Uite aşa, am ajuns la o familie singulară, din tată în fiu - până la cel din urmă, meşteră la estetică vizuală, artistică, estetică industrială, comercială, design şi marcheting, design şi grafică, estetică pe peliculă şi în artă, în cazul lui Gabriel Medvedov, estetică, pictură şi, culmea, aproape totul pe celuloid... Pictorul, astăzi nouă prezentat, face parte dintr-o familie singulară, în care toți se ocupă şi s-au ocupat de Artă!

În holul foaier al Teatrului de Stat Anton Pann, pictorul profesionist Gabriel Medvedov Rotomeza, după ani întregi de designer, de grafică şi reclamă colorată spre stradă, expune pictură nouă, pictură în valuri de culori, pictură cu tehnologie de avangardă...Tablouri din care se desprinde, imediat, trăsătura caracteristică, principală, aceea a unei migrații de culori, exprimând în sine însăşi mişcarea de culoare. Nu se indică o anumită direcție, un sens. Fiind totuşi vorba de o mişcare, ea nu este haotică, dar, precum în cea browniană, pictorul a dorit să arate izvorul, precum şi suportul material al acestei mişcări.

Ar fi o mare greşeală să se confunde jocul său coloristic cu cel la modă azi, modă pentru neavizați, cei specializați în cromatici topite în culoare, fovişti fără linie şi punct, mai de grabă grupați în a expune în săli protocolare cu vitrine la care te

opreşti să-ţi aranjezi părul sau să-ţi arhivezi o şuviţă mai puţin...telegenă.

În timp ce pictorul este generos cu spaţiul cuprins între el şi lumea din jur la dimensiune infinită, nu tot aşa spaţiul în care expune îi răspunde cu aceeaşi generozitate.

Trebuie să recunoaştem în lucrările sale câteva aspecte novatoare, care, este bine să nu treacă neobservate pe lângă puzderia de urmaşi... Alte culori, ca pigment, decât cele ce se comercializează drastic de scump la fondul plastic, culori industriale(!) foloseşte Medvedov, alte suporturi, confundându-se policlorura de vinil cu sticla, alte tehnologii, nu toate sunt complet noi, dar el, pictorul, ne-a oferit azi o expoziţie în care arta concubină cu tehnologia, mulţi dintre cei care privesc, simţind nevoia de a palpa lucrarea, pentru a fi mai aproape de geneza ei...

Culorile, cum spuneam, nu se topesc în tonuri, ele se ordonează în mod discret în fragmente dinamice, vijelii de culori, franjuri spumante, se expun naturale şi comunică celor din jur o curioasă... mişcare. Sigur, nu ne opreşte nimeni să o considerăm ca pe o mişcare galactică a...culorii.

Gabriel Medvedov nu se dezminte de formaţia sa, cea de designer, căci tonul, melanjul coloristic, sare în evidenţă puternic, aproape violent.

Nu este genul nostru, căci noi nu iubim arta plastică fără linie, punct, fără naraţiune în culoare, fără fond literar inclus. Avem însă puterea să remarcăm şi să recunoaştem inovaţia plasticianului în cromatică filozof, căci pata amplă, alteori fărămiţată, se desfăşoară ordonat după o logică mişcare cu amplitudine la scară universală...

Trebuie, de asemenea, să recunoaştem, iată, că se poate folosi vopseaua sintetică, altfel ca la un pictor clujean care o utilizează prin pulverizare, altfel ca la "străbunul" american J. Pollock, care, printre alte tehnologii, punea o trupă de balet celebră să joace pe ea,... altfel ca în Pop Art.

Trebuie să amintim şi să subliniem că din punct de vedere al sensibilității, al materialului, este încă dificil de echivalat pigmentul sintetic cu tuşa, cu penelul uleiurilor de gri şi de alb, cu substanța plastică "grasă", cu materialul sentimental, cu galbenul de Arles, nudul lui Modigliani, cu uleiul modelat în relief, cu toate acestea care cântăresc enorm în inegalabila strălucire naturală...

Pentru filozofia cromatică, pentru mişcarea de culori, pentru oferta "gestuală", pentru tehnologia de lucru, susținem că expoziția lui Medvedov se înscrie într-un câmp mai amplu de expunere în modernitate şi că era mai potrivit să fie vămuită pe pereți albi, desfăşurată pe orizontal, într-o lumină naturală mult mai adecvată.

2004

WINMARKT COZIA
(EXPOZIȚIE PERSONALĂ DE PICTURĂ GABRIEL MEDVEDOV ROTOMEZA)

Dacă lucrurile continuă tot aşa, o legislație făcută după ureche – care se va întoarce ca un bumerang împotriva celor care o ticluiesc, dar şi împotriva celor care o aşteaptă, înseamnă că după 01 ianuarie 2007, când legile vor fi aprig respectate, nimeni nu se va mai putea exprima artistic liber, în spațiul public, cel plătit de la buget, dacă nu deține o diplomă de învățământ superior de artă (!?) – masterat şi doctorat, dacă nu este aprobat de către o comisie formată din membri, aparținând aceleiaşi bresle sau (şi) critici nepătați moral (?).
(Dintr-un manifest împotriva îngrădirii libertății de exprimare artistică…alte legi, şi împotriva Legii Monumentelor de For Public)

*

Să ne bucurăm, aşadar, că în complexul comercial Winmarkt Cozia din municipiul Râmnicu Vâlcea, la parter, prin bunăvoința conducerii acestui complex, Gabriel Medvedov Rotomeza, începând de vineri, ora 17, a deschis o expoziție personală de pictură, o manifestare în câmpul simțirii şi trăirii artistice, care constituie un însemnat eveniment cultural.

Fiind de față mai mulți confrați, toți membri ai Societății Culturale Anton Pann – Cenaclul Artelor, alături de care au asistat şi cetățeni aflați în acel moment în magazinul Cozia, dar şi un număr mare de reprezentanți ai presei vâlcene, scrise şi audio-video, în fața acestei asistențe, pictorul Gabriel Medvedov şi-a expus public noua determinare artistică, cu o însemnată valoare tehnologică, care, împreună, reuşesc să creeze un punct de vedere cu totul special, absolut personal, acela specific utilizării coloritului acrilic, aparținând îndeobşte designului industrial, dar şi cu rezonanțe nebănuit sensibile în sufletul privitorului uman.

O formulă tehnologică nouă, cu o structură cromatică aşişderea, imaginile prezentate, deşi în schemă abstractă, reuşind de multe ori să reconstituie peisajul natural.

Medvedov a reuşit să realizeze prin această metodă, acrilică, am remarcat în câteva cazuri, un cer deosebit de sugestiv seara, specific anotimpului toamnă spre iarnă, în care a fixat o Lună precum o "fortună" (soartă), realizând, fără prea multe reguli ale desenului, dar cu multă logică a culorii, un cadru pe care cu greu poți să îl desparți de peisajul natural al cerului nocturn!

*

Gabriel Medvedov s-a născut în 1956, a urmat cursurile Şcolii Populare de Artă, a avut multe expoziții în țară şi străinătate (pe cea de aici, de la Winmarkt 2006, o considerăm cea mai bună datorită nuanțelor de sensibilitate artistică, dublate de inovația tehnologică), provine dintr-o familie de artişti plastici, fiind fratele mai mic al Gretei Medvedov Niculescu, sculptor şi decorator, al lui Daniel Medvedov, colegul nostru de

liceu, astăzi prin lume răspândindu-şi arta şi ştiinţa, al lui Cornel Medvedov, profesor şi artist în artele vizuale - în Bucureşti.

*

L-am întrebat pe Medvedov, ce crede el acum, mai mult, ce ar dori să le spună invitaţilor la vernisaj…

- Nu vreau să sofistic lucrurile, mă bucur că am atâţia prieteni, îi invit pe fiecare să privească, să se bucure de imaginile în care se regăsesc, să le adapteze la simţul propriu, la ceea ce cred personal!

- Eu constat, faţă de expoziţia de acum câţiva ani că apare, iată, clarobscurul…. Trecerea de la un ton la altul se face printr-o grilă de culoare…măiestrit introdusă în ansamblul pictural…Faţă de ambiţioşii fovişti - abstracţi, chiar, după unii critici, şi gestuali, tu vii cu o decantare logică a culorii, revii miraculos la similitudinea cu peisajul real, la acest clarobscur, repet, pe care nu-l găsesc la ceilalţi.

Revedem cerul nopţii, de toamnă iernatică, separarea culmilor muntoase prin şuvoiul de gheţari care separă natural aceste văi în nuanţate topiri, linia orizontului, separând vâltori ale ţesutului terestru de cele ale norilor!

- Cred, acum, într-o mai dialectică cromatică pe paleta de culori, aşternute în straturi, suprapuse, gândite astfel ca să dea de lucru visătorilor, să-şi aloce "situri" specifice propriului interes estetic, proprului simţ. Aş vrea să cred că toate aceste plăsmuiri, de tonuri, să fie regăsite în realitate de fiecare, în parte…Mulţumesc invitaţilor, vă mulţumesc vouă, dar nu în ultimul rând, proprietarilor acesui spaţiu, doamnei director al Winmarkt-Cozia…

- Succes, mai departe, Gabriel Medvedov!

Noiembrie, 2006

II

ARTIŞTI

EXPOZIŢIA DE PICTURĂ *OLGA POPESCU*

Sala Artex din Râmnicu Vâlcea găzduieşte zilele acestea (26 05 03) o expoziţie de pictură care atrage atenţia trecătorilor, cu alte treburi, prin faţa panourilor transparente din sticlă. Aceştia încetinesc pasul şi privesc prin fereşti la tablourile mari, pline de forme şi colorit, expuse în sala al cărei proprietar este Uniunea Artiştilor Plastici din România. Acum, nu că proprietarul are nume mai frumos decât conţinutul, dar ne-a impresionat (în rău) denumirea de „membru stagiar" (dacă UAP-ul şi-ar salariza membri, am mai înţelege sintagma de începător) pe care am „visat" că am auzit-o, pronunţându-se pe un ecran de televizor la adresa artistului expozant. Facem comparaţia dintre titlul sălii şi conţinut, dar şi contradicţia care există între afişul de prezentare (minuscul) şi manifestarea în sine (pe ample dimensiuni).

Unii trecători intră, alţii nu. Noi am privit mult din afară, dar am privit mult şi din interior (sala Artex are faţada numai sticlă). Este o exprimare plastică aproape memorialistică, dorind să dezvăluie, aşa cum sună şi tematica afişată, aerul proaspăt plin de spiritual al unui spaţiu de maximă intimitate: „Căsuţa mea", aproape precum un ou de mari dimensiuni. Expoziţia ne prezintă un pictor plin de curaj, cu o linie şi un colorit aşezate sub semnul îndrăznelii.

Este foarte greu şi riscant să intri în dimensiuni naturale, uneori chiar şi mai mari şi să redai o lume în alură fotografică, album de amintiri, într-o ritmată cadenţă imagistică. Acesta este noul modernism (sic), cel de a fotografia fără să faci fotografie,

să fotografiezi prin linie, punct şi culoare, chiar alb şi negru, a doua, a treia, a n-a dimensiune ascunsă, interioară. Cum? Aşa cum încearcă şi Olga Popescu până la anumite limite; mărginiri care apar în încercarea de a spune totul, lucru care ni se pare, încă, dificil de atins. Fotografierea în sine este greu de conturat, mai ales în deceniile în care se manifestă şi holografia... artistului pătruns de dorința figurativului, nerămânându-i la îndemână decât inovația care să se refere la conținut şi nu la formă.

Pictorul riscă şi-şi alege simboluri nedefinite încă, pruncul la vârsta şi ipostaza în care nu se deosebeşte de bibelou, pisoi sau căţeluşă.

Tematica generală reduce riscul. Dimensiunea tablourilor exprimă ambiția creatorului de a sublinia tendința. Dacă pictorul ar fi executat tablourile la dimensiuni reduse ar fi căzut în desuetudine. Şansa lui a constat în dimensiune, mărime, care elimină comparația tehnologică (maniera de lucru).

Expoziția este un experiment care pe ansamblu se salvează prin tematică, iar în particular prin dimensiune. Important este că artistul reuşeşte să sugereze râvna pentru manoperă, pentru linia difinitorie, pentru umbra simbolică de tip ortodox (adică fără regulă de aplicare, ci venind din interior). Cel mai important lucru ce s-a întâmplat acolo, la Artex, este că un artist plastic ne-a provoacat la nou prin tuşa clasică. De mult nu am mai fost provocați astfel, majoritatea, mergând încă pe principiul ghicitului calamburic şi psihopatic.

Mai, 2003

UN GRAFICIAN VÂLCEAN LA TORINO!

Luna trecută, aprilie 2005, la Torino, în Italia însorită a avut loc un eveniment cu totul deosebit pentru viața spirituală a Râmnicului, deoarece, la sediul Centrului Cultural Lucano,

„Giustino Fortunato", s-a desfăşurat vernisajul expoziţiei personale de grafică a vâlceanului Bogdan Constantin, care crează în atelierul său din Goranu. Fiind un italienist împătimit nu mă pot abţine să nu redau câteva aprecieri în limba lui Dante (extrase din pliantul de prezentare): „....cresciuto in un ambiente geografico meravoglioso ai piedi della catena montuosa dei Carpazi, svilupa la sua fantasia sulla natura ed il paesagio che lo circonda". Cu alte cuvinte „minunatul ambient geografic care îl înconjoară (o recunoaştere a frumuseţilor peisajului vâlcean n.n), dezvoltă fantezia sa"... Puternicul sentiment de dragoste faţă de fenomenul existenţial omenesc, ca un strigăt de libertate, intens manifestat la Bogdan Constantin, primeşte frontal, din contrasens, imaginile dure pline de erori şi păcate ale aceluiaşi fenomen: „La sua pittura vuol essere denunzia agli errori ed ai peccati della vita umana ed un grido di liberatione".

Bogdan Constantin este un tânaăr grafician născut în 1966 la Râmnicu Vâlcea, trecutul său fiind o împletire de fapte legate de existenţa materială şi fapte legate de sensibila sa peniţă de desen. Lucrează pe şantier, apoi la Teatrul Anton Pann, la Teatrul Ariel ...

Întotdeauna timpul său liber este muncit cu o mână extrem de delicată pe hârtia, la început, complet albă şi mai apoi plină de linii şi haşuri expresive. Desenează nu ştie nici el de când, citeşte şi ascultă muzică. În final, părăseşte toate ocupaţiile stipendiate şi se dedică în întregime desenului. În 1999 participă cu lucrări de grafică în cadrul unor expoziţii colective din Germania şi Scoţia. Vinde lucrări în Marea Britanie, Franţa, Italia, Israel şi Germania. Ultima parte a perioadei sale creative, cea prezentă, nu este deloc violentă (în manifestări) aşa cum s-ar întelege din cele scrise mai sus, mult mai violentă este imaginea, care îi domină tablourile. Imaginile concepute sunt adevărate scene de teatru, de personaje aflate în continuă „exprimare", dialog cu privitorul, dar încremenite pentru o secundă la comanda regizorului cu ochi şi mână ostenită.

Ador realismul, figurativul său plantat într-o lume ireală, dar plină de simboluri. Altcineva ar fi făcut dintr-un tablou, două. Constantin musteşte de plăcerea de a umple scena teatrului său imaginar cu personaje care se vor a fi multiplicate.

Linia, forma, punctul lui Bogdan aparţin toate măestriei pline de har, ajungând uneori la detalii care sfidează incompetentul modernism actual. Modernitatea sa constă însă în distribuţia şi filozofia celor două componente geometrice, linia şi punctul. În acest sfârşit şi început de secol nou, este greu să te hotăreşti, ca artist, încotro s-o apuci. Noi credem, însă, că cel care îşi spune artist sau acceptă să-l numească astfel alţii, trebuie obligatoriu să fie corect cu lumea din jurul său, să fie cinstit cu el însuşi, să practice meseria la parametri cei mai înalţi, punând în ceea ce face şi mult suflet. Adică concretismului numai color sau excelarea tuşei, şi a culorii în infantile manifestări foviste nu fac altceva decât să ascundă lipsa de măiestrie, lipsa de artistic. Să nu uităm fenomenul Dada sau pensula infantilă a copilului de grădiniţă pe care unii încă le mai cred viabile, ridicându-le la rangul maturităţii artistice. Arta adevărată este cea care îi face pe ceilalţi să se creadă neartişti, adică cea greu de imitat, cu multă încărcătură energetică...de potenţial.

La expoziţia de la Torino, în leagănul tehnologiilor de vârf ale secolului XXI, Bogdan Constantin s-a prezentat cu un punct de vedere realist şi personal... şi s-a întors acasă, fără nici o lucrare!

Mai, 2003

CULTURA ÎN PERIMETRUL REGIONAL - ION TĂLMACIU

În aceste zile au avut loc mai multe manifestări ţintând de domeniul culturii în orăşelul nostru, indiferent de ce vor spune unii, încă patriarhal.

În Râmnic, actul de cultură se împarte în două; primul, un model al celor care îl înfăptuie, şi al doilea, după modelul celor care vorbesc despre el. Al doilea este cel care consideră cultură, acele evenimente care au neaparat referinţe venite dinspre Bucureşti sau dinspre alte târguri mai europene (chiar foşti români, acum misionari), şi primul este cel prin care diferitele personalităţi locale, autoîndreptăţite către un fapt cultural, se ridică şi îşi referenţiază singuri valoarea actului cultural.

Asistăm la o încercare de creere a unui spaţiu personal, regional, în care valorile, cel puţin aparent, vor să se rupă de cenzori cu învechite şi de mult prăfuite ştate, şi să creeze, repetăm, un tip de cultură locală. Aceştia nu ar fi reuşit niciodată, în trecut, să se afirme în ramura lor datorită unor rigori naţionale. Rigoarea naţională era în competiţie directă cu rigoarea continentală şi nu numai.

Iată că acum, după o atât de lungă perioadă de stagnare impusă de "breasla" oficială, vorbim despre o criză de valori locale, iar Râmnicu Vâlcea a suferit mereu de acest fenomen dată fiind dimensiunea sa, dată fiind politica naţională. Există o perioadă în trecutul foarte apropiat (de când se vorbeşte de UE), când s-a încercat impunerea culturilor regionale, dar importanţii "rechini" (captivaţi de banii de la Bruxelles) aflaţi în umbra marelui autodidact (iarăşi, breasla oficială) au ştiut să reclame sărăcia regiunii, au adoptat o poziţie mai "curajoasă", şi, aşa, politic, a apărut în vocabularul nostru curent, ca departajare unii de alţii, amatorismul şi profesionalismul...de mucava, ambele, rezultând din "certificatul de competenţă", similar certificatului de revoluţionar.

Oricum sunt mult mai mulţi cei care analizează, decât cei care creează (prima consecinţă a decăderii artelor plastice, care au devenit vizuale şi posibil de "studiat" în orice colţ de ţară)... Degeaba venim cu teze ilustre, elaborate la Paris sau Bucureşti, dacă aceste teze se adresează unor targoveţi, care încă mai merg la piaţa centrală să cumpere o raţă, care, săraca, în pungă strigă disperată mac-mac. A nu înţelege ideea greşit. Este la fel precum

acum 500 de ani, când pictura lui Rafael ar fi fost comparată cu pictura lui Pieter Bruegel cel Bătrân... Deci să nu capotăm, căci nu suntem chiar atât de neînsemnaţi şi ne putem face şi noi expoziţii personale.

* * *

Acum câteva seri, la Muzcul de Artă, în curtea interioară, s-a derulat un medalion Ion Tălmaciu, într-o asistenţă specific vâlceană, asistenţă pe care în cea mai mare parte o regăsim în sala de concert, în sala de teatru, chiar şi pe la recitaluri... Toţi ne erau cunoscuţi fiindcă cunoşteam Socictatea Cuturală "Anton Pann", cea care nu mai are sediul stabil, iar sediile pentru societăţiile culturale nebăgate în seamă, dându-se şi ele pe bani, apărând pe ecranul panoramic din ce în ce mai mult noţiunea de sponsor!... grozavă eroare culturală (sau poate nu ne place nouă ca ochi bulbucaţi să ne sponzorizeze simţirea).

Să vedem şi noi, dacă "uniunile" înfiinţate pentru "pomană" în timpuri nu prea îndepartate îşi vor plăti spaţiile după tarifele despre care auzim că vor fi foarte scumpe.

* * *

Ion Tălmaciu este cunoscut râmnicenilor, aşa îi place şi lui să se prezinte, ca poet, caricaturist, grafician, umorist. Când am primit invitaţia de participare, ni s-a scuzat că el nu face o expoziţie, ci crează un decor pentru a îmbogăţi imaginea acţiunii de lansare a celor două volume personale de... versuri: „Nu dau explicaţii" şi "Strigări".

Am constatat şi noi, la fel ca ceilalţi, că poezia prezentată era într-un ton mai coerent, avea un suflu de constantă motivaţie, mai unitară în idei, pictura, deci, fiind adunată în timp, prezentând un caracter destul de eclectic. Eclectismul nu este neaparat un defect, dar nouă ne-a relevat un "fost" pictor, poate unul prezent, în suferinţă...că pictura este o artă extrem de grea şi...scumpă; „pictura este cea mai intelectuală..." spunea celebra fiică a lui Delavrancea. Pictura este într-adevăr cea mai grea, fiindcă pictorii mari, care definesc naţiuni sau comunităţi, se numără din sute în sute de ani... Niciodată nu sunt în şir constant,

în istoria lumii. Ce spunem, nu este neapărat un adevăr, ci încercăm să definim elemente de analiză, cauze...

Deci, am remarcat în tablourile lui Tălmaciu spiritul literar, dorința de a exprima cu mijloace figurative, prea liniare uneori, cu culori nu foarte preparate, o stare a muzei sale poetice. Pictorii sunt cel mai puțin ...poeți!

Tălmaciu are însă câştigată narațiunea, epicul unei stări, deci se citeşte uşor; deci, pentru a întări câştigul, mai este necesar un pas, doi, care să mistifice simplitatea (sinceritatea) artistică. Adică puțin "clarpunctat", aşa cum au făcut impresioniştii în pasul lor major către modernism. Şi fiindcă a venit vorba despre impresionism, nu putem să nu-i facem un cadou lui Ion Tălmaciu şi să nu-i spunem, că nu este nimic rău în faptul că gura târgului zice că podoaba capilară a unor personaje, din pictura sa, este de tip Sabin Bălaşa, din contră…

Nu este nimic rău, că se încearcă imitarea unui peisaj marin (deşi albastru spălat cu alb, nu este specific marilor pictori „marini"). Noi îi spunem, că cele două peisaje cu lanuri de grâu şi maci înfloriți reuşesc să se apropie de impresionismul lui Renoir, dar, nu cum spunea cineva, că ar fi copii...nu de altceva, dar atunci, darul lui Tălmaciu ar fi prea mare şi important, fiind mai sănătos să rămânem la dimensiunea reală.

Oricum, credem că aceste două tablouri, plus celelalte executate în tenta albastră, în maniera uşor constructivistă, "Autoportret" şi "Cartier", constituie coarda pe care trebuie să pedaleze poetul, care nu se vrea pictor. În rest, tablourile executate în ulei, în stil graphic, sunt în detrimentul graficii însăşi, graficii produse în rigoarea şi substanța definirii ei clasice.

***

Nu am dorit să scriem despre poezia lui Ion Tălmaciu, dar citind modesta ediție (grafic vorbind) a volumului "Strigări", nu putem să nu subliniem diferența dintre fond şi suprafață. Astfel, despre fond dacă vorbim, căci despre suprafață ne-am referit deja, am descoperit o natură poetică de excepție. Una dintre ideile

care bântuie lirica lui Tălmaciu este abolirea omului, ca subiect central, din preocupările “aleşilor” acestor stupide vremuri. Nu se simte (aşa cum era de aşteptat, după 1989) mutaţia absolut necesară, dinspre personalitatea colectivă înspre personalitatea unică, centrală, dumnezeiască, care este Omul. "Azi nu se mai citeşte poezie, / Istoria e pusă-n insectar / Politica e o pană-n pălaria / Pe care o poart-un prinţ, / sau un măgar. /...". Nu mai amintim de poezia "Bacanală", un viu şi acid document asupra realităţilor sociale existente în tranziţia noastră mult şi sonor trambiţată. Din "Poeziei" citǎm: "Azi nu se mai citeşte poezie, /Poeţii-s vinovaţi cǎ sunt poeţi; / Prin starea asta bleagă de beţie, / Escaladăm doar albul din pereţi / ". Există şi o repulsie asupra trecutului, asupra spaţiului nevăzut al vieţii, la rădăcină ... "Mutaţi planeta asta / Mai la vale, / Poate-i vor creşte / Alte rădăcini! /". Am descoperit în acest volum de versuri şi o idee asemănătoare celei elaborată de psihanalistul de renume mondial, ungurul Peter Popper, ideea transferului de personalitate. Exista o scenă la psihanalistul amintit, în care "iubita" dansează cu imaginea sa ieşită din oglindă, un alter-ego, dar în halucinaţia sa, chipul imaginii se metamorfozează în chipul iubitului real, plecat în lumea largă. Această halucinaţie, va sfârşi prin tragica poveste a iubitei în real. În "Litania" lui Ion Tălmaciu, finalul poeziei este mai demn de spiritual omenesc, părăseşte psihanaliza şi aduce mulţumire Creatorului pentru "neînspaimântătoarele adevăruri" existente în creaţia Sa. "Şi zic Doamne / Câtă goliciune / În catacombele sufletului / Câte neînspaimântătoare adevăruri / În creaţia Ta / ...". Intelegem, deci, că în viitor, Ion Tălmaciu ne va pune destule probleme în ceea ce priveşte descifrarea unui suflet complex, manifestat, aşa cum am vrea să credem, la interferenţa dintre arte.

Septembrie, 2003

CRITICĂ ŞI COMERŢ CU ARTĂ. GALLERYA. RO. MONOGRAFIA "ANGELA TOMASELLI"

O să începem invers, cu apariţia la Gallerya. Ro. în cadrul Agenţiei de artă cu acelaşi nume, în editura proprie, a monografiei de artă "Angela Tomaselli", Rm. Vâlcea 2003, tipografia Almarom, după ce în urmă cu trei săptămâni, la vernisajul de pictură a Angelei Tomaselli, Dan Tudor, patronul galeriei, promisese că va proceda la o premieră vâlceană, aceea, că pentru toţi artiştii care expun o personală în galeria sa va tipări o monografie de artă.

Iată că, D. Tudor, cu ajutorul câtorva suflete dedicate esteticului artistic, scoate monografia cu pictorul ultim invitat al său, Angela Tomaselli, artist plin de rafinament, artist intrat în panoplia naţională cu tablouri reprezentând o combinaţie sublimă între un început de cubism şi un figurativ diluat, combinaţie vecină cu o interesantă zonă de artă "naivă" plastică ("picături" de imagini din Rousseau Vameşul).

Angela Tomaselli strecoară, sub o perdea care îi defineşte personalitatea, elemente de grafică, inspirând un monumental întâlnit deseori în tehnica desfăşurării pe structuri vitralice-ceramice sau în grafia specifică tapiseriei.

Este normală această inspiraţie, dacă ne gândim la primii ani de profesionism, când, după terminarea secţiei de pictură monumentală din cadrul Institutului de Arte Plastice din Bucureşti, pictorul vâlcean din Brezoi, se dedica schematismului simbolic al ansamblului ceramic şi mural.

Întâlnim, de asemenea, în tablourile sale, o voinţă apreciabilă din punctul nostrum de vedere, de a se delimita de un excesiv fovism, folosind linia şi planul delimitate concis într-o simbolistică tradiţională naraţiunii satului românesc, alteori, însă, în imagini de cabaret sau mai simplu, în imagini de bal mascat, venind dintr-un timp al unei lumi apuse...

Angela Tomaselli vehiculează între simboluri, scheme de culori, elemente de grafică, de primar cubism, toate neavând alt scop decât de a se autosalva, de a nu cădea în falsul modernism care a virusat interiorul şi sfârşitul de secol XX.

Cartea lui Dan Tudor, editor şi custode, comisarul expoziției de pictură Angela Tomaselli, având ca autori doi critici de artă, Maria Magdalena Crişan şi Alexandra Titu, plus o importantă grupare de selecții critice din presa timpului, excelează în împlinirea sa grafică, are o tipăritură de excepție, reproduceri bine realizate şi definitorii, dar suferă de exces de text calamburic aşa cum se întâmplă mai întotdeauna atunci când exegeții vor să spună mai mult decât pot ei să spună, vor să creeze o artă care nu există, arta criticii plastice...literare.

Un text care deranjează datorită excesului de autopersonalizare al comentatorului spre dauna celui comentat. Un text care doreşte ca nu cumva cineva să creadă că artistul ar fi fost vreun amator novice şi astfel, de zeci de ori, îl menționează ca expozant aproape numai în organizarea C.A.P.ului plastic (UAP). Atenție, niciodată nu a expus în ...Galeriile Fondului Plastic. O critică aservită ideii de colectivism, acum, în toiul economiei de piață, al concurenței (între cine?), idee care a luat o amploare tot mai mare în orăşelele reşedințe de județ. Cu cât te îndepărtezi de capitală, cu atât le ajungi mai greu la nas noilor membri ale Uniunilor de creație... De asta au dus ei lipsă până în 1989... Aproape nici un critic nu prezintă pictura şi personalitatea Angelei Tomaselli fără a apela la tehnici rebusistice, uneori, monumente de ridicol...

Un lucru, pentru noi şi generația noastră, 1965, totuşi am aflat, plăcuți impresionați, că am fost colegi cu A. Tomaselli, de liceu, la Vasile Roaită, că am avut o aceaşi profesoară de desen, pe " Păpuşica ", Tatiana Brilianova. În plus, ținem să adaugăm, pe unii din noi, această profesoară ne chema acasă la ea, acolo în minusculul bordei cu etaj de pe Canalul Morii, unde ne perfecționam în coloritul cu acuarelă, cu mama ei, Asvadurova, şi ea licențiată adevărată a Belle Artelor de la Moscova.

Exceptând ceea ce am considerat noi ca nefiind firesc în conținutul textului monografiei "Angela Tomaselli", rămâne, ca noi vâlcenii să ne bucurăm de această premieră editorială, ea fiind rezultatul unui gest particular, la propiu, să ne bucurăm de calitatea tipăriturii şi să considerăm că Dan Tudor a făcut un prim mare pas în profesionalizarea actului artistic, în liberalizarea sa, autoritatea publică şi "pomana" internațională fiind complet excluse din acțiunea sa. Aşa începe, adevărat, şi comerțul de artă...

Decembrie, 2003

EVENIMENT ARTISTIC LA MUZEUL DE ARTĂ „SIMIAN": DUMITRU RADU!

Acțiune onorantă pentru Muzeul Județean, Consiliul Județean, de a fi organizat o expoziție de anvergura celei vernisată nu cu mult timp în urmă şi deschisă până în luna septembrie, expoziție cu lucrări de sculptură şi grafică, design, lucrări de estetică şi ambient, din loc în loc punctate cu elemente de pop-art, pe scurt, o expoziție de artă plastică, aparținând celui născut pe meleaguri vâlcene, Dumitru Radu.

Personal am fi dorit ca la un asemenea efort, depus atât din partea autorului cât şi din partea organizatorului, expoziția să fie însoțită de un catalog-album, precum cel existent (executat, de altfel, în condiții grafice de excepție), dar cu mai multe elemente referitoare la existența biografică a valorosului creator. La această dimensiune, numai o înşiruire de evenimente expoziționale precum cele ale unui artist începător sau ale unui membru stagiar, aşteptând să intre în distinsa breaslă sau care îşi trece în CV-ul personal şi ce-a expus la grădiniță (doar ca să fie

hârtia mai bogată) nu dau bine la imaginea artistului complex, care se află în stadiul „n” de experimentare, de cercetare.

Nu dau bine nici părerile unor critici, precum Pavel Şuşară, care încearcă, iarăşi, să se adreseze rebusistic unui public avid... Nu credem că numai Şuşară şi Corneliu Antim s-au exprimat, în timp, asupra operei distinsului artist...

Repet, aş fi dorit, din catalog, să îl cunosc mai mult pe artistul expozant, şi nu să aflu, în premieră naţională, din prospect, că Muzeul de Artă vâlcean a devenit Muzeu de Artă Contemporană...

În fond, Dumitru Radu ni se prezintă cu o expoziţie personală, ca un artist având dimensiune maximă iar lucrările sale, expuse la Casa Simian, pot înzestra orice muzeu din arealul artistic mondial.

Dumitru Radu se dezvăluie ca un important modelor de forme, fixate într-o inedită simbioză, vezi conjugarea om şi trombon, om şi circumferinţă, om şi echilibru, om şi balansoar, om şi formulă aritmetică, o simbioză creată la temperaturile fluide ale bronzului, plastica sa, depăşind artizanul şi excesiva geometrie, să zicem, ale unui Petru Jecza sau anostele lucrări născute în siderurgia de artă snobistă a ţării...

Plastica lui Dumitru Radu, prin vibraţia, nervozitatea suprafeţei, şi rezonanţa intrinsecă materialului, depăşeşte cu mult reprezentări figurative şi nonfigurative ale unor confraţi, care în trecut, dar şi în prezent, nu au folosit bronzul decât pentru a crea perenitate formelor căutate în lut.

Lucrările sale descoperă mişcarea, ornează un univers interior, în timp ce (spre exemplu) sculpturile turnate în bronz ale unui Ion Irimescu mimează gestul „de soclu”, mimează dimensiunea hieratică a materialului, a sculpturii monument.

Vibraţia şi rezonanţa de care aminteam mai sus dau o nuanţă nouă tehnologiei de turnare a acestui material, iată, cât de plastic, aduc o notă de surprinzătoare naraţiune pentru fiecare, astfel ele par a fi create fără model prealabil, ca şi când s-ar fi născut direct din trăirea artistică...

Regretăm, că nu putem parcurge spaţii mai mari din istoria artei contemporane şi trecute, româneşti şi de aiurea, pentru a ni-l reprezenta estetic, şi mai complet, pe acest persuasiv artist.

Investiţia culturală, în acest domeniu, înseamnă mult mai mult decât a făcut autoritatea trecută, decât face cea prezentă.

Critica artistică nu judecă profilul artistului, personalitatea sa în societatea adiacentă, ci fixează stilul, temporal, în specificul arealului plastic.

În lumea artei lui Dumitru Radu, trebuie remarcat, caracterul imagistic al operei, în detaliu, precum şi în ansamblul ei. Această imagistică nu are limite, ea se întinde liniar către infinitul pozitiv (creşte, se dezvoltă), stările defilează, trec, se transformă lent dintr-o formulă în alta, o variaţie persuasivă, asemănătoare variaţiilor lumii vii, specifică biologicului.

Noi, ca privitori, urmărim înfiorați această variaţie de formă, evoluând gradual, de la simplu la complex, adică de la obiecte şi personaje separate, la aglomerări, împreunări de subiecţi şi profile materiale.

O plastică care incubă plăcerea de cunoaştere, sugerând ades conglomerate compacte, inspirat personalizate prin fragmente de profile umane...

În general, lucrările lui Dumitru Radu trimit rafinat la ideea de artă ecologică, unele chiar la propriu, de artă ce sprijină gestul curăţirii de balast, ce pune în relaţie de armonie fiinţa umană cu realităţi ce ornează mediul ei înconjurător.

Armonia, ad literam, este prezentă în expresia acestui artist, care survine nu numai din etalarea naturalului metalic, muzical, prezent la instrumentele de suflat, alămurile, dar şi din combinaţiile cu fragmentele de chip uman, prezent, precum în univers, în orice punct al spaţiului expoziţional.

Aproape o insolenţă, plăcută, simte sculptorul în libera exprimare de forme, evidenţiate liric şi narativ, în alegorii, uneori aşezări şi reaşezări de detalii în cuvenite şi necuvenite locuri, artistul, descoperind mutaţii pe care le oferă ochiului ca surpriză.

Omul, peste tot prezent, este configurat cu organe de auz şi de văz, sensibile, cu sensibile degete, în combinaţii cu instrumentul de suflat, copleşeşte prin etalarea relaţiilor sale, simple, cu obiectele din jur, părându-ne uneori, că ar fi vorba de defilarea unor fabule triste...

Forma plastică se simte atât de bine în aceste plăsmuiri modelate, turnate şi cromate, materializate în bronz, încât uneori avem impresia că stăm în faţa unui obiect de preţ, la propriu, în faţa unor bijuterii. Fără îndoială, ne aflăm în centrul unui eveniment de maximă importanţă, eveniment cultural, care în această vară ni se oferă în sălile din cadrul generos al Muzeului de Artă vâlcean.

Vizitarea acestei expoziţii, de sculptură, dar nu numai, fiind vorba de o complexă manifestare de artă plastică, definitorie pentru un valoros artist contemporan, definitorie deci şi pentru timpul pe care îl trăim, constituie un act veritabil de cultură, care, din fericire, este încă la îndemâna tuturor...

Iulie, 2004

PICTURĂ ABSTRACTĂ LA GALERIA DE ARTĂ, ARCADIE RĂILEANU ŞI SERGIU PLOP

Doi artişti plastici ţin afişul, în aceste zile, la galeria de artă din municipiul nostru, Arcadie Răileanu şi Sergiu Plop, doi artişti din Basarabia cea veche, din Republica Moldova cea nouă, doi artişti stabiliţi în anul 1993 în ţara noastră, cu dublă cetăţenie, cu dublă apartenenţă, membri activi ai UAP Moldova şi UAP România, primul, filiala Piatra Neamţ, al doilea, filiala Râmnicu Vâlcea.

Arcadie Răileanu s-a născut în 1950 în satul Petreni, Republica Sovietică Moldovenească, şi este absolvent al

Institutului Politehnic din Chişnău, Facultatea de Construcţii Urbane, specialitatea arhitectură, şi în 1993 s-a stabilit la Piatra Neamţ.

Sergiu Plop s-a născut în 1968 într-o localitate de lângă Soroca, în aceeaşi Republică sovietică şi este absolvent al Colegiului republican şi pedagogic de arte plastice, amândoi au studiat în particular cu Andrei Sârbu, pictor basarabean specializat la Moscova, la şcoala lui Kandinski şi a lui Kasimir Malevici...

Intrând în sala de expoziţie, Galeria Artex, în prim planul sălii expune Arcadie Răileanu, peretele din faţă, picturi abstracte executate în ulei, iar pe peretele din spate, o mulţime de tablouri de esenţă clasică, o uitată, dar adevărată artă, jocuri intime exprimate în dificila tehnică a acuarelei.

Pe pereţii laterali ai sălii expune Sergiu Plop, o cavalcadă de tablouri, aparţinând stilului abstract, combinat, pe alocuri, cu pop art.

Sergiu Plop aparţine oraşului nostru; o să începem, deci, cu Arcadie Răileanu.

...Construcţii de culoare, fără intervenţia liniei convenţionale, cu diferenţe abrupte între tronsoanele monocrome, suprapuse uneori, transparente, executate de un şpaclu bine mânuit.

Riguozitate, planuri de culoare specific arhitecturale sunt doar câteva din atributele tablourilor pictate în ulei.

Câteva, trei la număr, par anume ca pentru a constitui viitoare modele pentru designul unor stambe multicolore, ţesături sublime destinate unor galerii de modă.

În pictura lui Răileanu întâlnim acele proiecte urbane în care clădirile sunt doar sugerate, conturate în tente de culoare, deseori structuri întrepătrunse.

Deşi ordinea, supremă, domină cadrul din ramă din care lipseşte elementul figurativ, tenta fiind aplicată ostentativ, tablourile sale par a avea puncte comune cu Pop Art-ul.

Trebuie amintit, aşa cum bine stă unui comentariu la o expunere plastică, că această manieră de lucru are referiri pe linia

abstracționistului Franz Kupka şi, mai puțin reliefat, pe cea a lui Piet Mondrian.

Prin tablourile sale, Arcadie Răileanu pare să demonstreze, ceea ce încerca Kasimir Malevici să exemplifice, şi anume, că simpla geometrie poate concura puternica forță emotivă. În acest sens sunt tablouri care amintesc de acest părinte al suprematismului (supremația purei sensibilități), Malevici, în care, în loc de un careu negru pe un fond alb, apar riguroase tuşe, albastre, marin sau crem, care exprimă construcția sensibilă, oraşe ale unui viitor apropiat, văzute în spectre de lumină, văzute fără contur.

Tehnica picturală este desăvârşită, mai plină de sensibilitate la Arcadie, mai sumbră, dar plină de vibrație la Sergiu Plop.

Amândoi par a avea cunoştință de şcoala de artă de la Bauhaus, clasa de pictură cu amprentă Paul Klee...

Văzând, pentru a câta nu ştiu oară, pictura "laterală" a lui Sergiu Plop, trebuie să remarcăm o anumită legătură cu marele maestru german, Klee, care, în 1922, picta "Despărțirea de seară", unde degradeul şi sensul de săgeată constitue simboluri, originale, ce le regăsim, pe lângă alte însemnuri, şi în tablourile abstracte ale pictorului vâlcean.

Sergiu Plop invită privitorul la întâlniri de seară, oferindu-i imagini şi însemne din posibilul trecut, o interdicție, un semn de permisă trecere, orice, vrând să-i rețină atenția, oferindu-i o clipă de introspecție...

Sergiu Plop îşi reclamă şi el obârşia din crezul artistic al lui Malevici, este convins că subconştientul dictează în artă, încearcă să creeze "aluzii" oferite spre discernere neînsemnatului privitor.

Îl preocupă transparența culorii, tehnica picturii, impunându-se ca un partizan în muzica clarobscurului...

Mai mult decât atât, personal, cred că Sergiu Plop, în pictura sa, aprinde o candelă în natura nedescriptivității kafkiene, ambiguu, sugerează o atmosferă specifică teatrului lui Eugen Ionescu şi nu în cele din urmă crează o atmosferă mirifică împrejurul laponei Enigel, fără a utiliza nuanța de alb.

Puține, dar importante considerații, pline de superlative, facem la adresa tablourilor în acuarelă, asupra tehnicii sublimului artist care este Arcadie Răileanu! Pe simeza aflată în planul doi al sălii de la Artex, verdele de apă prezent în acuarelele semnate de artistul din Piatra Neamț este precum o oază, scumpă la vedere, răsărită în tumultul de galben al deşertului planetar.

Octombrie, 2004

PETTI VELICI ŞI FELIX SIMA, ARTIŞTI VĂLCENI

14 oct.-14 noembrie 2005, Petti Velici expune la fosta galerie a artiştilor plastici amatori de pe vechiul „Bul" din centrul Râmnicului, actuala sală de expoziții a Uniunii de creație plastică, foto Kodac sau Artex, tablouri cunoscute şi necunoscute prezentate într-o expoziție personală.
Văzând, un anume cineva, afişul de la intrarea în importanta sală de artă, a exclamat: "Iată, un pictor adevărat, un narcisist care se vrea multiplicat"…

De astăzi înainte vom numi această sală de expoziții, la trotoar, în plin vad, nu ştiu dacă pentru plasticieni sau fotografi, sala marilor artişti care aleargă…după vad.

De-a lungul timpului, exceptându-i pe Constantin Iliescu, Emil Ştefănescu, Cerăceanu şi alți câțiva, nu ştiu dacă au existat, pe aici, artişti veritabili, total profesionişti… Spunem aceste lucruri în memoria celor câțiva.

„Totul trebuie reconstruit, reconsiderat…"
Dacă la acest vernisaj ar fi fost prezentă Luiza Barcan etc critici experimentați, unii anagramați, noi, nu am fi fost în sală (omul de cultură L.B., plătit pentru meseria sa, a criticat nemeritat, recent, expoziția de la Winmarkt 05 din februarie, a artiştilor independenți) …

Aşadar bravo ție Velici, bravo domnule Rotaru!

În lumina reflectorului dur, intelectualizat, cel care aruncă lumina asupra lucrărilor artistice, cele cu greu dobândite prin act de creație, în sala centrală, ARTEX, a expus plasticianul Petti Velici (cel susținut puternic de „nerotarianul" om politic şi bogat, Constantin Rotaru), un artist destul de apropiat publicului vâlcean (cel prea mult plictisit de alegorii contemporane, în artă vorbind), şi care crează în oraşul nostru, deținând tehnica graficii şi a picturii de şevalet.

La vernisajul care a avut loc, în această lună, criticul de artă Octavian Barbosa a făcut o interesantă analogie între filozofia lui Lucian Blaga, acea de a nu distruge mirajul, „corola de minuni a lumii"…şi tehnica învăluită de mister a lui Petti Velici. Tot aşa cum, sublinia criticul de artă, la Blaga se pune în evidență nedezvăluita esență a sămînței, şi la Petti Velici, atât în arta grafică , dar şi în pictură, figurativul nu este lăsat în totală dezvăluire, imaginea nu transpare direct, toate sunt parcă învăluite într-o fină ceață, sunt mângâiate cu clarobscururi uşor diluate. Tonurile de culoare sunt discrete, ele sugerează…

Mai mult, în grafică, devine structuralist, nu-l interesează detaliul şi, precum suprapuse pânze de păianjen ar ascunde subiectul voit, tot aşa şi Velici se autoexpune sub subtile pături germinate în abstracționism… Deşi ne-am fi aşteptat la o artă grafică mai obiectivă în detrimentul unei picturi abstracte, foviste şi alarmant de la modă în urbea fără culoare şi contur, Velici supune opiniei publice o încercare a sa, ales estetică, expune o grafică puternic ancorată în abstract, expune o pictură în cultul figurativului, unul previzibil, dar şi plin de ascuns.
În pânzele sale Velici lasă să se întrevadă obiectul…

Trebuie să subliniem declarația de la vernisaj a lui Gheorghe Dican care a „pariat" pe valoarea lui Velici încă de acum câțiva ani, şi care, iată, acum îşi arată roadele...

Între pictorii vâlceni de azi, alături de Olguța Popescu, Petti Velici se ancorează în actul de readucere al picturii pe tărâmul

înţelegerii şi al reformulărilor către marele public, şi tot către el, al redobândirii unui figurativ intelectualizat, al expresiei şi bunului simţ, al unui mult prea necesar şi râvnit spirit ecologic.

Trebuie să mai adăugăm, să mai sublinem, atmosfera de spectacol, de show pe care scriitorul şi publicistul Mihaela Rusu Păsărin, de la Radio şi Televiziunea Craiova, a realizat-o la vernisaj, mai ales atunci când a trecut de la pictor la invitaţi, la comentatori. Între aceştia, au adus aprecieri la adresa lui Petti Velici şi a lui Felix Sima, profesorul Ion Predescu, şi poetul-pictor Ion Tălmaciu.

Cei doi au făcut remarci referitoare îndeosebi la ultimul eveniment din cadrul vernisajului, acela al lansării volumului de poezii intitulat "Amintiri din casa arsă" scris de Felix Sima (care are acasă o „simeză" de icoane sculptate în lemn - de chiar el - şi pictate de pictori valceni, grozavă!).

Pictor, poet şi vorbitori, toţi la un loc, au oferit unui public pestriţ, dar real şi indigen, corect adunat şi orientat, o seară de neuitat, un frumos show, e drept, prea aproape de trotuar, prea aproape de geamuri late, destul însă ca să atragă o lume însetată de actul cultural.

Trebuie să mai facem o precizare, cu toate că nu ne referim în mod special la criticul de artă Octavian Barbosa, pe care chiar îl simpatizăm, totuşi, ne declarăm plictisiţi de divagaţiile, fabuloasele comentarii critice, pe care de prea multe ori le auzim în sălile de artă, şi care mai mult vorbesc despre idealul propriului chip, idealul chipului artistului, şi nu de lucrări în sine, aşa cum sunt ele în realitate, aşa cum se înscriu ele într-o istorie proprie, zonală, a timpului sau dintr-un timp ceva mai îndepărtat.

Octombrie, 2005

VASILE HURJUI, PICTOR „DE GOVORA”

Întruna din zilele acestei toamne, cea care tocmai a trecut, într-un dialog cu ştiinţa, arheologia, cu politica, chiar cu poezia, cu preotul nonagenar de la Govora, Gheorghe Petre la domiciliul său, am primit o mulţime de informaţii despre cultura acestor locuri, despre oamenii însemnaţi de aici destul de rar „văzuţi” la Râmnic, locuitori ai unui oraş, Băile Govora, care prin prisma unor realităţi de calibru în domeniul cultural, arheologic şi arhitectural, uneori, părându-mi mai ceva decât Râmnicul natal…

Este, alături, mănăstirea Govora! Oraşul nu are mahala, este constant citadin şi cu arhitectură unitară iar după reparaţiile care se văd începute, cele câteva, poate deveni una dintre cele mai frumoase staţiuni-băi, de deal, dacă nu chiar şi este!

În casa lui Gheorghe Petre l-am cunoscut, prin intermediul lucrărilor, pe pictorul Stan Hermeneanu, decedat, dar, urmând să scormonim după măestria sa…

Tot aici am văzut o lucrare, portretul tatălui preotului, semnată de Vasile Hurjui. Pe acest pictor l-am cunoscut prin intermediul poetului şi bibliotecarului Băilor Govora, Valentin Dolfi, prin soţia acestuia şi, nu pot să nu amintesc, cu acest prilej, împreună, ne-am amintit de profesorul Constantin Deaconu, băigovorean şi el, critic literar, un om de mare onoare al oraşului Băile Govora, decedat nu de multă vreme…

Ca mai toţi cei obligaţi să trăiască numai din meseria lor şi numai una singură şi pe care o iubesc aproape până la iresponsabilitate, Vasile Hurjui lucrează, pictează, trăieşte închis în atelierul său, numai al său, construit numai din bani din artă, o artă cumpărată nu de snobi, nu de primării, nu de alte instituţii pseudo-culturale, nu în campanii electorale, ci de oameni oneşti, de simpli străini, de oameni care se tocmesc, care au bani puţini, dar vor în casa lor un capăt de ţară, în acest caz, din ţara noastră…

Nu primeşte nimic de la „colhozul” aşa zişilor artişti profesionişti…
În atelierul său din strada Zorileanu, numărul 16, întâlneşti tot felul de imagini plastice, picturale, făcute din proprie plăcere sau pentru alţii, pentru plăceri comandate, reproduceri, teme forţate, lucrări experiment, unele, vrându-se în modernitate, toate însă, cum îi place lui să spună, „făcute după regula secţiunii de aur!”...

Am remarcat tablourile închinate peisajului, naturii moarte, realizate din imaginaţie, având multă implicaţie în lumea tehnicii constructive a desenului, tonalităţii culorii, ofrande aduse genului figurativ.

Recunoaştem o lume a florilor în glastră, fără asemănare cu nici un maestru al tehnicilor acestor flori, cum spuneam, o lume a naturilor moarte în care, invers clarobscururilor griurilor şi grenaurilor nordice, domină arămiul viu, bine conturat, specific Hurjui.

Aceste naturi statice, compuse din sticle, vesele, căni şi ibrice, mai toate, sugerând a fi dintr-un natural şi necoclit cupru sunt însoţite de o clară transparenţă, pe care o invidiază, probabil, şi cea mai senină dintre dimineţi…

Aceaşi tentă a clarobscurului bine delimitat, aproape viu reliefat, în care conturul rămâne evidenţiat, caracterizează şi peisajele sale de iarnă, şi din nou arămiul, în cele de vară şi toamnă.

Privat în simţ poetic, crud în tentele sale păstoase, plin de lumini şi umbre precum cele din realitate, dar nefotografiate, mai mult decât atât, descoperim în personalitatea sa plastică o natură plină de „real naiv”, de nedisimulată inocenţă, privaţiune bucolică, o imensă şi fericită „rămânere” în urmă, acea surzenie în faţa modernismului decadent al timpului său, încât suntem şi noi trimişi înspre inocenţă, înspre redialog cu natura, înspre frumosul ecologic.

Vasile Hurjui s-a născut în 27 septembrie 1955, la Govora, a copilărit aici şi la Sibiu, acolo unde a trăit unchiul său din partea

mamei, Gheorghe Ciobanu, pictor, cel de la care a moştenit talentul, de la care a primit primele învăţături…Tatăl era bucovinean şi venise din Rădăuţiul Sucevei…

Absolvă liceul forestier din Rm. Vâlcea în 1975, apoi pleacă la Cluj, la Institutul de Artă Plastică Ion Andreescu pentru a susţine examenul de admitere.

„Pică" cu succes, normal, şcoala sa, constând doar în ce „prinsese" de la unchi, ce primise din cărţi, din natura proprie…Ori, la asemenea institute, astfel de cunoştinţe nu se cereau…

Pleacă în armată, apoi încearcă din nou, fără succes, la Bucuresti, la Universitate, în 1977 când, din nou, pierde cu succes…

De atunci şi până în prezent pictează întruna, trăieşte din pictură, are o frumoasă şi iubitoare soţie, la fel un copil, băiat, student în Bucureşti, actualmente în „practică de viaţă" în America…

Bine spunea, într-o zi, pictorul Ilfoveanu, când se plimba prin Băile Govora, referindu-se la Vasile Hurjui: „iată, unul, care mai poate trăi din Artă"!

Până în 1989 participă la tabere de pictură, la diverse expoziţii, perioadă în care, în Râmnic, funcţiona acea Uniune a Artiştilor Plastici Vâlceni condusă de Constantin Zorlescu.

Expune, imediat după 1990, la galeriile plasticienilor din Sibiu, apoi şi la Rm. Vâlcea, la Artex, după care, dintr-o dată, nu mai expune de loc…Vechii săi camarazi cu aceeaşi şcoală sau puţin diferită sau poate mai proastă, înfiinţaseră cooperativa (culmea, după o Revoluţie anticooperativă!)…artiştilor plastici profesionişti şi, spune el, "nu m-au mai primit în buricul târgului"!

…"Dar şi când se vor întoarce tigrii, Sheer Khan-ii, vor fugii toţi oamenii din junglă…"

Hurjui nu face diferenţă între artistul amator şi cel profesionist, intuind între cele două noţiuni, doar motivaţii de circumstanţă.

Cum poate el să se cheme amator, din punctul de vedere al unora, dacă trăieşte doar din această meserie?…Dar nici alţii, care lucrează din când în când, nu pot fi amatori, atâta vreme cât harul şi ideile sunt atributele propriilor lucrări. "Spun unii, că dacă au facultăţi sunt profesionişti, dar să vedem ce facultăţi au ei?…Nu există facultate de profesionişti, de artişti. Îţi trebuie ani să ajungi profesionist….Chirico spunea…"cum să fii modern dacă nu ai meserie în tine?!"

Vasile Hurjui îşi valorifică lucrările prin soţia sa, în Govora, la Olăneşti, oriunde poate, acasă, unde cei care au aflat despre el vin direct.

Mai întâlnim, sub semnătura sa, la el sau la beneficiari, reproduceri după mari maeştrii, unele deja vândute, altele, aflându-se în fază de negociere…

Hurjui este un singuratic, rar iese în oraş, în Govora de două trei ori pe an iar în Râmnic vine odată la câţiva ani.

"Trăim în decadenţă (îmi spune el), nu mai sunt modele, artişti prototip, mediocritatea se ridică din nou". Personal, mă sperie acest „din nou", căci, tare frică îmi este că se referă la ceea ce cred şi eu…Oare când s-a mai ridicat mediocritatea, atât de mult?

"Există o permanentă bătaie de joc…Iată, Monumentul Eroilor din Bucureşti! Eroii de la Revoluţie! Multe miliarde…Mai există o sperietoare, o „muma pădurii", la vila „Silva", o monstruozitate, acolo lângă staţia de autobuz, peste drum…"

Preotul şi savantul Gheorghe Petre îi este naş, se laudă cu aceasta… "Este o capacitate, un istoric, de mult trebuia să fie membru al Academiei Române. El a descoperit pământul „roşu de Berbeşti", l-a dus la sinteză…a venit revoluţia, s-a ales praful! El a creat muzeul!"

La Revoluţia din 1989, Vasile Hurjui a ocupat Primăria apoi, când l-a "văzut pe (Petre n.n) Roman", a zis că "totul va fi o sărăcie", a plecat şi nu s-a mai întors! Nu are carnet de revoluţionar.

Acum, Hurjui regretă că Govora a ajuns în paragină, ştie că aceste clădiri fac parte dintr-un patrimoniu de excepţie, ştie că

arhitectul E. Doneaud este autorul Pavilionului Central, al atâtor alte clădiri, un nume care există şi pe impunătoarea clădire a CEC-ului Bucureşti. Detestă „mâzgălelile" de la casa "Govoreanu" şi laudă modernitatea lucrărilor pictorului vâlcean, Ion Cornea.

În 1991 pictează în Germania. "Stăteam la un prieten, şi o galerie îmi cumpăra lucrările cu 200 de mărci (Stutgardt, Haidelberg, Baden Baden)". Apoi, printr-un intermediar din Bucureşti, a trimis multe tablori în Japonia, la Yokohama. Pe această filieră primea pentru un tablou, de asemenea, 200 de mărci. "Cu banii de pe aceste lucrări, mi-am ridicat, atâta cât se vede, această casă".

În zilele care urmează, am hotărât, împreună, să-i căutăm şi pe alţi artişti, câţi or fi ei, plasticieni, cei care îşi trag seva din anii '70 (dar nu numai ei) şi, împreună, să încercăm să refacem ceva din "Râmnicul de altădată" (cum ar spune Titi Mihail Gherghina), să refacem o faţă a artei care există, sălăşuieşte de mult, dar a fost sistematic pusă în umbră, nemerniceşte, de chiar cei care „spun", că apără valori; de cei care, parcă, se feresc de acestea, se feresc de meserii, de meşteşuguri şi meşteşugari, de cei afirmaţi politic, local, în perioada preapocaliptică ce a precedat secolul XXI…

Decembrie, 2005

ALEXANDRU MARIN

Mulţi dintre noi am urcat la etajul 1 din cadrul magazinului "Cozia", denumit şi " Winimarkt", şi am întâlnit acolo un pictor, desenator, care se oferea să ne execute un portret...

La Paris, acest lucru este ceva obişnuit; la Rm. Vâlcea pare (zicem noi) ceva de vis...

Alexandru Marin este numele celui care se expune, public, în ideea de a da perenitate figurii din fața sa, căreia, contra unei sume obişnuite, îi execută, în creion, portretul.

L-am întâlnit într-o manifestare directă, nu demult, la expoziția de grup "Winimarkt" de la parterul acestui magazin, l-am întâlnit zilele trecute, şi în atelierul personal.

Mi-a prezentat zeci de tablouri, gata făcute, mi-a prezentat zeci de cadre pregătite pentru viziuni viitoare...

Alexandru Marin neglijează ce a făcut până acum, se pregăteşte asiduu pentru o expoziție viitoare... Nu mai contează ce a văzut, ce a simțit, ce au spus alții despre el, despre pictura lui, contează noua viziune pe care o simte ca pe un univers fără limite de spațiu şi timp...Ca pe un tunel fără sfârşit.

Pregăteşte, pentru vâlceni, tablouri într-o viziune nouă, modernă, mişcare continuă de imagine şi non- imagine, tente abstracte şi tente figurative, multiple linii şi "mase" cu sens şi fără sens, în care, totuşi, important rămâne omul! Omul abia simulat.

O "stare de nebunie" pe care el însuşi o numeşte astfel şi prin care ne explică, făcând referire la unele tablouri, executate deja, legătura sa cu starea de modernitate...

Tablourile existente în acest moment, putem să-i spunem chiar "momentul Winimarkt", exprimă starea de indecizie a pictorului, starea oscilantă între figurativ şi abstract.

În cazul absatractului, el caută între cei care se manifestă astăzi, între docți şi semidocți.

În cazul figurativului, rămâne în apropierea impresionismului, se reclamă şi în simbolism, uneori îl găsim, căutând în fovism...

Oricum ar fi, într-atâta stare de căutare, se simte nevoia evitării posibilelor epigonii...

Până acum surprinde succesul de sală a lui Alexandru Marin, succes pictural care, după opinia mea, constă în distincta tentă de culoare, lipsa clarobscurului, delimitările dintre forme şi dintre culori, făcându-se abrupt, fără trecere, aşa cum au fost definitiv sugerate de precursorii secolului XX.

Cum am mai spus, la Al. Marin se apreciază construcţia îndrăzneaţă cu puternice rădăcini în impresionism, susţinută, însă, de un figurativ bine conturat, fără fidelitate în câmpul fotografic...

Alexandru Marin, pictor vâlcean, este născut la Tg. Cărbuneşti, jud. Gorj, în 02.09.1954.
Precum cei mai mulţi gorjeni (mai puţuin T. Arghezi, C. Brâncuşi), care s-au dedicat unei cariere militare, şi A. Marin se îndreaptă către aceeaşi îndeletnicire şi astfel îl găsim absolvent al Şcolii Militare de Ofiţeri activi de Geniu, Construcţii şi Căi Ferate Rm. Vâlcea.

În 1990 absolvă Şcoala de Artă din Rm. Vâlcea, secţia pictură...

Iată câteva premii la concursurile naţionale: "menţiuni" la Saloanele Naţionale ale artiştilor plastici amatori, Sibiu, 1994,Constanţa, 1995, Piteşti, 1996; premiul "Constantin Iliescu", 1995, oferit de Centrul de Creaţie Vâlcea şi în 1999, la Piteşti, menţiune la Salonul Naţional al Şcolilor de Artă, ed. a V-a.

Expoziţii personale: 1984-Rm. Vâlcea, 1990- Rm. Vâlcea, 1991- Rm. Vâlcea, 1994- Bucureşti...

Expoziţii de grup: 1988, 1989, 1990- Drăgăşani, 1994- Bucureşti, Sibiu, Avrig, 1999- Craiova, 1988,1996, 1999,2005- Rm. Vâlcea

Participări la saloane judeţene, interjudeţene, naţionale: 1994- Salonul artiştilor plastici, Sibiu, 1995- Salonul interjudeţean de peisaj, Constanţa, 1996- Salonul naţional al Şcolilor de Artă, Piteşti, 1998- Salonul naţional de pictură naivă Piteşti.

Are lucrări în colecţii publice şi particulare din ţară şi străinătate: Galeriile Espance Schera-Marsilia, Şcoala Militară Rm. Vâlcea, Cercul Militar Naţional Bucuresti, Muzeul de etnografie din Maldăreşti- Vâlcea, Muzeul de artă din Avrig, Centrul de Creaţie şi valorificare Vâlcea, precum şi în colecţii din

Bulgaria, Franța, Italia, Moldova, Olanda, Scoția, SUA, Turcia, Ungaria...

Februarie, 2006

CONSTANTIN CERĂCEANU
(Pictor vâlcean 1940 – 2006)

Motto

1

Nici în prezent nu înțelegem, de ce vectorii, operatorii culturali - de drept reprezentanți ai Guvernului României, fac reclamă (sponzorizează) artei profesioniste şi avangardiste, asociațiior profesioniste, care au o bază proprie de prezentare, producție şi creație, pe care le pot închiria, şi în urma activității cărora, aceste asociații sau uniuni profesionale, încasează un important procent, impozitat de stat! Din banul public nu se poate sponzoriza nici o asociație profesionistă, nici un membru al acesteia… Muzeul Județean de Istorie - de Artă, Biblioteca Județeană, sunt bunuri de utilitate publică, sunt plătite din banul public, iar baza materială a fiecăruia, nu poate fi oferită unei Asociații profesionale care îşi închiriază propria bază materială, domeniului comercial. Conducătorii acestor asociații nu pot fi membri în Consiliile de administrație ale instituțiilor guvernamentale, creditoare. Nu pot beneficia de avantaje materiale provenite de la acestea.

Asociația culturală ECOSTAR 21

2

Deşi, tot timpul, Societatea Culturală "Anton Pann", Cenaclul Artelor, Forumul Cultural al Râmnicului, a invitat şi a intrat în parteneriat cu cele două instituții, aparținând publicului vâlcean, Biblioteca şi Muzeul, acestea nu au consultat, nu au invitat cele

două ONG-uri la nici una din dezbaterile asupra proiectelor culturale (de mult holul Bibliotecii Jud. găzduieşte personalităţi ale lumii noastre artistice) de început, care sunt de interes public şi nu personal (de imagine). Cunoscându-se intenţia Cenaclului Artelor de a organiza o bienală a artiştilor independenţi, cu ocazia aderării regiunii noastre la UE, în centralul etajat de la Muzeul de Istorie, dacă acesta era renovat, sau în Muzeul de Artă sau în holul Bibliotecii Judeţene (pe toate nivelurile), noii conducători ai acestor instituţii, au umplut imediat toate spaţiile cu aceeaşi, de câţiva ani, bătătorită artă avangardistă, anacronică, profesionistă, nemailăsând artiştilor independenţi nici o şansă, deci nici specificului cultural local, deşi, cei expuşi acum, „câţiva", au împânzit comercial toate instituţiile bugetare şi nebugetare, datorită concurenţei neloaiale, în favoarea UAP, pe care autorităţile locale şi jud. au imprimat-o valoric sistemului artistic local.

Cenaclul Artelor -"Anton Pann"

La Muzeul de Artă "Simian", în sala centrală, este prezentată expoziţia de pictură Constantin Cerăceanu", pictor vâlcean intrat în lumea umbrelor după o lungă şi grea suferinţă chiar în acest an.

O scrisoare de la Constantin Ceraceanu

Constantin Ceraceanu, beneficiar, Centrul de Ingrijire si Asistenta Zatreni, Valcea
(Publicată de Reţeaua de Arte pentru Comunitate "Împreună")

"O, drum si ape, nor si dor ,
ce voi fi , cand m-oi intoarce
la obarsie, la izvor ?
Fi-voi dar atuncea? Fi-voi nor?"

(Lucian Blaga, “Cantecul obarsiei”)

Izolat de lume, strain de orice vanitate in plan social complet anonim intr-un peisaj cultural bine identificat si tot atat de bine controlat ideologic, surd la orice doctrina si imun la presiunea modelelor, el s-a scufundat, pana in pragul uitarii, intr-o lume paralela, unde zac de mai multa vreme artistii fara noroc.

Ma numesc Ceraceanu Constantin, nascut la data de 29 octombrie 1940, in Dragasani, judetul Valcea si am domiciliat in Ramnicu Valcea. Am fost elev la Liceul Nicolae Balcescu, dupa care m-am hotarat sa dau admitere tot in cadrul acestui liceu. In timpul liceului, am obtinut note bune la invatatura, iar bacalaureatul l-am obtinut tot cu o medie mare .

Dupa absolvire, tatal meu, care era pictor de firme m-a luat ca ucenic la Pictura de Firme, pe care am invatat-o foarte bine. Am lucrat timp de un an si jumatate dupa care am decis sa ma angajez la Combinatul de Prelucrare a Lemnului Rm. Valcea, ca muncitor. In timpul liber pictam in acuarela iar mai tarziu am inceput sa pictez in ulei lucrari mici. In anul 1959, m-am hotarat sa dau admitere la Institutul Nicolae Grigorescu din Bucuresti. Nu am reusit sa intru de prima data. Subiectele au fost destul de grele. La proba artistica, care era eliminatorie, am avut de desenat un gips care era o sculptura a lui Moise, un portret in carbune ce reprezenta un model al Institutului si o natura moarta.

In anul 1960, dorinta s-a indeplinit- am reusit. Primii doi ani de facultate m-am descurcat bine, pana in anul III, cand in viata mea a intervenit o cotitura care mi-a distrus personalitatea- m-am imbolnavit grav in urma unei deceptii in dragoste.

O verisoara de-a mea casatorita in Italia mi-a trimis un medicament strain cu ajutorul caruia am reusit sa ma insanatosesc si sa-mi termin Facultatea. Am luat licenta in anul 1966.

Am reusit sa obtin repartitie la Scoala Generala nr.4 Rm. Valcea, pe postul de profesor de desen pana in anul 1992, cand am fost pensionat pe caz de boala cu diagnosticul de “schizofrenie paranoida” .

In perioada 1992 -1997 am fost institutionalizat la Centrul de Recuperare Reabilitare Maciuca, apoi la Plausesti, Maglasi, judetul Valcea, dupa care am stat acasa pana la moartea mamei. Din luna septembrie a anului 2002, sunt internat in Centrul de Ingrijire si Asistenta Zatreni, judetul Valcea. Aici s-au desfasurat multe activitati culturale, s-au organizat excursii prin diferite localitati, la care au participat persoanele aflate in ingrijire, iar salariatii centrului manifesta multa intelegere fata de activitatile de creatie ale beneficiarilor.

Am inceput sa pictez din nou tablouri in ulei cu diferite aspecte din camera si diverse peisaje din comuna Zatreni, judetul Valcea. Timpul trece mai usor si ma simt mai indeplinit. Gandurile, aspiratiile si sperantele se regasesc in puritatea florilor pe care mi-ar placea sa le insufleteasca.

La Centrul din Zatreni, conditiile de viata sunt acceptabile si ceea ce este mai important pentru mine este ca pot sa pictez, dar tare as vrea sa pot sa merg si sa stau acasa. Pentru aceasta am nevoie insa, de o persoana cu suflet care sa ma ajute si sa ma inteleaga.

*

Publicăm mai jos un fragment dintr-un articol publicat de un cotidian național

“Nu face parte din Uniunea Artistilor Plastici, iar de cativa ani nici nu mai lucreaza. Astazi zace dramatic intr-un con de umbra, ne spune Susara, care a editat un catalog al expozitiei de la <<Luchian 12>>, cu sprijinul Ministerului Culturii si Cultelor, Directia pentru Cultura, Culte si Patrimoniul Cultural National. Oare, nu ne revine noua, tuturor, sa repunem in drepturile ce i se cuvin <<acest impresionant fenomen natural>>, neluat in seama decenii de-a randul? Fara indoiala, istoria artei contemporane va repara, intr-un viitor apropiat, aceasta grava distorsiune de perceptie. Si totusi, Constantin Ceraceanu trebuie salvat cat mai este in viata din lumea in care timpul si semenii nostri l-au abandonat…!”

(Curierul Național, Anul 2003 º Nr. 3929 º, Ateliere necunoscute, "Constantin Cerăceanu, un impresionant fenomen național", Veronica Marinescu.)

*

După cum se înțelege, la muzeul Simian (renăscut într-un anume sens, parcă, peste noapte, ostentativ, cu ocazia acestui eveniment), s-a deschis o expoziție de pictură "Constantin Cerăceanu", interesantă, cu prea puțin afișaj informativ, noi, cei mai mulți, fiind interesați de personalitatea pictorului „ascuns", șters din societatea civilă oficială, nici măcar membru al fostei Uniuni a Artiștilor Plastici Vâlceni (până în 1989) nu a fost!

De ce oficială? Pentru că în particular, în familiile şi casele cu ceva dovadă de valoare şi cultură plastică, acesta este bine cunoscut şi reprezentat. Tablourile lui, alături de cele ale unui Iliescu sau ale unui Ştefănescu, sunt înrămate consistent şi nu ca cele de pe simezele profesioniste…"Nebunia" care s-a creat şi întreținut în jurul său a dus la o situație anume, atât pentru creşterea valorică a numelui, cât şi a tablourilor în sine, astfel că toți cei care dețineau sau dețin un "Cerăceanu" să nu îl vândă, să nu îl expună, să nu-l arate, să aştepte pentru o creştere mai însemnată a acestei valorii…

Acum 10, 12 ani am cunoscut, în casa unui pasionat colecționar, cred că avocat, două tablori semnate de acest pictor şi pe loc am stabilit că sunt în fața unor valoroase lucrări, produse spre sfârşitul secolului trecut, cu o substanțială nostalgie a retrăirii postimpresionismului francez, cel material şi iluzoriu rezultat dintr-o posibilă combinație Van Gogh - Gaugaine. De la primul „s-a inspirat", timid, în ce priveşte galbenul solar, specific Arlesului, dar şi asupra tuşei groase, substanțiale, plus teama de a nu fi un intrus în lumea artei;...de la Gaugaine - uşor - Matisse, luînd tuşa culorilor, lipsa clarobscurului, imperceptibilul, aproape, figurativ…

Cultura plastică a profesorului de desen de la Lahovary, săracă în ce priveşte experiența practică, nu cuprinde elementele culturale ale unui Corneliu Baba, maestrul său de la Institutul N.

Grigorescu, şi este una de natură eclectică, se simte dorința de construcție, dar şi permanenta dezechilibrare…Mi se pare pertinentă legătura dintre Cerăceanu şi Țuculescu, pe care o întrevede Pavel Şuşară…

Paradoxal, trăind în inimă cu pictura franceză dintre cele două secole, boemă, şi care nu admite epigonismul, se manifestă dorința de neasemănare, de supărare pe linie şi culoare, dorința de a fi o excepție…

Este clar că lumea din jur i-a fost ostilă, deşi, după cum se arată fanii săi, cei care-i dețin lucrări, repet, oameni elevați, nu s-ar spune că a trăit într-un mediu total împotrivă… Totuşi, este vizibilă încercarea mediului de a-l izola (din varii motive, probabil, că a făcut-o şi singur), dar, personal, regret că nu s-a făcut public nici un demers în sensul recunoaşterii sale măcar unul, doi ani, până la internarea în Centrul de la Zătreni.

Anemica sau lipsa totală, uneori, de informație, în special după internare, ne aduce aminte cu neplăcere de o situație, permiteți-mi (la scara cuvenită) să o numesc similară, când, acum aproape un secol, Amedeo Modigliani se stingea, bolnav, la domiciliul său din Monparnasse 19, iar un celebru negustor de artă îl pândea pentru a-i prelua pe degeaba, opera. De atunci, în lume, a urmat cel mai absurd comerț cu „nume" de artişti, cele mai snoabe şi false licitații.

În cadrul expoziției de la Râmnicu Vâlcea, decembrie 2006, de la Muzeul "Simian", în memoria lui C. Cerăceanu, cu tablori asupra cărora nu se dă nici o explicație, privind proprietarul şi momentul de execuție, care după noi sunt sub „impresia artistică"-valoarea celor câteva văzute în colecția personală şi de care aminteam mai sus, s-a prezentat un album de sală, jenant tipărit sub aspect tehnic-informațional... Nici măcar un afiş nu era, pe undeva, la data când noi, cei câțiva prieteni am vizitat expoziția…Mai rău, într-o sală de alături, nu ştim dacă pentru „pururea", s-a organizat o altă expoziție, cu tablori tot aşa, nedescifrate (doar suntem într-un muzeu, nu aşa?), dar cu un afiş

pe care scria mândru şi scurt: "Artişti vâlceni". Am recunoscut doi, trei dintre pictori şi ne-am întrebat: sunt ei artiştii adevăraţi , vâlceni? ...sau numai ei? De ce în sala lui Cerăceanu nu a pus nimeni un afiş prin care să se înţeleagă că este şi el un pictor vâlcean?…Pentru a câta oară instituţia artistică, publică, vâlceană, permite unui grup arbitrar ales, doar de câţiva ani reunit, să se intituleze ca reprezentând arta plastică locală şi să se afişeze oriunde şi oricând în spaţiul intern şi extern? Şi pe banii cui?
Mergeţi la muzeu domnilor şi vedeţi nivelul artei, acesteia, "contemporane"!

Iar dacă din întâmplare nu aveţi timp şi drum pe la muzeu, mergeţi pe culoarele şi în birourile de la Primărie, pe cele de la Prefectură, şi veţi vedea mai bine acest nivel al culturii vâlcene şi râmnicene…

Decembrie, 2006

LIBERTATEA CREAŢIEI – VIORICA CIORÂŢĂ

Un prieten, odată, ne-a dăruit un tablou în ulei, reprezentând un vas de pământ cu narcise galbene creat de Viorica Ciorâţă; o pictură care ne-a plăcut atât de mult, încât ne-am hotărât să cunoaştem autorul şi să-l convingem să expună (chiar şi numai pentru 2 ore) în cadrul unei reuniuni a Cenaclului Artelor (aparţind Societăţii Culturale "Anton Pann"). Câteodată, însă, timpul ne joacă feste şi întâlnirea cu Viorica Ciorâţă a fost amânată.

Într-o după amiază, la magazinul de înrămat tablouri al familiei Ionescu, vedem o pictură (nesemnată) care fascina prin diversitatea culorilor - îngemănate prin abia perceptibile linii, prin căldura culorilor, o construcţie tonală în degrade - dinspre centru către exterior; din galben de Arles înspre amurg de

toamnă… Răspunsul, din partea custodelui a sosit promt: "da este un „Ciorâță". Ne-am spus: formidabil, am ajuns deja să-i cunoaştem stilul! …

O îndrăgostită de Van Gogh, de Soarele orbitor al Bărăganului spinos, de umbra pădurilor din matca Otăsăului…

Întâmplarea a făcut ca în cadrul unui eveniment petrecut la începutul acestui an, atunci când, de regulă, ziarele cotidiene îşi serbează faptul că a mai trecut un an şi iată, ele, rezistă în continuare, la restaurantul de lângă Biserica Sfinții Apostoli (cel cu față respingătoare – funerară), din "Nord", să observăm în sala de festivități două tablouri din care se „revărsa soarele", două Flori ale Soarelui excentric materializate în tuşe păstoase, reliefuri de culoare, căutând parcă să se reverse din ramele masive (cu mai puțin gust încadrate în design, ele, ramele, probabil o „intervenție" greşită a noului proprietar).

Doi sori (iată, în natură, perfecțiunea nu admite pluralul) ca două „radiatoare", două câmpuri vibrate de raze solare, „lănci" de lumină, supracăldură, „săbii" desprinse din discul solar scânteiau în sala aflată încă în umbră. Obscururi de linii în clar de lumină… De departe am recunoscut, în cele două tablouri, penelul Vioricăi Ciorâță.

În contrast cu celelalte lucrări (din acelaşi local) - care s-ar crede creații artistice - picturi (zicem noi) fără rost - lipsite de profesionalismul necesar - dar semnate şi (sigur), cumpărate sub egida României - Sindicatul artiştilor plastici (Filiala … „de la Vâlcea"), lucrările Vioricăi Ciorâță sclipesc. Sclipesc la propriu şi la figurat, în ciuda faptului că, în acelaşi local, investitorul s-a lăsat păcălit de numele designerului şi a montat vitralii cu motive geometrice, fără lumină naturală în spate… Sau poate că sunt veioze gigantice!

Tablourile lui Ciorâță nu sunt în vitrinele de la Artex (sala de arte expuse, aparținând artiştilor plastici vâlceni profesionişti, dar stăpânită după revoluție de …UAP- non profit), în timp ce veioze banal colorate şi decolorate, fără autor, tronează, parcă, şi ele plictisite.

În sfârşit am cunoscut-o pe profesoara de desen de la şcoala generală nr. 4, Viorica Ciorâță; o zăresc ca prin ceață, şi din timpul când era elevă la Liceul "Nicolae Bălcescu", promoția 1969; mi-o amintesc (acum după ce m-am obişnuit cu chipul) şi din perioada când a fost studentă la Institutul de Arte Plastice "Nicolae Grigorescu", promoția 1974! Iată, Ciorâță a „intrat" imediat la unul din cele mai dificile de frecventat, ca student, Institute din această țară (cu maxim 6-7 locuri pe caterdă; la sculptură erau 3), şi nu la Facultatea de Desen – din cadrul Universității. Institutul producea artişti plastici profesionişti, iar Facultatea de Desen, profesori! Să tragem concluzia că Desenul era considerat ştiință şi Pictura măestrie artistică(!)? Studenta de la Arte nu a provenit dintr-un liceu de artă, ci din unul teoretic (chiar aspru teoretic!), iar la cursul liceal, după o severă admitere, a fost admisă, venind, în 1965, după abolvirea şcolii gimnaziale din comuna Păuşeşti-Otăsău (s-a născut, aici, în 06 aprilie 1950).

Făcând o paranteză, acum nu se mai înțelege nimic! Unii intelectuali, din munca de partid sau din munca „de jos", din profesori titulari în ciclu mediu, ajung, după '89, profesori universitari, doctori în ştiințe etc., iar alții, cu multă experiență, studii enorm de savante, purtători de ştiință românească în Occident, fără „pata" partidului unic - stat (sau tocmai aceasta le-a fost pata), nu pot fi dați nici măcar exemplu generației tinere, darămite să mai ocupe funcții (indiferent de domeniu) sau să fie considerați „profesionişti". Se crează legi strâmbe, se obiectivează răutatea din fire, culmea: se elimină concurența reală, se anulează piața liberă, se speculează naivitatea şi, atunci când este cazul, incultura tinerilor! Tinerilor li se ia dreptul la experiență şi concurență în ceea ce priveşte devenirea profesională.

Revenind la Viorica Ciorâță, în 1983 absolvă Facultatea de Muzeologie "Nicolae Grigorescu" Bucureşti.

Are toate gradele didactice luate.
Începând din 1974 şi până în prezent, aproape anual, a avut expoziţii personale de pictură şi a participat la altele colective în: Slănic Moldova, Târgu Ocna, Bacău, Braşov, Reşiţa, Băile Govora, Sibiu, Râmnicu Vâlcea…Este prezentă în colecţii din ţară şi din străinătate.

A dăruit tablouri celor din jurul său, prietenilor, a ilustrat cărţi: "Culoarea zâmbetului" , "Întoarcerea la Dumnezeu", "Dansul insomniilor", de Alexandru Mircescu, "Zodia Luminii" de Dragoş Teodorescu.

A scris lucrarea metodică "Rolul în societatea contemporană".
Este uluitor de modestă, are mult bun simţ, este inteligentă, are multă carte, nu este membru UAP!

Membri Cenaclului Artelor din cadrul Societăţii Culturale "Anton Pann" împreună cu cei din cadrul Asociaţiei Oamenilor de Ştiinţă şi Artă (asociaţie care are ca scop curăţenia spirituală şi promovarea artiştilor independenţi, neafectaţi de manierismul aşa zisei arte profesioniste şi preapocaliptice) ECOSTAR21, o aşteaptă pe Viorica Ciorâţă să se manifeste şi în mijlocul lor şi îi urează, de pe acum, viaţă îndelungată cu ocazia apropiatei sale zi de naştere, dar şi cu ocazia acestor importante zile din Martie.

Martie, 2007

ION IOSIF - ÎNTRE REALITATE ŞI TRANSFIGURAREA EI PLASTICĂ

Pe Ion Iosif l-am cunoscut zilele trecute la Brezoi, unde îl căutasem pentru a-l invita la dezbaterea organizată de Forumul Cultural, la Muzeul Simian, „Artele pastice vâlcene - tradiţie şi contemporaneitate", joi 26 iunie 2008.

De la liceul teoretic, care, la intrare, are o frumoasă (şi în acelaşi timp, didactică) lucrare statuară, în ipsos, închinată

revoluționarilor de la 1848, şi până la Primărie, inclusiv în propria casă, simți, peste tot, prezența acesui pictor – profesor de arte plastice la liceul respectiv. Nimic agasant, totul cu măsură, unitar, aşa cum mi s-a părut a fi şi Brezoiul în acea zi de vară, răcoros, adunat la un loc între mai multe împădurite dealuri şi culmi de munte...

Tablouri generoase, imagini în mişcare, detalii ample, prim planuri ieşind din cadru, cai şi năluci de cai, locomotive cu aburi, gigantice roți împinse de biele manivele, toate într-o dinamică a mişcării ca răspuns dinspre un caracter plin de energetice sfere, plin de „năbădăi" artistice;... parcă de suferință, că propriul oraş nu are o gară, nu are un hipodrom...

Stăpân pe tehnica figurativă, ancorat în realitate, transfigurând totul conform pornirilor interioare de acută sensibilitate, punând calul şi locomotiva împreună (ființă şi maşină cu exprimare a forței în Cai-Putere) aproape ca într-un deliric zbor, nu Pegaşi, ci cai „dezmățați" în întuneric şi lumină, Ion Iosif ni se prezintă ca un artizan al formulelor energetice cu alură înspre zona cinetică; totul se mişcă, chiar şi naturile statice conțin elemente, simbolice, în mişcare.

Născut în 1953, pe 22 martie, terminând liceul la Brezoi, în 1977 absolvă Facultatea de Arte Plastice. Iute şi tumultos, aşa cum îl surprindem atât în viață, cât şi în pictura sa, absolvă, în anul 2000, şi Facultatea de Arte Vizuale - Pedagogia Artei. Licențiat în Arte, anul 2001.

Trebuie ştiut că la toate concursurile la care se prezintă elevii săi, aceştia sunt primii... Noi, cei câțiva, care îl cunoaştem, am făcut o pasiune din a aduna, pune în ramă şi păstra, lucrările copiilor, elevi ai săi.

De asemenea, Ion Iosif este un scriitor de talent; „plastician" în scris prin imaginile literare realizate; axat pe romanul autobiografic, are tipărite trei cărți (la această dată, ultima fiind

sub tipar): „Vai de mamă de om, dom' profesor", „Destinul ca un scenariu" şi „Frumuseţea lumii".

Iunie, 2008

BOGOSLOV, LA MUZEUL DE ARTĂ

În luna octombrie la muzeul Simian, curtea interioară, s-a produs un eveniment de artă, sculptorul şi pictorul, graficianul Dan Florin Bogoslov a deschis o expoziţie personală, amplă, aproape de renumele său. Am înţeles, de la vernisajul care a avut loc, că artistul plastic a mai expus acum patru ani, că a făcut un obicei din acest lucru, probabil că peste patru ani va urma o nouă personală semnată de Bogoslov. Credem că avem de a face cu un caz mai rar întâlnit, cel puţin la noi în Vâlcea, ca un artist să mediteze îndelung, să expună mai rar, căci arta în sine nu poate constitui cauza unei producţii de serie, ea nu se complace înseriată uniform, iubeşte prototipul, răsuflarea intimă, căutarea continuă, iubirea faţă de nonconformism...

Dan Florin Bogoslov mai reprezintă un caz mai special (rar întâlnit) deoarece iubeşte diversitatea şi este stăpân pe tehnici de orice fel, trece prin stiluri şi materiale, chiar marmura albă şlefuită (nu ruptă – eboşă) şi diafană precum plutirea eterică a unei lebede pe faţa lucie a unui lac, la maluri, presărat cu nuferi...

Refuză manierismul, şi ce ne încântă mult la el este faptul că nu discreditează facil figurativul, se exprimă egal şi în abstract, în ambele stiluri, lucrările, conţinând căutatul şi rarisimul (necesar) potenţial; lucrările lui sunt serios şi din plin elaborate. Înseamnă că avem de a face cu o energie condensată, care urmează să fie declanşată abia în privitorul vizionar...publicul doritor de artă adevărată, sensibil la lucrare şi nu la palmaresul, de cele mai multe ori, arbitrar.

Invitații de marcă ai sculptorului Bogoslov au fost preşedintele uap, gazdă şi funcționar la muzeul de artă, şi sculptorul prieten, Nicolin, cel care a jucat un rol în viața artistică a expozantului.

În anturajul vernisajului i-am obsevat pe soții Prodescu, din Vlădeşti, şi încă câțiva pasionați de artă plastică, şi foarte puțini „profesionişti" din ramura plastică... Nici nu gândesc aceştia, cei neprezenți, ce distanță este între Bogoslov şi ei, veritabili „amatori" în ramură, dar cu atestat invers...

Sculptura lui Bogoslov trădează profesionalism, vezi echilibrul şi proporțiile din autoportretul în marmură, dăltuirea severă; un la fel de artistic portret, în marmură, nu am prea văzut la cineva din breaslă...Şi, iar, desenul sever!

Remarcăm, în expoziție, mai nou, cele câteva lucrări modelate apoi tratate cu culoare, aproape nu şti de este ceramică sau ipsos patinat, precum şi desfăşurarea în masă lemnoasă, scândură; maximul de impresie - expresie, avându-l lucrarea compusă spiralat în volum şi culoare...

Gh. Dican remarca noua grafică, după noi, facile încercări în tuş în planul inefabil al albului pe care Bogoslov le expune ca variante de limbaj, în posibile contraste, aşa ca între un posibil şi imposibil, variații de idei...

Maestru desenator, constatăm din cele câteva desene expuse, dar şi din cadrele pictate, atât în figurativ cât şi în abstract, acesta din urmă, credem, prezentat mai mult din tendința de a demonstra că se poate şi aşa...

Personal, am admirat cele câteva cadre pictate, figurativ stilizat, sculptorul, demonstrându-ne că se exprimă uşor şi valoros şi în acest domeniu...Tot personal, adăugăm (vorbim din substanța proprie, artistică), ne-am simțit reconfortant în fața lucrărilor lui Dan Florin Bogoslov, care, iată, ne demonstrează polivalența (la modă astăzi), şi la vernisajul care a avut loc ne-a prezentat şi o ultimă lucrare literară, de admirat, nu?, un volum interesant de versuri din care citățm: *Lasă-mă cerule/ să mă-*

nfierbânt/ aproape de ochiul tău/ şi-apoi să-mi iau/ drumul spre Nicăieri.

Octombrie, 2008

VERNISAJ DE SCULPTURĂ LA BIBLIOTECA JUDȚEANĂ, LASZLO KUTAS

Sâmbătă, 25 iulie 2009, începând cu orele 22.00, holul mare al Bibliotecii Judeţene Vâlcea a fost gazda vernisajului expoziţiei de sculptură, aparţinând artistului ungur KUTAS LASZLO, organizată în parteneriat cu Biblioteca Municipală din Mediaş, în cadrul proiectului *Biblioteci înfrăţite*. După ce a expus în Germania, Austria, Japonia, Italia, Danemarca şi în S.U.A, renumitul artist a adus în faţa publicului vâlcean lucrări de sculptură inspirate din decorul localităţii Sopron, un spaţiu foarte apropiat de sufletul artistului. Laszlo Kutas s-a născut pe 17 aprilie 1936 la Budapesta, Ungaria. În 1960 s-a căsătorit cu Henriette Hoffman, pictoriţă şi restauratoare de picturi în ulei. În 1974 se bucură de prima recunoaştere internaţională, la Florenza, decernându-i-se Premiul I la un concurs internaţional de plachete organizat cu ocazia aniversării a 400 de ani de la moartea lui Giorgio Vasari. În 1979, în cadrul Bienalei-Dante Alighieri este premiat cu medalia de argint oferită de primarul oraşului Mantova, din 1983, devenind membru permanent al juriului internaţional care se reuneşte anual la Ravena pentru a decerna premiile Bienalei.
(Biblioteca)

La 71 de ani, Laszlo Kutas a realizat un număr impresionant de lucrări: 73, din care 39 de sculpturi se află în domeniul public,

grădinile şi parcurile oraşelor, în ansambluri de monumente comemorative. Sculpturile poartă un "adânc mesaj al omeniei şi încrederii optimiste în capacitatea oamenilor de a se opune răului…" (Melania Briciu).
Statuetele din această galerie, de la Bibliotecă, fac parte dintr-o serie mai amplă de 120 de modele, majoritatea, răspândite în toată lumea…Holul Bibliotecii judeţene, pentru prima dată, este ornat cu lucrări de aceeaşi factură, de ridicată calitate, estetică şi materială, expoziţia lui Laszlo Kutas, armonizând detaliile reci şi strălucitoare (a unui ansamblu desfăşurat doar pe verticală, ameninţător şi înclinat spre involuntare vertijuri) ale acestui ansamblu arhitectonic, "din flori" (fără autor), cu miniaturile (nu chiar de tot) din bronz, pline de sensibilitate şi sugestivă senzualitate! Punând faţă în faţă femeia reală, femeia dăruită sieşi, dar şi celui care o priveşte, cu femeia minionă extrem de disponibilă bronzului meşteşugit artistic, sculptorul trezeşte în segmentul de viaţă feminin reflecţii asupra propriului potenţial generator de viaţă, sublim.
Scrie Melania Birciu în continarea gândului prezentat mai sus: "Noi înşine, femeile, suntem (…) măgulite în prezenţa acestor statuete. Sunt atât de frumoase, drăgălaşe, senzuale şi delicate încât nici chiar noi înşine nu suntem capabile de a ne vedea mai bine."
Femeia frustră, nudă, cu un genunchi pe bancă, răsucindu-se în splendoarea trupului său dătător de speranţă şi viaţă (mobilitate extraordinară în raport cu diferitele repere fixe) se învăluie într-o alură caldă (bronzul devine teluric) care trimite uneori, privitorul, în zona fantezistă a oniricului…În cazul acesta, privilegiat, aparţinând lui Kutas, oniricul devine real, încântător de frumos şi sentimental, sculptura sa de dimensiuni reduse, devenind o artă, aproape o altă artă a tridimensionalului, o veritabilă formulă a creaţiei. Laszlo Kutas recrează frumosul, rămâne în zona spiritualului, reuşeşte să sfideze şi să ocolească spaţiul ambientalului…Comparând fanteziile nude ale lui Kutas cu miniaturile grafice ale lui Alphonso Mucha, după cum ne

sugerează şi Melania Briciu, acestea ne par pertinente, dar rădăcinile creaţiei sculptorului ungur, merg, prin îndrăzneala frumosului trupesc, în miniatura grafică a mijlocului de ev mediu, merg în starea poetică a artelor persane, se duc dincolo de Cristos, afundându-se în artele Greciei şi Egiptului antic…Ce artă formidabilă, a născut de-a lungul secolelor, relaţia fecundă, dar şi estetică, dintre bărbat şi femeie!
Kutas este un artist creator de frumos (!) şi pentru câteva zile, prin lucrările sale, a transformat un hol futurist, rece şi obişnuit de banal, într-un loc plin de pasiune şi căldură…Norocul acestui hol de bibliotecă, cu coloane din tablă şi balustrade nichelate, este că atunci când îi lipsesc adevăratele opere de artă, prin geamurile sale se vede de-aproape, frumoasa şi inteligenta clădire a Muzeului de Artă.

Iulie, 2009

MARIN SORESCU - PICTOR!

Lansarea volumului de poezii semnat de Florea Miu, în cadrul Zilelor Curierului de Vâlcea, ne-a adus în faţă, nouă vâlcenilor, profilul artistic al acestui poet, craiovean, care în cuvântul de la prezentarea propriei cărţi, „Cerul din lacrimă” - asupra căreia notăm că are un conţinut specific marii poezii, ne spunea, citătm: „...permiteţi-mi să vă prezint cartea <pe faţă şi pe dos> cum ar spune marele nostru poet Marin Sorescu pe care îl consider ca una din marile lecţii creatoare, ale noastre...”. „Pe faţă şi pe dos”, da, se pare o reuşită sintagmă, care îl caracterizează pe Marin Sorescu, ca poet, dar şi ca pictor, în această ultimă calitate maniera sa de lucru, părând de natură să-şi „descoase” trăitul, expresiv şi inexpresiv, aşa cum şi viaţa în general ni se pare, plină de frământare, între oglinzi de nisip, alunecând... Acest da şi nu, această culoare şi neculoare, desen început şi netrminat,

carton cu pete sau țepi de culoare, nerăbdare, nemulțumire şi chin, abia figurate gesturi, este mai tot timpul manifestat, poetul-Marin Sorescu, pictor acum, vrând a ne asigura că drumul său a fost mereu doar unul, drumul fără întoarcere al poeziei, dar, ca mai întotdeauna când un talent îți este dat, după el, în şirag nemăsurat, vin şi alte telente-haruri. Căci har îți trebuie să-ți dai, să dai, atunci când exprimarea ți se pune ca un nod în gât, să te-adresezi celor din jur, şi să n-o poți face prin mijlocul care îți este cel mai cunoscut; şi totuşi s-o faci, mut, cu ajutorul mânuirii creionului şi a culorii....cu ajutorul expresiei plastice. Aşa bunăoară să se fi întâmplat (vrând să-i dăruiască altui poet o carte, în loc de cuvinte-pe care şi celălalt le evită atunci când nu se vorbeşte de poezie) când Marin Sorescu i-a dăruit lui Felix Sima un desen, care să fie mai mult decât atâtea şi-atâtea cuvinte... Acest desen l-am aflat în colecția personală a poetului vâlcean.

Uitându-ne totuşi prin expoziție, una atât de sinceră şi grăitoare, una atât de biografică în ce priveşte felul comunicativ al poetului, sesizăm sentimentele sale față de marii pictori olteni din veacul al XX-lea, cărora le simțim răsuflarea venind dinspre lucrări, cum sunt încropirile de forme şi culori din lucrări precum „Autoportret", „Fată de măritat", „Dezechilibru", vag, amintind de un Ion Țuculescu... În rest, Marin Sorescu ni se prezintă ca un spirit solitar, singuratic, doar poate cu prietenii artistice în lumea naivității infantile (desene în manieră preşcolară)... Întâlnim lupul singuratic, slab, jigărit, lipsit de haită, lup de grădină zoologică, lupi care nu face cinste la lupi, încercând să ajungă astfel, poetul, în preajma trăirilor frustrării!

Sigur, M. Sorescu (față de Gh. Petre-Govora, preot şi istoric, un alt manifestant de calibru în aceeaşi perioadă, 23 aprilie, împlinind 100 de ani şi pe care o lupoaică tânără l-a atacat la Orleşti, în secolul trecut, răpindu-i miala, şi el, căzând pe spate pe un loc care ulterior avea să devină-prin cercetarea sa arheologică-prima dintre aşezările preistorice în vatra românească) ne prezintă un alt raport, comportament, față de lume, față de colectivitate,

fiindcă el nu poate scăpa de fapătul că este predestinat trăirilor poetice; că de bază, în viață, a luat luna ca martor şi muză şi, întotdeauna luna este singuratică ...

Lupi singuratici, urme de lupi, lupi nu ca acei a căror capete urlă pe steagurile dacilor şi basarabenilor „dintâi" (Posada 1330), ci lupi contemporani, care nu sunt lupi, nici oameni nu sunt, sunt o ruşine de lupi... Simbolurile sunt extraordinare. Simțim, că el, omul modern, trăieşte tremurând, cu frică de alți oameni, disperați-care se sfâşie ca aceste animale, ajung lupi maidanezi, înfometați, cărora le pică părul ruşinii, rămân izolați: „Rampă de lansare", „Disputa", „Mie nu mie frică să trec printr-o pădure"... Iată, aceasta este substanța „ațoasă", precară, a celui care a descris în teatru mitul lui Iona, cel scuipat pe țărmul duşman, scuipat de peşte, scuipat de o înotătoare, dar invers ca în tablourile cu şoimi avioane (nu - „Şoimul" de la I.Av. Craiova!), şoimi care în picaj culeg rodul nemeritat, strivind poate o lupoaică jigărită şi mamă, răpindu-i poate din gură prinosul unui stârv; ca şi şacalii, lupi care curăță câmpia de hoituri, lupul spurcat - cel care singur cerşeşte milă, mila rudelor frați.

Păsările pictorului sunt rachete, nu avioane, care zbor în sens invers, dinspre cer înspre pământ, în picaj, dramatice picaje de păsări de foc, păsări „Stravinski", mereu negre, care pe aripi conțin zvastici, sori, cruci şi icsuri, neuitând că chiar zvastici şi sori pictau bătrânii noştri daci; oameni, zvastici, sori, însemne solare la numărul plural... Însemne de sori, de zvastici antice, precreştine, precum cele de pe brâurile arhidiaconilor din picturile Catedralei Domneşti din Curtea de Argeş... „Să treci peste mare un ou", „Migrațiune"...

Sorescu desenează nimicul, îl monocolorează, se satură şi scuipă, aplică minime tuşe, spală şi şterge pensula pe pânză, este dizgrațios uneori, vrea să se simtă infantilul, păsări şi patrupede i se pun pe ață, la trăitul unei evanghelii, la părăjit şi scărmănat de păsări... Lupi copii, pictor lup, pictor ghemuit, plictisit, ştergând iarăşi pensula, batjocorind hârtia, pâza, tabloul sau, râzând de artişti!...Poetul poate fi desenator, poate fi gravor-grafician, poate

face crochiuri, poetul poate fi orice, numai pictor nu poate fi, fiindcă pictorii trăiesc în cotidian... Sculptorii pot fi poeți, fiindcă sunetul din piatră de daltă, din lemn, şi daltă din marmură, ciocan şi tablă de aramă, alamă, din bronz moale, este precum rima şi ritmul care se îngână, devine suflet, numărătoare, devine clopot în zare, ciocan lovind mâna gheară, şi dalta; artistul boem, iată, devine poet: „Animal cu pălărie”,”Animal şi om”, toate animalele se înşiruie în veselie, „animale de Sorescu”, salvând pictorul în fața poetului: „Târg de oale”, „De ce mă îngâni”, „Vadratura cocoşului”, ”Turnir”, „Ionel şi Priam”... Ciocanul nu este pensulă, el nu este culoare, el este murmur, devine sonet... Sorescu ca pictor se îndreaptă către o copilărie iluzorie, devine şi pictor copil, şi poet!

Spuneam mai înainte, clar este că i-au plăcut pictorii Craiovei, avocați şi mercantili negustori, pictori de mici tablori, funcționari, curvari şi poeți... Ca Arghezi, din murdărie şi obişnuit, nu poet, ci maestru, Sorescu a vrut cu orice preț să fie pictor, scriitor, ministru şi poet; dar, pictorul a fost depăşit de desenator, ...cum de mult, desenatorii poeți se credeau pictori, trăind într-o lume a naivului...

Vai, vai, Craiovă, iubit infinită de nefiii tăi, nu-i disprețui pe artiştii fără studii de specialitate şi iubeşte-i, aşa, măcar ca pe nişte naivi; ei sunt mai mult decât maeştri din cârciumi şi bordele falite, maeştri cu facultate, dar fără statut de poet... Vai,vai, Craiovă, noi nu suntem MCC să jignim artiştii independenți (aşa cum a făcut MCC-ul cu monumentul AFDP-Vâlcea), şi nici critici exotici-excroci... Noi iubim munca, palma şi avionul, şi poezia poetului „învățător” pentru poeții Craiovei eterne şi infinite, poet cu stindard de lup... Da, hai să aducem lupii între oameni, şi să-i facem câini! Ne-ar face plăcere să stăm ore în şir în expoziția lui Marin Sorescu dimpreună cu prietenii noştrii poeți din Râmnic şi din Craiova....

Iunie, 2010

CONSTANTIN NEACŞU EXPUNE LA GALERIILE DE ARTĂ, CREÂND... HAOS

Am văzut afişul şi am intrat cu prietenul nostru Mihai Popa...Am fotografiat, am analizat...O expoziţie, având scopul de a reda în parametrii plastici (prea darnici) idea haosului specific artei pe două dimensiuni, contemporane, credem noi, şi în conotaţie-rezonanţă cu haosul social politic... Haos, cuvânt care precede realitatea iadului..."Haos" se intitulează expoziţia lui C. Neacşu!

Ne cucereşte Constantin Neacşu prin sinceritate gestului, adresarea sa...

Un adevărat haos este societatea noastră românească, în toate direcţiile, dar şi cea americană, care la începutul secolului XX ne îndemna pe toate căile către pragmatism, liberalism, dar cel mai mult către un deşănţat-spălare de creier şi bani, modernism...care, iată, are urmaşi, şi astăzi... Spuneam şi cu altă ocazie, criticând gestul american – care s-a mutat şi la Paris (măcar aici preţul crescut anapoda şi exagerat se referea la nume real celebre în arta secolului trecut: Picasso, Gaugaine...), că nu poate un metru pătrat de pânză pictată în câteva minute să coste tot atât cât podul suspendat din San Francisco!

Nu ştim de ce această pictură complet lipsită de potenţial are atâta „desfacere" la Râmnicu Vâlcea, de ce atâţia „epigoni" ai lui Jackson Pollock s-au născut atât de mulţi şi uniformi, aici, între malurile Oltului şi Olăneştiului, căci acum, în acest moment, în nici o parte a ţării nu au apărut atâţia dintr-o dată!

Experienţa lui C. Neacşu, de acum, de la Galeria de Artă, nu este nici prima, nici ultima, dar ni se adresează nouă, 70 la sută din lucrări, şi nu ştim de ce!... când ea trebuia să se adreseze

confraților la sediul UAP din Bucureşti sau la Palatul Parlamentului, căci acolo se înjură, se fluieră! ...

Acum mai mulți ani, un tablou de-al său, expus pe culoarul de la Prefectură, era pur şi simplu împroşcat cu cerneală-tuş! Să fie doar un protest împotriva celor 20 de ani de politică antiomenească? N-aş înțelege, altfel, să ții un astfel de stil atâta timp fără să apelezi la estetică... Să rămâi neschimbat!

Şi totuşi Constantin Neacşu strecoară câteva tablori în care se caută adevărata noutate. Aceasta are în sine esența constructivistă, motiv pentru care reuşeşte să creeze un oarece potențial plastic; absoarbe lumina din jur...Apelează şi la simbolistică-grafică şi, astfel, cele câteva structuri în relief, pictate, se remarcă în fața celorlalte...

2010

EXPOZIȚIE DE PICTURĂ: MEDI WECHSLER DINU

Născută pe 22 decembrie 1908 - după calendarul modern şi pe 4 ianuarie 1909 - după cel vechi, la Brezoi, actualul județ Vâlcea, ca fiică a contabilului Daniel Wechsler şi a muzicienei Amalia (Lili) Wechsler, născută Hirschfeldt.

În 1916, Când Margareta Wechsler avea 8 ani, părăseşte Brezoiul şi se mută în Bucureşti cu mama, la un unchi. Tatăl ei, Daniel, e concentrat. Începuse războiul. Margareta face primele două clase primare particular, în Bucureşti, a treia la Târgovişte, la Institutul de Domnişoare „Dimitriu" (Daniel Wechsler e scos din prizonieratul german de un proprietar de păduri de la Târgovişte), iar a patra la Cluj, unde este preluată de bunicii materni. Primele două clase de liceu le urmează la Oradea, la Liceul „Oltea Doamna", clasa a treia de liceu la Râmnicu Vâlcea. În anul următor, revenind în Bucureşti cu familia, nu-şi continuă studiile la un liceu de stat ci este înscrisă la Pensionul Choisi

Mangru unde învaţă franceza, a patra limbă pe care o va vorbi, alături de germană, maghiară şi română...

Bacalaureată la Choisi Mangru, Margareta Wechsler doreşte să urmeze arhitectura, dar pică la examenul de admitere din pricina matematicii....Elevă a lui Ipolit Strâmbulescu şi Jean Al. Steriadi, care o consideră cea mai talentată din clasa sa, absolvă Şcoala de Bele Arte din Bucureşti în 1932...

Neabandonând gândul de a studia totuşi arhitectura, urmează în paralel cursuri la Facultatea de matematică, unde-l are profesor pe Dan Barbilian şi cursuri la Facultatea de Filozofie unde-i are profesori, între alţii, pe Dimitri Gusti şi Nae Ionescu.

În 1933 se înscrie, la îndemnul tatălui, în Sindicatul artiştilor. Are ocazia să cunoască artişti mai în vârstă, să lucreze într-un atelier colectiv, din centrul Bucureştiului, schiţe, portrete, studii după natură.

În 1934 află că prin Sindicat poate merge să picteze o lună de zile la Balcic, la casa de creaţie a artiştilor români. Pleacă şi locuieşte în aceeaşi cameră cu Ada Ioanid, fiica pictorului Costin Ioanid. Revine la Balcic în toţi anii următori, până în 1939 inclusiv, pictând de primăvara până toamna târziu. Îi cunoaşte, desigur, pe majoritatea pictorilor mai vârstnici care lucrau la Balcic: Iser, Dărăscu, Lucian Grigorescu etc

Balcicul este locul providenţial nu doar pentru cariera artistei, ci şi pentru viaţa ei personală. Povestea de iubire cu mai tânărul frate al lui Victor Brauner, Teodor (Tedy), pe care Medi Wechsler îl cunoscuse în Bucureşti, se pare chiar în 1934, se consumă şi se sfârşeşte la Balcic.

Arhitect şi pictor la rândul său, Tedy Brauner aparţinea grupului suprarealist. Prin el, Medi Wechsler îi cunoaşte pe Gelu Naum, Saşa Pană, Geo Bogza. E prietenă cu suprarealiştii, dar nu se simte atrasă de mişcarea lor, rămânând tot timpul ataşată de arta clasică, fie ea literatură, pictură ori muzică.

Tot la Balcic, Medi Wechsler îl cunoaşte pe Gheorghe Dinu (poetul avangardist Ştefan Roll), cel alături de care avea să-şi petreacă viaţa, până în 1974 când acesta decedează. Gheorghe

Dinu era fiul lui Enache Dinu, macedonean din regiunea Florina, celebru în perioada dintre războaie ca patron al Lăptăriei ce-i purta numele: Lăptăria lui Enache, de pe strada Bărăției.

Medi Wechsler şi Gheorghe Dinu locuiesc împreună, încă necăsătoriți, fiindcă legile rasiale declanşate în 1940 erau un obstacol redutabil în oficializarea relației lor, (...) cu bătrânul Enache, tatăl lui Gheorghe şi părinții, vârstnici la rândul lor, ai lui Medi, Lili şi Daniel Wechsler. Aici locuieşte Medi Wechsler Dinu până la moartea lui Gheorghe Dinu, în 1974, când se mută într-un apartament de bloc vechi de pe Calea Călăraşilor, la nr. 51, împreună cu tatăl ei Daniel. Acesta încetează din viață cu două luni înainte de a împlini o sută de ani.

În atelierul de pe Strada Gheorghe Ştefănescu, veneau în vizită, între alți literați ai vremii, Petre Pandrea şi soția lui, sora lui Lucrețiu Pătrăşcanu. Petre Pandrea este cel care se oferă să-i sprijine pe cei doi tineri necăsătoriți să-şi oficializeze relația. Aşa încât, la câțiva ani după sfârşitul războiului, Medi Wechsler devine Medi Dinu, căsătorindu-se cu Gheorghe la Primăria de pe Strada Parfumului.

Din 1940, odată cu punerea în aplicare a legilor rasiale, refuză să mai picteze şi pentru a se putea întreține primeşte un post de profesoară de desen la şcoala pentru copiii evrei. Aici le are ca eleve pe viitoarele pictorițe Maria Constantin şi Yvonne Hasan, pe viitoarea poetă Nina Cassian şi pe viitoarea ziaristă Sanda Faur.

În 1949 pictează acuarele la Medgidia şi Jurilovca. În 1950 pictează acuarele la Sinaia În 1951 pictează la Cozieni. În 1952 merge în satul natal, la Brezoi, precum şi pe Valea Lotrului unde lucrează peisaje în acuarelă. De asemenea, lucrează peisaje la Păscoaia şi Priboaia. În 1954 are o expoziție personală în Bucureşti (...) 1986 este ultimul an din care mai avem lucrări ale artistei, peisaje în acuarelă realizate tot la Sulina.

(Selectat din articolul Luizei Barcan, din NIRAM ART, 01 03 10, „O contemporană interbelică", cap. Biografie)

Expoziție la Muzeul Județean de istorie

La vernisajul expoziției din 26 09 10, de la Muzeul de Istorie Vâlcea, organizată cu ocazia „Zilelor Sf. Antim Ivireanul - patronul spiritual al Râmnicului", ocazie cu care primarul Râmnicului, Romeo Rădulescu, a oferit pictoriței de 102 ani titlul de cetățean de onoare, criticul de artă Luiza Barcan, autorul unei monografii despre Medi Wechsel Dinu - prezentată şi vândută şi cu acest prilej, a anunțat că 10 tablouri din cele expuse vor fi donate acestui Muzeu... Noi credem că tehnica tablourilor pictate în ulei, a acestui pictor, reprezintă o noutate pentru pictura românească interbelică şi ele depăşesc, ca valoare pe cele pictate în tehnica acuarelei... Cunoscutul critic de artă a numit-o pe Medi Dinu, citez, „unul dintre cei mai importanți acuarelişti ai României" ...

Medi Wechsel Dinu în relație cu mediul
(Interviu)

(„Pentru poporul evreu cultura înseamnă religie,
în rest, totul este ştiință şi artă." ...Petre Țuțea)

Medi Wechsler Dinu a răspuns la câteva întrebări puse din sală...
- Nu se poate compara prezentul cu trecutul. Înainte, strada principală era plină de praf şi pietre...Astăzi este una elegantă, casele au etaj...şi ce peisaj (probabil despre Brezoi este vorba)! Țara noastră este prea bogată şi ea poate să ne de-a la toți ceea ce trebuie...şi ce bogăție este peisajul! Trebuie însă să muncim, să producem, prin muncă trebuie să ne dăm, din ce avem de gratis. În plus trebuie ca oamenii să vină aici, nu să meargă în Tirol sau

nu ştiu eu unde... Nefăcând nimic nu poți să trăieşti, trebuie să produci...

....

- Nu, n-am câştigat din pictură, ca să trăieşti trebuie să practici o alfel de muncă; iată, spre exemplu: munca pictorului nu se compară cu nici una... Pictura o faci fiindcă-ți place să pictezi... Ea nu se compară cu munca...minerului; care stă în adânc, pericolul este permanent deasupra sa, lucrează în întuneric, la mare adâncime, dar trebuie să-şi câştige o pâine... Nu am trăit pe spinarea soțului; odată am avut o ofertă de la Fondul Plastic; în rest am predat.

...

- A fost odată greu pentru noi, evreii, dar cu puterea lui Dumnezeu le-am trecut pe toate...Secretul meu? ...Când cineva a întors capul peste umăr să mă observe, atunci m-am făcut foc; s-a terminat cu mine!

...

- Toți trecem prin multe necazuri, murim; adică trecem mai departe...Când o să fii de tot falimentar, pui mâinile pe piept, şi te întinzi...

Nota editorului:

La panoplia de artişti vâlceni, alături de pictorii din Şcoala de la Țeica; alături de Gherontie, C. Mihăilescu, C. Iliescu, E. Ştefănescu, S. Hermeneanu, Romulus Popescu, C. Cerăceanu s-a mai adăugat un nume: Medi Wechsler Dinu, pictor.

Septembrie, 2010

III

MANIFESTĂRI-EXPOZIȚII

MEDALION MARIN SORESCU SI CARMINA BURANA

Recent, în sala centrală a Radioului din Craiova, denumită şi Galerie Radio Art's, a avut loc un eveniment important pentru cultura Olteniei contemporane, o adunare festivistă (emisiune cu public în direct), elitistă, un simpozion "Marin Sorescu", care a programat vernisajul expoziției de pictură al râmniceanului Petre Cichirdan, cu lucrări din ciclul „Carmina Burana" şi lansarea a două cărți: „Săgeți postume" de Marin Sorescu şi „Colocvii în grădina hesperidelor" a lui George Sorescu (fratele marelui scriitor, profesor universitar la Universitatea din Craiova). Emisiunea a fost moderată de sensibila şi talentată doamnă a postului de radio oltean, Gabriela Rusu Păsărin.

...Prezentarea lucrărilor de pictură executate pe sticlă şi inspirate din lucrarea vocal-simfonică „Carmina Burana" de Carl Orff, în număr de douăzeci şi patru, după tot atâtea secțiuni cât cuprinde capodopera muzicală a secolului XX, a deschis emisiunea radio, Gabriela Rusu Păsărin, prezentând succint evenimente din activitatea pictorului, menționând despre şcoala urmată în Pangrati Bucureşti, cât şi de premiile naționale primite în 1986 pentru lucrările de cercetare tehnică şi artistică.

La cuvânt, a urmat autorul, într-o scurtă prezentare a manierii de lucru, pe care a definit-o ca simbolism al coabitării instantanee a liniei, culorii şi imaginii semifigurative.

Silviu Bârsan, pictor în cadrul UAP Dolj, a remarcat simbolismul şi inspiraţia de sorginte iconografică (în ce priveşte suportul de lucru-sticlă n.n).

Modest Cichirdan, dirijorul Filarmonicii din Craiova, a subliniat ineditul, în premieră absolută, a actului de cultură şi artistic.

...Studenţii călugări din sec XII, XIII, probabil din universităţile Oxford, Cambrige şi Padova, mărşăluiesc, cântând viaţa cu plăcerile ei, dragostea senzuală, ca protest împotriva dogmelor şi rigolilor care domină existenţa monahală a timpului... Spiritual vorbind, nelinişştea ateică, care nu-i este străină nici proorocului Iona.

...După audierea unor fragmente din sublima muzică s-a trecut la evenimentul literar programat şi anume lansarea volumului „Săgeţi postume", în îngrijirea tipografică a lui George Sorescu, şi „Colocviile în grădina hesperidelor", avându-l ca autor pe acelaşi George Sorescu. Volumul „Săgeţile postume", reflectă activitatea lui Sorescu de critic şi istoric literar, cuprinzând fabule, epigrame, parodii, versuri şi proză satirică. S-a discutat despre manuscrise, fapte inedite din tinereţea scriitorului, o contribuiţie esenţială având-o comunicarea lui Victor Crăciun, profesor la Universitatea din Iaşi, care a amintit de perioada de studenţie a lui Marin Sorescu şi, mai mult, despre vocaţia de pictor şi desenator a acestuia.

Apropo, chiar noi am văzut, aici, la Vâlcea, un portret creionat de scriitor poetului Felix Sima alături de o dedicaţie dată acestuia pe o carte.

Au luat cuvântul profesori universitari şi oameni de artă din Craiova, în final, criticul literar Ovidiu Ghidirmic, făcând referiri originale la volumul lansat: "Nu poţi scrie poezie modernă dacă nu treci prin faza clasică, cu rimă."

...A existat în perioada premergătoare evenimentului amintit, o mică întâmplare, de un anumit comic, importantă pentru valoarea actului artistic al cărui autor am fost şi în care credem;... anume, şase tablouri nu au fost admise în expoziţie, la vernisaj,

datorită „liniei exagerat de îndrăznețe şi sugestive” ținând cont de sobritatea (?) unor participanți.

Or, tocmai despre acest aspect vorbeşte Carl Orff în cântul doi, „Fortune plango vulnera” (Deplâng rănile soartei), tabloul numărul doi şi în seria picturală, textul latin, spunând (în traducere liberă): „...este adevărat că alegi/ când părul buclat îți înconjoară fruntea/ dar de cele mai multe ori/ ocazia se iveşte/ abia când eşti chel...”

...Am dori să explicăm literar – plastic un gând emis mai înainte, definit ca „nelinişte uneori ateică” a proroculuiIona, pe care Marin Sorescu nu l-a ales întâmplător din monumentala scriere a „Vechiului Testament”.

Scriitorul şi ministrul culturii, într-o perioadă agitată, postrevoluționară, nu era străin de asemenea frământări... Chinuit de îndoială şi teamă, Iona se ascunde pe fundul corabiei care îl duce spre Tarsis în dorința de a evita prorocirile pe care trebuia să le facă în cetatea Ninive. Este aruncat în mare ca ofrandă în vederea potolirii furtunii, apoi înghițit de un peşte predestinat, apoi, azvârlit pe țărm, ajunge în Ninive, dar Dumnezeu renunță la pedepsirea păcatelor cetățenilor acestui oraş şi anulează proorocirea lui Iona. Proorocul se ascunde şi cade din nou în teamă şi îndoială, luând semnul celui de Sus ca pe o proprie pedeapsă: „Unde voi fugi, Doamne, de la fața ta?” (Ps.138.7). Nu credeți că aceste îndoieli le-au avut şi Arghezi, şi Brâncuşi şi chiar Marele Ban al Craiovei? Să fie oare specific „marilor olteni”?...

Martie, 2003

TINERI ARTIŞTI...

O expoziție plină de farmec a avut loc în aceste zile la Galeriile de Artă ale UAP -filiala Vâlcea, unde expun, într-o combinație inspirată, tineri absolvenți ai secției Design Textil din

cadrul Liceului de Artă, avându-1 ca profesor îndrumător pe veritabilul artist-plastic Traian Ştefan Boicescu. Suntem plăcut surprinşi de dinamica şi verva compoziției tinerilor absolvenți într-o expoziție în care se regăseşte culoarea, desenul, designul textil, dar şi pictura, modelingul. În ordinea afişată expun: Caraconcea Simona, Cerbu Andreea, Ciuteanu Claudiu, Găinuşe Cornelia, Grigoroiu Cristina, Iovanovici Andra, Mengonie Alina, Popa Măria, Rusu Măria, Tănasie Cristina, Ungureanu Alina. Am fost prezenți şi la vernisajul din 03.06.2003, ora 18.00, unde au defilat tineri şi tinere într-o paradă de modă în care simțurile noastre s-au trezit din letargia specifică anotimpului, iar ochii s-au bucurat de frumuseți candied... Am revenit apoi pentru a privi ceea ce a rămas după vernisaj. O expoziție de excepție unde designul textil domină prin dimensiune şi realizare plastică. Sunt de remarcat exponatele, purtând numele Ana Cristina Grigoriu, Găinuşe Elena, Tănasie Cristina, Popa Măria Victoria şi Carina Rusu, în domeniul textil, o artă care din totdeauna, la români, a avut multe de spus (ne referim la tapiserie). Succesul la public a fost asigurat, expoziția, cuprinzând lucrări în care imaginația s-a mişcat în voie, oferind publicului realizări pe care oricine şi le-ar dori în intimitatea sa. Fantezie pe broderie, covoare realizate în tehnică „aplice", desene şi grafică sub sticlă şi nu în cele din urmă prezența tablourilor de pictură şi design de modă semnate de tânăra artist plastic Alina Mengoni. Am remarcat şi realizarea în relief a tinerei Cerbu Andreea care expune singura lucrare de acest fel în expoziție.

Tinerii expozanți au viitor. Rămâne ca ei să insiste în prezentarea tot mai accentuată a lucrărilor personale în viața cotidiană, să dezvolte aceste începuturi în maniere personale. Este un lucru greu de realizat, că, din ce în ce mai puțin se apelează la specialişti. Va veni însă şi timpul lor, când societățile comerciale vor dori să-i aibă ca salariați, creatori. Va veni şi timpul când ei vor putea să-şi realizeze singuri plusvaloare. Dintre ei, în mod sigur, câțiva vor bate la porțile afirmării în afara granițelor locale. Să le urăm succes şi să-i aşteptăm cu alte şi

minunate realizări ale domeniului pentru care fac efort zilnic. Felicitări profesorului îndrumător Traian Ştefan Boicescu, umbră ascunsă în spatele vălului elegant care acoperă începutul de drum al unor tineri, în cotidianul artistic. În spatele lor, întotdeauna, veghează cineva sau aşa ar trebui să fie... De foarte puţine ori ştim să-i remarcăm pe cei din umbră. Iată că tinerii absolvenţi de astăzi îşi răsplătesc maeştri cu lucrările lor şi laudele noastre, neştiuţi consumatori.

Iunie, 2003

ZILE DE VARĂ, FIERBINŢI

Acum câteva săptămâni am văzut un film, extraordinar, semnat de regizorul rus Iuri Grimov, pe canalul 2 al TVR, intitutal „Mumu", creat în 1999 după nuvela cu acelaşi nume de Turgheniev.

În aceste zile de vară fierbinţi, pe fondul impresiei lăsate de pelicula amintită mai sus, am gândit să comunicăm şi celorlalţi deosebitele aprecieri care se cer făcute la adresa artei de care se face capabil realizatorul ecranizării. Este un film fără prea multă mişcare, aproape static, dar plin de tensiune, cu o imagine de invidiat, în pictural. Naraţiunea şi gestul emană o trăire emoţională ieşită din comun, jocul actorilor fiind grăitor şi fără prea multe cuvinte. Mumu este mormăitul unui mut inteligent, este numele unui câine tot atât de negrăitor, dar de o expresie şi finalitate existenţială tulburătoare. Avem în faţă un univers mic în acest univers mare, un limbaj comun între om şi animal, un amestec de alcătuire sfântă. Trebuie remarcată deosebita valoare artistică a unui scenariu care reuşeşte să fixeze la aceeaşi cotă vibraţia trăirii umane, cu vibraţia trăirii naturii înconjurătoare, pe care, în general, o numim fără „simţire"... Asistăm la un maxim de interferenţă a artelor; sunetul intrinsec, aproape tăcut; barca,

omul şi animalul creat anume pentru el-într-un dialog sfâşietor-la fel de tăcut este în simbioză cu imensitatea lacului fără liman, unde se va produce sacrificiul vieții aprioric pierdută.

Cu gândul la perfecțiunea lucrurilor văzute în acea noapte, care fac referire la Turgheniev şi Grimov şi care ating, aproape, sensibila trăire plastică, tot într-o noapte, pe canalul televiziunii Etalon, în veritabila transmisiune „Televerite", am fost surprinşi de „transpunerea" lui Cehov la Râmnicu Vâlcea (catalogare aparținând unui intelectual sadea, dramaturg, iată cât spectacol!); referire la Cehov, care avea rolul de a sublinia calitatea indiscutabilă atribuită persoanelor de soi ce erau prezente la deschiderea unei tabere de pictură într-o curte particulară, prima de acest fel din România, o tabără mult dorită de patronat, autoritate şi de un public zglobiu...Tabără particulară, dar susținută de UAP, de organele locale ale puterii de stat. Am memorat scenele şi am uitat. Am fost plecați printre județe, am procedat la acte de cultură în lumea ungurească, în lumea ardelenească a lui Mateiaş Corvinul, am citit fraza lui Nicolae Iorga înscrisă pe monumentul acestui mare rege aflat lângă Catedrala Sf. Mihail, veche şi ea de vreo 700 ani. ...Ce colosală lucrare de artă şi pe dosul ei, dacă se poate vorbi de un dos, nu este trecut nici un sponsor!

Deci, în memorie cu cele văzute şi cele vizitate, cu încă multe altele (vezi interviul de pe VL 1 cu preşedintele UAP întors proaspăt de la Bruxelles) am purces ieri la galeria Artex să văd expoziția de pictură rezultată în urma desfăşurării taberei de pictură. La intrare, din start, am consumat un act de cultură efectiv, am citit afişele extrem de artistice ce anunțau că în interior aşteaptă să fie vizionate lucrările create în tabăra mai sus amintită. Dintr-un început mi s-au părut cam multe tablourile pictate în live şi cu rame încă „neuscate"... Am intrat din dorința de a nu-l uita pe Ion Sălişteanu, pe Sorin Ilfoveanu. În interior, un melanj de nume sonore, cu tablouri mai puțin sonore, unele

părând a fi repetate în timp. Neinspirată aşezare, unele lângă altele, câte cinci de artist sau câte patru (în câteva zile practicate în tabără; fără logică, repartizate!). Trebuia poate chiar un mesaj comun, comun precum mâna cu zece degete aflată deja în pecete, o grafică semnată de Corneliu Antim! ...O mână mutilată la naştere, o mână cu mai mult de cinci degete...

Fiecare, separat, reprezintă o excepţie psihică şi ar trebui privit într-un salon personal. Datorită sălii neadecvate, şi melanjului, în imagine, ni se strecoară o linie constantă, lipsită de narațiune, fără repere şi coordonate-n spaţiu. Mai degrabă un târg cu lucrări adunate, decât o tabără de artă.

Un cuvânt aparte dorim să transmitem, referitor la colțul din stânga sălii şi colțul din dreapta; am remarcat, în stânga, o zonă mai proaspătă şi cu puțină monotonie, zona în care expune Ilie Boca, dar şi zona din dreapta, unde privesc şi sunt privite tablourile Angelei Tomaselli.

Pe noi, iubitorii activi de artă, ne interesează ca uleiul pus pe pânză să fie proaspăt, tensionat şi vibrat, ca toate lucrurile purtătoare de artistic, în adevăr, în aceste zile fierbinți de vară... Pereții trebuie să fie albi, netezi şi imaculați. Ar trebui „întrerupt" programul sălii cu pricina („imposibil de modificat") şi, aceasta, să fie supusă renovării!

Iulie, 2003

UN JUDEȚ SĂRAC ÎN FORMĂ ŞI CULOARE

La galeria de artă (şi laborator foto) numită ARTEX, este deschisă în aceste zile expoziția de pictură a membrilor UAP Vâlcea, numită Salonul Județean de Artă. Sincer ne-am bucurat, căci doream să ne reîmprospătăm memoria cu ultimele creații ale artiştilor „profesionişti" răspândiți în arealul județean, alții, decât

cei aleşi de severa critică bucureşteană, adusă aici cu ocazia unor manifestări private, plătite (!) de comunitate.

Trebuie să recunoaştem, expoziția este mai reuşită decât în alte dăți, mai personală, interesul privitorului fiind mai intens manifestat față de conaționalii săi, decât în cazul melanjului de pictură, forțat, rezultat într-un dialog de câteva zile (tabăra privată de pictură din Dealul Malului). Dacă una din carențele expoziției trecute, amestecul de lucrări (repet, este mult mai sănătos prin prisma efortului intelectual al consumatorului să vadă grupaje de lucrări pe autor), persistă, de această dată avem clemența necesară şi recunoaştem că, probabil, organizatorii s-au gândit la o nivelare a conştiințelor şi au vrut să se prezinte ca o familie într-un lamentabil spirit egalitar aplicat asupra membrilor săi.

Îi cunoaştem pe artiştii plasticieni care expun, pe cei care nu prea au expus în ultima vreme şi iată, că tăcerea lor a dat rodul cuvenit, prezentându-ne lucrări pline de personalitate, de ceva vibrație artistică. Remarcăm, de asemenea, că numărul artiştilor vâlceni este destul de mic (de unde şi titlul articolului), dar este de preferat această situație decât să trăim experiența unei inflații (în manieră!). Apropo, în arta plastică cuvântul „artist" este mult mai uşor atribuit, decât, spre exemplu, în muzică, unde, funcție de cantitatea de energie, efort intelectual se izolează sever termenul, şi unde s-a impus o diviziune a muncii mult mai exactă şi...severă. Şi ca să terminăm cu observațiile care țin de organizatoric, constatăm cu surprindere lipsa sculptorilor din județul nostru, bineînțeles, „profesionişti"!, canoanele uniunii academice fiind prea severe pentru a amesteca lucrurile (problematică asupra căreia credem, ar fi bună o dezbatere - artist amator, artist profesionist).

Dar să depăşim organizatoricul (ar mai fi de vorbit şi despre intimitatea actului de privire al tabloului) şi să ne spunem modestele şi iertatele noastre păreri asupra valorilor aflate în galerie. Din start, surprinde pictura lui Sergiu Plop (este interesantă, la acest pictor, permanenta căutare a stilului şi

găsirea de fiecare dată a unui ton personal) cu o anumită tentă de violenţă, cu simboluri ale interdicţiilor (ne permitem gluma Lăpuşneanului „dacă voi nu mă vreţi, eu vă vreau"), pictura este plină de expresivitate şi conţine o puternică tentă-reacţie, socială.

Am constatat de asemenea pictura fulguită, de culoare, a lui Constantin Neacşu, unul dintre tablouri, reuşind să dea senzaţia unei presupuse găuri (nu negre) din Univers, care absoarbe toate aceste sensibile „petale" de culoare. Există un veritabil cinetism al imaginii, mişcare fără simboluri mecaniciste, o stare de imponderabilitate.

Alături sunt grupate (aproape compact, situaţie favorabilă artistului) tablourile lui Ion Cornea, pline de maturitate, purtând simbolul celor patru dimensiuni, una din acestea aparţinând timpului, care este reprezentat în trei variante: consistenţa materiei, a patra latură a triunghiului care se vrea patrulater sau nervurile de culoare care se scurg precum timpul descoperit de Einstein. În pictura lui Cornea nu există imponderabilitate, ci o reacţie densă cu materia, care se înregistrează pe retină sub cea mai compactă formă, dimensiune a timpului, trup!

Continuăm să vedem expoziţia şi suntem încântaţi de rarefierea spaţiului, încâlcit în coarde sensibile, realizat printr-un alb predominant, arcade de trecere prin aceste filigrame, care supune privitorul la o meditaţie, în principiu, optimistă. Este pictura lui Traian Boicescu.

În principiu expoziţia conţine două aspecte. Constat o compoziţie în care predomină spiritul (Neacşu, Plop, Boicescu) şi o compoziţie în care predomină materialul (Cornea, Tina Popa). Legat de material şi de spirit ne introducem şi în lumea autorului celor două lucrări de grafică, Tudor Popescu. Acesta ne aduce din nou în imagine deosebita sa realizare, compoziţie închinată peştelui animal, peştelui biblic, peştelui locuitor într-o lume a viitorului zoomorfic, planetar. Acest peşte, vieţuitoare tăcută a adâncurilor este prezentat ca o arcă a lui Noe, vertebrele carenice ale corpului, impunându-l ca un posibil sălaş sau tovarăş de convieţuire. Grafica lui Tudor Popescu este în concordanţă cu

experienţa artistului şi, probabil, cu experienţa maeştrilor săi...şi are o tentă ştiinţifică.

Surprinde pentru moment schimbarea de stil a Tinei Popa, care, alături de imagini specifice difuziei culorilor în apă, ne invită la noile sale compoziţii de natură moartă.

Spaţiul alocat expoziţiei judeţene, cât şi cel de ziarul meu, îmi impune să închei nu înainte de a fi constatat drăgălăşenia comisarului de expoziţie, care m-a ajutat în selecţia tablourilor supuse artei foto.

August, 2003

MUZICA ŞI POARTA SĂRUTULUI

La sfârşitul săptămânii trecute s-a întâmplat, ca la Tg. Jiu, să aibă loc o manifestare făcută de dragul artei, culturii în general, la Muzeul Judeţean Gorj, desfăşurându-se vernisajul expoziţiei de pictură pe sticlă având ca tematică "Carmina Burana", personală-a noastră, şi realizată cu sprijinul oamenilor de cultură gorjeni, oameni de mare simţire, muzicieni şi poeţi. Am privit problema serios şi am deplasat cele 24 tablouri de pictură pe sticlă plus două compoziţii sugestive, în relief, picturi în ulei, combinate cu tradiţionale (originale) roţi de car (cu boi). Am folosit sintagma "problema în serios" fiindcă expoziţia avea loc în oraşul capitală a "oltenilor brâncuşieni" (cum sugestiv şi inspirat îi numeşte Petre Pandrea, scriind despre Constantin Brancuşi, Tudor Arghezi, Nicolae Titulescu şi Ion Giugurtu). Este un bun prilej de a sublinia savanta categorisire făcută de P. Pandrea care îi împarte pe oltenii brancuşieni în olteni care adoră puterea (numindu-i pe aceştia mediocrii) şi olteni care îşi construiesc o teribilă personalitate (aceştia fiind din categoria "peste mediocrii"); i-am remarcat şi noi la acest vernisaj şi ne-am

amintit mirarea unui ardelean gospodar, din Haţeg, care ne povestea, că, înainte de război, oltenii mergeau la târg să vândă ardelenilor merinde, şi fiecare avea în buzunar un ziar împăturit.

În oraşul lui Brâncuşi, am reconstatat, vizitând iarăşi tripticul monumental, substanţa filozofică a lucrărilor marelui gânditor de la Hobiţa şi ne-am întărit convingerea, că, de la Brâncuşi încoace, începe afirmarea filosofiei în arta sculpturală, integrată pentru vecie de

... arhitectură!

Astfel, am îndrăznit să completăm câteva reflecţii făcute de Cela Delavrancea, care numea pictura ca fiind "cea mai intelectuală", muzica, "cea mai poetică", şi am adăugat noi, sculptura, ca fiind cea mai filozofică...

Manevrând forma şi hieroglifa materială, Brâncuşi are conotaţia unui Pitagora, spre diferenţă de acesta, lui, cunoscându-i-se adresa şi opera creată (faţă de gânditorul antic).

Brâncuşi a cutremurat lumea mai puţin gânditoare a artiştilor plastici contemporani lui (alegând, pentru scopul său, oraşul luminilor, căci dacă ar fi fost numai meseriaş, rămânea la München), eliminând complet figurativul din arta sa şi, introducând gândirea, a relizat forma...filosofică! Dacă semnul iubirii, al fertilităţii, stă înfipt grosier în piatra grea, portalul perenităţii materialului şi al nepereniălţii omului, singura şansă pentru a suporta destinul greu şi apăsat rămâne existenţa dragostei, iubirii supreme, plăcerii izvorâte din strigătul durerii dătătoare de viaţă.

Aşa este şi Carmina Burana lui Carl Orff, la care, după o declaraţie pe fond funebru asupra sorţii omului făcută în primul cânt, urmează o suită de 23 de cânturi eliberatoare de tensiuni prin sublinierea frumuseţilor ancestrale izvorâte din actul iubirii. Aşa încearcă şi expoziţia cu tematica mai sus numită să reflecteze adevărurile de nimeni ocolite.

Momentul maxim al serii, viu şi necolorat sau colorat de prea multă simţire artistică, care ne arată încă odată, dacă mai trebuia, că simţirea umană reacţionează în mod necontrolat în faţa artei

sunetului mai mult decât în faţa oricărei arte, l-a constituit recitalul lui Mircea Suchici la violoncel şi al lui Florin Berculescu la pian (ambii de la Filarmonica craioveană) care ne-au trimis conştiinţele în eter, cei doi, depăşindu-şi pe rând şi împreună propriul sine. Violoncelul lui Suchici a sunat dumnezeieşte, noi, fiind extrem de atenţi dacă arcuşul va produce măcar pentru o miime de secundă o vibraţie perturbatoare. Nu numai că acest lucru nu s-a întâmplat, dar, sensibilul muzician a reuşit să smulgă strigăte de bucurie de la cei care l-au ascultat. El a interpretat compoziţii proprii precum Sonetul Nopţii, Hătiş, Izvorul de izvoare, Disonanţa ancestrală, şi, apoi cu pianul, Barcarola de Offenbach, Romeo şi Julieta de P. I. Ceaikovski.

Superbă întâmplare... să-l cunoaştem pe Florin Berculescu, care, pe lângă un acompaniament de mare clasă făcut lui Suchici ne-a dăruit un cadou de maximă spiritualitate atât în lumea sunetului, cât şi în cea a prezenţei scenice, interpretând compoziţia proprie "Improvizaţie după Chopin". Recitalul celor doi a fost presărat în pauzele dintre lucrări cu sublime şi certe valori literare, cu poezii şi catrene acide, de către doi poeţi de “rang” în viaţa literară gorjeană: Valentin Groza şi Gheoghe Filiş. Dacă ultimul a impresionat cu o scriitură poetică mai mult sau mai puţin specifică dificultăţilor de ordin social al românilor de astăzi, Valentin Groza a utilizat “ţeapa” sa, care l-a pus în fruntea umoriştilor gorjeni, adresându-i-se în final autorului picturilor pe sticlă: "Văzând a pieselor vâltoare/ Spunea un tip ce s-a uşchit:/ - E-aşa beţie de culoare,/ Că uite-s gata ameţit! "

O notă aparte a constituit-o prezenţa plină de farmec al unor romanţe interpretate de apreciatul solist al cântecului legănării ramurilor de tei, cunoscutul Geo Tudorică, care, acompaniat la pian de Mircea Suchici a impresionat asistenţa...

În această sâmbătă, în care s-au întâmplat cele relatate mai sus, am constatat un lucru care nu poate decât să ne bucure... anume că Arta a fost prezentă, şi ea a fost simţită de toţi.

August, 2003

DUBLU VERNISAJ LA TÂRGU JIU

După ce în urmă cu aproape două săptămâni avusese loc vernisajul expoziției de pictură pe sticlă, „Carmina Burana", la Muzeul Județean Gorj, iată, că pe 21.08.03 ni s-a solicitat să organizăm o expoziție de pictură şi sculptură la Galeriile Fondului Plastic din Târgu Jiu, expoziție patronată de filiala UAP Gorj. Astfel am ajuns în situația ca la mai puțin de două săptămâni să vernisăm o a doua expoziție personală în acelaşi oraş.

Galeria Fondului Plastic din Târgu Jiu, gazda care ne-a prezentat în deschidere expoziția - sculptorul Valer Neag - au constituit pentru noi şi pentru Râmnicu Vâlcea o onoare deosebită.

Noua expoziție a cuprins cele 24 tablouri de pictură pe sticlă din ciclul Carmina Burana, o serie de tablouri inspirate din Hamlet-ul shakespearean, picturi pe lemn, o serie de sculpuri executate în lemn, precum şi cele compuse prin procedura asistată de calculator.

Vernisajul a fost acompaniat artistic de personalități deosebite din viața culturală vâlceană şi gorjeană reprezentanți ai literei şi sunetului muzical, purtând un dialog pe tema de bază a expoziției, cea a dragostei şi iubirii infinite, realizând un moment deosebit de interferență artistică. Aici i-am enumera pe poetul Felix Sima, concetățean, poeții Florian Saioc, Valentin Groza, Gheorghe Filiş şi alții, din Târgu Jiu! Nu ultimul (din cadrul invitaților de onoare) a fost, din nou, violoncelistul Mircea Suchici (excepționalul interpret şi solist din cadrul Filarmonicii craiovene şi uneori de la Filarmonica din Râmnicu Vâlcea) care a încântat asistența cu compozițiile sale. A fost o seară de neuitat, încheiată în parcul tripticului brâncuşian, la atelierele artiştilor plastici din Târgu Jiu.

Reacţiile de ordin estetic, ale invitaţilor, referitoare la lucrările prezentate au fost pentru noi onorante, aşteptând în zilele următoare, reacţia mass-media gorjene.

August, 2003

EXPOZIŢIE COLECTIVĂ DE ARTĂ PLASTICĂ, WINMARKT COZIA 2005!

Un succes neaşteptat a înregistrat vernisarea expoziţiei colective de pictură, artă ambientală, grafică şi sculptură, deschisă în spaţiul nou amenajat la parterul magazinului Cozia la iniţiativa şi prin grija firmei WINMARKT, în prezenţa doamnei director general Mihaela Curuia, în 07. 02. 05.

Alternanţa despre care îi place lui Gheorghe Dican să vorbească, aceasta, însemnând creerea condiţiilor de participare alternativă la actul expoziţional, cel profesionist şi cel amator (noţiuni fără semnificaţie astăzi), a fost foarte bine intuită şi de tânăra directoare de la firma mai sus amintită, de această dată, însă, în alt plan, în cadrul propriu al activităţii de marcheting. Este întradevăr o idee valoroasă să creezi alternanţă la cumpărare, între obiecte estetice executate industrial şi produse artistice, unicate, realizate de chiar oameni de artă.

Iniţiativa firmei Winmarkt aduce în faţa vâlcenilor o realitate de puţini cunoscută, anume aceea, că, pe lângă arta îmbătrânită şi răspopită, care de multe ori îmbată ochiul la galeria ce se vrea „adevărată" şi profesionistă, în Râmnic există şi alte moduri de exprimare artistică, uneori chiar mai artistică, în spatele căreia nu se ascund inteligenţe oculte. Nu generalizăm, dar nu putem trece cu vederea spectacolul kitsh care uneori se desfăşoară la Sala de Artă şi care reuşeşte să plaseze, mai la umbra unui troc, mai la umbra creditului popular susţinut de

„marea” critică de specialitate, actorii plastici în sfera marii spiritualități artistice interne sau chiar... peste graniță.

Nu generalizăm, dar de prea multe ori ni se expun aceleaşi feluri de viziuni cromatice, toate la fel, aproape fără conținut, manieriste, de parcă s-ar copia unele pe altele, de prea multe ori se dau spectacole deşănțate.

Revenind la expoziția de la Winmarkt, nu ştiu a cui a fost ideea aranjării sălii, ideea compozitului structural, a cui a fost ideea aşezării lucrărilor pe trepied, a suspendării lor, cert este, că s-a atins un anume profesionism ambiental, s-a realizat una dintre cele mai frumoase şi naturale expoziții organizate în Râmnic.

Apreciem mult că nu au fost de față maeştri clientelari ai viziunii plastice „naționale”, chiar europene, capitalişti de opinie puşi pe căpătuială, mâncare şi băutură... Puşi pe denaturarea actului de cultură.

La parterul magazinului Cozia, tineri şi mai vârstnici emisari ai unei arte libere, plastice, s-au manifestat onest şi cu emotivitate, organizând o expoziție remarcabilă, lucru mai rar întâlnit în ultima perioadă de timp.

O expoziție surprinzătoare prin ritualul inedit, aşezări pe trepiede, suspendări în spațiul tridimensional, prin utilizarea de materiale şi tehnologii noi, surprinzătoare prin noutate, curajul relansării în figurativ, în Pop Artă, surprinzătoare prin diversitate, prin curajul expunerii formulei personale în fața judecății exterioare mai mult sau mai puțin experimentată.

Nu trebuie să fie trişti artiştii! Râmnicul mai are, pe lângă cea extinsă oficial după 1989, replică a totalitarismului, încă o „academie de artă”, de această dată una populară, exprimată voluntar, cu corespondență în lumea onorabilă...

Deci, la parterul magazinului Cozia, începând din 07. 02.05 expun: Alexandru Marin, pictură ulei şi grafică, Carmen Popa, pictură ulei, Gabriel Medvedov Rotomeza, pictură-material neconvențional şi Greta Medvedov Niculescu, sculptură şi ambient neconvențional.

Neaşteptat de bine utilizat spaţiul, ingenios folosit fiecare metru pătrat, lucrări orientate tridimensional, pentru prima dată ca pe o scenă de teatru, pictura a ieşit din planul clasic şi a creat un surprinzător reper spaţial.

Pentru prima dată, arta a creat spaţiul şi nu invers, aşa cum ni s-a obişnuit ochiul în sala de expoziţie destinată tradiţional, oficial pentru artă.

Privită în ansamblu, diversitatea de stiluri şi tehnici, în mod curios, nu crează imaginea dezordonată de „cioburi" policrome, ci, duce mai degrabă la una unitară, elevat creionată artistic.

Ca şi în viaţă, frumoasă este dezarmonia dimensională, frumoasă este armonia estetică.

Gabriel Medvedov Rotomeza, repetă gestul de la teatrul Anton Pann şi expune interesante imagini estetice pline de sensibilitatea exemplificării unor contopiri de alternanţe în spaţiul sideral. Propune, din nou, publicului vâlcean soluţia unei tehnologii avansate, de interes economic, cost redus şi profit esenţial, de ce vrea să însemne soluţia acrilică, măestria utilizării ei, păstrând conturul cromatic. În plan spiritual Gabriel Medvedov reuşeşte să existe într-un ingenuu stil adiacent curentului Pop Art.

Constantă în linie şi ton, dar voluptoasă în relief şi culoare ni se prezintă, surprinzător calitativ, pictura lui Carmen Adela Popa...constantă, căci de la un tablou la altul, diferenţele sunt nesemnificative, dar tronează nervozitatea şi intensitatea de culoare, perseverenţa griurilor active precum diezurile şi becarurile într-un portativ.

Pentru noi, călători prin culoare şi săli de expoziţie, Carmen Adela Popa este o surpriză...

Greta Medvedov Niculescu îşi prezintă cu discreţie sculptura în material de construcţie, BCA, propunând o soluţie economică, simplă, destul de agreată spaţiului plastic artistic. Planurile calde şi de informaţie subtilă, trădează o sculptură de alură feminină, tributară spaţiului ambiental. În planurile verticale, cele destinate pereţilor laterali, Greta Medvedov se

exprimă şi ea cu o soluţie tehnologică de actualitate, interesantă pentru un utilizator ingenios, soluţia „rigipsului”.

Fiecare, în spaţiul propriu, poate să-şi exploateze imaginaţia şi să creeze, precum o face artistul, decorări fanteziste, în această expoziţie, Greta Medvedov, prezentându-ne câteva modele interesante.

Alexandru Marin este singurul care a ales soluţia clasică de panotare a tablourilor, alături de cele lucrate în tehnica uleiului, fiind prezentate şi o serie din cartoanele sale desenate în creion, desene care fac deliciul şi la etajul 1 al noii extinderi ale magazinului Cozia, zilnic, după amiaza, atunci când talentatul pictor îşi oferă măestria în a executa un portret contra cost. Personal, am distins imediat „colţul” lui Alexandru Marin deoarece în el fiinţează nostalgia figurativului schematic, nu departe de un Camile Ressu, cu notă personală bine aplicată. Sunt şi tablouri în care A. Marin se doreşte „dicanian” şi reuşeşte în parte, dar... aşa cum sublinia şi Maria Gaghel în deschiderea expoziţiei, prezenţa sa în lumea plastică vâlceană, cea care îi dă consistenţă, se face simţită mai bine în tehnica figurativului. Desigur este remarcabilă şi exprimarea nervoasă în arta creionării grafice.

Expoziţia de la Winmarkt Cozia este un început nemaipomenit de bine venit, gândit, care aduce un curent de aer proaspăt în spaţiul artistic, plastic, vâlcean, ea nu trebuie repetată des, e bine să aibă un caracter periodic cu conţinut şi tematică diversă.

Februarie, 2005

CENACLUL LITERAR-ARTISTIC “ANTON PANN”

În şedinţa sa ordinară, ultima din luna trecută şi din an, la sala de conferinţe a Bibliotecii Judeţene, Societatea Culturală “Anton Pann” s-a produs în secţiunea ei de cenaclu literar artistic. Membri, cei cu preocupări în creaţia literară, cu preocupări în

domeniul artelor plastice, producători şi consumatori, au consimțit la liberul schimb de idei, schimb de producții personale, au discutat despre trecut, au programat activități viitoare…

Ca întotdeauna şedința de lucru a fost deschisă de Costea Marinoiu, imediat asistat de Mihai Sporiş, Nicolae Daneş, Mircea Monu, Marian Pătraşcu, Ilic Momcilo, Dumitru Bondoc, Adina A. Enăchescu, Mihai Badea…

C. Marinoiu a dat citire evenimentelor petrecute, cele de interes pentru activitatea culturală a acestui oraş, a anunțat programul serii, a prezentat cartea "O istorie a românilor din nord-estul Serbiei", ni l-a prezentat pe Ilic Momcilo… A făcut aprecieri asupra apariției tipografice, "Spiritul civic" volumele II şi III, semnate de Mihai Sporiş şi Nicolae Sporiş, editate de Adrianso, Rm. Vâlcea, 2003.

A prezentat, pe scurt, situația românilor de pe valea Timocului, numiți vlahi şi nu români, aşa cum sunt numiți confrații noştri din Serbia, Banatul sârbesc.

Apoi, noi l-am prezentat pe Vasile Hurjui, pictor vâlcean din Govora şi am promis că pe viitor prezentările de acest fel vor fi însoțite şi de imagini, de opera artiştilor, binențeles, în parte.

A fost, spre surprinderea noastră, după anunțul total indecent făcut de un post de televiziune național, privind extinderea gripei aviare în județul nostru-foarte aproape de oraş, o seară minunată, sinceră, dătătoare de speranță.

De ce anunț indecent? Fiindcă fără să se prezinte vreo dovadă, respectivul post anunța iminența gripei aviare în nămolul şi băltoacele din județul nostru…Ce ar urma oare (aşa cum am fost obişnuiți)…şi aşa cum ne place, din păcate, urmând să ne dăm în „stambă" pe micul ecran! Ar urma să ținem discursuri preapocaliptice, să apărem cu mascați, să omorâm preventiv toți curcanii şi găinile, gâştele şi rațele fără apărare, nevinovate, ca şi noi, existând în viață fără voia cuiva…

Nimeni nu te apără, nimeni nu (va) mai judecă(a) acolo unde se petrece fapta, deciziile se iau în laboratoarele din altă parte! De unde ştim noi că au funcţionat corect avocaţii apărării…

Nimeni nu spune, decât pe la colţuri, că virusul gripei aviare există de când lumea şi că el „răspunde" diferit (sau cel puţin aşa ar trebui) pe diferitele meridiane ale lumii…

Şi uite aşa, ne izolăm de voie sau de nevoie, ne omorâm vietăţile, de ce nu, mâine, poate şi oamenii, căci dacă este directivă, noi suntem obişnuiţi să executăm cu drag!…Să amintim de ziua în care, la televizor, se anunţa că în România sunt 60 000 de morţi?

Fereşte Doamne omul de răzbunarea, firesacă, a curcanului…În acest context, deci, în această minunată seară de decembrie, ante-penultima seară din an, câţiva oameni din urbea noastră au reuşit să demonstreze că gândesc ecologic, căci aşa se cheamă că faci, atunci, când apropii ştiinţa, arta, de fapta cotidiană, de viaţa reală…

După intervenţia noastră, programată, din cenaclu, a urmat, spre surpriza serii , un recital inedit de poezie, aproape insolit, însă bine primit.

Marian Pătraşcu a citit, din manuscris, câteva poezii personale de prin 87!

"El se teme...

El se teme de gândurile noastre/ El se teme de puterea spiritului instruit/ El se teme de sărutul copiilor noştri,/ El se teme de strângerea noastră de mână,/ El se teme…/ Şi de aceea îmbuibă haite de câini,/ Gata să-l apere, gata să-l lingă."

Auditoriul a putut să constate o anume atmosferă ştiinţifică, şi artistică, tehnică, care a bântuit societatea noastră înainte de 1989, după 1990 imediat, extrem de interesantă şi utilă. După acea dată, iată, a fost creată prima filială a Societăţii Inventatorilor din România. În 1990 se mai putea, încă. Între cei care au contribuit la această faptă, s-a numărat şi Marian Pătraşcu.

Dar ce să mai spunem noi… 2-3 milioane de lei, primă pentru cei cu invenţii şi inovaţii, o excepţională primă dată, nu se ştie cum, cincizeci de Dacii sau mai mult, la unul doi inventatori! şi care sub presiunea minciunei şi nefaptelor, suma a fost, atunci, de către noi sau alţii redirecţionată şi trimisă ca recompensă…eroilor revoluţionari! S-a trimis oare? Sau, primit-au ei aceşti bani? Ce-ar fi dacă s-ar cerceta acest lucru?

*

Domnul ing. Dumitru Bondoc a dat citire unui eseu care face parte dintr-o lucrare aflată sub tipar, "Monografia schitului de la Pătrunsa", un schit despre care profesorul Daneş spunea că ar trebui să se intituleze, acum, "staţiunea" Pătrunsa. Oricum, celebrul schit, locaş de cult cu nebănuite şi minunate înţelesuri, venite din istoria şi toponimia acestor locuri, pentru noi, este de mare rezonanţă…

*

Un moment special l-a constituit citirea de poezie din creaţie personală a lui Mihai Badea, secretarul societăţii, versuri care au suscitat un viu interes. Auditoriul a fost pus în faţa unor realităţi, stiluri, interiorizări specifice anilor '67-'70, din nou, iată, aduse în prezent! Mihai Sporiş a comentat pe marginea lor…"Priviri, priviri… Mitul de om/ Ce trebuie de apă să bea/ Trezeşte-se într-o occină uitată şi/ Totuşi întreabă, cu ce, uneori, mai durează un leac?/ Dacă acum am pierdut este şi pentru şi nu/ O mică demenţă lângă ce-i absolut./ Doar dacă nu pot să acced, însă,/ Se mai poate şi după şi iar…"

*

Poetă declarată şi autodeclarată, recunoscută ca atare de consumatorul de artă vâlcean, dar nu numai, autoarea versului proaspăt, Haiku, a făcut un apel la intelectualii şi artiştii vâlceni, ca aceştia să se afilieze Asociaţiei "Sabin Badea", din Oradea, având şi publicaţia "Viaţa de pretutindeni", asociaţie care la rândul ei poate să rezolve probleme propagandistice, de întrajutorare, de afirmare etc… noilor membri.

În ultim cuvânt, sensibila şi adevărata Adina A. Enăchescu a dat citire unei urări de sfârşit de an, unei originale sorcove adresată celor prezenţi!
La rândul lor cei prezenţi în sală, gentili, i-au mulţumit…"Sorcova, veselea,/ Să trăiţi, să înfloriţi/ Ca cireşii-n luna mai,/ Ca lămâiţa din rai!/
Sorcova, veselea,/ Dumnezeu alăturea/ Să vă fie pururea!…/
Masa, masă să vă fie,/ Struguri să aveţi în vie/ Şi roade-n hambare-o mie!.../ Trupul vă fie de floare,/ Gura numa-n sărbătoare,/ Inima de fată mare!…/
Sorcova, veselea,/ Să trăiţi,/ Să fiţi iubiţi/ Şi întruna fericiţi!/ LA ANUL ŞI LA MULŢI ANI!"

Decembrie, 2005

CENACLUL LITERAR ARTISTIC "ANTON PANN"
O ŞEDINŢĂ PE MUZICĂ DE MOZART

Petrecută în ultima vineri din luna ianuarie, deci prima din acest an, şedinţa Cenaclului Societăţii Culturale "Anton Pann", cenaclul literar şi artistic, a debutat cu o surpriză plăcută, aceea că ea a trebuit să se desfăşoare în sala de audio-video a Bibliotecii Judeţene, sală care se află în grija organizatorică a lui Vali Şchiopu, un domn despre a cărui amabilitate trebuia să vorbim cu mult înainte vreme şi care acum, la întâlnirea respectivă cu artele Râmnicului, a venit cu o idee de mare actualitate, aceea ca acest cenaclu să se desfăşoare pe întreg parcursul serii în compania minunatei muzici compusă de Wolfgang Amadeus Mozart… Am fost onoraţi, biblioteca s-a onorat, am omagiat astfel 250 ani de la naşterea marelui compozitor vienez, salutând şi decizia UNESCO care a declarat anul 2006-Anul Mozart!

Vă dați seama cum a sunat poezia citită de Ion Constantin Cotulbea, în cea mai mare parte filozofică, de factură tragică, pe fondul muzical al Andante-lui din Simfonia "Jupiter" de W. A. Mozart...Cum a sunat recitalul preotului Mitică Teodorescu, directorul Căminului Cultural N. Bălcescu-Vâlcea, cu romanța (necântată) "De-ai şti cât drag îmi e de tine!", pe fundalul "Eine kleine music" de acelaşi Mozart...

Am început acest text, să-i zicem cronică, despre o activitate de interferență artistică, exact invers, nu cu prezentarea pictorului lunii - pentru cenaclul nostru - să sperăm un nou membru al societății "Anton Pann", Alexandru Marin, aşa cum s-a întâmplat în şedința respectivă, ci cu poeziile celor doi, amintiți mai sus, considerând că acesta a fost momentul esențial al serii, muzica şi poezia, vibrând în acelaşi timp…

"Țel fundamental (adverbe)" (Ion Constantin Cotulbea)
".../Viața noastră e voință/ În timp, în spațiu şi în rost/ Şi suntem simplă trebuință/ În ce va fi, ce este, ce a fost./
Murim puțin câte puțin/ În calea noastră spre sămânță,/ Mai mult, mai bine vrem să ştim/ Crescând aşa în suferință,/
Căci tu şi eu suntem ca El/ Pe drumul ce agale duce/ Spre împlinirea unui țel:/ O răstignire pe o cruce."

"Stări fundamentale" (Ion Constantin Cotulbea)
"Pământ am fost/ şi voi rămâne;/ de unde am venit/ şi unde am să mă duc/
...
Apă am fost/ şi am venit din nori,/ o picătură/ într-o mare de valori;/
...
Aer am fost/ şi voi mai fi cândva,/ căci am să mă întorc/ pe steaua mea,/
...

Am fost şi foc,/ căci am iubit/ cu-atâta dor;/ şi am să mai iubesc;/ doar dragostea/ copiilor-/ ea m-a făcut dator/ să mă întorc."

Versurilor pline de tristețe, de profunzime, având ca sens director implacabilul final, acela că fiecare are de dus spre acest final, cu sine, propria cruce, sens stabilit imediat şi de comentariul lui Dan Sîrbu, li s-au alăturat în sens de maximă compasiune şi înțelegere, cele compuse ad-hoc de către Flory Dumitru..."Viața cu al ei tumult/ Te-a bucurat, te-a durut./ Viața este ca o scenă/ Un ring mare, o arenă;/ În care tu ai intrat/ Şi nu şti când ai plecat./ ..."

Referitor la "Țel Fundamental", Dan Sîrbu a observat că filonul esențial al poeziei constă în "cererea" de identitate, ca sens, a fiecăruia, cu cea a lui Iisus; toți trebuie să-şi asume calea luminată de El… "Eu sunt lumina, calea şi adevărul"…

Dan Dumitru Gogiu a remarcat nevoia, necesitatea fiecăruia, din când în când, de meditație iar Marian Pătraşcu a sugerat că, totuşi, țelul fundamental nu poate fi răstignirea...Fizicianul a grăit, omul a cedat!

Referitor la arta poetică, trebuie să amintim şi intervenția preotului Mitică Teodorescu, octogenar, care a renunțat la partea de observații asupra poeziilor predecesorului, şi a dat curs propriilor versuri, o parte închinată eroilor de la Revoluția din 1989, alta, închinată unei poezii de factură romantică, sub formula unei romanțe, intitulată "De-ai şti cât drag îmi e de tine!" "De-ai şti cât drag îmi e de tine!?;/ Mi-atâta drag de nu mai pot;/ Când nu te văd, atunci îmi vine,/ Să mă topesc cu dor cu tot!/.../ În fața ta, aşa frumoasă,/ Un om , oricât ar fi de rău,/ Îşi pleacă fruntea şi se-nclină,/ Mişcat profund de chipul tău./.../ Când ne-ntâlnim ți-admir şi eu/ Frumosul chip, surâsul tău,/ La fel şi-obrajii de petale,/ Cu trandafirul gurii tale./ ..."

Romanța conține mai multe strofe, este lungă, prea lungă, motiv din care cauză Mihai Sporiş i-a recomandat preotului poet să regândească dimensiunea, să umble la stilizare...astfel încât ea să poată fi pusă pe note muzicale!

Şedința de cenaclu a fost deschisă de chiar preşedintele Societății Culturale, Costea Marinoiu care, conform practicii de până acum, a dat citire unor momente mai importante din viața culturală a Râmnicului, a anunțat programul de şedință, a remarcat şi mulțumit gazdei, Biblioteca Județeană, lui Vali Şchiopul pentru amabilitate şi pentru crearea ambientului muzical axat total pe muzica lui Mozart...Doar este anul Mozart, nu aşa?

Mai apoi, Costea Marinoiu a comentat fiecare manifestare din cadrul cenaclului, recitare şi intervenție…

În continuare a fost prezentat, prin noi, un nou membru al cenaclului creatorilor de frumos, pictorul Alexandru Marin, vâlcean, născut la Cărbunești, Tg. Jiu, din a cărui creație au fost expuse trei lucrări care s-au bucurat de interesul celor prezenți...Am observat linia de demarcație dintre figurativ şi abstract (un adaos de consistență în partea figurativului), dinspre impresionoism spre fovism...

Generalul în rezervă, Nicolae Mazilu, a regretat absența din sală a pictorului, dar a ținut să sublinieze, meritele de care se bucură el, a regretat că nu sunt mai multe lucrări, că lipsesc celebrele sale desene portret...

Un moment interesant a urmat după prezentarea lui Alexandru Marin, când Ilic Momcilo, noul nostru camarad venit din Valea Timocului, Serbia, a comentat un film venit din țara vecină, înregistrat la diferite festivaluri de folclor şi în care am putut viziona şi audia câteva melodii şi jocuri populare susținute de românii de dincolo de Dunăre…Dar şi melodii şi cântece din folclorul sârbesc!

Ceea ce vrem să remarcăm în final este, subliniem, atmosfera creată de interferența artei desăvârşită, a muzicii lui Mozart, cu tendințele înspre artă manifestate de poeți, cu celelalte trăiri ale celor prezenți, iubitori de ştiințe şi arte...

Muzica mozartiană a fost mereu prezentă în surdină, aşa încât orice reflecţie de simţire artistică s-a amplificat sub influenţa directă şi senzitivă a trăirii specifice mirificei arte a sunetelor…

Februarie, 2006

„ARTA – FEREASTRĂ A SUFLETULUI"

După prelegerile întru cinstirea Patriarhului Justinian Marina ţinute la Palatul Episcopal (21. 02. 06), a urmat un salon al artelor susţinut de persoane cu dezabilităţi, scriitori, pictori, poeţi, sculptori, copii cu talent din judeţul Vâlcea.

Salonul a constat într-o expoziţie de artă plastică vernisată de Mioara Plop, referent la CJCPCT Vâlcea, dar şi dintr-un alt gen de manifestări, pe care Elena Stoica, directorul aceleiaşi instituţii, le-a moderat într-o onestă atmosferă literar - artistică.

S-au produs, pe rând, Laurenţiu Crudiu într-un moment muzical cu aer mult prea personal, dar care „bate" folclorul obişnuit şi de acum prezent peste tot, apoi Alex Horezeanu, literatură, şi Dumitru Zamfira – literatură şi pictură (ultimii doi recunoscuţi artişti consacraţi).

Pe panourile improvizate în sala de conferinţe a Palatului Episcopal au fost panotate lucrări de grafică, desen, pictură – ulei pe lemn, sticlă şi pânză, aparţinând mai multor autori.

Salonul a mai cuprins diverse lucrări artizanale, alături de cele din familia de sculpturi, aparţinând lui Paul Stănişor.

Publicul consumator de artă, vâlcean, a recunoscut valoarea lucrărilor expuse, dar, fiindu-i strămutat gustul pentru arta reală doar înspre zonele fără pericol de kitsh, cele ale artelor înrămate şi panotate în aşa zisă zonă a profesionismului, din lipsă de timp, nu a mai avut timp să deceleze şi să discearnă…

De asemenea este mare diferența între tehnica şi tematica unui Gabriel Medvedov Rotomeza şi un începător în arta desenului care expune alături de el sau care are ca handicap chiar păstrarea coerentă a unei linii regulate în desfăşurare.

Cred, iarăşi, că se aduce un prejudiciu grav artei adevărate prin încercarea tot mai des a unora, am văzut recent la televizor, de a numi opere de artă lucrări executate în spitale de nebuni, prin puşcării…Este clar că noua „disciplină" a imaginilor încurcate, excesiv deformate, permite - justifică orice manifestare, dar atenție (!) asupra împrejurărilor de prezentare, asupra raportului față de termenul artă. Care este scopul şi motivația spectacolului artistic? Poate constitui arta buletin de investigare medicală? Trebuie făcută distincție între o artă a artistului cu dezabilități şi una a artistului fără?

Ne-am pus aceste întrebări, în astfel de cazuri, deoarece prea des, în arta de aici şi cea universală, întâlnim stări confuze în exprimarea unor calități. Aproape că este o ruşine să te mai exprimi în termeni reali de calitate artistică. S-a ajuns la atâta snobism, încât un tablou executat în câteva minute, fără nici un potențial, să coste la o „mare casă" de licitații, sume astronomice de milioane de dolari…

Oamenii toți, trebuie să exprime aceleaşi coordonate de valoare pentru frumos şi urât, şi nu să speculeze un handicap pentru a reevalua aceste coordonate…Frumos este să ne purtăm cu ei, să se manifeste la fel şi ei, ca şi când handicapul nici nu ar exista şi nu să–i punem să-şi prezinte răul alături de „întâmplarea" artistică a lucrărilor pe care le prezintă…

Cred că nici impresia artistică nu trebuie evaluată prin intermediul handicapului! Nici faptul că dacă cineva desenează cu piciorul lucrarea rezultată este neapărat operă de artă…

Cred - participarea putea să fie mai limitată, dar lucrul acesta nu este un „bai", mai ales că în prezentarea de mai înainte, comemorarea înaltului prelat, participanții au abuzat de timpul alocat.

Cum arătam, alături de nominalizarea celor expuşi deja mai sus, dorim să adăugăm un nume interesant, un participant care prin luarea de cuvânt nu numai că s-a evidenţiat, arătând că este condus de un crez, dar a reuşit să-l smulgă pe PS Gherasim din duhul blândeţii şi să-l facă să critice pe cei potentaţi ai vremii… "avem atâtea de rezolvat, de făcut, şi ei se ceartă întruna la televizor!"…Ne-am referit la Paul Stănişor, ale cărui tablouri şi lucrări de sculptură pot fi expuse oriunde şi asupra lor să planeze impresia artistică, cea de calitate, talentul înăscut şi cel format… Văzându-i lucrările, toate cele expuse, am sesizat vâna desenatorului, viziunea pe tărâmul formelor, inovarea formulei de compunere a acestora, simţirea artistică.

Iată, Medvedov, Paul Stănişor, Alex Horezeanu, Dumitru Zamfira, au nevoie de un cadru artistic mai amplu, unul care stabileşte concurenţa, şi aşa cum pot fi sprijiniţi într-un astfel de cadru doar cei numiţi „profesionişti", tot aşa şi citaţii mai sus şi alţii, trebuie încurajaţi spre desfăşurarea amplă, spre spaţiul de interes public…Expoziţii, ateliere de lucru…din când în când câte un „semifabricat" acordat.

Oricum, să-i felicităm pe cei care au adus în actualitate această minunată asociere, definind arta aşa cum nimeni nu a reuşit mai bine, numind-o „fereastră a sufletului"…

Aprilie, 2006

EI NU SUNT ORICINE - ASOCIATIA FOŞTILOR DEŢINUŢI POLITICI

Cine sunt foştii deţinuţi politici?

Dacă în România, la Iaşi sau în Transnistria, a fost (sau nu!) pogrom, dacă în războaiele nedrepte, de-a lungul secolelor, au pierit atâţia şi atâţia români, dacă un milion, poate mai mult, din

neamul nostru a fost strămutat forţat din locul natal înspre alte locuri, lăsându-şi „snaga” – averea şi părinţii - în mâinile murdare ale unor golani (vezi „dreapta” evacuare a Basarabiei, din mai 1944, când românii se „uneau” cu ruşii, dar fugeau din teritoriul ocupat de ei), dacă admitem crimele din timpul Revoluţiei din ’89, dar şi după, atunci nu pot să calific în nici un fel atitudinea acestei generaţii politice (în mare parte ipocrite), care ignoră faptul că acum cinzeci de ani, în statul nostru, în sânul poporului nostru, s-a petrecut cea mai ordinară şi abjectă crimă colectivă, când oameni nevinovaţi – absolviţi de orice păcat, dar cu multă minte, săraci, dar mai ales bogaţi - poeţi şi savanţi, au fost băgaţi în puşcării de exterminare pentru a li se şterge personalitatea.

Ce stare de prostie, ce latură de ruşine pentru o naţie, ce apucătură sadică (sunt adevăruri recunoscute public), să-ţi bagi după gratii învăţătorii, gospodarii şi profesorii, doctorii, inginerii şi artiştii, să-i scuipi, să-i f… pe la spate, să picuri pişat peste ei, să le ei nevestele, să le înstrăinezi copiii, şi să te mai numeşti…naţie! Mai mult, acum, să nu recunoşti grava eroare damnată la care au fost supuşi ei!

În mod normal asemenea adunături şi scursuri de populaţii ar fi trebuit să dispară din faţa lui Dumnezeu.

Membrii Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici, atât cât îi cunoaştem noi, dar mai ales cât îi prezintă documentele – actele istorice, de la filiala Vâlcea, cu bani proprii, au construit un monument din bronz, atipic faţă de monumentele ridicate în toate judeţele ţării, adică au dorit ceva care să le reprezinte forţa morală, credinţa şi puterea pe care le-a dat-o Dumnezeu în a depăşi mizeria morală, de toate felurile, l-a care au fost supuşi;... lucrare, care a fost supusă examenului public (şi nu examenului celor care în ultima jumatate de secol au decis construirea unor lucrări ruşinoase - care au început să fie demolate, spiritul lor fiind anticrist), repet, construit şi plătit din bani proprii, şi care de trei ani nu poate fi amplasat din prea multă ignoranţă faţă de

lucrurile adevărate, despre rememorarea lor, despre estetica contemporană a oraşului vâlcean.

Istoria unui posibil monument a cărui machetă s-a publicat în Album Memorial-AFDPR, ed. Ziua, 2004

Acum şase ani s-a anunţat concurs la ziar, s-a emis tema, apoi s-au prezentat machete, s-au adunat toate în sala de căsătorii a Primăriei Râmnicului, au trecut consilierii locali, primarii şi viceprimarii, şi s-au arătat decişi pentru macheta care s-a transformat în monumentul, în bronz, turnat acum trei ani la una dintre cele mai bune turnătorii din Craiova. Decizia alegerii şi finanţarea a luat-o, atunci, Consiliul de Conducere al AFDPR Vâlcea.

Întâi s-a hotărât amplasarea între Biserica "Toţi Sfinţii" şi Muzeul de Istorie, sub salcie. "S-a spus" mai apoi, la elaborarea autorizaţiei de construcţie, că Direcţia de Monumente Craiova, nu va aproba acest spaţiu fiindcă este o parte din zona istorică a Râmnicului (unde atâtea s-au făcut în ultimul timp şi fără nici o legătură cu istoria oraşului)…
S-a elaborat şi aprobat o altă amplasare, între Judecătorie şi Tribunal, loc aproape lipit de monumentul Revoluţiei de la '89, căzând însă şi aceasta, din aceleaşi motive, plus posibila ecranare (de departe) a Monumentului Independenţei…
În următoarea legislatură (actuală), s-a revenit la prima amplasare, care însă, iată, a tergiversat doi ani, iar acum s-a schimbat legea şi trebuiesc reluate toate aprobările, plus încă una, care ţine de spiritual!

Monumentul se află în curtea Primăriei, tutorele spaţiului public - cel în care se va amplasa, urmând ca AFDPR- beneficiar intermediar, să ia aprobarea "spirituală" de la MCC-UAP!

Cred că legal era, şi moral, ca beneficiarul final să obţină toate aprobările…Adică cel care este tutorele spaţiului public…

AFDPR-asociaţie cu membri în vârstă, schingiuiţi în puşcării, intelectuali de marcă şi oameni culţi, trebuie acum să bată, să aştepte, la înaltele uşi ale unor instituţii şi comisii, posibil cu „portari" răi, aşa cum îi menţionează şi legea (să nu decidă „specialişti" pătaţi moral (!)), să ia aprobări care ţin de spiritual, după ce s-a ţinut concursul, după ce s-a aprobat şi cheltuit investiţia…

Şi totuşi, cum poate să apară o lege, în interesul public, în domeniul designului-asociat monumentalismului, care să limiteze vârsta şi concurenţa…Să limiteze exprimarea spirituală, liberă, fiind obedientă doar spaţiului universitar(?)!

„Exprimarea spirituală", în spaţiul public, să fie apanajul doar al unei limitate, infime componente, părţi din populaţia acestui spaţiu!?

August, 2006

WINMARKT - COZIA REDIVIVIUS ÎN 2006

Gabriel Medvedov Rotomeza

Nu a trecut nici o lună de la primul vernisaj, reuşit, a lui Gabriel Medvedov, una dintre expoziţiile „cheie", de pictură, aparţinând arealului artiştilor independenţi din municipiu, când, iată, zilele trecute, de sărbătoare, una dintre cea mai însemnată închinată evenimentelor importante ale anului creştin, sărbătorirea Naşterii Domnului, supermagazinul Winmarkt Cozia, în trei locaţii (!!!), a expus lucrări, aparţinând artei independente, semnate de Gabriel Medvedov, Alexandru Marin şi Cristi Creangă.

La parter, Gabriel Medvedov Rotomeza şi-a continuat „demonstraţiile" sub însemnul sintagmei „artă şi tehnologie", tehnologia policromiei acrilice, într-o manieră cu totul personală, încântând în condiţii neprielnice - fără rame şi parspartuuri, dar în

plină incantație a mișcărilor siderale, revoluționare, sugerând posibile trăiri estetice, stări, într-o lume, aparținând viitorului...
Acum două săptămâni, vineri (22 decembrie - în aceeași zi în care Societatea Culturală Anton Pann a decernat premiile sale pe 2006, G. Medvedov fiind posesorul premiului acordat la secțiunea "pictură"), în prezența poeților, artiștilor independenți, scriitorilor, membrilor Societății Anton Pann - Cenaclul Artelor, Forumului Cultural al Râmnicului, s-a desfășurat acest vernisaj, repet, o fracțiune dintr-o manifestare mai amplă, cuprinzând încă două locații din Complexul Winmarkt...

Cristi Creangă

La etajul unu, pe lateral, lângă scările rulante, expunea, icoane pictate pe lemn - peste tot chipul Maicii Domnului și al lui Iisus, Cristi Creangă, lucrări frumoase - din plin materiale, pe un panou - simeză, părându-mi, artistic, mai reușite lucrările expuse pe dreapta panoului, decât cele din stânga sa...Această parte, dreapta, cuprindea picturi mai noi, în care linia (grafia) degaja o mai accentuată, importantă, siguranță - maturitate...
Creangă trebuie să se rupă de stereotip, are talent, trebuie să-și desăvârșească „zona naturală" a desenului conformist...De la Cristi Creangă așteptăm schimbarea majoră în domeniul tematicii, dar și a tehnicii, cea care determină prezența transfigurării artistice, rămânând în spațiul figurativului, cel atât de bine determinat de planul bidimensional...Biserica de la Gura Văii (lângă care pictează Creangă), pictura ei, este un imens prilej pentru perfecționarea unei grafii specifice laicului credincios...

Alexandru Marin

Trecând la standul din locația a treia a magazinului Winmarkt, aparținând (repartizat) unuia dintre cei trei, pictori independenți, „de nivel doi" - cum îi clasifica, odată, colecționarul Dan Tudor, ajungem la ultimul, cel care expune într-un spațiu deosebit, generos acordat, un spațiu care până acum, nu a mai existat (organizat pentru artă) în Râmnic, în sensul că el realizează -

crează necesara „adâncime” dintre privitor şi lucrare...Aceasta, lucrarea, trebuie să trăiască atât de la distanță, cât şi de aproape!

Legat de această idee, fosta “Alimentara” din buricul târgului, actualul spațiu multifuncțional - “Artes”, este exact cum nu trebuie pentru o galerie de artă... Mă rog la Vâlcea, pentru autoritatea politică, pentru cea autorizată de către uniunea profesionistă, nu contează... Cinzeci de ani ideea de calitate a fost umbrită de aşa zisa „necesară” cantitate!

Să ştiți stimați pictori, truditori ai penelului în sfera tehnicilor (mai ales) novatoare, că nimeni din viitorul UE, din oricare oraş, comună sau sat, nu va căuta “prelucrările” artei bătătorite, obosite, anacronic avangardiste, în epigonat, care nu reprezintă ineditul exprimării sincere, regionale (nu pe principii cooperatiste - de clan), cele din adevăratele rețele culturale, aparținând zonelor noastre şi în care voi constituiți adevăratele noduri (subsisteme, în cadrul acestor rețele...). Prietenii „reali ai acestei UE, nu doresc să vadă epigonismele artei decadente, dadaiste, psihopate, produse de boema depăşită, aşteaptă să vă cunoască pe voi, cei în adevăr ancorați... Este sătulă de cele aparținându-i, dacă nu cumva snobismul, cuplat cu manierismul, va intra şi în viziunea politicilor ei...

La etajul 1, alături de picturile pe lemn ale lui Cristi Creangă, ceva mai încolo, două - trei travee, într-un spațiu, după cum spuneam, extrem de generos, s-a deschis o importantă expoziție personală, purtând semnătura lui Alexandru Marin...O locație pe care acesta a respectat-o întocmai! Tablouri ample, esențiale structuri, rețele de însemne grafice, „omuleți Gopo”, penetrând aceste structuri, dau o notă personală, de valoare, acestor subconştiente „pasteluri” grafice...Acolo unde Alexandru Marin a căutat expresia personală, şi a reuşit, a realizat structuri de pătrundere într-un interior obsedant, o nebunie a peisajului lăuntric, repet, al unui cadru arhitectural de obsesie, al unei dorite modernități...El țese cu culoare şi structură grafică un spațiu după

care a tânjit, „vijelios” spiritual, prin care a vrut, pentru o perioadă, să demonstreze alături de cei pe care a dorit să-i concureze, şi a reuşit! A reuşit să fixeze la mansarda genului artistic aşa zisul curent „gestualist”, tehnică atât de mult subliniată în sensul surplusului de calitate de către unul din teoreticienii artei plastice româneşti, şi care nu poate să fie decât din...Bucureşti.

Alexandru Marin, trebuie să recunoaştem, mai aproape de o structură coloristică, chiar o structură definită ca atare, constructivă, cu accente, pe alocuri, de narațiune, a ridicat tehnica lui G. Dican la rang de prag artistic - calitativ.

Cred că A. Marin este acum liniştit. El va trebui să facă necesarul pas: ce va fi mai departe? În abstract se intră uşor, altfel nu ar intra toată lumea, mai ales în cel epigonic, dar se iese ucigător de greu şi doar printr-o mare sforțare intelectuală... Totuşi să nu uităm că Alexandru Marin este un mare desenator- adaug eu- şi artist! Acesta este norocul lui şi al nostru - de al avea printre noi, altfel după o asemenea expoziție, în mod cert va fi invitat să intre victorios în uniunea artiştilor plastici din Romania! Asta da națiune! ...Păi altfel cum au intrat toți cei de după ‘90...Desenând frumos?

Îmi amintesc - prietene talentat! - dă-mi voie să povestesc (în Vâlcea este la modă ca pe cel curajos să-l faci “nebun frumos”), acum câțiva ani, Al.Marin îmi spunea...” mă apucă aşa o nebunie, căreia nu-i mai fac față...Milioane de lei voi băga în pânze, cadre, materiale, dar o să realizez ceva ...”

Până la urmă Alexandru Marin crează valuri în jurul personalității sale, dezbate o problemă actuală, manierismul, între a fi sau a nu fi în modernitate, maniera (de această dată) după care aleargă postmodernismul în spaima lui de a nu fi modern.

Ianuarie, 2007

AURELIA ŞI GEORGE ROGOJINARU EXPUN PICTURĂ LA CASA „ANTON PANN”

O serie de lucrări, aparţinând Aureliei Drăghici Rogojinaru, în ulei, acuarelă, desen, vor fi expuse pentru câteva ore la casa memorială “Anton Pann”, în cadrul şedinţei “Cenaclului Artelor”, aparţinând Societăţii Culturale “Anton Pann”.

George Rogojinaru este un pictor de biserici, are lucrări personale în diferite colecţii din ţară şi străinătate. Scrie poezie şi piese de teatru…

Aurelia Drăghici Rogojinaru, „substanţa serii” (datorită maximei mobilizări şi concentrări), s-a născut la 4 martie 1961, com. Verguleasa, jud. Olt; a absolvit Liceul de Artă Plastică din Craiova, a audiat cursuri facultative la Institutul de Artă Plastică “Nicolae Grigorescu” din Bucureşti.

Până în 1982 a fost membră a cenaclului “Teodor Amann” din Craiova.

Din 1985 este membră a Asociaţiei Artiştilor Plasici vâlceni, condusă de Constantin Zorlescu!

A primit premiul II-pictură - la ed. a IV-a şi a V-a, republicane, la Festivalurile Naţionale ale artiştilor amatori.

A participat la expoziţii colective: 1979, 1980, Craiova; 1977, Galaţi; 1983, 1984, 1985, Drăgăşani. 1985, la Casa de Cultura a Sindicatelor-Râmnicu Vâlcea. 1986, Muzeul de Istorie, Râmnicu Vâlcea. 2005, 2006, Episcopia Râmnicului, “Icoane de Paşte” şi “ Icoana sufletului meu”; 2005, Curtea de Argeş, Expoziţia Naţională de Icoane; 2006, Biblioteca Judeţeană, “Râmnicul, oraşul domniei mele”.

Expoziţii personale: 1987, Galeria Fondului Plastic, Râmnicu Vâlcea; 1988, Drăgăşani; 2006, Călimăneşti.

Are lucrări în colecţii particulare din ţară şi străinătate…

La vizita pe care i-am făcut-o zilele trecute, acasă, am privit zeci de lucrări în ulei, acuarelă, desen, lucrări de actualitate, tehnică şcolită. Cu părere de rău trebuie să constat că artişti autohtoni, de valoare, sinceri în exprimare şi care formează adevărata cultură locală, de interes pentru cei de afară, nu sunt luaţi în considerare de puterea locală, se usucă-dispar la „foc mocnit", se pierd în anonimat.

Se întâmplă la noi ceea ce nu se întâmplă nicăieri: nu există interes pentru specificul local, pentru fenomenul local. Un dispreţ, total anacronic, alimentat din interior şi nu din exterior, acolo, unde, amănuntul local este cel mai important (americanii păstrează pentru ei obiectul bun, reuşit, şi trimit la export pe cel rebutat).

Adevărata artă este necunoscută şi este intenţionat ascunsă de cei interesaţi să nu existe decât o interfaţă a ei!

Acuarelele Aureliei Drăghici Rogojinaru, peisajele, de iarnă, în ulei, desenele ei, ne determină să recunoaştemun un spirit aprins, un pictor prezent în actualitate, dar avid şi după o realitate de ieri.

În seara cenaclului, Mihai Sporiş, Costea Marinoiu, subsemnatul, cel care a mediat şi i-a prezentat, ceilalţi mebri ai cenaclului, Petre Petria, Marian Pătraşcu, Călin Matei, Mihaela Toma, Ion Cotulbea, Adina Enăchescu, au apreciat lucrările, au comentat pe marginea imposibilei legislaţii prezentă în campusul artei plastice profesioniste, cea care s-a izolat de adevărul efortului artistic, real, o legislaţie arogantă, care pe deasupra mai este mânuită de funcţionari amatori. Lipsiţi de cea mai elementară intenţie de a supraveghea, în interes nepersonal, arealul artistic public, cel real, specific zonei ce ţine de regiunea noastră.

Am remarcat uleiurile reprezentând Râmnicul în zăpadă, acuarelele, intonând o toamnă întârziată, cu frunze ruginii, la fel de vii precum coroanele din faţa ferestrelor, care, în amurgul acestui anotimp, ne dau lumină în casă.

Un galben de aramă pe care numai govoreanul Hurjui, în ulei, ştie să le facă.

Între imaginile aferente tablourilor prezentate de Aurelia Drăghici Rogojinaru le întâlnim şi pe acelea care ne plac nouă cel mai mult, cele cu Râmnicul de altădată!

Să nu se uite vreodată! În acest moment, în Râmnicu Vâlcea, există următoarele săli de expunere pentru artiştii plastici: Artex, în care de ani buni nu au acces artiştii independenți (nemembri UAP), Muzeul de Istorie, Muzeul de artă. Directorul Muzeului are o meteahnă, „nu expune nimeni în spațiul coordonat de el fără avizul preşedintelui Filialei UAP Vâlcea", simplu salariat al muzeului şi cu atelier personal în acest muzeu. Artiştii „profesionişti" membri UAP sunt angajați în diverse locuri şi studii de specialitate, superioare, nu au decât câțiva şi, la mai toți, realizate după anul 2000... Sistemul de putere nu ştie ce să mai inventeze să-şi facă reclamă electorală, permanentă, sprijinind acest UAP, cu sediul la Bucureşti, aici nefiind decât o filială, şi consultându-se doar cu el în luarea oricărei decizii privind viața artistică plastică a întregii regiuni...Legea Monumentelor de for public, din 2006, în aplicarea ei, la Vâlcea, exclude orice fel de concurență, anulează meseria de sculptor, modelor, eludează legea 31 din 1991.

Noiembrie, 2007

DUMITRU ZAMFIRA ŞI COSTUMUL POPULAR

Cunoscutul om de cultură, pictor, Dumitru Zamfira, a organizat la sediul său din Cartierul Nord, Asociația Independentă a Persoanelor cu Handicap (un excelent complex de recuperare construit cu sprijinul Clubului Rotary Vâlcea într-o fostă centrală de încălzire, o expoziție a costumului popular, nu

una de orice fel, ci, costumele, aparținând colecției interpretei de muzică populară, Nina Predescu.

O după amiază reuşită, unde bunul simț, valoarea reală, portul şi obiceiurile populare, s-au ridicat deasupra kitschului de prea multe ori prezent pe scenele şi ecranele noastre „naționale".
Dumitru Zamfira, după cum spuneam, unul din liderii artelor plastice independente, a adus „în scenă" oameni de importanță culturală, personalități, pe lângă protagonista de muzică populară, autoare şi de text - Nina Predescu, pe Costea Marinoiu, scriitor-istoric literar, care a făcut o memorabilă prezentare a portului şi artei interpretative populare din Oltenia de Nord, pe Marian Pătraşcu, autorul celebrei, deja, monografii a Comunei Câineni – scrisă împreună cu Nicolae Daneş, pe Eugen Petrescu, autor la rândul său al unei monografii recent scrise a județului Vâlcea, "Vâlcea, Țara Lupilor" – vol. 1 şi 2, pe mulți alții, foarte mulți membri ai Centrului, reunind persoane cu handicap.

Surpriza expoziției, pe lângă cea a frumuseții costumelor populare şi a proprietarei lor, prezentă în sală, a constituit-o prezenterea unor obiecte vechi, aparate muzicale şi unelte țărăneşti ce țin deja de o estetică a trecutului, amintindu-ne de începutul secolului XX, când un Marcel Duchamp punea bazele expozițiilor ready-made, deschizând o nouă eră domeniului artistic, cel în care au loc şi obiecte ale tehnologiei aplicative de zi cu zi, aparținând unui producător sau a designerului acestuia... Iată, noi vorbim acum despre viitorul artistic al omenirii, referindu-ne la concubinajul dintre „artă şi tehnologie", de „interferența artelor", dar, cel puțin gestic, acest fapt s-a întâmplat cu un secol în urmă, mai exact între 1913-1915 (Duchamp expune „Roata de bicicletă" şi „Suportul de pahare") după ce, să nu uităm, în 1908 Pablo Picasso şi Arnold Schonberg, semnau împreună, pe două lucrări diferite (un tablou şi un cvartet de coarde), moartea artelor (specifice armoniei culorilor-desenului, şi muzicii).

Actul cultural de la sediul Clubului persoanelor cu handicap mi s-a părut unul cu valoare estetică, artistică, persoanele

prezente şi membri clubului fiind adevăraţi consumatori de artă, posesori de sentimente profunde, priviind calitatea estetică şi artistică...
După ce la Forumul Cultural al Râmnicului, de Sf. Nicolae – anul trecut, am cunoscut formaţia de excepţie a Fraţilor Puia, taraf binecunoscut vâlcenilor, iată, astăzi, un nou rapsod popular, îmbrăcat în haine civile, dar cu două colecţii în spate, de straie şi cântece populare, interpreta Nina Petrescu, vâlceancă şi ea, şi-a dezvăluit calitatea artistică, inteligenţa nativă, frumuseţea, cea pe care ia dat-o mama natură, încântându-ne şi cu prezenţa.

L-am felicitat pe Dumitu Zamfira pentru organizare şi pentru moderare, pentru gusturile sale şi pentru expoziţia personală pe care a avut-o, nu demult, pictură de şevalet, la sala Constantin Iliescu, o artă care îl situează între pictorii independenţi de prestigiu pentru ţinutul noastru şi nu numai!

Martie, 2008

ARNOTA, COSTEŞTI, GHEORGHE ANGHEL, NUME DE REFERINŢĂ ÎN CULTURA SUBCARPAŢILOR GETICI.

La 7 km de Mănăstirea Arnota, lângă sora ei mai mare, Mănăstirea Bistriţa - bijuterie monahală a judeţului Vâlcea, loc de întâietate între primele şcoli româneşti, al tiparului, al conspiraţiilor istorice la cel mai înalt nivel, se află oraşul Costeşti (comuna?) spre care Forumul Cultural şi-a îndreptat atenţia, mai nou, acesta, ţinându-şi una din şedinţele săptămânale, din lună, în altă parte decât la sediul său... Penultima a fost la Mănăstirea Arnota, districtul Costeşti, în trapeza exemplar amenajată de maica stareţă Ambrozia Rucăreanu (mănăstire atestată documentar la 11 iulie 1636, ctitorii săi fiind Matei Basarab şi Elina Doamna, printr-un hrisov de danie scris în 1638).

Astfel, în luna mai, şedinţa Forumului s-a ţinut la Mănăstirea Arnota şi la Muzeul de Artă din Costeşti, acolo unde se află una dintre cele mai importante colecţii de artă, privind personalitatea artistică a sculptorului Gheorghe Anghel (1904-1966).
Câteva dintre ideile (pe lângă analiza programului trecut şi cel de viitor <<Gheorghe Dumitraşcu>>, plus intenţia <<parţial realizată>> unei dezbateri în lumea ştiinţei şi a misticii – unde, evident, Popescu Mihăeşti a fost vioara numărul unu) care au circulat, s-au „duelat", la masa la care au stat roată membri Forumului: „actorii, în activitatea lor teatrală, au cel mai ridicat consum energetic"... Şi totuşi: „cadrele didactice se uzează cel mai mult!"... Nu! ..."programatorii în IT sunt supuşi celui mai ridicat stres în timpul testării programelor pe roboţi sau pe maşinile cu comandă program" (meserie în care nu se rezistă, activ, mai mult de zece ani)..."Dascălii sunt cei mai apreciaţi, deoarece ei introduc elevul în lumea cunoaşterii"; ...nu: „artiştii sau cercetătorii ştiinţifici, care vibrează în beneficiul comunităţii"...

*

Este important de ştiut, pentru toată lumea, că, la Costeşti se află una dintre cele mai importante colecţii de artă, cu lucrări de Gheorghe Anghel, dar şi cu lucrări semnate de alţii, cum sunt pictorii Marin Gherasim şi Horia Bernea, dar şi alţii.

Ne-a impresionat întreg Centrul Cultural, biblioteca, plus, în amenajare, o sală „Atelier" în care am discutat, pentru viitor, să se organizeze o Bienală a artiştilor independenţi (amânată mereu din lipsa unei locaţii) din Vâlcea, dar şi din alte regiuni.

Gheorghe Anghel este reprezentat printr-o serie de lucrări în bronz, de dimensiuni medii. Este o colecţie unicat, ştiindu-se „suferinţa" ilustrului sculptor de a-şi distruge marea parte a modelelor din ipsos, înainte de a le turna, dintr-o prea nemiloasă şi exigentă stare de a-şi judeca propriile lucrări.

Gheorghe Anghel a fost un maestru al sculpturii, modelajului, trădând o cotă de înalt profesionalism, poate cea mai înaltă, cunoscute fiind marile sale realizătri în domeniul tehnologiei bronzului la care martor stă statuia lui Mihai Eminescu amplasată în faţa Ateneului Român, dar şi bustul lui Enescu, în piatră, din holul aceleiaşi instituţii. Mai există la Craiova, Muzeul de Artă, statuia lui Theodor Pallady de acelaşi autor, la fel de celebră...

Mai, 2008

EXPOZIŢIE DE ARTĂ PLASTICĂ LA SALA CONSTANTIN ILIESCU

Zilele trecute, începând din 5.03.10, în sala Constantin .Iliescu au expus pictură şi sculptură, arte decorative şi fotografie grupul de artişti care în fiecare primăvară expun sub egida "Artă şi candoare" un ciclu anual iniţiat de Elena Stoica, directoarea Centrului Judeţean de Valorificare şi Promovare a Artei Populare… Au expus, deja cunoscuţii artişti plastici vâlceni şi nu ne sfiim în a-i remarca pe Aurelia Drăghici Rogojinaru, ulei şi acuarelă, prezenţă din nou remarcabilă, un pictor care este dorit în colecţiile particulare; Gabriel Medvedov Rotomeza, policromie savant dirijată înspre un interesant figurativ dus înspre abstract; Diana Mitulescu, maestră dezinvoltă în compoziţii pline de farmec, în mediul real, dar şi în abstractul controlat, raţional; Liliana Scăunaş, cunoscută deja, temperând frumosul figurativ floral; Gabriela Herbel, cu o surprizătoare monumentalitate-atât de mult inexistentă în ultimii ani; Dumitru Zamfira, conducând acest cenaclu al independenţilor în artă, dar aflat sub coordonarea şcolii populare de artă, credincios genului de şevalet, gen tot mai uitat, dar surprinzător în varianta sa descripătivă-narativă, oscilând între sat şi oraş; Alexandru Trandafir, la fel ca şi în penultimul an-bogat în tentă, puternic şi sensibil pastelată;

Viorica Bellu, surprizătoare de la an la an, acum cu o tuşe foarte precisă; Oana Manea, oscilând între flori şi abstractul Dianei Mitulescu; Haralambie Potecă, direct şi convingător, şi nu în ultimul rând, Paul Stănişor cu ale sale forme cioplite, visuri de boemă curată, purtată între forma sculpturală şi inocenţa poetică.Un adevărat capelan…

O expoziţie care demonstrează un potenţial pozitiv, extraordinar…O foarte reuşită şi valoroasă expoziţie.

Martie, 2010

INTERFERENŢĂ A ARTELOR LA CASA SIMIAN

De zilele Imnului, la Casa Simian a avut loc un spectacol oferit de colegi artişti din Craiova şi Târgu Jiu, artişti plastici, actori, muzicieni, reuniţi în AAA CLUB – ART&JAZZ – RĂSCRUCI/remanelist într-un program cu totul special plin de vocaţie şi valoare artistică.

Oameni care fac din artă meserie (căci invers este de când lumea) şi care au adus la Râmnicu Vâlcea spirutul de adevărată artă, artă trecută prin academie, artă trăită real în viaţă, artă întâi meserie şi mai apoi, după aceea, artă! Artişti care ne-au mai vizitat, pe care îi cunoaştem, aşa cum sunt cei de la Târgu Jiu, plasticieni, şi pe care nu o dată ne-am grăbit să le evidenţiem măestria artistică, care aici pe malul Oltului nu prea are căutare decât dacă este garantată de „vameşi”...de la Bucureşti! De oriunde, numai de la Vâlcea nu!

În curtea (cea mai elegantă şi cu bun simţ din regiunea noastră) de la Muzeul Simian au expus sculptură, marmură şi sticlă, doi aşi ai tehnologiei celor două materiale, Paul Popescu şi Valer Neag; în sala principală a muzeului, a expus bronz turnat sculptorul sibian Radu Aftenie, autorul celor doi „Gh. Lazăr” din Piaţa Mare a Sibiului „postprooccidental”, cel montat prin anii 70

şi demolat în 2007, dar şi al celui montat cu ocazia manifestărilor europene din 2008: „Sibiu capitală culturală europeană”... Iată, aşadar trei sculptori din două județe adiacente, trei maeştri tehnologi ai marmurei, sticlei şi bronzului. Nu exagerăm şi nici nu-i curtăm pe cei trei atunci când le spunem maeştri (un termen des folosit, dar nu întotdeauna cu rost sau folos), căci nu oricine poate „ciopli” marmura precum aripile de flutur, părând aproape străvezii; modela sticla mono sau policromă în tot atâtea savante formule şi forme tridimensionale, stabilind noi puncte de referință în arta vizualului...Şi nu oricine poate construi un astfel de Gh. Lazăr, în bronz, şi astfel de jocuri şi umbre, patine de culoare, în micile siluete, forme în mişcare, precum cele expuse în muzeul Simian în mijlocul maeştrilor picturii olteneşti...

În această deosebită zi de iulie i-am văzut fericiți pe cei trei custozi, muzeografi importanți: Claudiu Aurel Tulugea, Ioana Ene, Tiberiu Aniniş, care au fost gazdele acestei manifestări culturale cu largă deschidere într-un spațiu public tot mai sărac...

*

Şi iată că am ajuns şi la spectacolul în sine, din curtea interioară, unde o formație de jazz a Asociației craiovene „Podul lui Apolodor“ , fondată de arhitectul Cristian Ciomu, baritonul Victor Gomoiu şi pictorul Silviu Bârsanu (şi care are printre obiective protejarea monumentelor din Oltenia şi renaşterea spiritualitatii craiovene). Pentru concretizarea acestor planuri s-a creat proiectul cultural „Agora artelor arhitecturii“. „Am optat pentru aceasta denumire deoarece noi vedem arhitectura ca o agora în care se manifestă celelalte arte. Relatia dintre ele este una de asimilare şi coabitare, dar nicidecum de subordonare“, a tinut sa precizeze Cristian Ciomu, membru al formatiei Opus 1,61”. În limbajul membrilor Asociatiei „Podul lui Apolodor“, un eveniment cultural poartă denumirea de „răscruci“, iar locul unde se desfasoară acesta devine „agora artelor arhitecturii“ (E.L. 16 08 09). Formația este alcătuită din Oana Stancu-puckea, Ilinca Zamfir-mezzo, Mircea Suchici-cello (absent de această dată) Iulian Albu-elguitars, Cristi Ciomu-clape, Marius Albu-tehnic,

împreună cu pictorul Silviu Bârsan (Craiova)-mimă, dar şi creatorul ambientului pictural-discuri pictate şi suspendate ca globuri de Crăciun. Am asistat la câteva secvenţe recitativ, Cristi Ciomu la clape, pe fondul (sau invers) incantaţiilor mezzosopranei Ilinca Zamfir, amîndoi, atrăgând atenţia unui public mai puţin obişnuit cu un demers artistic neconvenţional…dar solicitant pentru artişti, pentru profesionalitatea lor. A fost clar, un spectacol dialog, mimând cotidianul frust, teatrul în spaţiul de pe trotuar sau squar, nelipsita incantaţie frizând poeticul, tonurile veşnic-tânărului jazz plăcut auzit din "clapele" acestui muzician care este Cristian Ciomu! Şi când te gândeşti că şi arhitectura este regina artelor, fiind compusă în esenţă din trei simboluri: muzica, poetul şi între ele, omul…

August, 2010

ROTONDA SPIRITULUI ROMÂNESC

Înainte de sfârşitul taberei de pictură de la Memorialul Nicolae Bălcescu, ţinută între 16 şi 28 august 2010, la „Conacul Bălceştilor" de pe Topolog, ne-am întâlnit, ziarişti şi artişti la un pahar de vorbă, la locul „sacru", al faptei... Cum să definim locul Bălceştilor, mai bine, spaţiu care pur şi simplu te scoate din această realitate social politică, diurnă, şi te umple de un potenţial pe care nu ai reuşit, până aici, să-l bănuieşti.

Iată ce ne spune în legătură cu această definire, chiar directorul Memorialului, Nicolae Bănică-Ologu, în preambulul plachetei tipărite cu ocazia taberei-acţiunii artistice aflate la ediţia a II-a, denumită „Rotonda spiritului românesc": „conacul Bălceştilor, cu parc, pădure, teren de cultură şi grădină de zarzavat situate în valea Topologului...Scopul...a fi un loc de reculegere, de studiu şi însănătoşire a cărturarilor de ambe sexe,

care prin activitatea lor culturală şi socială contribuiesc la propăşirea poporului român", după cum scria în actul de donaţie, Radu N. Mandrea.

Să adăugăm că acest memorial, conac al Bălceştilor, îşi păstrează parfumul şi savoarea acelei epoci, care este o mândrie a istoriei spaţiului cultural, oltean, românesc şi european (prin spiritul său revoluţionar paşoptist, care reânvie întreaga societate românească, având ca centru-Oltenia)... Puţine locuri sunt înzestrate cu atâtea însuşiri care să definească mai bine caracteristicile de superioritate istorică şi estetică...

Ne-am întâlnit cu artiştii basarabeni (şi ne-am adus aminte de Basarab I-întemeietorul), cu artiştii bucovineni (şi ne-am adus aminte de marile valori ale culturii române-de Leca Morariu-cu toată familia, iubindu-l pe Ciprian Porumbescu) şi am discutat despre arta lor despre poziţia artistului în societate, despre ce mai înseamnă astăzi arta, timpurile prezente, în care sunt pictori, mai ales instituţionalzaţi, care retrăiesc (anacronic) într-o grafie iconografică, aşa zis postmodernă, ca la începutul secolului XX, când se clama moartea desenului însuşi -moartea picturii...

Pictorii din Basarabia şi Bucovina, nu au uitat să respire aerul curat pe care-l caută şi demonstrează că-l găsesc; interiorul lor este pur, tehnica aleasă, oricare ar fi ea, ne arată spiritul pozitiv constructiv, ordinea din idei; nu cochetează cu simplista şi anacronica boemă, cu modernismul, disprețuiesc „chiciul"; ...Se simte că anii 90 nu au venit pentru ei cu revoluţie în idei şi în artă, nu tăiesc în nostalgia timpului unic al marilor maeştri, sunt practici şi respectă regululile clasice ale artei: aceasta trebuie privită ca o meserie, care are ca finalitate „produsul". Este bine că acest produs se dovedeşte a fi rezultatul unui potenţial artistic, în care materia, dar şi ideea, primează; se bazează pe linie, punct şi culoare, are subiect-narațiune vizuală; la baza lui se află legea internă, care precede construcţia...

Arcadie Răileanu (un pictor grozav, bazându-se pe construcţie şi arhitectură): - Nu accept estetica urâtului; arta nu

trebuie să aibe limite democratice, nici chiar ca tehnică; un psiholog „m-a citit” în lucrările mele - într-o expoziție personală, la Râmnicu Vâlcea (în 2004), ...şi m-a ghicit, aşa cum nu mă gândisem nici eu!

Gheorghe Zvarici: - Zona Vâlcii este mai aproape de starea harică. ... Am observat la Obârşia Lotrului tabere de nomazi, adunând ciuperci; atât de naturali; întreaga zonă poate deveni un parc natural, un tot unitar: peisaj, animale şi oameni; sunteți foarte aproape de a situa spiritul ecologic, ca stil de viață! ...Şi-apoi, în Vâlcea, sunt atâtea locuri de reculegere...Cred că nicăieri nu există atâtea!

Simion Ciumeica: - Am găsit aici o liniște şi o predispoziție extraordinară de lucru...simt atâtea! Stilizez până la abstract, între realism şi abstract!... De 13 ani sunt stabilit lângă Bucureşti, dar ca aici , întradevăr, nu este nicăieri!

Vitalie Butescu (prezentat de Gheorghe Zvarici) lucrează sub influența pictorului Bogdan Pietriş, din Cluj... A lucrat la Londra... A venit la Bucureşti şi, periodic, merge şi lucrează la Balcic, spunându-i-se „pictorul rege”; este specialist în lumina argintie, „lumina de Balcic”!

Ştefan Coman (Chişnău) este interesat de pictura naivă, unde regăseşte sinceritatea trăirii...”Exprimarea trebuie să fie totală, fără rezerve; impresionismul ca trăire, înseamnă emoție estetică!”

Vasile Sitari...Este interesat de tehnica fotografică; de capacitatea de a analiza imaginea...Simt la el rostul detaliului...Îi place Fellini... La el persistă o analiză a obiectelor în spațiu, în diferite medii-introspecția... „Ne înconjoară forma, plinul sau golul...Instantaneul contează, secunda de aur!”

August, 2010

FANTEZII ESTIVALE, EXPOZIȚIE DE ARTĂ PLASTICĂ LA SALA „CONSTANTIN ILIESCU”

De Zilele Imnului Național, la sala „Constantin Iliescu” creată la parterul Consiliului JudețeanVâlcea, în holul central, s-a desfăşurat expoziția de artă plastică, pictură şi sculptură, a Centrului de Valorificare şi Păstrare a Tradițiilor Populare, care a adus în fața publicului o serie de artişti, deja consacrați, astăzi, încântând publicul...

Andreea Elena Popescu, pictură cu tentă descriptivă - o țesătură de linie şi culoare vizând realul, dar mai ales suprarealul; Aurelia Drăghici Rogojinaru, din nou cu o sensibilitate specială pentru Râmnicul de altădată; Coralia Predescu, viziune modernă în tratarea figurativului; Daniela Deaconu, flori - dublă participare, şi la Artex; Doroteea Ispas Ionaşcu, forța pe care ți-o dă desenul în exprimarea plastică; Dumitru Zamfira, un pictor veşnic ancorat în prezent, care încă simte prin mijloacele clasicului; Gabriel Medvedov Rotomeza, recrează peisajul în tehnica industrialului ca material de lucru; Gabriela Truşcă, încercând portretul, dar nepărăsind peisajul; Paul Stănişor, umplând toate golurile din spațiul expozițional, dar descoperind mereu altele în materialul sfânt al lemnului; Steluța Zelici Dumitrescu propune o analiză pertinentă a cromaticii petalelor din mijlocul lanurilor iubite de strălucitorul soare; Theodor Duței, cu un tablou provocator față de politica actuală venită parcă dintr-un ...balon – tehnică naivă; Violeta Tuicu, valoroasă tehnică!; Viorica Belu, expresie simplă şi sugestivă, iată, expune şi ceramică; Liliana Scăunaş, o nobilă şi valoroasă păstrătoare de tradiție a culorilor în pictura de şevalet; Alexandru Trandafir, valoros apărător al preisajului în vernil pastelat; Constantin Codoi, stăpânind dificila tehnică a culorilor de apă; Corina Bunea, dăruind publicului o elevată geometrie sacrală; Cornel

Milescu, sensibil la flori şi marşând în sensibilitate; Florin Drumeşi, o plastică directă, fără ocolişuri.... O expoziție de mare valoare care ne dă satisfacție pentru viitorul artei plastice libere-independente! Felicităm din nou echipa de conducere de la Centrul de Valorificare...director Elena Stoica, şi secondată la această materie, a picturii independente, de Mioara Comănescu.

2010

SALONUL JUDEȚEAN DE ARTĂ AL UAP, FILIALA VÂLCEA, AUGUST, 2010.

Scriam în altă parte că această expoziție este, din punct de vedere al consumatorului de artă vâlcean-cel puțin în aceste zile, sub zona de interes, căci în Zăvoi, la Târgul de artă al meşteşugarilor ogranizat cu aceeaşi ocazie-Zilele Imnului Național, cetățeanul are satisfăcute nişte nevoi... Nici pe departe acei-meseriaşi (meserie se chiamă şi actul pictural academic- al cărui produs este botezat, astăzi, artă vizuală!) nu sunt mai prejos, iar arta lor răspunde mult mai bine nevoilor contemporane (omenirea s-a săturat de atâta modernism-zugrăveală), ca şi picturile (cele adevărate) din pridvorul bisericilor...atât de actuale, cele cu rol moralizator...

Nu ştim, poate or să vină cândva unii să explice (sau să renunțe la statut), de ce această asociație care este aproape o instituție -„justiție artistică" a statului, care hotărăşte (fals n.n) valoric, depăşindu-şi statutul de sindicat, dar, dictând manieristic (deşi în real totul - concurențial - se rezumă la o certificare de competențe, unii, obținându-le abia la bătrânețe), beneficiază de atâtea avantaje materiale, reprezintă un mai special „interes public", când publicul se află la mâna criticului de artă, iar acesta ia (indirect) salariu şi pensie de la aceaşi asociație...?!

Expoziția de la „galeriile de artă” (nu ştim ce hram poartă această sală - ştim că aici a fost cândva o alimentară, apoi, că s-a chemat galeria Artex, pentru care s-a zbătut şi a câştigat-o pentru Asociația Artiştilor Plastici vâlceni, Constantin Zorlescu-preşedintele ei; da, cel căruia i-a fost refuzată intrarea în acest ONG profesional; mai ştim că a fost rezervată numai reprezentărilor de artă vizuală „profesionistă”- deşi majoritatea „artiştilor” au, şi au avut o altă meserie retribuită ca profesie) este un eşec de comunicare al artelor contemporane: tablouri amestecate (de ce?-pentru o anume frăție?...tendințe colectiviste?), multe refolosite, unele nesemnate, tehnici depăşite, lipsa oricărui tradiționalism, lipsa oricărei legături cu plastica vâlceană a trecutului - măcar de formă puteam, fiind vorba de un anume moment istoric, să arătăm că avem şi noi o istorie a artelor... Păi unde este arta vâlceană, aia reală, domnule Preşedinte, domnule Primar? Nu vedeți arta decât prin prisma unei filiale a unei instituții-ong-de stat, bucureştean?

Păi dacă ne gândim la jumătatea secolului XIX, şi mai lărgim puțin în urmă, perioada lui Gherontie - spre exemplu, avem artă picturală în satele noastre olteneşti, cu mult peste a intelectualilor din alte zone din Europa de sud est...şi mai departe... Vedem însă pictori (nu toți) aflați, încă, în căutare de personalitate... şi unde? În marea sală de la piață! Oricum, ceea ce este bine, nu există un afiş care să spună clar, mare şi tare, aşa cum este şi fațada sălii: aici expun pictorii şi sculptorii vâlceni!

Şi fiindcă la început făceam comparația, privind potențialul artistic, cu Târgul de artă din Zăvoi (unde, printre alții, expun doi pictori şi un cioplitor în lemn care au luat fața doritorilor de frumos, şi unde poți trăi cu adevărat o emoție), dați-mi voie să închei observațiile în legătură cu această expoziție a „liderilor plastici” ai artei vâlcene - care de curând au primit şi noi locații pentru ateliere (părăsindu-le pe cele de la Inăteşti!-mare pierdere dacă se renunță la această istorică clădire), apelând iarăşi, la o comparație, de această dată cu lucrările de artă expuse la sala C. Iliescu în cadrul expoziției „Fantezii estivale”, unde ne bucură să

observăm lucrări de mare prospețime şi actualitate estetică, aparținând artiştilor - real vâlceni, dar de rang doi (cum ar spune un vechi colecționar şi iubitor de artă şi care deține şi o galerie de artă pe internet)...

La fel aveam să constatăm, în curtea interioară, acoperită, a Muzeului de Istorie, unde are loc una dintre expozițiile cele mai serioase de artă fotografică din ultima vreme... şi nu aşa, una ca o glumă.

...Şi fiindcă în acest domeniu (al artelor plastice) nu există nimeni care să vorbească la obiect (ci numai să ridice în slăvi şi să denatureze prețurile viitoarelor achiziții), şi fiindcă este o expoziție de grup, una foarte greu de realizat fără riscul ca ochiul să obosească (profesioniştii vâlceni, vizând permanent zona psihologică, iar distanțele dintre exponate fiind minime, simezele, devenind prea reduse – se intră prea ieftin în comparație), am decis să trecem nişte nume, câteva, pe care le cunoaştem mai bine prin obiectivul aparatului şi să le remarcăm cel puțin o caracteristică, cu scuzele de rigoare dacă nu reuşim să fixăm convingător realitatea...

În primul rând, fiind o expoziție de grup, şi într-un anume moment istoric, era obligatoriu ca numele autorului să fie expus; tehnica, şi anul; de aceea felicităm pe cei care şi-au expus numele... Într-o ordine fără importanță remarcăm: Constantin Neacşu (am reținut trei tablouri) probează noutatea într-o tehnică mixtă şi...câştigă; Traian Boicescu, cred, se simte mult mai bine într-o „personală" sau în decorul tapiseriei, şi nu putem să nu-l felicităm, şi cu această ocazie, pentru expoziția de la Muzeul de Istorie, cea recentă; Petti Velici, iată, la intrare, lângă Tina Popa (încă, studiind), mai puternic parcă, astăzi, în tenta nonfigurativă decât în cunoscuta-i grafică; Gheorghe Dican, acelaşi, poate mai dens şi... ordonat; Aurelia Sanda, o reală şi plăcută surpriză; Maria Gaghel, ...revine! Olga Popescu, iată, şi ea în căutare-reală, acum se gândeşte la Cezanne; Cristina Cercelaru, stăpână pe ea; Dan Roşca, Remus Irimescu, Radu Târnoveanu, sculptură,

felicitări!...ultimul, inteligent, sintetizând realul; Viorica Ciorâță, expusă unde nu trebuie - are nevoie de spațiu; Cristian Sima, bravo, ține-te de desen şi nu-l uita pe Bogdan Constantin, care, mai demult, cucerea Torino; Daniela Deaconu, felicitări, şi pentru tabloul expus la „Fantezii estivale”... Nu am uitat de Angela Tomaselli, consacrată, tabloul l-am văzut la Brezoi; transfigurările ei nu pot decât să placă!

August, 2010

EXPOZIȚIE DE ARTĂ LA C.I.C. ARGEŞ

Pe 13 octombrie 2010 a avut loc întâlnirea CIC patronată de acad. Gh. Păun, la Casa de Cultură din Curtea de Argeş unde s-a desfăşurat vernisajul unei expoziții de artă plastică, pictură şi sculptură, rod al colaborării dintre pictorul bucureştean Ioan Orație şi sculptorul transilvan Cristian Sergiu Ianza.

A avut loc şi o prezentare video, de carte veche şi alte publicații, plus politica managerială de editare a revistei “Biblioteca Bucureştiului”, prezentată de Marian Nencescu, redactor şef, produs al Bibliotecii Metropolitane „M. Sadoveanu”, Bucureşti.

Au fost lansate şi două cărți din Piteşti: „Kiseleff 10. Fabrica de scriitori” (ediția a doua) de Marin Ioniță şi „Ucenicii vrăjitori – 8”, volum colectiv al Cenaclului Elevilor şi Studenților din Piteşti, coordonat de acelaşi M. Ioniță. Profesorul Marin Ioniță a lipsit, aşa că opera sa literară a fost prezentată de Gh. Păun…

Alături de expoziția de artă, pictură şi sculptură, o surpriză plăcută a constituit-o recitalul dat de tinerii elevi ai celebrului deja cenaclu literar din Piteşti, condus de Marin Ioniță, poezii şi proză scurtă, uimitor de interesante, prezentate de fiecare autor, în parte, şi care constituie conținutul cărții antologie “Ucenicii vrăjitori-8”…

În locul profesorului mentor, tinerii au fost însoțiți de un actor (f. tânăr şi el) de la Teatrul "Davila" din Piteşti care a prezentat o scenă "hilar-bahică" de mare succes prezentată curent pe scena teatrului piteştean…

Dar o surpriză şi mai plăcută a fost recitalul de poezie susținut de poştaşul poet George Tei unul plin de sensibilitate şi de mare valoare artistică (al textului, unul novator pentru discursul poetic de astăzi).

Pictura lui Ioan Orație este una actuală, trăind în prezent (acuarelă, ulei, tempera, poliacrilic, tentă precisă), oscilând între eternul figurativ, abia schițat (crochiu în linii "luminoase-colorate), şi inefabilul abstract…

Sculptorul Cristian Sergiu Ianza a prezentat o dublă familie de lucrări, prima, a unui spațiu cuprins între instalații şi arhitectură, bine conturat, dar şi enigmatic şi anevoie penetrat de un spirit lipsit de fantezia celei de-a patra dimensiuni; a doua, lucrări create parcă spre bucuria unui ochi de loc versat în alura modernistică (vă amintiți ce alergie avea Tristan Tzara despre o asemenea categorisire), lucrări de sensibilitate prezentate prin prisma "de prost gust", ocultată astăzi, a figurativului…

VEDEM DIN CE ÎN CE MAI MULT, ŞI CULEGEM ROADE DIN...VÂNTUL GALACTIC!

Ce ne-am fi făcut, dacă nu ar fi existat astfel de pictori, care să ne aducă natura în casă, şi nu să ne ducă pe noi în afara ei, în spațiile în vogă definite ca galactice, pregătindu-ne înspre un viitor pe care nu-l vom atinge niciodată...ca pe un dumnezeu (al necredinței – Ball)...

Sigur, suprarealismul, în pictură, este cel mai valabil dintre toate curentele (puțin ante şi) postbelice... Dar, vedeți că mai nou au apărut aceşti titani ai picturii europene, ai noilor vremuri, ruşii, şi alții de aiurea-japonezi şi chinezi, care în ciuda premoniților

lui Pablo Picasso (că a murit pictura-din 1907-Domnişoarele din Avignon) au găsit atâta forţă şi potenţial în linie şi culoare, chiar şi în clarobscur, şi reuşesc să ne copleşească spiritual, întorcându-se la ce a dat mai frumos natura omenească şi marele Dumnezeu pe pământ...realismul pictural! Să ne-ntoarcem dar la om şi natură, să nu mai divagăm pe falsa şi noua diviziune a muncii, a noastră, şi adusă din altă parte, să nesocotim întratât tradiţionalul şi să nu mai iubim realul...Să dăm măestria, meseria din mână – pictura minune – pe noile definiri din vizual!

*

George Rotaru a deschis în propriile saloane ale cărţii şi ale artei, înăuntru şi în aer liber, „Gala Autorilor de Litere şi Artă-2010" (ca un Globalartfusion al nostru-de pe NET, n.n), „De la Solstitium Aestivalis la Aequinoctium Autumnalis (iunie-septembrie) pe 16 iunie, orele 16; ...o Agoră Estivală – C.A.P.E.RO Râmnicu Vâlcea, cuprinzând: vernisajul expoziţiei comune de artă plastică (superapreciate lucrările-două naturi distincte- artistic valabile amândouă):
1. Universuri!!!...- Pentegos (Florin Popescu) şi 2. Omul culorilor şi peisaje lăunene – (Constantin Burghele 1898-1967). Deschiderea Colocviilor HEPT Annales 2010 - 2016 „Ştiinţă, Conştiinţă, Spiritualitate", „Historia et Tempus"....Prezentarea programului „Ş.T.I.I.N.Ţ.A.-2010" (Salonul Tinerilor Inovatori în Instalaţii de Nouă Tehnologie şi Automatizări"...(o – ho – ho, ce se poate arăta aici!-legat de actualitate, când nimeni nu mai vrea să gândească...după 1989, fiindcă am schimbat munca cu statul!...lenea biblică!)

Personal, ne-am bucurart să reîntâlnim noul sistem de gândire-acţiune-Rotaru, pe George Baciu de la Argeş, pe ceilalţi invitaţi, dar mai ales să cunoaştem pictura lui Constantin Burghele (fără cuvinte, rezistă mai bine – transparenţă şi căldură în culoare, ca o pală-adiere de vânt peste gene abia deschise ale unei priviri introspecte în timp), pictura lui Florin Popescu (suprarealism ca

parte dintre cele două lumi ale macro şi micro cosmosului); să-l reântâlnim pe Traian Boicescu, numărul unu în arta plastică vâlceană (pictură şi tapiserie - artist care încă mai ştie de meserie), şi cât de frumos şi-a prezentat elevul...

Constantin Burghele (1898-1967)

Cu ocazia primei expozitii personale deschise la 40 de ani de la încetarea din viata a pictorului, la Muzeul Municipiului Bucureşti - Palatul Şuţu, reunind 60 de lucrari - uleiuri şi acuarele - majoritatea peisaje, dar şi naturi statice, flori şi portrete, realizate de un artist caracterizat de scriitorul, criticul de arta şi colectionarul Tudor Octavian drept un "pictor autodidact, format la şcoala interbelică". "În pictura lui Burghele se regasesc ecouri din Darascu şi cred ca ea are toate datele pentru a intra in circuitul artei romanesti de mare valoare", a apreciat criticul.

Tudor Octavian si-a exprimat speranta ca "odată cu modificarea circumstantelor şi dezvoltarea unei pieţe de artă în România, lucrarile lui Constantin Burghele vor căpăta un alt înţeles". Frate al celebrului medic Theodor Burghele, Constantin Burghele a absolvit, în 1927, Şcoala Politehnică din Bucureşti. Primele încercări în domeniul picturii datează din 1917, când realizează o serie de miniaturi. Preocupat de turism, Constantin Burghele este autorul unor lucrări în domeniu. Picturile sale se află, majoritatea, în colecţia personală a familiei artistului (Cronica Română, 7 iunie 2007).

Florin Popescu-Pentegos

„Absolvent al Liceului de Arte Plastice din Râmnicu Vâlcea, a urmat cursurile Facultăţii de Psihologie din cadrul Universităţii Ecologice din Bucureşti. Printre abilităţile profesionale se regăseşte experienţa în grafică digitală, cu practicarea softurilor: Photoshop, Ilustrator, Dreamweaver,

Flash, Maya 3D, Corel Draw. Genul de artă pe care il practică Florin Popescu-Pentegos se încadreaza la categoria Space Art.
Din ultimele manifestari expoziționale:
(...)
2002 - Expoziţie colectivă - Galerya.ro Rm. Vâlcea - Dan Tudor Art Agency.
2009 - BIENALA BAPALARV- Expozitie de grup - Galeriile Artex ale UAP Rm. Vâlcea.
A primit Premiul III pentru grafică la concursul „Children can not defend themselves from AIDS organizat de Arhigraf Rm. Vâlcea" (Ion Măldărescu, Agero, 17 07 10)

*

"…Prima privire îndreptată spre lucrările artistului plastic Florin Popescu-Pentegos conturează confirmarea ideii de provocare artistică, a senzației austere ca şi revelație a creativității de factură Space Art. Artistul nu solicită privitorului o simplă percepție virtuală, mai mult sau mai puțin avizată şi estetizată, el îi sugerează regândirea motivelor tratate sub imperiul propriei inspirații. Florin Popescu-Pentegos combină într-o manieră stilizată viziuni spațiale cu detalii selenare, alternând pensulațiile stilului propriu, cu anumite conexiuni salvadordaliene. Simțul artistic ponderat şi bine controlat al policromiei îşi trage esența din îmbinarea a două stări sufleteşti, implicit plastice: evocarea spațiului intergalactic şi legătura cu solul necunoscut şi sordid al planetelor „X", dihotomia între dinamica generoasă a sugerării infinitului spațial şi impactul cu noile civilizații" (Florin Popescu – Pentegos, Maria Diana Popescu, Agero)

GALERII DE ARTĂ LA MUZEUL DE ISTORIE

Cu siguranță, în viitor, se va vorbi mult despre această perioadă, cenușie (este o părere proprie), din viața culturală a urbei noastre, în care una dintre cele șapte arte, cea a picturii de manieră „uap" este reprezentată mai mult decât se poate, fără limite, pe toate spațiile posibile publice și private, fără a avea sau auzi de vreun târg de artă sau de vreo casă de licitație. Spațiul public fiind foarte darnic, orașul Râmnicu Vâlcea, va primi locul unu în Europa din partea Ministerului Culturii și Cultelor...pentru cea mai efervescentă activitate în domeniul artelor plastice...Sală, în piața centrală a orașului; săli 4 plus 2 în fostul Muzeu de Istorie (care Istorie?); săli generoase în Muzeul „Simian"... Nu mai amintim de toate celelalte spații publice sau nepublice care găzduiesc zeci de aceleași lucrări ca și cum intelectualitatea orașului ar părea o cireadă mânată cu bâta de la spate către același ideal estetic, către aceleași idei... Ce nu a reușit comunismul, iată, reușește acest regim (al Culturii) plin de caraghioasă legislație, lipsit complet de imaginație, da, și de idei...lipsit complet de consultanță, reală, publică!

*

Fără nici o legătură cu cele scrise mai sus, deoarece nu este, chiar, nici o legătură, acestea fiind specifice numai Râmnicului, Muzeul de Istorie vâlcean a prezentat în spațiile sale o expoziție, de pictură și sculptură, vernisată în 15 iulie a.c., o expoziție amplă, 18 autori, toți craioveni (așa credem), intitulată "Identități". Despre autorii exponatelor, dar și despre acestea, a vorbit criticul de artă Cătălin Davidescu. A vorbit puțin, a prezentat în linii mari temperamentele artistice ale semnatarilor de lucrări.

Ca observație generală pe care o facem și care încearcă să transmită ceva curatorului, dacă la începutul și sfârșitul desfășurării în spațiu, a lucrărilor, remarcăm autori (bine conturați ca manieră) și tablourile lor, înspre centru se produce un amestec pe care nu l-am înțeles chiar dacă s-ar fi sugerat

înrudirea de stil… Mai degrabă am înțeles o «pierdere» de personalitate…Nu credem că autorii au dorit acest lucru (amestecul) şi nici consumatorii cu gust fin. S-ar putea sugera, prin această asociere, şi un anume protest social (când spiritele se amestecă… de frică*)*, dar neplăcut este că cei mai mulți distrug esteticul (chiar şi pe cel al urâtului), desenul, cromatica «curată», şi, apelând la iconografia infantilă, dau personalitate acestui protest.

O altă observație pe care o facem este că spațiul nu este propice sau încă nu este complet amenajat pentru manifestări de acest fel, care, nu suportă mişcarea din spatele ferestrelor, pătrunderea razelor solare, neestomparea luminii…

Dar cea mai importantă, şi ultima, expoziția este utilă consumatorilor de artă plastică, analiştilor de artă, artiştilor vâlceni în marea lor masă, deoarece, prin amplitudinea ei, prin evoluția de la o oră la alta (reluând fenomenul privirii şi procedând la comparație), există posibilitatea decriptării mai uşoare (criptarea fiind deliciul criticilor de artă care apelează la «traducerile» proprii pentru înțelegerea lucrărilor de artă – nu este cazul lui Cătălin Davidescu – analist fin şi cu mult bun simț revărsat peste «marginile» profesiei domniei sale) şi efectuării unei radiografii a artei plastice româneşti contemporane (cel puțin zonale), locul unde se situează ea; iconografiile ce o compun.

Florin Zupea deschide seria exponatelor dacă o parcurgem (prin săli) în sens orar. Suprarealism de calitate, iată, se poate - în actualitate; remarcăm contorsionările de trupuri umane, de obiecte, chiar de… piane. Desenul şi cromatica, maestrului, rămâne în domeniul artisticului. Este dublat, în spațiul tridimensional, de Ioana Fluieraşu, autoarea sculpturii pictate, reliefuri din lemn cu un desen (cromatică) aparte, locul detaliilor, de cele mai multe ori, fiind preluate de acelaşi desen…Şi, ca să rămânem pe această linie de calitate, a sculpturii etalate în spațiul expozițional, să-i remarcăm pe Dan Purcărea (cu o notă aparte pentru realizările sale bimateriale, simbioze între materiale,

compoziții sugestive în spiritul interferenței dintre tehnologie şi artă, a interferenței dintre arte, comunicând cu timpul prezent, cel al sfârşitului de secol XX şi începutul secolului XXI; ne-a plăcut patrupedul cu angrenaj - multe, f. multe sugestii - dar şi simbolica dublă segmentare a miezului - bronz - şi a învelişului - piatră…) şi pe Marcel Voinea cu a sa metaloplastie în cupru, imitând basorelieful şi sugerând o grafică cu tentă în "poetic"…

Întorcându-ne la pictură, de fapt la pseudosimezele (peretele dintre două ferestre transparente nu poate fi numită simeză) noastre, la suprarealismul curat al lui Florin Zupea, îl întâlnim pe Alfred Rece, aproape, şi el, de suprarealism, mai degrabă simbolism, şi care suprapune cromaticii şi desenului inițial un strat de negru în filigran…La Alfred Rece simțim că se apropie abstracționismul, unul, încă elevat; dar nu, până la abstract mai este, urmează Valentin Boboc, ample structuri sectoriale în una, două culori (pentru ca mai apoi să-l regăsim între simbolurile populare - ornamentul şi structura cromatică - desigur, permanent ancorat în abstract), decor lapidar; apoi vin structurile cromatice: Maria Marian, Prundeanu Gabriel, Ion Preda - abstract şi el, sectorizându-şi compoziția; Mihai Trifon, prezent cu colaje şi elemente de pop – art, Dragoş Cosmin, pictură - aproape ceramică; Cordoş Cosmin, structuri cromatice bine reliefate grafic, Gabriel Giodea, protestatar, tratând urbanul prin manieră infantilă, pentru că atât merită – adică schematic, având şi nuanțe de simbolism; Cătălin Solcan, structuri cromatice pe ziare – pop art, dar şi schematism aleatoric, Stelian Ghica, abstract – fovist – gestual (de-ar fi după Corneliu Antim); Silvian Bârsanu, compoziții de *redy-made*…

Iată… am parcurs mai multe "identități" plastice, decorul nostru oltean, academic, în conştiința locului, devenind mai bogat, dându-ne, însă, seama (totuşi) şi cât de slabă este reprezentarea sculptorilor (dar şi a pictorilor) vâlceni în spațiul plastic artistic oficial scindat (criză întreținută de la "centru") de aşa zisă categorisire (spunem noi falsă) artişti profesionişti şi artişti amatori… (Iulie, 2008)

EXPOZIȚIE LA MUZEUL DE ISTORIE VÂLCEA
BĂRBAȚI ÎN ARTA TEXTILĂ ROMÂNEASCĂ
12 mai – 10 iunie 2010

Bălănescu, Boicescu, Deac Bistrița, Dobre, Gogescu, Mihăescu, Moldovan, Roşeanu, Zâmbroianu.
Curator: Gheorghe Gogescu

Natură moartă, perspectivă, spațiul clasic adus în prezent sau meseria privită ca artă; covoare, concurând imaginea picturală, sunt numai o parte din explozia de idei şi gânduri sentimentale care se desprind din lucrările de tapiserie ale unui maestru în această splendidă meserie, adevărată artă, pe care o etalează Gheorghe Gogescu (Bucureşti) în cadrul expoziției colective deschise la începutul lui mai în cadrul Muzeului de Istorie şi care reuneşte aşi ai tapiseriei româneşti... O expoziție de cinci stele! Împreună cu Gheorghe Gogescu expun: Daniel Bălănescu (Bucureşti), imprimerie textilă, o desfăşurare de „stindarde"-imagini în care omul se află în universul acesta, obligat să existe - oricum, dar mereu în pragul unor încrengături de hățişuri, lucrări desfăşurate în curtea interioară a muzeului; Traian Ştefan Boicesu (Râmnicu Vâlcea), „Cochili", „Fosile" ...lucrări de mare anvergură, care-l plasează pe talentatul pictor (izbitoare similitudinea mesajului plastic, mai mult decât reuşit, dintre pictura sa şi lucrarea în haute lisse „Fosile") vâlcean, în galeria marilor tapiseri români; Ioan Deac-Bistrița (Bucureşti), tapiserie-haute lisse, „Gesturi inutile", „Alternanțe"-lucrări, care, şi ele, constată o lume în permanentă variație şi mişcare, o existență... pernicioasă; Vasile Dobre (Bucureşti) cu lucrări în care domină ideia monumentalistă, linia riguroasă; Vintilă Mihăescu (Bucureşti), „Zăganul", „Egreta"...grafică, pictură pe suport textil, amplitudine în mişcare, dar şi valoroasa lucrare în haute lisse - „Vis"; Mihai Moldoveanu (Bucureşti), în tehnica mixtă, expune „Simbol ascuns", „ Clepsidră", diferitele simboluri din lumea materială, constituindu-se în tematică; Alexandru Dan

Liviu Roşeanu (Bucureşti), un mare artist, care printre multele şi valoroasele lucrări expuse a prezentat-o şi pe cea intitulată „Vânătoarea”, fixată chiar la intrare, din care cauză, când păşim în expoziţie şi-l privim, pentru moment, avem impresia că ne aflăm într-o încăpere a Muzeului Brukenthal...O patină, simbolizând vremuri apuse din care nu răzbate până la noi decât o definiţie reală a formei artistice...Şi nu ultimul, decât într-o listă alfabetică, o surpriză pentru lumea esteticului artistic, în tehnică mixtă, tapiserie volumetrică, expune Nicolae Zâmbroianu (Bucureşti), „Sfatul înţelepţilor”, „Germinaţie”...sugestive lucrări, care par a concluziona definitiv prezenţa bărbatului în arta ţesutului, în tradiţie, ea fiind mai mult un apanaj feminin. N. Zâmbroianu construieşte în spaţiu, ca, modelând în sculptură...

Mai, 2010

IV

REALITĂȚI

ECOARTA-EXPRIMAREA ECOLOGICĂ A ARTEI

1

Pornind de la previziunea lui A.Malraux, aceea, că secolul XXI "va fi religios sau nu va fi de loc", ne permitem să-l contrazicem pe marele filozof, scriitor şi politician francez, spunând că religia ortodoxă, cea catolică, probabil şi cea orientală, şi-au dat seama mai de mult că nu vor rezista în formulele actuale. Sintagma eminesciană "religia, o armă de dânşii inventată..." a prins contur tot mai însemnat în adevăr, iar acest lucru, mai ales în democrațiile foarte avansate, generalizate, este imposibil de acceptat. Puterile religioase, şi ele, dându-şi seama, purced intens către o deplasare înspre componentele democratice ale societății. În acest sens, Biserica se deplasează către individ şi nu invers.

Se urmăreşte, de către biserică, fiinţarea reală în spiritul omenesc, arătându-se mai multă înţelegere materialității eului şi nu sută la sută materialitatății divinului.

Să menționăm, înaintea oricărei supreme instanţe, biserica şi-a dat prima seama că proclamația ilustrului gânditor francez este lipsită de sens şi conţine mai degrabă o componentă fatalistă.

Noi, cei care nu formăm biserica, dar suntem lângă ea şi formăm clasa simțitoare a artiştilor, a ştinţelor şi tehnologiilor, ştim sau bănuim, pronosticăm, că viitorul, deci şi secolul XXI, va însemna o suprapunere a interesului tehnologic (practicat la

nivelul unei productivităţi controlate) peste cel încredinţat divinului, simţirii sufleteşti, iubirii şi respectului faţă de om.

Acest "sufletesc" este sinonim cu iubirea, cu speranţa, cu credinţa în divinitate, iubirea pentru fapta de viitor, cu creaţia, cu iubirea de viaţă.

Secolul XXI va fi dominat de două simţiri universale. Cea care poartă interesul existentei materiale, dezvoltarea ponderată a tehnologiei, şi cea care priveşte estetica şi coabitarea cu mediul înconjurător, estetica definită ca simţire aleasă.

Destul s-a "destrăbălat" secolul XX în căutări de formule originale, însă aproape normale într-o atât de amplă şi devastatoare dezvoltare tehnologică. De aici a rezultat şi prezenţa răului în spirit, lipsa de etică ecologică...

În artele vizuale, spre exemplu, s-a uitat, s-a neglijat complet existenţa alter ego-ului, opera în sine, şi s-a pedalat pe stabilirea profilului psihic al autorului, dezechilibrelor sale, postboemei târzii (faţă de cea interbelică), postromantismului oblomovist-cel fără potenţial. Au fost numiţi artişti, artiştii, înainte de a se perfecţiona în meserie; singurul curent, serios, care a încercat să salveze ceva din simţirea şi măestria artistică (din existenţa ca atare a operei, nedistrugând desenul şi nici puritatea cromatică) a fost doar suprarealismul. Restul, neînsemnând decât o amplă şi cruntă decadenţă, oricum a-i lua-o, neavând cum să fiinţeze într-un sistem de spirit ecologic...

Există o estetică a mediului înconjurător, venind din chiar însăşi perfecţiunea organizării în sine a naturii, estetică formulată pe respectul faţă de această natură (fără a face referire la arta ambientală sau la cea numită "arte-facte"). Există produs artistic în concordanţă cu puritatea mediului atât în spaţiul fizic cât şi cel spiritual. Probabil, noile stiluri, curente artistice, vor ţine cont de această estetică, care se impune, şi vor oferi lucrări "curate" - în grafie, curate şi stimulând optimismul colectiv…Lucrări care să conţină manoperă, potenţială, dar şi cinetică, o estetica a frumosului (sic!), dar şi pe cea specifică feed back-ului informaţional, venind din existenţa invers frumosului.

Ecoartă nu înseamnă arta ecologiei sistemelor mediului (meseria în sine, sublimă), ci arta care se exprimă ecologic, protejând spiritul de viruşii răului-urâtului, şi crează un mediu favorabil iubirii, speranţei, vieţii, şi care protejează simţirea umană de nesimţirea ei. Ecoartă este arta (gândirea şi tehnologia) pozitivă.

Ca să existe, ea trebuie elaborată dens, trebuie să reziste în timp ca formulă, ca idee filozofică, să scoată în evidenţă însuşirea care domină prezentul, secolul XXI, când dezvoltarea tehnologică încearcă tot mai mult să fie în rezonanţă cu sufletul omului tehnolog.

Chiar şi în situaţia unei însufleţiri totale de partea lui Dumnezeu, chiar şi atunci, Malraux va fi avut doar parţial dreptate, căci componenta tehnologică, ponderată de această dată şi combinată cu ştiinţa avansată, ridicând relaţia om-om şi om – unealtă la nivel de artă, va duce la creşterea dimensiunii omului în detrimentul celei divine, dar nu întratât încât să o depăşească…

În Ecoartă au loc toate artele care manifestă în conţinut respect pentru efortul creaţiei, pentru lumina pe care o răspândeşte în jur această creaţie.

2

Ecoartă nu înseamnă hârtie igenică atârnată pe pereţi, nu înseamnă sculptură cu hârtie igenică înşirată pe sârmă...Nu înseamnă pensule legate de cozi de măgar.

Ecoartă înseamnă producţia de lucrări artistice care să fie în concordanţă cu relaţia, echilibrată, om - mediu înconjurător, să reprezinte asimptotic spiritul, fiinţa umană faţă de neperenitatea ei.

Înseamnă cum influenţează mediul, omul. Cum spiritul oglindeşte timpul în favoarea sa, încercând să clarifice relaţiile dintre el şi realitate, el, trebuind să oglindească interesul uman. Aceste relaţii sunt în continuă mişcare, schimbare.

Ecoartă a existat, pentru scurt timp, şi la sfârşitul sec XIX. Poate mai mult ca oricând. Dar, atenție, în timp ce lumea continua să se dezvolte, să se schimbe, să se regăsească pe ea însăşi într-o zodie mai bună, arta a ieşit tot mai mult din relația sa cu timpul şi s-a ocupat numai de imitație sau originalitate.

În sec XXI, Ecoarta va trebui să însemne revenirea la reflecția lumii obiective în interiorul simțirii, dar să o şi influențeze, fiindcă în acest secol omul este şi va fi mai inteligent. S-a hotărât ca spiritul şi sufletul, pe care în general le numim simțire, să fie existențe obiective, în plină cercetare, în atenția individului conştient că a greşit până acum, ocupându-se numai de tehnologie.

Avea dreptate dr. Alexandra Rus, critic de artă din Cluj, când spunea la un vernisaj, nu prea îndepărtat, la Polul Culturii Clujene, că trăieşte o mare satisfacție, căci în spatele formulelor şi cifrelor cibernetice, " respiră tot mai mult sentimentul de viață..."

De mai bine de două mii de ani, arta, în sine, a fost ecoartă, producția artistică a fost în concordanță cu aspirația timpului producerii ei, creând dezvoltarea către idealuri. Pe lângă spiritul de dominație al elitelor societății asupra vulgarității arta era tot una cu tehnologia progresului. Din sec XX încep lucrurile să se schimbe, această tehnologie, luând un curs imberb, se aruncă cu ochi închişi către micro şi macrocosmos.

Arta părăseşte obiectivizarea lumii, o neagă, şi aruncă spiritul în cele mai tenebroase laturi ale existenței sale. În primă fază, prematur, artiştii îmbrățişează, dintr-un handicap cultural (real sau nu), comunismul. Îl îmbrățişează, fiindcă au convenit să trăiască în boemă…Să stea sau să viseze, să fie expeditivi, şi cineva să le dea! Este un adevăr care nu a putut să însemne un fapt evolutiv (ori de involuție nu are nevoie nimeni!).

Credem, unii, că din acest secol, arta şi tehnologia, în coabitare, prima, "urmărind-o" pe a doua, dar şi invers, mai mult, cea de a doua oferindu-i primei materialul necesar, şi amândouă

ținând cont de cele două realități, sensibilă şi materială, vor realiza o nouă categorie artistică, cu bătaie lungă, numită Ecoartă.

Exprimarea ecologică a artei, să spunem din nou, înseamnă acele lucrări care întăresc spiritul omului în univers, forța sa de creație, importanța sa, a vieții, față de toate celelalte realități. Înseamnă exacerbarea meşteşugului, a spațiului plan şi tridimensional, a spațiului cu şase grade de libertate…Înseamnă absența inovației decadente...

Prin ecoartă, oamenii vor trăi să producă artistic necesitățile mediului lor.

Posibil ca mediul, prin artă, să fie transformat într-o plăcere a vieții. Paradoxal, va fi o plăcere chiar şi starea de neplăcere, căci prin raritatea ei, prin tehnologia de eradicare, se va găsi o cale de valorificare…

Însăşi tehnologia va deveni o artă, căci şi înainte timp era o artă. Artă şi meserii, doi termeni care, prin comasare, înseamnă ecoartă. Estetica, creația şi simțirea divină vor sta la baza tuturor lucrurilor.

Ecoartă va însemna să se creeze numai pe bază de logică, chiar şi atunci când se manifestă ca urmare a unui suspans sentimental.

Logica devine o necesitate pentru creație, ca şi credința, precum fenomenele fizice au nevoie de repere în spațiu, chiar şi în sistemele relative, precum soarele se mişcă odată cu pământul, dar şi altfel decât el. Sufletul şi simțirea au şi ele nevoie de referințe.

Să sperăm, că pe lângă faptele legiuite de Dumnezeu, vor fi şi faptele legiuite de Artă.

Prin ecoartă omul trebuie să-şi creeze spațiu vital, unul terestru, rupt de veşnicia condamnării sale în subteran, nu unul idilic, de zbor, căci el nu este pasăre, ci ființă pe scoarță, între cer şi subteran, aşa cum este logic. Dinspre jos în sus se ridică minerala indispensabila substanță şi dinspre sus în jos se lasă aerul inspirat spre neprimitoarea, dar obligatoare viață.

Noiembrie, 2003

3

(STIINŢA ŞI ARTA. ECOARTA. ECOSISTEM EXPRIMAREA ECOLOGICĂ A ARTEI)

Cercetarea, căutarea ştiinţifică şi spirituală va fi în om şi mai puţin în afara spaţiului său. Când, totuşi, vom vorbi despre acest spaţiu, atunci omul va fi prezent acolo printr-un mesager al său. Deci şi spaţiul viitorului va fi definit tot de om.

Din ce în ce mai mult lumea se îndreaptă către o activă intenţie de suprapunere a spiritului, a sufletului cu plăsmuirea tehnologică raportată la mediul înconjurător. Dacă până acum toate cercetările tehnologice căutau secretul unei existenţe transpuse în trecut şi viitor, astăzi, şi probabil mai mult în viitor asistăm la racordarea acestei existenţe la un mediu consistent în artă şi tehnologie, în vederea conservării prezentului omenesc în faţa unor adversităţi previzibile…

Ce este omul, ce este mediul înconjurător? Poate el exista, spiritul său, variantelor futuriste prevăzute de SF-işti? Poate el rezista tentaţiei tot mai accentuate de timp material şi tinde la infinit către zborul galactic? Poate el să plece într-o „cutie de chibrit" şi să se întoarcă peste timp în altă lume?

Va fi un secol de rugă către Dumnezeu? Sau va fi o continuă căutare spre a realiza un prezent estetic, într-o astfel de alcătuire, care să sfideze destinul brutal, imbecil, zadarnica speranţă...

Omul, credem noi, va fixa la intersecţia intenţiilor sale arta, simţirea şi cercetarea ştiinţifică. Produsul său va fi un conglomerat de betoane, sticlă, zboruri în plan, în spirale de imagini şi idei artistice, un mozaic în care cele două componente, arta şi ştiinţa vor fi esenţiale. Acestea se vor intersecta, se vor influenţa reciproc, arta va fi ecoartă şi ea va avea un rol precis în societate.

Cum astăzi oamenii merg la serviciu, arta va fi din nou meserie, nu numai stare de ficţiune, cum este astăzi, va fi

consumată în economie… Atenție, în mare parte, ea va fi totuna cu produsul tehnologic. Cu alte cuvinte, şi design!

Apropo, întotdeauna economia, arta au avut un caracter de piață, ele fiind specifice liberului schimb dintre doi indivizi, dintre un individ şi un grup, între două grupuri diferite. Ele nu au avut un caracter de piață decât în societățile bolnave psihic, când un producător nu a produs decât pentru a măsura timpul, adică pe stoc fals...

În viață, într-un ciclu, este mai mult rău decât bine. Răul se consumă inevitabil, mereu, iar binele îşi transferă conținutul în viitor spre una din zilele care urmează. De aceea cred că ştiința şi arta vor păşi împreună spre, de ce nu, viitorul edenic al omenirii, arta, având rolul de a struni ştiința şi rezultatul ei, tehnologia.

Toate răurile vor fi adunate spre bine, toate plăsmuirile prooroce vor direcționa către nedestructibila uniune dintre ştiință şi artă. Arta va fi un bun pentru ochi, ecoarta, un bun pentru viață…

Chiar dacă mitul despre Turnul Babel nu va cădea, căci în fiecare clipă putem să mai adăugăm un metru intenției noastre de înălțare, oricum prea mică față de un reper atât de mare cum este Terra, omul, după modelul biblic, va reânvia în dragoste pentru emanciparea sa, dragoste pentru autodepăşire, dragoste pentru fizica timpului material, şi nu va uita de ecologie, atât în material, cât şi în spirit!

Timpul cântăreşte bine toate cele. Curios, el este şi gravitațional, strunind bine atât înălțările cât şi căderile.

*

Muzica există prin ea însăşi ca artă, există ca artă şi prin actul de interpretare. Deci ea există în două forme, dependente una de alta la concret, independente la recepția consumatorului. La o anume artă ne gândim când vorbim despre muzica lui Brahms şi despre altă artă vorbim când îl urmărim pe X, marele interpret a lui Brahms…

Foarte uşor muzica trece vaporoasă sau greu condensat pe lângă matematică.

Despre arta interpretativă dorim să vorbim ca despre o ecoartă, căci atunci când parametrii ce definesc talentul interpretului sunt înalți, atunci simți că trăiești la o cotă înaltă, simți că mediul îți este plăcut şi apropiat…

Ea, arta interpretativă, a declanşat epoca modernă, epoca de emancipare a artei, epoca „modei" sau cea a „curentului".

Dacă un violonist poate să fie, ca moment de artă, peste compozitorul concertului său, să manevreze cu elemente abstracte şi să creeze o nouă impresie de valoare asupra mediului, de ce nu şi un pictor poate să fie deasupra realității fotografiate de ochi, deasupra aparatului special inventat.

Iată cum emanciparea interpretului muzician a dus la emanciparea pictorului, a expresiei sale, a impresiei operei în final, intuind că pictura poate fi mai spirituală...

Acest lucru s-a întâmplat în secolul XIX…

Iată cum muzica prima s-a emancipat, după care au urmat toate celelalte...

Noul mod de manifestare al artelor, dinamismul, gândirea filozofică şi mai târziu tehnica desăvârşită (vezi suprarealismul), a fost în concordanță cu mediul provocant, a fost ecoartă în termenii specifici dezvoltării furibunde tehnologice. ...Dar nu întotdeauna în folosul omului!

Revenind la cazul muzicii, cu toții ştim că la un concert, în sală, în direct, desfăşurat într-o filarmonică, nu numai opera în sine este de căutat, ci şi actul interpretativ, şcoala locală şi de aiurea, cea care aruncă pe piață talente de necontestat, talente care înseamnă mereu, ca o buclă cibernetică, reconsiderarea compozitorului interpretat. Zeci de variante sunt puse cu auditoriul în contact.

Conceperea artei în direct, a muzicii, constitue sarea şi piperul acestei arte, este magia creată de interpret, este timpul trecut şi cel viitor trăit „la prezent".

Lumea ar stagna dacă nu ar exista „cabotina" artă a interpretării, ca şi cele, în general, specifice creării…

Muzica înseamnă mult senzorial, înseamnă ştiinţă şi de aceea este prima artă în relaţie cu tehnologia. Dacă această relaţie reuşeşte să creeze spaţiul sonor, „cel aşteptat" de senzorul uman, să contribuie la realizarea unui ecosistem, atunci ea este o bună propagandă, un bun dat pentru ideea de nou concubinaj, acela dintre artă şi tehnologie.

Decembrie, 2003

ORAŞE ŞI MONUMENTE

Dorind să retrăim câteva clipe de istorie vie, să ne reîmprospătăm elemente de cultură medievală am hotărât să revizităm oraşul Sibiu, să revedem celebrul muzeu Brukenthal îndemnat fiind şi de ultimele pagini scrise de Constantin Zărnescu despre Principele Dracula, cel ce făcuse târg cu regele ungar, Mateiaş Corvinul, asupra unei cote financiare date de medievalul oraş contra sprijin în apărarea marginii de regat; Dracula Vlad să apere Transilvania, de turci, iar sibienii saşi să-l răsplătească pe principele valah cu tot ce acesta le va cere...

Cu astfel de idei, am descins deunăzi în străvechiul oraş pe care întotdeauna l-am iubit şi admirat pentru valoarea sa istorică, pentru frumuseţea arhitecturii medievale, pentru posibila noastră legătură cu spiritul german, legătură care ne-a pasionat întratât, încât, luna trecută am plecat singuri, pentru o zi, să vedem Cernăuţiul din actuala Ucrainã...

Considerăm Sibiul ca pe un oraş monument, de unică existenţă europeană, un oraş de graniţă sărac pentru imperiul german şi austriac, dar atât de bogat, acum, pentru istoria contemporană. Vizând punctul de vedere tradiţional îl consider deosebit de important pentru poporul sas, pentru toate vecinătăţile de popoare... De aproape o mie de ani, deosebit de important pentru poporul român.

Pe aceeaşi linie de monumental arhitectonic, chiar mai mult, monumental cultural, dorim să subliniem şi existenţa celorlalte localităţi, comune şi sate din judeţul Sibiu, cum sunt inegalabilul Apoldul de Sus, Apoldul de Jos, Cristian, sau mai aproape de noi, Boiţa; cea lăsată mai mult decât toate în izbelişte...

Am observat, în sfârşit, ca reparaţie morală faţă de noi cei profunzi, faţă de români, ca reparaţie materială faţă de istoria universală, la Sibiu au început lucrările de restaurare şi protejare arhitecturală. În mod sigur, peste câţiva ani , dacă aceaste fapte vor continua, acest oraş va fi unul dintre cele mai căutate din lume, de către cercetători, de către turişti.

Incredibilă, cinică, a fost nepăsarea unei stăpâniri anacronice, criminale, nepăsare batjocoritoare faţă de ceea ce istoria lasă mai de preţ, trecutul, sursa de aer pentru vitalitatea prezentului.

Cum pot să vadă rezultatul unei politici cretine cei ce au fost la cârma puterii? Cum pot să se uite în sine chiar şi după aceşti patrusprezece ani de drum ocolit, de nesimţire. …Coborâm pe strada Conrad Haas, o luăm pe Moş Ion Roată şi ajungem la celebrele scări. Au fost şi sunt străzi fară pavaj, cu nămol, colosale străzi născute de sute de ani, conduse de oameni fără ruşine faţă de civilizaţia ultimilor şaizeci de ani. Urc scările, monumentale scări pe ale căror trepte în orice direcţie te-ai uita vezi o arhitectură divină. Opere de artă, opere de acoperişuri, planuri înclinate, capodopere de intersecţii. Urci şi vezi catedrala evanghelică, liceul Bruckenthal, mergi pe o medievală şi originală stradă, cea a Mitropoliei şi ajungi la un parc...batjocorit de portrete, busturi “bocanci”, din bronz, masive şi cu prost gust făcute. Probabil, au fost concepute de o stăpânire fără bun simţ, de "artişti" plastici studiaţi la şcoli de “neartă” racordaţi la celebra cooperativă comunistă de trăit fără bani, de creat o pseudorealitate. Ne-a fost ruşine de mastodonţii cocoţaţi, făcuţi în numele artelor plenare, în cadrul fondurilor şi uniunilor elitelor plastice naţionale...

Ne-a fost ruşine pentru naţia care a dat naştere la oamenii care au condus Sibiul zeci de ani şi l-au lăsat în paragină.

În Piaţa Mare, un picamer începuse să spargă ceva. Într-o piaţă unică, europeană, în care se vede că nimic nu fusese până acum reparat, renovat, exceptând poate monumentul lui Gheorghe Lazăr, care, ca operă de artă, ni s-a părut a fi o ruşine...Noroc cu biserica romano catolică unde am intrat şi ne-am revenit oarecum...De ce o fi stând jos, pe scaun sau aşa ceva, cel făcut din blocuri de piatră, lipite la încheieturi, pe care l-am bănuit a fi Gheorghe Lazăr? De ce stă, şezând, într-o piaţă unde probabil ar fi trebuit să se adreseze mulţimilor adunate...Ce piaţă !

De aici, trebuind să mă întorc înspre hotelul Bulevard, am pornit pe o altă bijuterie de stradă, dar, care, anacronic, se cheamă Nicolae Bălcescu. Hodoronc tronc...Ce treabă are Bălcescu cu vechea stradă a negustorilor şi breslelor meseriaşe din medievalul oraş al sibienilor saşi, al lui Mateiaş şi al verişorului său Vlad culegător de taxe locale şi apărător de...draci?

Am scris acest articol aici, pentru noi, pentru vâlceni, fiindcă multe din criticile făcute la adresa edililor sibieni sunt valabile şi pentru noi, chiar mai mult, dacă stăm şi ne gândim la ruşinea pricinuită, demolarea completă a vechiului oraş. De asemenea, am înţeles, că se doreşte ornarea unui parc sau alei cu busturi sculptate...Exceptând mizeria periferică construită pe fostele grădini de zarzavat, n-am spune că oraşul nostru este urât, că este construit chiar fără gust, dar totuşi, cei aflaţi cândva la puterea străzilor, la puterea de cuvânt, de părere, dacă se laudă cu aşa ceva şi se tot laudă indirect, cum pot să doarmă liniştiţi, la atâta dovadă de puţină minte de care au dat dovadă...

Cu toate acestea au făcut un lucru bun, lăsând, pentru ziua de azi, două locuri neconstruite încă, ne referim la scuarul din centru, vechea terasă, ne referim la câmpul părăginit de lângă fostul PSM şi clădirea Finanţelor.

O propunere am face edililor de azi, ca în aceste locuri să fie reconstruit centrul Râmnicului vechi, după fotografii. O parte, pe latura de la Prefectură pe bulevard în jos, colț cu Ana Ipătescu, apoi spre Finanțe şi închisă bucla la depozitul farmaceutic. A doua parte, de la Agenția de voiaj un brâu de construcții până la patiseria Boromir şi ceva înspre interior, refăcându-se astfel vechea terasă... Construcțiile se pot face pe locuri noi şi nu neapărat pe poziții originale.

În orice caz , edilii care văd viitorul azi, mai ales în această de prost gust tranziție prelungită trebuie să renunțe la vizele, aprobările, organismelor revoluționare de la 44 încoace, reîntărite în 1989, organisme care evită licitația, concurența, dar îşi oferă "competența" pentru atragerea de lucrări în propria ogradă.

Martie, 2004

LA SIBIU S-A DEMOLAT STATUIA LUI GH.LAZĂR

Cu paşi repezi, ajutați de istorie, sibienii cu al lor oraş se îndreaptă către integrarea europeană, în fapt, ca oricare alt oraş românesc, cu mici retuşuri, fiind de mult integrat într-o cultură cu mult superioară celei de azi, cultura europeană cu rădăcini în cea de acum 500 de ani...

Ca semn al voinței lor de a fi capitală culturală a Europei, pretenție neapărută ad-hoc căci, arhitectural vorbind, această aşezare merita atenția întregii omeniri, sibienii au purces la conservarea trainică a medievalului oraş.

Rar întâlneşti roci originale, trecute prin mâna şi studiul ochiului uman, funcționale, având vârsta jumătății de mileniu...

Într-un număr trecut al ziarului Info puls, mai bine de un an, criticam primăria Sibiului pentru delăsarea, ruinarea prețuitelor vestigii păstrate prost până azi, pentru denumirile irației date

unor străzi şi pieţe, pentru dureroasele dovezi ale unor arte proletcultiste, profesioniste, grobe, fabricate după cel de-al doilea război mondial...

Deşi credeam că acuzaţiile aduse le-am scris doar pentru noi, vâlcenii, destul de grave, justificate însă din punct de vedere al bunului simţ cultural, acuzaţii pe care le pusesem alături de cele aduse edililor vâlceni referitoare la marea demolare a trecutului localizat în jurul anilor 70, Primăria Sibiului s-a autosesizat, deşi mai mult ca sigur s-a autosesizat cu mult înainte şi a început importanta vitală operă de reconstrucţie, de reabilitare şi reutilizare a habitatului specific trecutului, specific medieval... A început, şi, acest lucru doream să-l subliniem, a avut curajul să demoleze kitsch-urile intelectualităţii plastice profesioniste, conformiste, obediente, specifice ultimei jumătăţi de secol.

Astfel asistăm la un moment extraordinar, valoros, al istoriei postdecembriste, edilii sibieni demolează (o reface mai bine în altă parte) statuia lui Gh. Lazăr, mizerabilă din punct de vedere estetic, care tronează sub semnul unei prostii plastice în Piaţa Mare a Sfatului, în piaţa mare a Sibiului, lângă biserica evanghelică, lângă Primărie, lângă celebrul cartier al meşteşugarilor şi negustorilor sibieni, toate, amintind mai mult de un Matei Corvinul şi Vlad Ţepeş...

O statuie construită din blocuri de piatră într-o manieră ce s-a dorit a volumelor bine temperate, simbolizând trăinicia unei ideologii solide, aparţinând timpului aducerii de nenorociri în cultura noastră, adusă şi certificată de o breaslă, a artiştilor, gâdilată în prostească ei boemă, infatuată, fals înobilată.

Spuneam, în primul nostru material, cel scris acum mai bine de un an, că este o ruşine pentru Sibiu şi pentru ţara noastră că această statuie există, că ea a fost ridicată acolo unde este (acum, „a fost"), că strada care dă spre ea se cheamă Nicolae Bălcescu...că în parcul din apropiere, al intelectualilor sunt mai multe sculpturi, busturi turnate în bronz, personalităţi de primă mărime, la care, capetele, fără nici o vină şi „fără intenţie" sunt executate la dimensiuni care frizează ilaritatea.

Da, a venit timpul să vedem ce s-a construit sub însemnul viermelui de stricăciune, din arhitectură, în general - din cultură, să vedem ce înseamnătate au sau au avut termenii de specialist şi specialitate, amândouă atestate cu diplome eliberate de univers(al)itate...

Scriem acest material ca să arătăm profesioniştilor şi cetăţenilor din oraşul nostru, cei care reclamă întotdeauna nevoia de „specialişti" atunci când se ajunge la judecata publică şi cetăţenească, anume că nu este suficient să vină un profesionist din cultura diriguită, a statului, înarmat cu ceva critici de specialitate şi să ne înveţe cum să judecăm opera de artă... Această operă se adresează mediului în care este creată, şi înţelegerea ei nu trebuie legată de existenţa unui traducător, de un limbaj de decriptare, pe care nici artistul şi nici criticul nu îl are, dicţionarul de logică publică, respingându-l din relaţia producător – consumator.

...Să ni se spună şi nouă acum, câţi dintre maeştri critici şi artişti, arhitecţi şi alţi oameni de cultură au criticat prostia manifestată în orice direcţie a operei de artă, slaba calitate, amatorismul, lipsa de profesionalism... Au criticat opera proletcultistă, de exemplu, a Sibiului!

Asupra unui monument de arhitectură, de sculptură, trebuie să se exprime în primul rând cei pentru care este ridicat acesta, putem să ne exprimăm şi noi, observatori şi consumatori liberi de artă, dacă o putem face, trebuie să se exprime cel care dă banii pentru construcţia lui... Orice sistem, şi despre gândire sistemică tratăm asăzi, are mai multe componente, subsisteme, şi eliminarea oricărei dintre ele din actul de analiză şi judecată al acestuia reprezintă o eroare, o nepermisă frustrare.

De aceea nu este greşit să discutăm despre valoarea (atunci când se solicită contribuţia financiară publică) programelor „Habitat", „Sacralitate şi Modernitate", valoarea rezultatelor taberelor de creaţie plastică, sărbătoririle publice şi toate aceste dezbateri nu neapărat numai prin sistemul consiliilor locale, cele mult trâmbiţate ca fiind alese democratic. Artă,

contemporaneitate, modernitate; ...putem vorbi liber şi despre neglijența publică, cea de neîtreținere în actualitate a bisericii din celebrul deal al Cetățuii, şi despre dealul salcâmilor (Malului), şi despre biserica din lemn, neproporționată, destinată spațiilor înguste şi pline de angoasă, pentru cine (?), construită la muzeul satului sau hanul, casa de oaspeți din acelaşi loc (creații ale HAR-ului). Ambele din lemn.
Cu asemenea „habitaturi", fără viitor, compromitem originalul, cel specific unui popor...

Da, a venit timpul să criticăm izolarea manieristă sau copierea de manieră, repede şi prost făcută, să apreciem şi să-i adulăm pe marii artişti care au existat, care există, înregimentați şi neînregimentați.

Este corectă şi poziția domnului I. Şt. Lazăr, care ne invită să nu desființăm ceea ce s-a făcut până acum, dacă nu avem ce să punem în loc. Corectă observație, uzată, dar nu şi suficientă...

Căile greşite, postbelice, dar mai ales cele incubate de incultura crasă a momentului postrevoluționar, trebuie încet, încet, corectate, schimbate, un rol important revenind instituției publice de cultură, cetățeanului, presei şi artiştilor independenți.

Iulie, 2005

ARTA ŞI DECADENȚA EI. PREAPOCALIPSA SECOLULUI XX

Arta, dedesubturile ei, simțirea aleasă, starea de revelație, ecologia spiritului, a gândului - mirifica esență, incantarea artistică…sunt doar câteva din preocupările care datorită enormelor neajunsuri din creația artistică manifestată în sec. XX, frământă gândirea sensibilă, tinerească, a începutului de secol XXI.

Într-unul din articolele scrise cu ceva timp în urmă, "Ecoartă-(1)", vorbeam de adoptarea, în lumea creației științifice şi artistice, unui termen specific mediului înconjurător, "ecologie", pentru a prevesti curățenia despre care trebuie să facem vorbire de astăzi înainte, fără cenzuri meschine, în actul de producere al operei artistice, similar cu cel de creație tehnologică.

Fapta petrecută în secolul trecut, în lumea culturală oblăduită de gândirea leninistă, cea care a încartiruit evenimentul artistic în trăpaşe uniuni (cooperatiste) de creație, şi-a dovedit azi prostia, mai mult, s-a relevat ca un enorm pericol pentru societate, atunci când politica revoluționară s-a amestecat cu cultura, în speță cu arta.

Contrar mersului general, precum cel al întreprinderilor socialiste care, blocându-se din varii motive după '90 (unele erau blocate dinainte), s-au privatizat, s-au disociat, s-au „particularizat", ele, uniunile, au vrut să prindă dimensiuni noi, s-au multiplicat în continuare, umbresc şi împiedică acum, subtil, renaşterea mişcărilor particulare, continuă, datorită prostiei generale, o ideologie comună existentă, din păcate, în actualul sistem pseudocapitalist…Noi suntem noi, noi facem artă, noi şi numai noi suntem expresia voluntarismului…"noi" şi niciodată "eu"…

Pentru a compara eforturile noastre cu ale altora, din diaspora, vom continua diatriba noastră (sic!) referitoare la artă, alternând-o cu cea (fără a o numi diatribă) a analistului şi omului de cultură, Alexandru Trifu, de la Geneva, care, în numărul din iunie 2005 al revistei "Căminul românesc", a scris articolului intitulat: "Idiotul în artă, mondializat".

Alexandru Trifu emite judecăți pertinente asupra unei istorii rătăcite, umbrite de mizeria pe care a adus-o comunismul şi care a dat România mult înapoi față de ce trebuia să fie astăzi. Subliniem, în plus, în proprie opinie, că diferența dintre sat şi oraş, la noi, este atât de mare, încât s-a ajuns la situația în care, astăzi, satul românesc să fie un kitsch al satului medieval…
Dar să revenim la artă, la oraş.

"Această idee (n.n - a idiotului în artă) ne-a fost reactulizată privind albumul Muzeului de artă contemporană din Bucureşti. Dacă până în 1944, arta românească a fost şi va rămâne o valoare europeană şi chiar mondială prin Brâncuşi, printre alţii, după anul 1944 până în decembrie 1989, şantierul creerii idiotului, în general, şi în artă în particular, a dat rezultate strălucitoare. Şantier, de altfel, organizat la nivelul Europei de Est."

Cu alte cuvinte, sunt şi excepţii, tot ce s-a produs în arta plasică românească sub atenta şi generoasa oblăduire a sindicatului generalizat, subtil politizat, cel al Uniunii Naţionale de creaţie, uniunea artiştilor plastici, a fost un „tot" exprimat, perpetuat, sub semnul decadenţei, alienării, batjocoririi sentimentului uman…

"După anul 1989, etapa regională a fost depăşită, intrându-se în etapa mondializării idiotului".

În loc să urmeze cursul firesc, al istoriei, adică să dispară aşa cum a dispărut sau cu greu dispare prefăcătoria economică, ideea artei de tip „uniune" se dezvoltă încurajată fiind şi de declinul artei mondiale care, după 1990, recunoaşte că moare, inexplicabil sau dimpotrivă, se îndreaptă către cea mai întunecată perioadă a sa: politizarea globalizării, politizarea actului artistic, grandomania, prostia, incultura generatorilor de act politic…

"Dar, din păcate, cultura occidentală, în esenţa ei, fapt dramatic, a intrat într-o perioadă de decadenţă greu de explicat la prima vedere."

În articolul pe care l-am remarcat şi îl exemplificăm acum, scris de Alexandru Trifu, autorul de la Geneva, reprezentant de seamă al românilor din diaspora, acesta, pentru a se justifica, a ajunge la esenţe, subliniază caracteristici ale fiinţei umane, precum cea de „dominaţie, ambalată în mesianism" sau cea de neglijare a bunei relaţii ale omului cu Natura, prevestind apariţia unei perioade „preapocaliptice" şi a apariţiei „mutanţilor umani"! Totul ca urmare …"al credinţei reacţionare că cel mai puternic economic, politic, ideologic are dreptul să-şi impună punctul de vedere pe toate planurile."

Patru etape se pot distinge în cadrul luptei de dominare, "devenită globală": "lovitura de stat bolşevică din 1917 în Rusia", "Mai '68 în Franța", "Eşecul creerii Europei unite", "Mondializarea".

„Proletcultismul", consecință a primei etape, „proclamarea revoluției prin sex, sânge şi violență" de către Jean-Paul Sartre în cea dea doua etapă, Franța anilor '68, "Europa patriilor, cea în care credea De Gaule, Europa diversității", a treia etapă, „Mondializarea" (spirituală) a patra etapă, sunt tot atâtea motive care au dus la creerea "idiotului mondializat (în cultură şi artă)".

Se instalează în cultură, în civilizația umană, ideea de istorie pierdută… Iată ce spune un anume Pierre Nora în lucrarea sa „Locuri de memorie": „Sfârşitul societăților memorie, Istoria condamnată la uitare, Istoria este o reprezentare a trecutului. Memoria este mereu suspectă Istoriei a cărei misiune adevărată este de a o distruge şi de a o refula"…"Sunt mulți filozofi, critici de artă, care se înscriu pe această linie şi dictează piața artei, a artelor plastice în particular. Deci nu este de mirare că în facultățile de arte frumoase nu mai este pus accentul pe ştiința de a desena, de a picta, sculpta etc…amatorismul este în floare…cel ce câştigă bani din artă este profesionist, iar cel ce nu câştigă este amator…nu se mai creează, se face artă. Cu resturi de mâncare, cu gunoaie."

Am văzut şi noi, aici, la Râmnic, asemenea artă, mai mult, sub semnul unei crase inculturi, girate de sus puşi, finanțată (aşa se zice mai nou) de la Bruxelles.

Părerea lui Alexandru Trifu este că "idiotul în artă, mondializat, nu este un fenomen întâmplător, ci una din etapele decisive ale drumului preapocaliptic pe care s-a înscris omenirea."

Ideile domnului Trifu vin să întărească cugetări ale noastre, o parte din cei ce locuiesc în acest Râmnic, să le confirme, să le întărească alura europeană, să ne îndemne la atenție, să ne îndemne în a ne creea singuri judecăți de valoare, să ne de-a curaj într-o lume în care minciuna este pusă la loc de cinste, politica

este bestială, falsa valoare este redefinită ca foame de bani. Să avem curajul exprimării atunci când judecăm opera de artă, să o analizăm în baza efortului intelectual folosit în creație, al energiei utilizate, să criticăm, subliniem noi, în baza unor date ale valorilor creştin democrate.

August, 2005

INDICE

Abel
25, 26
Ada Ioanid
117
Adam
25
Adina A. Enăchescu
138, 141, 151
Alban Berg
21
Albert Einstein
22, 23, 55, 129
Alexander Archipenco
13
Alexander Calder
20
Alexandra Rus
34, 35, 36, 183
Alexandra Titu
79
Alexandru Dan Liviu Roşeanu
178
Alexandru Horezeanu
145, 147
Alexandru Lahovary
54
Alexandru Lăpuşneanu
129
Alexandru Marin
93, 94, 95, 96, 131, 135, 137,
142, 144, 150, 151, 152, 153
Alexandru Mircescu
105
Alexandru Popescu Mihăeşti
159
Alexandru Stănescu
36, 38
Alexandru Ştefulescu
46
Alexandru Trandafir
160, 166
Alexandru Trifu
186, 188
Alphonso Mucha
110
Alfred Duca
23
Alfred Rece
177
Alina Mengoni
124
Alina Botez
48
Alina Ungureanu
124
A. M. Noll
31
Amalia Wechsler
116
Amalia Lili Hirschfeldt
113, 115
Ambrozia Rucăreanu
158
Amedeo Modigliani
67, 101
Ana Cristina Grigoriu
124

Ana Ipătescu
191
Ana Maria Avram
10, 11, 21
Andra Iovanovici
124
Andre Malraux
180, 182
Andreea Cerbu
124
Andreea Elena Popescu
166
Andrei Sârbu
84
Angela Tomaselli
78, 79, 80, 127, 170
Antim Ivireanul
119
Anton Brucner
10
Anton Pann
64, 72, 75, 96, 97, 102, 107,
137, 141, 142, 151, 154
Anton Pavlovici Cehov
126
Arcadie Răileanu
83, 84, 85, 86, 164
Aristide Pompilian
56
Arnold Schonberg
22, 31, 157
Asvadurova Brilianova
79
Auguste Rodin
52
Archipenko
13
Aurelia Drăghici Rogojinaru
154, 155, 156, 160, 166
Aurelia Sanda
169
Babeş Bolyai
36
Ball
171
Basarab I
160
Blaise Pascal
28
Bogdan Constantin
72, 73, 170
Bogdan Pietriş
163
Boromir
191
Bruckenthal
179,188, 189
Cain
25, 26
Camil Ressu
6, 137
Carina Rusu
124
Carl Orff
38, 121, 123, 131
Carmen Adela Popa
135, 136
Călin Matei
155
Cătălin Davidescu
175, 176
Cătălin Solcan
177
Cela Delavrancea
39, 75, 131
Cezarina Zorlescu
56

Charles Babbaje
28
Charles Csuri
32
Choisi Mangru
114
Ciprian Porumbescu
164
Claudiu Aurel Tulugea
162
Claudiu Ciuteanu
124
Conrad Haas
189
Constantin Brâncuşi
6, 8, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 36, 42, 45, 49, 59, 60, 95, 123, 130, 131, 197
Constantin Burghele
172, 173
Constantin Cerăceanu
86, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102
Constantin Codoi
166
Constantin Dărăscu
117, 169
Constantin Deaconu
89, 91
Constantin Iliescu
61, 86, 95, 100, 120, 154, 158, 166, 168
Constantin Lucaci
5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 18, 19, 20, 21, 36, 62,
Constantin Neacşu
115, 116, 129, 169
Constantin Nicolin
58, 108
Constantin Prut
6
Constantin Rotaru
87
Constantin Zorlescu
47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 59, 60, 91, 154, 168
Constantin Zărnescu
34, 36, 37, 49, 179, 188
Conrad Haas
182
Coralia Predescu
166
Cordoş Cosmin
177
Corina Bunea
166
Cornel Medrea
47
Cornel Medvedov
65, 68
Cornel Milescu
166
Cornelia Găinuşe
124
Corneliu Antim
81, 127, 177
Corneliu Baba
100
Costea Marinoiu
138, 144, 155
Costin Ioanid
117
Cristi Creangă
146, 150, 151
Cristian Buricea
35
Cristian Ciomu
158, 162, 163

Cristian Sergiu Ianța
170, 171
Cristian Sima
170
Cristian Zărnescu
38
Cristina Cercelaru
169
Cristina Grigoriu
124
Cristina Tănasie
124
Dan Barbilian
117
Dan Dumitru Gogiu
143
Dan Florin Bogoslov
107, 108
Dan Purcărea
176
Dan Sârbu
143
Dan Tudor
78, 79, 80, 151
Dan Roşca
169
Daniel Bălănescu
178
Daniel Medvedov
65, 68
Daniel Wechsler
116, 118
Daniela Deaconu
166, 170
Dante Alighieri
59, 60, 72, 109
Dărăscu
117
De Gaule
197
Diana Mitulescu
160, 161
Dimitrie Gusti
117
Dracula Vlad
181

Dragoş Cosmin
177
Dragoş Teodorescu
105
Dobrogeanu Gherea
59
Dorotheea Ispas Ionaşcu
166
Dumitru Bondoc
138, 140
Dumitru Radu
80, 81, 82
Dumitru Zamfira
141, 147, 152, 156, 157, 158, 160
Elina Doamna
158
Elena Stoica
145, 160, 167
Elena Găinuşe
124
Emil Ştefănescu
43, 61, 63, 86, 100, 120
Emil Pangrati
6, 7, 11, 19
Enache Dinu
118
Ernest Doneaud
93

Eugen Ionescu
85
Eugen Petrescu
157
Eugen Prodescu
108
Eugenio Montale
22, 23, 24
Federico Fellini
163
Felix Sima
35, 38, 42, 43, 49, 86, 88, 89,
112, 118, 122, 133
Fellini
165
Florea Miu
108, 111
Florian Saioc
133
Florin Berculescu
132
Florin Drumeşi
167
Florin Popescu-Pentegos
172, 173, 174
Florin Zupea
176, 177
Flory Dumitru
143
Franz Kupka
85
Franz Schubert
22
Frederic Chopin
132
Frieder Nake
31
Gabriel Giodea
177
Gabriel Medvedov Rotomeza
64, 65, 66, 67, 68, 135, 136,
146, 147, 150, 151, 160, 166
Gabriela Herbel
160
Gabriela Rusu Păsărin
89, 121
Gabriela Truşcă
166
Gelu Naum
117
Geo Bogza
117
Geo Tudorică
132
Georg Nees
31
George Baciu
173
George Enescu
160
George Rogojinaru
154
George Rotaru
172
George Sorescu
121, 122
George Tei
171
George Ţărnea
43, 54
Gelu Naum
117
Gerald Shifrin
32
Gerbet d'Aurillac
28
Gheorghe Anghel
158, 159, 160

Gheorghe Ciobanu
91
Gheorghe Cojocaru
57
Gheorghe Dican
87, 108, 134, 153, 169
Gheorghe Dinu
117, 118
Gheorghe Gogescu
178
Gheorghe Dumitraşcu
159
Gheorghe Lazăr
157, 161, 162, 190, 191, 192
Gheorghe Păun
170
Gheorghe Petre
89, 90, 92, 112
Gheorghe Filiş
132, 133
Gheorghe Ştefănescu
118
Gheorghe Zvarici
161, 165
Gherasim Cristea
147
Gherontie
120, 168
Giorgio De Chirico
92
Giorgio Segato
19, 21
Giorgio Vasari
109
Giulio Carlo Argan
19
Giustino Fortunato
72
Greta Medvedov
65, 68, 135, 136, 137
Guillaume Apolllinaire
23
Gustave Mahler
21
Haralambie Potecă
161
Henri Matisse
100
Henriette Hoffman
109
Herodot
28
Horia Bernea
159
Horia Muntenuş
36, 38
I.St.Lazăr
194
Iancu Dumitrescu
10, 21
Ilie Boca
123
Ilinca Zamfir
158, 159
Ilic Momcilo
138, 144
Ioan Deac
178
Ioana Ene
162
Ioana Fluieraşu
176
Ioan Oraţie
170, 171
Ion Andreescu
36, 91

Ion Arcaş
49
Ion Cornea
39, 40, 93, 129
Ion Constantin Cotulbea
138, 142, 155
Ion Giugurtu
130
Ion Iosif
105, 106
Ion Irimescu
82
Ion Măldărescu
174
Ion Preda
177
Ion Predescu
88
Ion Roată
189
Ion Sălişteanu
126
Ion St. Lazăr
49
Ion Tălmaciu
73, 75, 76, 77, 88
Ion Ţuculescu
61, 101, 112
Ioana Ene
158
Iona
123
Ionel Jianu
13
Ionescu
104
Ilic Momcilo
138, 140
Ilie Boca
127
Ilinca Zamfir
163
Ipolit Strâmbulescu
117
Iser
117
Iulian Albu
162
Iuri Grimov
125, 126
Ivan Turgheniev
121, 126
J. P. Sartre
188
J.L. Alesandro
32
Jaboleanu
37
Jackson Pollock
66, 115
James Shaffer
32
Jean Al. Steriade
117
Jean Paul Sartre
197
Johann Sebastian Bach
21
Johannes Brhams
186
Joseph Marie Jacquard
28
Justinian Marina
145
Karl Orff
38, 119
Kasimir Malevici
84, 85, 86

Krzysztof Penderecki
8
Laszlo Kutaş
109, 110, 111
Laurențiu Crudiu
145
Leca Morariu
164
Leibniz
28
Lenin
43
Leon Dură
43
Leonardo Da Vinci
5, 31
Leonardo Fibonaci
28
Leslie Miller
32
Liliana Scăunaş
160, 166
Livia Drăgoi
34
Lucian Blaga
87, 98
Lucian Grigorescu
117
Lucrețiu Pătrășcanu
118
Luiza Barcan
86, 118, 119
Ludwig van Beethoven
20, 21, 54
Marcel Duchamp
157
Marcel Voinea
177
Margareta Wechsler
116, 117
Maria Diana Popescu
174
Maria Enache
36
Maria Constantin
118
Maria Magdalena Crişan (Gaghel)
79, 137, 169
Maria Marian
177
Marian Nencescu
168
Marian Pătraşcu
138, 139, 143, 155, 157
Marin Ioniță
170
Marin Gherasim
159
Marin Sorescu
107, 108, 109, 111, 112, 114, 121, 122, 123
Mario Micheli
13
Marius Albu
162
Marius Turcitu
42, 43, 44, 45
Matei Basarab
158
Matei Corvinul
126, 188, 190, 192
Măria Popa
124
Măria Rusu
124

Medi Wechsler Dinu
116, 117, 118, 119, 120
Melania Briciu
110 , 111
Michelangello
5, 8, 44, 59, 60
Mihaela Curuia
134
Mihaela Rusu Păsărin
88
Mihaela Popescu Drăghicescu
43
Mihaela Toma
155
Mihai Eminescu
50, 53, 54, 160
Mihai Badea
138, 140
Mihai Moldoveanu
178
Mihai Popa
115
Mihai Sporiş
59, 60, 138, 140, 143, 155
Mihai Trifon
177
Mihai Viteazul
54
Mihail Sadoveanu
170
Mihail Şuţu
170
Mioara Comănescu Plop
145, 167
Mircea cel Bătrân
17, 48, 53, 63
Mircea Monu
138
Mircea Suchici
132, 133, 162
Mitică Teodorescu
142, 143
Modest Cichirdan
21, 122
Moise
44, 98
Nae Ionescu
117
Negoiţă Lăptoiu
34
Neper
28
Nichita Stănescu
6, 8
Nicolae Bălcescu
53, 98, 104, 142, 163, 190
Nicolae Bănică Ologu
163
Nicolae Ceauşescu
12
Nicolae Daneş
135, 138, 140, 157
Nicolae Grigorescu
10, 12, 46, 63, 98, 100, 101,
104, 106, 154
Nicolae Grosu
35
Nicolae Iorga
126
Nicolae Mazilu
144
Nicolae Sporiş
138
Nicolae Titulescu
129
Nicolae Zâmbroianu
179

Nina Cassian
118
Nina Predescu
157, 158
Niki de Saint Phale
20
Noe
25, 44
Oana Manea
161
Oana Stancu
162
Octavian Barbosa
87, 88
Olga Popescu
43, 70, 71, 87, 88, 169
Ossip Zadkine
13
Ovidiu Ghidirmic
118, 122
P.I.Ceaikovski
132
P. Vereşi
59
Pablo Picasso
22, 43, 115, 157, 172
Paul Gaugaine
100, 115
Paul Klee
31, 85
Paul Cezanne
62, 165
Paulo Cohelio
61
Paul Popescu
42, 43, 44, 45, 161
Paul Stănişor
145, 147, 161, 166
Pavel
6
Pavel Şuşară
81,99, 101, 102
Peggy Guggenheim
21
Peter Venczel
35
Petre Cichirdan (Bizu)
11, 34, 35, 36, 37, 38, 56, 60,
121, 151
Petre Roman
92
Petre Pandrea
13, 118, 130
Petre Petria
155
Petre Ţuţea
119
Petru Jecza
81
Petti Velici
86, 87, 88, 89, 169
Pierre Fournier
21
Pierre Nora
197
Piet Mondrian
85
Pietro Amato
12
Pieter Breugel cel Bătrân
75
Pitagora
131
Puia (Fraţii)
158
Radu Aftenie
161

Rafael
75
Rabindranath Tagore
54
Radu Bagdasar
24, 25, 32
Radu N. Mandrea
164
Radu Târnoveanu
169
Remus Irimescu
169
Richard Wagner
10, 21
Rodin
8, 13
Romeo Rădulescu
119
Romulus Balaban
6
Romulus Popescu
61, 62, 64, 119, 120
Constantin Rotaru
87
Rousseau Vameşul
78
Sabin Badea
140
Sabin Bălaşa
12, 76
Sabin Vâlceanu
27
Samuel Cardman
32
Sanda Faur
118
Saşa Pană
117
Saul
6
Sergiu Plop
83, 84, 85, 86, 124, 128, 129
Simian
81, 103, 105, 107, 157, 158
Silvian Bârsanu
177
Silviu Bârsan
122, 162, 163
Simona Caraconcea
124
Simion Ciumeica
165
Spiru Chintilă
63
Sorin Ilfoveanu
91, 126
Stan Hermeneanu
89
Stelian Ghica
177
Steluța Zelici dumitrescu
166
Stokhausen (Karlheinz)
8
Stravinski (Igor)
8, 113
Svoboda
10
Ştefan Coman
165
Ştefan Luchian
99
Ştefan Manasia
35
Ştefan Roll
117

Tagore (Rabindranath)
50, 54
Tatiana Brilianova
79

Tedy Brauner
117
Teodor Amann
150
Teodor (Tedy) Brauner
117
Theodor Burghele
173
Theodor Duței
166
Theodor Pallady
160
Tiberiu Aniniş
162
Tina (Ecaterina) Popa
125, 129, 130, 169
Tinguely
20
Titi Mihail Gherghina
93
Traian Ştefan Boicescu
120, 124, 129, 169, 173, 178
Tristan Tzara
171
Tubal
25
Tudor Arghezi
95, 114, 123, 130
Tudor Dumitru Savu
48
Tudor Emanuel Popescu
62, 63, 64, 129
Tudor Octavian
173

Van Gogh
100, 103
Valentin Boboc
177
Valentin Dolfi
89
Valentin Groza
132, 133
Valentin Naumescu
35
Valer Neag
42, 43, 45, 46, 133,161
Vali Şchiopul
141
Vasile Dobre
178
Vasile Hurjui
89, 90, 91, 92, 138, 156
Vasile Roaită
63, 79
Vasile Sitari
165
Vasile Văcaru
27
Vasili Kandinski
84
Veronica Marinescu
100
Victor Brauner
117
Violeta Tuicu
166
Viorica Bellu
161, 166
Viorica Ciorâță
102, 103, 104, 105, 170
Victor Brauner
117

Victor Crăciun
118, 122
Victor Gomoiu
162
Victoria Măria Rusu
120
Vida Geza
7
Vintilă Mihăescu
178
Vitalie Butescu
165
Vlad Țepeș
188, 190, 192
Wolfgang Amadeus Mozart
10, 21, 141, 142, 144
Yvonne Hasan
118

LISTA AUTORILOR LUCRĂRILOR REPRODUSE PE COPERȚI

1. Paul Popescu
2. Valer Neag
3. Angela Tomaselli
4. Aurelia Sanda
5. Florin Popescu-Pentegos
6. Romulus Popescu
7. Constantin Neacşu
8. Cristian Sima
9. Olga Popescu
10. Bogdan Constantin
11. Murală, Biserica Malaia
12. Gabriel Medvedov
13. Alexandru Marin
14. Aurelia Rogojinaru
15. Constantin Iliescu
16. Enil Ştefănescu
17. Gherontie
18. Biserica Sf. Nicolae - Mihăeşti
19. Dinu Zugravu
20. Violeta Scrociob
21. Dobre Vasile
22. Boicescu Traian Ştefan
23. Constantin Burghele
24. Constantin C. Popian
25. Daniel Bălănescu
26. Ioan Oraţie
27. Petre Cichirdan
28. Vasile Hurjui
29. Cristian Sergiu Ianza
30. C. Brâncuşi
31. Ion Iosif
32. Ion Tălmaciu
33. Sergiu Plop
34. Alfred Rece
35. Florin Zupea
36. Laszlo Kutas
37. Florin Bogoslov
38. Constantin Zorlescu
39. Sergiu Sălişte
40. Gheorghe Dican
41. Nicolae Zimbroianu
42. Viorica Ciorâța
43. Alexandru Roseanu, Dan Liviu
44. Valentin Boboc
45. Dan Purcărea
46. Ioana Fluieraşu
47. Sorin Hermeneanu
48. Andreea Hereşeanu
49. Gheorge Gogescu
50. Dumitru Zamfira
51. Medi Wechsler Dinu
52. Ecaterina Popa
53. Constantin Lucaci
54. Ion Cornea
55. Maria Gaghel

CUPRINS

I
ŞTIINŢA ŞI ARTA

SCULPTORUL CONSTANTIN LUCACI……...……5
CINETISMUL SCULPTORULUI LUCACI…...…….…….……7
CONSTANTIN LUCACI, PRIMUL SCULPTOR
ROMÂN CU MUZEU ÎN ITALIA……..…….……10
BRÂNCUŞI, MAI MULT
FILOSOF DECÂT SCULPTOR.....13
FILOZOFIA FORMEI.....16
SCULPTURA SECOLULUI XX
DOMINATĂ DE ROMÂNI.....19
ALBERT EINSTEIN, SCULPORUL ŞI
EUGENIO MONTALE.....22
ARTA ŞI CALCULATORUL (I)…….....….....….24
ISTORIA CALCULATORULUI SAU
MATEMATICA BANALĂ (II)..... 27
GRAFICA (III).....29
SCULPTURA (IV).....32
EXPOZIŢIA „PETRU CICHIRDAN”.....34
EXPOZIŢIE DE PICTURĂ-SCULPTURĂ
LA POLUL CULTURII CLUJ NAPOCA.....35
MATERIALITATEA UNEI PICTURI
ŞI SENSUL EI TEOLOGIC-ION CORNEA.....39
PAUL POPESCU ŞI MARIUS TURCITU
LA GALERIILE DE ARTĂ …….42
CHEMAREA VALORILOR, VALER NEAG!.....45
CONSTANTIN ZORLESCU
1 ŞTIINŢA ŞI ARTA 47
2 ARTA PORTRETULUI.....49
3 MANIFESTĂRI EXPOZIŢIONALE ŞI PREMII.....56
4 CE MAI FACE CONSTANTIN ZORLESCU?.....59
ROMULUS POPESCU, PICTOR!.....61

MAESTRUL GRAVOR: TUDOR
EMANUEL POPESCU……..…..……62
GABRIEL MEDVEDOV ROTOMEZA EXPUNE
ÎN HOLUL TEATRULUI „ANTON PANN”.....64
WINMARKT COZIA.....67

II

ARTIŞTI

EXPOZIŢIA DE PICTURĂ *OLGA POPESCU*.....70
UN GRAFICIAN VÂLCEAN LA TORINO!..... ..71
CULTURA ÎN PERIMETRUL REGIONAL
- ION TĂLMACIU.....73
CRITICĂ ŞI COMERŢ CU ARTĂ. GALLERYA. RO.
MONOGRAFIA “ANGELA TOMASELLI”…….…...78
EVENIMENT ARTISTIC LA MUZEUL
DE ARTĂ „SIMIAN”: DUMITRU RADU!.....80
PICTURĂ ABSTRACTĂ LA GALERIA DE ARTĂ,
ARCADIE RĂILEANU ŞI SERGIU PLOP.....83
PETTI VELICI ŞI FELIX SIMA,
ARTIŞTI VĂLCENI.....86
VASILE HURJUI, PICTOR „DE GOVORA”.....89
ALEXANDRU MARIN……..…..…….93
CONSTANTIN CERĂCEANU.....96
LIBERTATEA CREAŢIEI – VIORICA CIORÂŢĂ……..102
ION IOSIF - ÎNTRE REALITATE
ŞI TRANSFIGURAREA EI PLASTICĂ……..…….…….105
BOGOSLOV, LA MUZEUL DE ARTĂ.....107
VERNISAJ DE SCULPTURĂ LA BIBLIOTECA
JUDŢEANĂ, LASZLO KUTAS…….……109
MARIN SORESCU - PICTOR!.....111
CONSTANTIN NEACŞU EXPUNE LA
GALERIILE DE ARTĂ, CREÂND... HAOS.....115
EXPOZIŢIE DE PICTURĂ: MEDI
WECHSLER DINU.....116

III
MANIFESTĂRI-EXPOZIȚII

MEDALION MARIN SORESCU SI
CARMINA BURANA……..……..…....……121
TINERI ARTIŞTI... 123
ZILE DE VARĂ, FIERBINȚI.....125
UN JUDEȚ SĂRAC ÎN FORMĂ ŞI CULOARE.....127
MUZICA ŞI POARTA SĂRUTULUI…….....…….130
DUBLU VERNISAJ LA TÂRGU JIU.....133
EXPOZIȚIE COLECTIVĂ DE ARTĂ PLASTICĂ,
WINMARKT COZIA 2005!.....134
CENACLUL LITERAR-ARTISTIC
“ANTON PANN”.....137
CENACLUL LITERAR ARTISTIC "ANTON PANN"
O ŞEDINȚĂ PE MUZICĂ DE MOZART …….……...141
„ARTA – FEREASTRĂ A UFLETULUI”.....145
EI NU SUNT ORICINE - ASOCIATIA
FOŞTILOR DEȚINUȚI POLITICI……..……147
WINMARKT - COZIA REDIVIVIUS ÎN 2006.....150
AURELIA ŞI GEORGE ROGOJINARU
EXPUN PICTURĂ LA CASA „ANTON PANN”.....154
DUMITRU ZAMFIRA ŞI COSTUMUL POPULAR.....156
ARNOTA, COSTEŞTI, GHEORGHE ANGHEL,
NUME DE REFERINȚĂ ÎN CULTURA
SUBCARPAȚILOR GETICI. ……..158
EXPOZIȚIE DE ARTĂ PLASTICĂ LA
SALA CONSTANTIN ILIESCU……..……160
INTERFERENȚĂ A ARTELOR LA CASA SIMIAN.....161
ROTONDA SPIRITULUI ROMÂNESC.....163
FANTEZII ESTIVALE, EXPOZIȚIE DE ARTĂ
PLASTICĂ LA SALA „CONSTANTIN ILIESCU”.....166
SALONUL JUDEȚEAN DE ARTĂ AL
UAP, FILIALA VÂLCEA, AUGUST, 2010. 167
EXPOZIȚIE DE ARTĂ LA C.I.C. ARGEŞ……..……..…..170
VEDEM DIN CE ÎN CE MAI MULT, ŞI
CULEGEM ROADE DIN...VÂNTUL GALACTIC!.....171
GALERII DE ARTĂ LA MUZEUL DE ISTORIE.....175

EXPOZIȚIE LA MUZEUL DE ISTORIE VÂLCEA
BĂRBAȚI ÎN ARTA TEXTILĂ ROMÂNEASCĂ 178

IV
REALITĂȚI

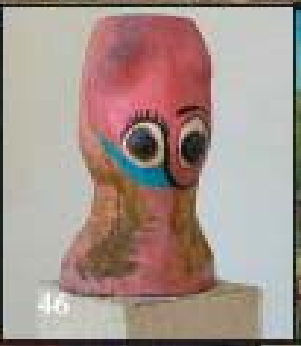
ECOARTA-EXPRIMAREA ECOLOGICĂ A ARTEI.....180
STIINȚA ŞI ARTA. ECOARTA. ECOSISTEM
EXPRIMAREA ECOLOGICĂ A ARTEI 185
ORAŞE ŞI MONUMENTE……..…...…...188
LA SIBIU S-A DEMOLAT STATUIA LUI GH.LAZĂR.....191
ARTA ŞI DECADENȚA EI.
PREAPOCALIPSA SECOLULUI XX.....194
INDICE.....199
LISTA AUTORILOR LUCRĂRILOR REPRODUSE
PE COPERȚI.....212

42

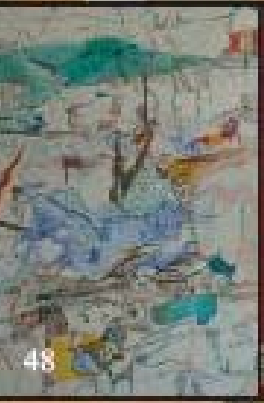

43

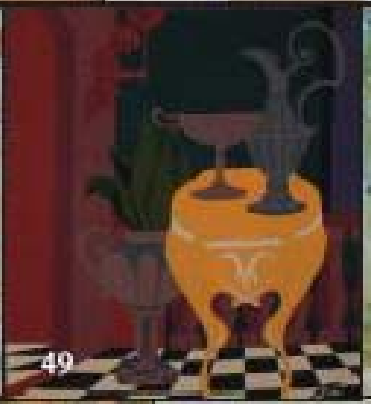

44

45

46

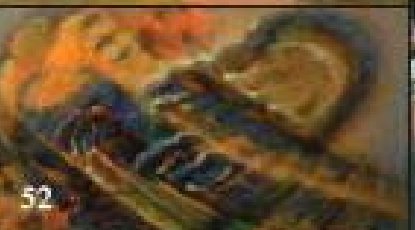

47

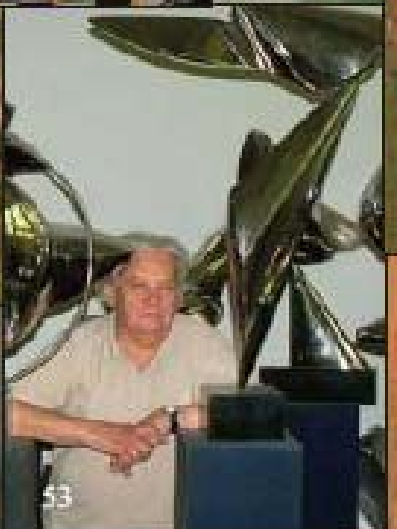

48

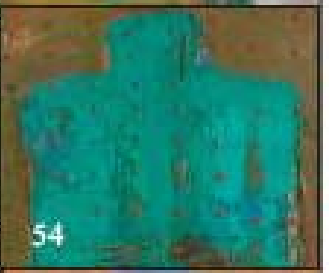

49

50

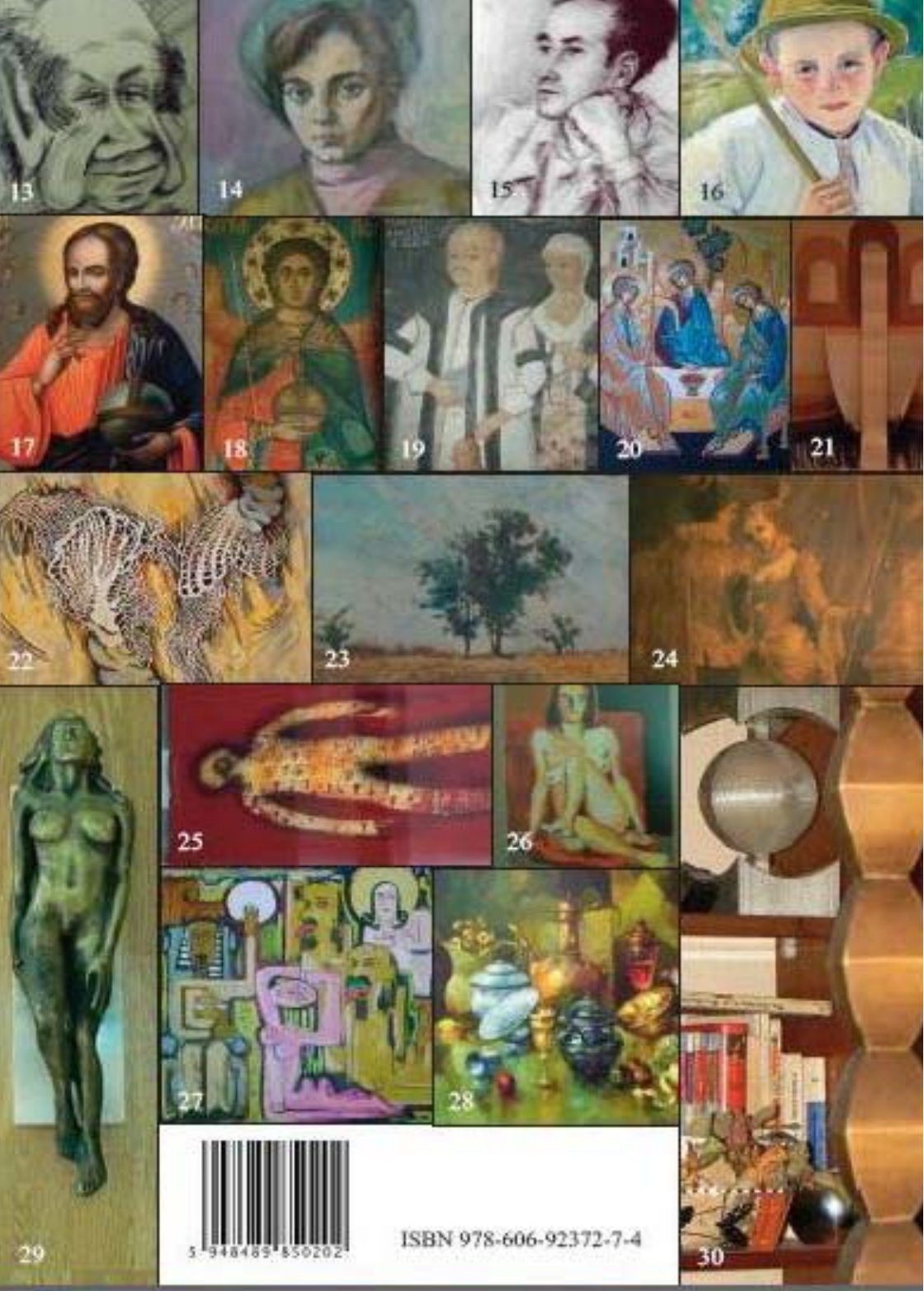

51

52

53

54

54

ISBN 978-606-92372-7-4